

Sprawozdanie Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.

Poznań, data zatwierdzenia: 20 marca 2019 r.
Data publikacji: 21 marca 2019 r.

List Prezesa Zarządu

Szanowni Państwo,

Miniony rok charakteryzował się wysoką dynamiką zmian rynkowych i regulacyjnych w otoczeniu GK ENEA. Rekordowy wzrost ceny uprawnień do emisji CO₂, rosnące koszty paliwa i transportu, a także nowe regulacje dla rynku energii, to tylko kilka z czynników, których wpływ spowodował, że firmy z sektora elektroenergetycznego, w tym Grupa ENEA, musiały sprostać nowym wyzwaniom i dostosować się do nich, szczególnie w obszarze wytwarzania i obrotu.

W tym wymagającym otoczeniu Grupa wypracowała w 2018 r. przychody na poziomie 12,7 mld zł, czyli ponad 11% więcej niż w 2017 r. Konsekwentna realizacja Strategii Rozwoju pozwala nam osiągać coraz lepsze parametry operacyjne. Grupa ENEA w 2018 r. wytworzyła o 5,5 TWh, tj. o 26,4% r/r energii elektrycznej więcej niż przed rokiem. W omawianym okresie nastąpił też istotny wzrost łącznego wolumenu sprzedaży o ponad 2,5 TWh, tj. o 13,4%, wygenerowany przede wszystkim na sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom biznesowym. Wzrost zanotowaliśmy również w sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym, która r/r wzrosła o 618 GWh, czyli o 3,2%.

Kondycję finansową Grupy potwierdzają zewnętrzne, niezależne instytucje finansowe – 1 października 2018 r. długoterminowe ratingi w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie "BBB" ze stabilną perspektywą dla ENEA potwierdziła agencja Fitch. Wskaźnik dług netto/EBITDA pozostaje na bezpiecznym poziomie 2,4.

Inwestycje w rozwój własnych mocy wytwórczych i bezpieczeństwo krajowego systemu energetycznego

Grupa ENEA jest ważnym ogniwem i stabilizatorem bezpieczeństwa energetycznego Polski. Z tą strategiczną rolą łączą się nieodzownie duże inwestycje w rozwój mocy wytwórczych i modernizację istniejących bloków energetycznych, m.in. w kontekście dostosowywania ich do konkluzji BAT. W roku 2018 przeznaczaliśmy na inwestycje ponad 2,3 mld zł.

W poprzednim roku uruchomiono w Polsce rozwiązanie wspierające bezpieczeństwo energetyczne kraju - mechanizm rynku mocy. Ma on zapobiegać niedoborom energii elektrycznej i tworzyć korzystne warunki inwestycyjne dla nowych i modernizacji istniejących jednostek wytwórczych. W czwartym kwartale odbyły się trzy aukcje mocy z udziałem Grupy ENEA. W ich wyniku, na lata 2021, 2022 i 2023 zakontraktowanych zostało łącznie 3.663 MW obowiązku mocowego dla jednostek naszej Grupy, w tym dla Bloku 11 w Elektrowni Kozienice. Zawarte tylko podczas pierwszej aukcji kontrakty wieloletnie, pozwalają szacować potencjalne przychody z rynku mocy na poziomie 6,6 mld zł w okresie 15 lat. Pozyskane środki Grupa będzie mogła przeznaczyć nie tylko na modernizację, wypełniając zaostrzające się wymagania środowiskowe i przystosowując do nich swoje bloki w Kozienicach i Połańcu. Środki te powinny również służyć nowym projektom i inwestycjom, w tym w segmencie odnawialnych źródeł energii (OZE).

W pierwszym pełnym roku komercyjnej pracy, Blok nr 11 w Elektrowni Kozienice zdecydowanie przyczynił się do wzrostu wolumenu wytworzonej energii elektrycznej w Grupie. Był też ważnym ogniwem krajowego systemu energetycznego. Dzięki dobrej dyspozycyjności tego bloku mimo planowanych remontów innych jednostek wytwórczych, lipiec 2018 r. był miesiącem rekordowej produkcji energii elektrycznej w Kozienicach licząc od początku eksploatacji elektrowni, czyli od ponad 50 lat. Możemy potwierdzić, że dotychczasowa praca naszej „jedenastki” spełnia założenia projektowe w zakresie pracy i emisji.

ENEA wspólnie z Energa zaangażowana jest w projekt Elektrownia Ostrołęka C o mocy 1 000 MW. Pod koniec 2018 r., realizująca inwestycję spółka Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., po uzyskaniu niezbędnych zgód korporacyjnych, wydała NTP (Notice to Proceed) dla inwestycji. Nową elektrownię zaprojektowano pod kątem maksymalnej elastyczności pracy i współpracy z odnawialnymi źródłami energii. Spółka realizująca projekt z powodzeniem wzięła udział w aukcji rynku mocy, zabezpieczając w ten sposób dodatkowe przychody na kwotę 2,6 mld zł na lata 2023-2038, co stanowi ok. 52% wartości kontraktu z Generalnym Wykonawcą projektu, a tym samym znacząco wpływa na jego oczekiwaną rentowność. Ponadto zaangażowanie finansowe ENEA w projekt na Etapie Budowy na poziomie 1,0 mld zł niesie za sobą potencjał synergii operacyjnych z wybranymi spółkami Grupy.

Klient w centrum uwagi

ENEA działa w dynamicznym otoczeniu rynkowym, zmieniamy się dla naszego Klienta, by oferować mu coraz lepsze rozwiązania. Aktywnie rozwijamy kanały sprzedaży i poszerzamy naszą ofertę produktów i usług. W 2018 r. udostępniliśmy nową linię nowoczesnych produktów ENEA Eco, wspierających walkę ze smogiem. Rozszerzyliśmy linię produktową ENEA Smart o Pakiet Ogrzewanie. W kontaktach z Klientami duże znaczenie ma poziom obsługi, dlatego nieustannie pracujemy nad poprawą poziomu satysfakcji z naszych usług. Takim działaniem było m.in. uruchomienie serwisu samoobsługowego dla Klientów korzystających z naszej infolinii czy też możliwości umawiania wizyt w naszych Biurach Obsługi Klienta poprzez stronę internetową oraz za pomocą infolinii, a także innowacyjne rozwiązania – czat on-line dla Klientów na naszej stronie internetowej.

W 2018 r. nasza działalność w obszarze obrotu była pod wpływem rekordowo drogiej emisji CO₂ i rosnących cen certyfikatów, które przełożyły się na wzrost cen energii elektrycznej na rynku hurtowym. Te tendencje uwidoczniły się w wynikach działalności całej branży energetycznej. W trzecim kwartale minionego roku na rynku znacznie wzrosła liczba Klientów na umowach rezerwowych w związku z zaprzestaniem działalności przez niektóre firmy – sprzedawców energii elektrycznej. Chcąc zapewnić Klientom w tak trudnej sytuacji ciągłość dostaw energii, zaproponowaliśmy rozwiązania zachęcające ich do skorzystania z naszej oferty bez dodatkowych obciążeń.

Nowoczesna infrastruktura dystrybucyjna

W obszarze dystrybucji kontynuowaliśmy działania na rzecz poprawy wskaźników niezawodności sieci oraz zwiększania naszej zdolności do szybkiego reagowania na potrzeby odbiorców. Wśród wielu projektów inwestycyjnych i modernizacyjnych należy wymienić oddaną do użytku w lipcu linię wysokiego napięcia 110 kV relacji Leszno Gronowo – Śrem w Wielkopolsce, która jest ostatnim etapem przebudowy liczącego ponad 110 km ciągu liniowego z Leszna do Wrześni oraz zmodernizowany Główny Punkt Zasilania Zdroje na Pomorzu Zachodnim. Cały program modernizacji sieci w 2018 r. zamknął się kwotą ponad 1 mld zł.

Stabilne źródło dostaw surowca dla elektrowni

Podstawą bazy surowcowej dla naszych elektrowni jest wchodząca w skład Grupy spółka Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. W 2018 r. Bogdanka osiągnęła przychody ze sprzedaży na poziomie 1,76 mld zł. W całym roku spółka wyprodukowała 9,01 mln ton węgla handlowego, a sprzedała 8,94 mln ton. Na całoroczne wyniki wydobywania wpływ miały trudności natury geologiczno-hydrologicznej, w wyniku których odnotowano niższą od planowanej produkcję. Bogdanka ponosiła zwiększone wydatki na budowę chodników, aby od 2019 r. zwiększyć wolumen wydobywania.

10 lat na Giełdzie Papierów Wartościowych

W listopadzie minęło 10 lat od debiutu ENEA na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. ENEA jest dziś publicznym podmiotem wartym ponad 4,1 mld zł i drugą najwyżej wycenianą grupą energetyczną na polskiej giełdzie. Spółka buduje wartość dla akcjonariuszy, realizując ambitną strategię i programy rozwojowe. Ponadto, w ubiegłym roku ENEA i Bogdanka zakwalifikowały się do londyńskiego koszyka FTSE Russell i tym samym weszły w skład indeksów rynków rozwiniętych.

Społeczna odpowiedzialność

Istotnym elementem naszej strategii działania są inicjatywy na rzecz ochrony środowiska naturalnego, a także projekty edukacyjne, sportowe czy ekologiczne realizowane z myślą o lokalnych społecznościach. W roku 2018 rozwijaliśmy dwa nowe autorskie programy wspierające procesy kształcenia specjalistów: współpracę ze szkołami branżowymi i technicznymi z terenu działania spółek Grupy oraz program studiów dualnych.

Wspierając szkolnictwo, inwestujemy w nowe kadry, które w przyszłości zasilą polską energetykę i gospodarkę. W 2018 r. do rozwijanej sieci szkół patronackich Grupy ENEA przystąpiło dziesięć placówek z terenu naszej działalności. Z kolei w październiku grupa studentów Politechniki Poznańskiej rozpoczęła studia dualne w Grupie ENEA. To innowacyjny system nauki, łączący w sobie równoczesne zdobywanie wiedzy akademickiej i praktycznego doświadczenia.

W związku z obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości oraz 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego Grupa ENEA zaangażowała się w ponad 100 inicjatyw upamiętniających te wyjątkowe wydarzenia. Należą do nich zarówno inicjatywy o charakterze ogólnopolskim i regionalnym, jak i lokalnym. We wszystkie aktywnie zaangażowali się również nasi pracownicy, za co bardzo chciałbym im podziękować.

Zrównoważony rozwój Grupy z dbałością o środowisko

Pragnę podkreślić, że konsekwentnie rozwijamy się w sposób zrównoważony we wszystkich obszarach biznesowych. Grupa ENEA, jako nowoczesny holding surowcowo-energetyczny, inwestuje w rozwiązania z zakresu ochrony środowiska i minimalizuje wpływ działalności Grupy na otoczenie. Działania te wymagają czasu oraz dużych nakładów, nie tylko środków pieniężnych, ale i zaangażowania naszych pracowników. Jest to zobowiązanie dla społeczności lokalnych i całego kraju, które wynika z Kodeksu Etyki Grupy ENEA. Dziś możemy pochwalić się efektem części działań podejmowanych w zakresie ograniczenia jednostkowej emisji CO₂ w ramach źródeł wytwarzających energię elektryczną. W latach 2016-2018 emisja CO₂ na 1 MWh wytworzonej energii w Grupie ENEA została obniżona o ponad 7%. Z kolei w minionym roku nasza Grupa wyprodukowała o prawie 11% więcej energii ze źródeł odnawialnych w porównaniu z poprzednim okresem. W 2018 r. przeznaczaliśmy 173 mln zł na inicjatywy związane z ochroną środowiska.

Zgodnie z obowiązującą Strategią, ENEA zamierza istotnie zwiększać swoje udziały w poszczególnych segmentach rynku oraz stawiać na rozwój nowych, innowacyjnych linii biznesowych i technologii. Wierzymy, że prowadzone przez nas projekty pozytywnie wpływają na polską gospodarkę, kształtując również warunki do rozwoju lokalnych społeczności. Ważnym elementem realizacji tych planów jest kontynuacja otwartego i konstruktywnego dialogu ze stroną społeczną opartego o wartości naszej Grupy.

Z poważaniem,

Mirosław Kowalik

Prezes Zarządu ENEA S.A.

1. Podsumowanie operacyjne

Grupa ENEA w liczbach

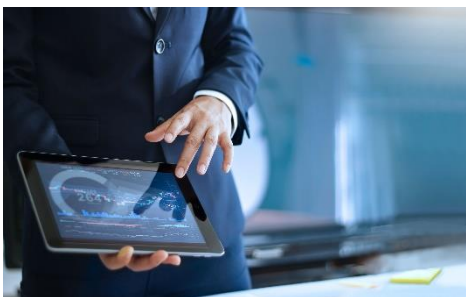
Zasoby

- 6,3 GW całkowitej zainstalowanej mocy elektrycznej
- 384 mln ton potencjału wydobycia trzech obszarów koncesyjnych
- 122,8 tys. km linii dystrybucyjnych wraz z przyłączami
- 16,5 tys. Pracowników
- 2,5 mln Klientów
- 2,6 mln Odbiorców usług dystrybucyjnych

Finanse 2018 roku

- 12.673 mln zł przychodów ze sprzedaży netto
- 2.348 mln zł EBITDA
- 719 mln zł zysku netto
- 2.307 mln zł CAPEX

Cele do 2025 roku

- 75% zużycia węgla z własnych aktywów
- 5,8–6,3 GW zainstalowanej konwencjonalnej mocy elektrycznej
- 20,1 TWh sprzedaży energii elektrycznej
- EBITDA 2.939 mln zł (38% wzrostu od 2015 r.)

W 2018 roku Grupa Kapitałowa ENEA wypracowała wynik EBITDA na poziomie 2.348 mln zł (spadek r/r o 335 mln zł). Najwyższa EBITDA osiągnięta została w obszarze Dystrybucji, 1.111 mln zł, głównie w wyniku wzrostu wolumenu sprzedaży usług dystrybucji oraz wyniku na pozostałej działalności operacyjnej. Obszar Obrotu przyniósł EBITDA na poziomie -76 mln zł. Wyższe koszty zakupu energii i obowiązków ekologicznych (głównie obowiązek zielony) w obrocie detalicznym, a także wzrost ceny uprawnień do emisji CO₂ w obrocie hurtowym przyczyniły się do spadku EBITDA w tym segmencie (spadek r/r o 254 mln zł). Ponadto wynik ten uwzględnia zawiązanie rezerwy w wysokości 79 mln zł w związku z Ustawą z dnia 28 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw. Obszar Wydobywania odnotował wynik EBITDA na poziomie 470 mln zł, co oznacza spadek r/r o 33,7% (tj. o 239 mln zł). Segment ten pozostaje pod presją: zdarzeń z 1Q 2018 i 4Q 2018 (problemy geologiczno-hydrologiczne), w związku z czym sprzedaż węgla handlowego osiągnęła wielkości niższe niż w roku poprzednim, wzrostu kosztów produkcji (m.in. wzrost kosztów pracy, usług obcych, zużycia materiałów) oraz zwiększonych prac przygotowawczych, mających na celu zwiększenie poziomu produkcji w kolejnych latach. W segmencie Wytwarzania odnotowano największy przyrost EBITDA, r/r wzrost o 133 mln zł (+18,1%). Wzrost ilości wyprodukowanej energii elektrycznej nie zrównoważył negatywnego wpływu wzrostu kosztów zmiennych w tym obszarze. Na wielkość produkcji energii wpływ miały równoważące się czynniki - lepsza dyspozycyjność Elektrowni Połaniec oraz poprawiające się z kwartału na kwartał wykorzystanie potencjału Bloku 11 w ENEA Wytwarzanie, przy jednoczesnym wydłużeniu postojów modernizacyjnych bloków nr 9 i 10 w tej spółce, związanych również z dostosowaniem jednostek wytwórczych do konkluzji BAT.

- Wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej, w tym z OZE
- Wzrost wolumenu sprzedaży energii cieplnej
- Wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej

- Spadek przychodów ze sprzedaży węgla
- Spadek przychodów ze sprzedaży gazu
- Wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej i gazu
- Wzrost kosztów zużycia materiałów i surowców
- Wzrost kosztu transportu

- **W 2018 GK ENEA wydała na inwestycje 2.306,8 mln zł.**
- **Produkcja i sprzedaż węgla handlowego kształtowały się na poziomie około 9 mln ton.**
- **Grupa wytworzyła 26,5 TWh energii elektrycznej, o 26,4% więcej niż w analogicznym okresie ub.r., z czego 24,5 TWh pochodziło ze źródeł konwencjonalnych. Nastąpił także wzrost w zakresie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych o 10,9% r/r.**
- **Sprzedaż ciepła, która wyniosła 6.865 TJ, zwiększyła się o 7,4% r/r.**
- **Sprzedaż usług dystrybucyjnych odbiorcom końcowym wyniosła 19,9 TWh, czyli zwiększyła się o 3,2% w stosunku do analogicznego okresu ub.r.**
- **Zwiększył się wolumen sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym wyniósł 21,5 TWh, i zwiększył się 13,4% r/r.**

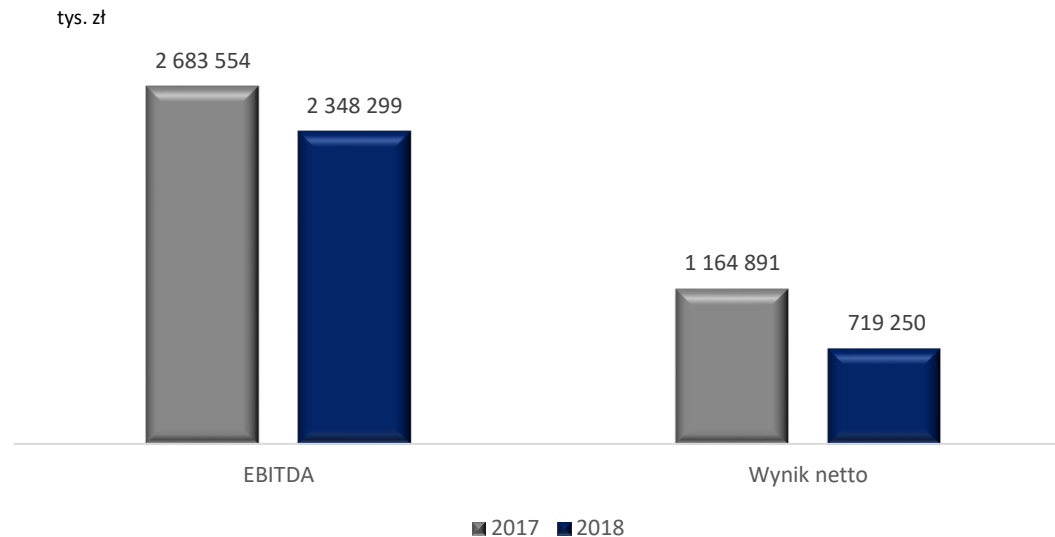
Skonsolidowane wybrane dane finansowe

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	11 405 689	12 672 770	1 267 081	11,1%
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	1 487 730	1 037 086	-450 644	-30,3%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	1 466 567	868 701	-597 866	-40,8%
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	1 164 891	719 250	-445 641	-38,3%
EBITDA	2 683 554	2 348 299	-335 255	-12,5%
Przepływy pieniężne netto z:				
działalności operacyjnej	2 579 644	2 435 239	-144 405	-5,6%
działalności inwestycyjnej	(3 482 925)	(2 310 127)	1 172 798	33,7%
działalności finansowej	1 250 190	(161 400)	-1 411 590	-112,9%
Stan środków pieniężnych	2 687 126	2 650 838	-36 288	-1,4%
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	1 070 168	686 739	-383 429	-35,8%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk netto na akcję [zł]	2,42	1,56	-0,86	-35,5%
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	2,42	1,56	-0,86	-35,5%

[tys. zł]	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018	Zmiana	Zmiana %
Aktywa razem	28 312 994	29 965 625	1 652 631	5,8%
Zobowiązania razem	14 313 325	14 916 463	603 138	4,2%
Zobowiązania długoterminowe	10 063 012	10 109 857	46 845	0,5%
Zobowiązania krótkoterminowe	4 250 313	4 806 606	556 293	13,1%
Kapitał własny	13 999 669	15 049 162	1 049 493	7,5%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	-	-
Wartość księgowa na akcję [zł]	31,71	34,09	2,38	7,5%
Rozwodniona wartość księgowa na akcję [zł]	31,71	34,09	2,38	7,5%

[tys. zł]	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	3 043 491 ¹⁾	3 288 572	245 081	8,1%
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	417 875	116 838	-301 037	-72,0%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	430 537	104 921	-325 616	-75,6%
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	326 942	98 961	-227 981	-69,7%
EBITDA	736 299	374 960	-361 339	-49,1%
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	284 636	102 622	-182 014	-63,9%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk netto na akcję [zł]	0,64	0,23	-0,41	-64,1%
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	0,64	0,23	-0,41	-64,1%

¹⁾Zmiana prezentacyjna w zakresie wyceny i kosztu własnego sprzedaży praw majątkowych

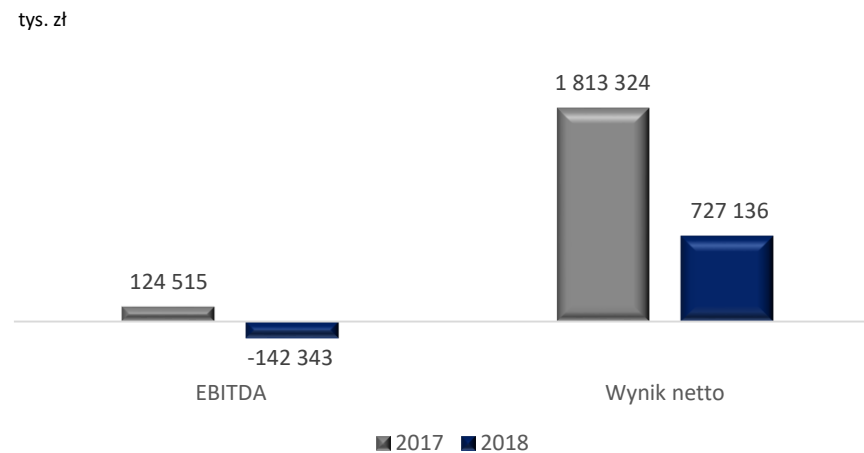

Jednostkowe wybrane dane finansowe

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	5 639 580	4 701 689	-937 891	-16,6%
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	121 880	-144 577	-266 457	-218,6%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	1 834 604	702 815	-1 131 789	-61,7%
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	1 813 324	727 136	-1 086 188	-59,9%
EBITDA	124 515	-142 343	-266 858	-214,3%
Przepływy pieniężne netto z:				
działalności operacyjnej	591 748	(885 683)	-1 477 431	-249,7%
działalności inwestycyjnej	(2 009 136)	142 485	2 151 621	107,1%
działalności finansowej	1 548 992	142 750	-1 406 242	-90,8%
Stan środków pieniężnych	1 746 426	1 145 978	-600 448	-34,4%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	0	0,0%
Zysk netto na akcję [zł]	4,11	1,65	-2,46	-59,9%
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	4,11	1,65	-2,46	-59,9%

[tys. zł]	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018	Zmiana	Zmiana %
Aktywa razem	22 452 921	22 943 794	490 873	2,2%
Zobowiązania razem	9 820 944	9 647 948	-172 996	-1,8%
Zobowiązania długoterminowe	7 695 443	7 976 020	280 577	3,6%
Zobowiązania krótkoterminowe	2 125 501	1 671 928	-453 573	-21,3%
Kapitał własny	12 631 977	13 295 846	663 869	5,3%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	0	0,0%
Wartość księgowa na akcję [zł]	28,62	30,12	1,50	5,2%
Rozwodniona wartość księgowa na akcję [zł]	28,62	30,12	1,50	5,2%

[tys. zł]	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	1 464 729	1 279 173	-185 556	-12,7%
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	36 628	-125 104	-161 732	-441,6%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	904 293	21 817	-882 476	-97,6%
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	902 704	14 818	-887 886	-98,4%
EBITDA	37 190	-124 558	-161 748	-434,9%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	0	0,0%
Zysk netto na akcję [zł]	2,04	0,03	-2,01	-98,5%
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	2,04	0,03	-2,01	-98,5%

Kluczowe dane operacyjne i wskaźniki Grupy Kapitałowej ENEA

	J.m.	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	tys. zł	11 405 689	12 672 770	1 267 081	11,1%
EBITDA	tys. zł	2 683 554	2 348 299	-335 255	-12,5%
EBIT	tys. zł	1 487 730	1 037 086	-450 644	-30,3%
Zysk netto	tys. zł	1 164 891	719 250	-445 641	-38,3%
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	tys. zł	1 070 168	686 739	-383 429	-35,8%
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	tys. zł	2 579 644	2 435 239	-144 405	-5,6%
CAPEX	tys. zł	4 186 860	2 306 800	-1 880 060	-44,9%
Dług netto / EBITDA ¹⁾	-	2,1	2,4	0,3	14,3%
Rentowność aktywów (ROA) ¹⁾	%	4,1%	2,4%	-1,7 p.p.	-
Rentowność kapitału własnego (ROE) ¹⁾	%	8,3%	4,8%	-3,5 p.p.	-
Obrót					
Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	GWh	18 916	21 457	2 541	13,4%
Liczba odbiorców (Punkty Poboru Energii)	tys.	2 422	2 486	64	2,6%
Dystrybucja					
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom końcowym	GWh	19 259	19 877	618	3,2%
Liczba klientów (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	tys.	2 553	2 589	36	1,4%
Wytwarzanie					
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej netto, w tym:	GWh	20 973	26 503	5 530	26,4%
<i>ze źródeł konwencjonalnych</i>	GWh	19 147	24 478	5 331	27,8%
<i>z odnawialnych źródeł energii</i>	GWh	1 826	2 025	199	10,9%
Wytwarzanie ciepła brutto	TJ	7 070	7 609	539	7,6%
Sprzedaż energii elektrycznej, w tym: ²⁾	GWh	24 526	35 938	11 412	46,5%
<i>ze źródeł konwencjonalnych</i>	GWh	19 486	24 658	5 172	26,5%
<i>z odnawialnych źródeł energii</i>	GWh	1 487	1 845	358	24,1%
<i>z zakupu</i>	GWh	3 553	9 435	5 882	165,6%
Sprzedaż ciepła	TJ	6 392	6 865	473	7,4%
Wydobycie					
Produkcja netto	tys. t	9 050	9 007	-43	-0,5%
Sprzedaż węgla	tys. t	9 151	8 943	-208	-2,3%
Zapasy na koniec okresu	tys. t	24	88	65	267,3%
Roboty chodnikowe	km	31	37	6	20,4%

¹⁾ Definicje wskaźników zamieszczone zostały na str. 179

²⁾ Zmiana prezentacyjna

2018/2017:

Wzrost sprzedaży energii elektrycznej oraz paliwa gazowego odbiorcom detalicznym o 2.541 GWh

Wzrost wytworzonej energii elektrycznej o 5.530 GWh

Spadek EBITDA o 335 mln zł

- wzrost sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym o 13,4%
- niższy CAPEX głównie w Segmencie Wytwarzanie m.in. z uwagi na dużą inwestycję kapitałową (przejęcie EEP w 2017 r.) oraz realizowaną i zakończoną inwestycję w tym okresie (Blok 11)

	J.m.	4Q2017	4Q2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	tys. zł	3 043 491 ¹⁾	3 288 572	245 081	8,1%
EBITDA	tys. zł	736 299	374 960	-361 339	-49,1%
EBIT	tys. zł	417 875	116 838	-301 037	-72,0%
Zysk netto	tys. zł	326 942	98 961	-227 981	-69,7%
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	tys. zł	284 636	102 622	-182 014	-63,9%
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	tys. zł	344 651	-399 009	-743 660	-215,8%
CAPEX	tys. zł	1 063 989	851 997	-211 992	-19,9%
Dług netto / EBITDA ³⁾	-	2,1	2,4	0,3	14,3%
Rentowność aktywów (ROA) ³⁾	%	4,6%	1,3%	-3,3 p.p.	-
Rentowność kapitału własnego (ROE) ³⁾	%	9,3%	2,6%	-6,7 p.p.	-
Obrót					
Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	GWh	4 877	5 595	718	14,7%
Liczba odbiorców (Punkty Poboru Energii)	tys.	2 422	2 486	64	2,6%
Dystrybucja					
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom końcowym	GWh	4 937	4 941	5	0,1%
Liczba klientów (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	tys.	2 553	2 589	36	1,4%
Wytwarzanie					
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej netto, w tym:	GWh	5 795	6 563	768	13,3%
ze źródeł konwencjonalnych	GWh	5 313	5 987	675	12,7%
z odnawialnych źródeł energii	GWh	482	576	94	19,4%
Wytwarzanie ciepła brutto	TJ	2 280	2 382	102	4,5%
Sprzedaż energii elektrycznej, w tym: ²⁾	GWh	6 850	8 976	2 126	31,0%
ze źródeł konwencjonalnych	GWh	5 373	6 056	683	12,7%
z odnawialnych źródeł energii	GWh	414	507	93	22,4%
z zakupu	GWh	1 063	2 413	1 350	127,0%
Sprzedaż ciepła	TJ	2 066	2 163	97	4,7%
Wydobycie					
Produkcja netto	tys. t	2 338	2 187	-150	-6,4%
Sprzedaż węgla	tys. t	2 453	2 155	-298	-12,1%
Zapasy na koniec okresu	tys. t	24	88	65	267,3%
Roboty chodnikowe	km	8	8	0	1,7%

4Q 2018/ 4Q 2017:

Wzrost sprzedaży energii elektrycznej oraz paliwa gazowego odbiorcom detalicznym o 718 GWh

Wzrost wytworzonej energii elektrycznej o 768 GWh

Spadek EBITDA o 361 mln zł

- niższy CAPEX głównie w Segmencie Wytwarzanie m.in. z uwagi na zrealizowaną i zakończoną inwestycję w 4 kwartale 2017 r. (Blok 11)

¹⁾Zmiana prezentacyjna w zakresie wyceny i kosztu własnego sprzedaży praw majątkowych

²⁾Zmiana prezentacyjna

³⁾Definicje wskaźników zamieszczone zostały na str. 179

Najważniejsze wydarzenia w 2018 r.

Pierwszy kwartał

Zabezpieczone dostawy węgla do ENEA Elektrowni Połaniec

3 stycznia 2018 r. zawarta została umowa na zakup od Polskiej Grupy Górniczej S.A. węgla w okresie 2018 – 2021 na potrzeby bloków energetycznych ENEA Elektrownia Połaniec S.A. łączna wartość netto umowy wynosi 1,49 mld zł. W styczniu 2018 r. zawarto również umowę, na mocy której PGG zrealizuje na rzecz ENEA Wytwarzanie w perspektywie do końca 2021 r. dostawy węgla o wartości 0,52 mld zł.

Więcej środków na elektromobilność i innowacje

3 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ElectroMobility Poland S.A. (spółki, w której ENEA posiada 25% udziałów) podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o 20.000.000 zł do kwoty 30.000.000 zł, w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji z 1.000 zł do kwoty 3.000 zł. 23 kwietnia 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS. 31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników ENEA Innovation Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 3.500.000 zł (z kwoty 305.000 zł do kwoty 3.805.000 zł) poprzez utworzenie nowych 35.000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. 23 kwietnia 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS. 17 kwietnia 2018 r. w KRS zmieniono nazwę spółki ENEA Innovation Sp. z o.o. na ENEA Innowacje Sp. z o.o.

Zakończenie rozbudowy strategicznej stacji elektroenergetycznej w Kostrzynie nad Odrą

W styczniu 2018 r. ENEA Operator zakończyła kilkietapową przebudowę Głównego Punktu Zasilającego (GPZ), który zapewnia dostawy energii dla Odbiorców z Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSSE). Inwestycja jest odpowiedzią na dynamiczny rozwój gospodarczy nadgranicznej strefy, który przekłada się na potrzebę przyłączania nowych podmiotów do sieci oraz zwiększające się od kilku lat zapotrzebowanie na moc.

Nowa oferta wspierająca walkę ze smogiem

Od 31 stycznia 2018 r. ENEA rozszerzyła ofertę o nowy produkt promujący zwiększanie zużycia energii elektrycznej w godzinach nocnych. Nowa oferta – ENEA Eco – dzięki preferencyjnym cenom ma zachęcić Klientów do korzystania z ogrzewania elektrycznego oraz samochodów elektrycznych. Produkt przeznaczony jest dla Klientów indywidualnych, którzy zużywają energię na potrzeby gospodarstw domowych przyłączonych do sieci ENEA Operator. Produkt ten wspiera zwiększenie zużycia energii w godzinach od 22.00 do 6.00. Jest on uzupełnieniem preferencyjnych rozwiązań, jakie znalazły się w taryfie dystrybucyjnej ENEA Operator.

Zmiany w zarządach spółek zależnych

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników ENEA Wytwarzanie 1 lutego 2018 r. odwołało ze składu Zarządu spółki Dariusza Skibę, Wiceprezesa ds. Ekonomiczno-Finansowych oraz Stefana Pacyńskiego, Wiceprezesa ds. Strategii Rozwoju. 16 lutego Rada Nadzorcza ENEA Wytwarzanie podjęła decyzję o powołaniu z dniem 26 lutego Andrzeja Wicika na stanowisko Wiceprezesa ENEA Wytwarzanie ds. Strategii Rozwoju oraz Jarosława Ołowskiego na stanowisko Wiceprezesa ds. Ekonomiczno-Finansowych. Decyzję poprzedziła procedura konkursowa i rozmowy kwalifikacyjne. 16 lutego Krzysztof Szłaga przestał pełnić funkcję Prezesa Zarządu spółki Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. Do czasu powołania jego następcy obowiązki Prezesa Zarządu pełnił Sławomir Karlikowski, Zastępca Prezesa Zarządu ds. Produkcji. 19 marca Rada Nadzorcza LW Bogdanka podjęła uchwałę w sprawie powołania Artura Wasila na stanowisko Prezesa Zarządu od 21 marca Rada Nadzorcza ENEA Centrum po zakończonym 27 marca postępowaniu kwalifikacyjnym podjęła uchwałę o powołaniu z dniem 28 marca Sławomira Jankiewicza na stanowisko Prezesa Zarządu ENEA Centrum oraz Krzysztofa Kierzkowskiego na stanowisko Członka Zarządu ds. IT i Rozwoju ENEI Centrum.

Pozytywna ocena wniosku o dofinansowanie farmy wiatrowej Jastrowie

W marcu 2018 r. projekt budowy farmy fotowoltaicznej o mocy przyłączeniowej 1 MW w miejscowości Jastrowie został pozytywnie oceniony i otrzymał dofinansowanie ze źródła UE w kwocie 1.470.231,75 zł. Łączna wartość projektu to 4.679.063,91 zł.

Zmiany w Radzie Nadzorczej ENEA S.A.

Na wniosek Ministra Energii z dniem 22 marca 2018 r. do składu Rady Nadzorczej ENEA S.A. powołany został Ireneusz Kulka. Pan Ireneusz Kulka został decyzją Ministra Energii z dniem 15 kwietnia odwołany ze stanowiska, a następnie 16 kwietnia 2018 r. ponownie powołany w skład Rady Nadzorczej ENEA S.A. przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki. Decyzją Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki do Rady Nadzorczej po uzyskaniu przez kandydata pozytywnej opinii Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych dołączył również Paweł Jabłoński. Ponadto Walne Zgromadzenie odwołało z Rady Nadzorczej Rafała Bargiela i Piotra Kossaka.

Bliżej rozpoczęcia realizacji budowy bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka

27 marca 2018 r. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., kontrolowana wspólnie przez ENEA S.A. i Energa S.A. wyraziła zgodę na rozstrzygnięcie postępowania „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW” poprzez wybór jako najkorzystniejszej oferty Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power System S.A.S, jako Generalnego Wykonawcy. Oferta opiewa na kwotę 5.049.729.000 zł netto, czyli 6.023.034.950 zł brutto.

Drugi kwartał

Kolejny krok na drodze do uruchomienia inwestycji budowy Ostrołęki C

4 kwietnia 2018 r. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. rozstrzygnęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pt. "Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW" wybierając konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power System S.A.S, jako Generalnego Wykonawcę. Rozstrzygnięcie postępowania nie było równoznaczne z wyrażeniem zgody na zawarcie kontraktu z Generalnym Wykonawcą – do czego konieczna była m.in. uprzednia zgoda Rady Nadzorczej ENEA. Kontrakt na budowę Elektrowni Ostrołęka C z konsorcjum spółek GE (GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power Systems S.A.S) został podpisany 12 lipca 2018 r. Podpisanie umowy przez spółkę celową z Generalnym Wykonawcą nie jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac.

Dalsze działania na rzecz rozwoju elektromobilności

20 kwietnia 2018 r. ENEA Serwis, Kolejowe Zakłady Łączności, Grupa LOTOS, Poczta Polska i Telewizja Polska podpisały w siedzibie Ministerstwa Energii porozumienia dotyczące wspólnych działań na rzecz rozwoju elektromobilności. Celem podpisanych dokumentów jest rozwój elektromobilności i zacieśnienie współpracy pomiędzy firmami w tym zakresie. Spółki będą się wspierać w działaniach na rzecz zwiększania efektywności swoich flot pojazdów, poprzez wprowadzanie samochodów zasilanych paliwami alternatywnymi i tworzenie dla nich infrastruktury. Z kolei 25 czerwca 2018 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz spółki energetyczne: ENEA, Energa-Operator, PGE Dystrybucja i Tauron Dystrybucja, podpisały list intencyjny dotyczący wielostronnej współpracy na rzecz rozwoju elektromobilności w Polsce. Założeniem programu „e-VAN” jest opracowanie innowacyjnego, bezemisyjnego auta dostawczego. Pojazd będzie dostosowany do potrzeb sygnatariuszy listu intencyjnego, tak aby mógł być wykorzystywany m.in. we flotach spółek do realizacji codziennych zadań.

Przegląd gwarancyjny nowego bloku w Elektrowni Kozienice

Od 7 do 27 maja 2018 r. trwał przegląd gwarancyjny nowej jednostki wytwórczej w Elektrowni Kozienice, czyli największego i najnowocześniejszego w tej elektrowni Bloku B11. To największa w Polsce, najsprawniejsza i najbardziej nowoczesna jednostka energetyczna na węgiel kamienny. Blok B11 został oddany do eksploatacji 19 grudnia 2017 r.

Zmiany w zarządach spółek zależnych

10 maja 2018 r. pracę na stanowisku prezesa ENEA Wytwarzanie zakończył Krzysztof Figat. Z dniem 4 czerwca 2018 r. Rada Nadzorcza spółki ENEA Wytwarzanie, po przeprowadzonej procedurze kwalifikacyjnej, powołała Antoniego Józłowicza na Prezesa Zarządu ENEA Wytwarzanie. Antoni Józłowicz w swojej karierze pracował na wielu stanowiskach zarządczych i wykonawczych, m.in. jako Prezes Polimex-Mostostal S.A., gdzie odpowiadał za realizację końcowego etapu budowy bloku B11 w ENEA Wytwarzanie.

Bogdanka z Grupy Kapitałowej ENEA złożyła wniosek o koncesję na wydobycie ze złoża K-6 i K-7

11 maja 2018 r. LW Bogdanka złożyła do Ministra Środowiska wniosek o udzielenie koncesji na wydobycie węgla kamiennego ze znajdującego się na Lubelszczyźnie złoża „K-6 i K-7”. Graniczy ono bezpośrednio z obszarem „Puchaczów V”, eksploatowanym obecnie przez Bogdankę. Zasoby operatywne objęte Projektem Zagospodarowania Złoża w okresie obowiązywania koncesji, o którą wnioskuje spółka, czyli do 2046 roku, szacowane są na 66 mln ton. W dalszej kolejności Bogdanka planuje wystąpić o przedłużenie tej koncesji, co pozwoliłoby zwiększyć poziom zasobów o kolejne 60-70 mln ton. Zwiększenie zasobów o 66 mln ton oznaczałoby przedłużenie żywotności kopalni o około dziewięć lat. Pierwsza ściana na złożu „K-6 i K-7” może zostać uruchomiona w 2022 roku – przy założeniu, że koncesja zostanie przyznana jeszcze w tym roku.

ENEA wspiera szkolnictwo branżowe...

ENEA wypracowała projekt współpracy spółek z Grupy ze szkołami branżowymi i technicznymi. Program ENEA zakłada objęcie patronatem 14 szkół branżowych i techników. Są to szkoły, które wyróżniają się wysokim poziomem kształcenia uczniów w zawodach i umiejętnościach, na które jest największe zapotrzebowanie w spółkach Grupy ENEA. Inauguracja programu odbyła się 17 maja 2018 r. w Połańcu. ENEA oraz ENEA Elektrownia Połaniec podpisały umowę patronacką z Zespołem Szkół im. Oddziału Partyzanckiego AK „Jędrusie” w Połańcu.

... i szkolnictwo wyższe

Grupa ENEA we współpracy z Politechniką Poznańską od października 2018 r. uruchomiła pilotażowy program studiów dualnych dla studentów studiów I stopnia Wydziału Elektrycznego. Po ukończeniu tego typu studiów absolwent może pochwalić się zarówno dyplomem, jak i odpowiednim doświadczeniem zawodowym. Studia dualne to innowacyjny system studiowania - równoczesne zdobywanie wiedzy akademickiej i doświadczenia praktycznego. Program studiów obejmuje niezbędny zakres wiedzy teoretycznej zdobywanej w trakcie wykładów, ćwiczeń i laboratoriów oraz warsztatów na Politechnice Poznańskiej (trzy dni w tygodniu), przemiennie z zajęciami praktycznymi – laboratoryjnymi i projektowymi w spółkach Grupy ENEA (dwa dni w tygodniu).

ENEA Serwis zbudowała elektrownię fotowoltaiczną w Szczecinie

ENEA Serwis zbudowała w Szczecinie elektrownię fotowoltaiczną o mocy znamionowej 420 kW wraz z przyłączami elektroenergetycznymi. W czerwcu spółka wygrała przetarg ogłoszony przez inwestora – Zachodniopomorskie Centrum Onkologii w Szczecinie. Budowa elektrowni została zakończona w trzecim kwartale 2018 roku i składała się z dwóch części: wolnostojącej o mocy elektrycznej 404,24 kW oraz zainstalowanej na dachu budynku administracyjnego o mocy elektrycznej 18,60 kW.

Trzeci kwartał

Projekt Ostrołęka C – kolejne etapy procesu

2 lipca 2018 r. Zarząd ENEA S.A. otrzymał od Zarządu spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wniosek o wyrażenie zgody na zawarcie umowy o zamówienie publiczne z generalnym wykonawcą, wyłonionym w ramach postępowania o udzielenie sektorowego zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pn. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW”. Zgodę na zawarcie ww. umowy Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wyraziło 6 lipca 2018 r., a 6 dni później, czyli 12 lipca 2018 r., doszło do podpisania przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. umowy o zamówienie publiczne z generalnym wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Liderem Konsorcjum oraz Alstom Power Systems S.A.S. Obok spółek ENEA S.A. oraz Energa S.A. podmiotem zaangażowanym w finansowanie budowy elektrowni będzie również Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych Energia. 4 września 2018 roku zostało podpisane porozumienie pomiędzy Elektrownią Ostrołęka Sp. z o.o. a wcześniej wymienionymi podmiotami. W treści porozumienia określono wstępną strukturę finansowania projektu. Kolejny kluczowy etap w procesie miał miejsce 24 września 2018 r. Wtedy Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. wyraziło kierunkową zgodę na przystąpienie do etapu budowy w ramach projektu Ostrołęka C. Wcześniej 3 września 2018 r. taką samą decyzję ogłosiła spółka Energa S.A.

Zmiany w Radzie Nadzorczej ENEA S.A.

31 lipca 2018 r. z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. zrezygnował Rafał Szymański. 24 września 2018 r. do Rady Nadzorczej ENEA S.A. powołany został Paweł Andrzej Korobłowski.

Zmiany w zarządach spółek zależnych

W dniu 21 sierpnia 2018 r. Andrzej Wicik złożył oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju ENEA Wytwarzanie sp. z o.o. ze skutkiem na koniec dnia 31 sierpnia 2018 r. Rada Nadzorcza ENEA Wytwarzanie na posiedzeniu w dniu 4 września 2018 r. podjęła decyzję o powołaniu z dniem 10 września 2018 r. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju ENEA Wytwarzanie Tomasza Siwaka. Rada Nadzorcza ENEA Centrum z dniem 10 sierpnia 2018 r. odwołała ze składu zarządu spółki Ewę Troszczyńską – Członka Zarządu ds. Finansowych, Łukasza Pawłowskiego – Członka Zarządu ds. Obsługi Klienta oraz Krzysztofa Kierzkowskiego – Członka Zarządu ds. IT i Rozwoju. 12 września 2018 r. Rada Nadzorcza ENEA Centrum podjęła decyzję o powołaniu z dniem 13 września 2018 r. Dariusza Szymczaka na stanowisko Członka Zarządu ds. Obsługi Klienta oraz Józefa Aleszczyka na stanowisko Członka Zarządu ds. Operacyjnych. Rada Nadzorcza LW Bogdanka S.A. 19 września 2018 r., odwołała Stanisława Misterka z funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych oraz Sławomira Karlikowskiego z funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Produkcji i Rozwoju.

Zakończenie inwestycji w Wielkopolsce i na Pomorzu Zachodnim

W lipcu oddano do użytku linię wysokiego napięcia 110 kV relacji Leszno Gronowo – Śrem w Wielkopolsce oraz kompleksowo zmodernizowano Główny Punkt Zasilania Zdroje na Zachodnim Pomorzu. Odcinek linii z Leszna do Śremu to ostatni etap przebudowy ponad 110 km ciągu liniowego z Leszna do Wrześni. Obie inwestycje zostały zrealizowane przez ENEA Operator.

ENEA S.A. i LW Bogdanka S.A. w londyńskim koszyku FTSE Russell

Polska awansowała z grupy krajów rozwijających się do prestiżowego grona rynków rozwiniętych. 24 września obok GPW w indeksie FTSE Russell zadebiutowało jeszcze 36 polskich spółek. Wśród nich, w kategorii spółek małych, znalazły się ENEA S.A. i LW Bogdanka S.A. W indeksie FTSE Russell Polska rozpoczęła notowania od pozycji 23 na 25 wszystkich rozwiniętych rynków kapitałowych.

Czwarty kwartał

Fitch potwierdza ocenę ratingową ENEA S.A.

1 października agencja ratingowa Fitch Ratings potwierdziła dla ENEA S.A. długoterminowe ratingi w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie "BBB" ze stabilną perspektywą. Potwierdzenie ratingów uwzględniła zmianę profilu biznesowego Spółki, w którym zwiększyła się rola bardziej ryzykownych, zdaniem Fitch, segmentów działalności takich jak wytwarzanie energii elektrycznej i górnictwo węgla kamiennego. Nadal jednak istotną część działalności Spółki stanowi bardziej przewidywalny sektor dystrybucji energii elektrycznej.

Pierwsza rocznica oddania do eksploatacji Bloku B11 w Elektrowni Kozienice

19 grudnia 2018 r. minął rok od oddania do eksploatacji w ENEI Wytwarzanie Bloku nr 11 o mocy 1 075 MW – najnowocześniejszej i najsprawniejszej jednostki produkcyjnej w polskiej energetyce.

ENEA Ciepło i Elektrociepłownia Białystok łączą siły

Z dniem 30 listopada 2018 r. Elektrociepłownia Białystok stanowiąca do tej pory część ENEA Wytwarzanie stała się częścią ENEA Ciepło. To kolejny etap zapowiadanych wcześniej zmian w Grupie ENEA, który pozwoli na optymalizację produkcji energii cieplnej w stolicy Podlasia pod jedną rozpoznawalną marką.

LW Bogdanka S.A. po raz 10. w Respect Index

Warszawska Giełda Papierów Wartościowych po raz kolejny wyłoniła laureatów prestiżowego ratingu RESPECT Index. Lubelski Węgiel Bogdanka po raz dziesiąty został zakwalifikowany do tego grona. Publikacja indeksu w nowym składzie rozpoczęła się od 27 grudnia 2018 r.

Udział w rynku mocy

W 2018 roku uruchomiono w Polsce rozwiązania wspierające bezpieczeństwo energetyczne kraju, czyli mechanizm rynku mocy. W czwartym kwartale odbyły się trzy aukcje mocy z udziałem Grupy ENEA. W ich wyniku, na lata 2021, 2022 i 2023 zakontraktowanych zostało łącznie 3.663 MW obowiązku mocowego dla naszych jednostek wytwórczych, w tym dla Bloku 11 w Elektrowni Koźienice. Zawarte tylko podczas pierwszej aukcji kontrakty wieloletnie, pozwalają szacować potencjalne przychody z rynku mocy na poziomie 6,6 mld zł w okresie 15 lat.

Projekt Ostrołęka C – oficjalny start budowy

28 grudnia 2018 r. zarząd spółki Elektrownia Ostrołęka C Sp. z o.o. wydał polecenie rozpoczęcia prac związanych z budową Elektrowni Ostrołęka C dla generalnego wykonawcy. Wcześniej doszło do podpisania porozumienia, które określiło nowe zasady współpracy między partnerami inwestycji, w tym wysokość zaangażowania finansowego ENEA na Etapie Budowy na kwotę 1 mld zł.

Zmiany w zarządach spółek zależnych

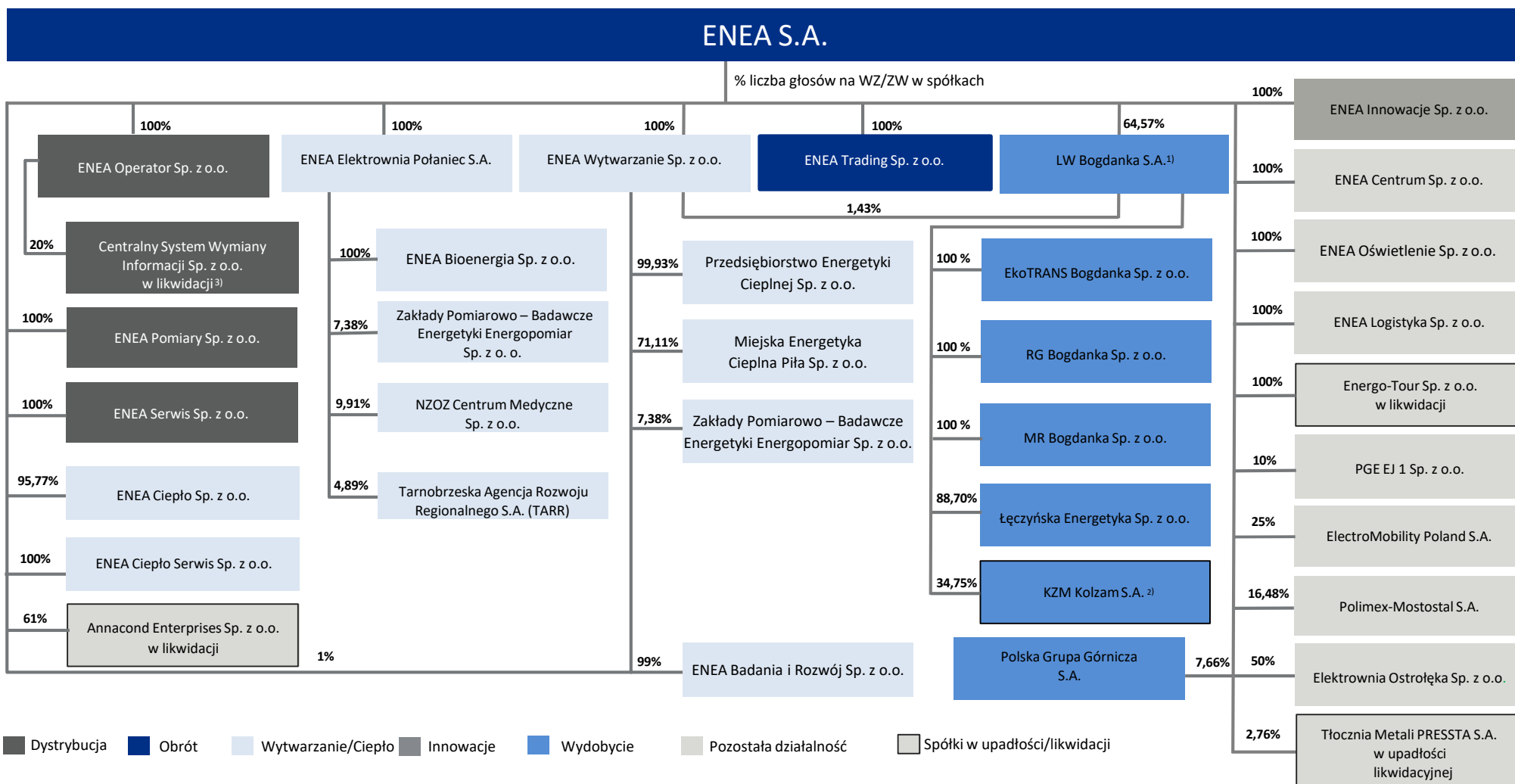
4 października 2018 r. Rada Nadzorcza LW Bogdanka S.A. powołała do składu zarządu spółki Artura Wasilewskiego na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych od dnia 8 października 2018 r. oraz Dariusza Dumkiewicza na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Rozwoju od dnia 15 października 2019 r.

2. Organizacja i działalność Grupy ENEA

Struktura Grupy

W obrębie Grupy Kapitałowej ENEA funkcjonuje 6 wiodących podmiotów, tj. ENEA S.A. (obrot energii elektryczną), ENEA Operator Sp. z o.o. (dystrybucja energii elektrycznej), ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. oraz ENEA Elektrownia Połaniec S.A. (produkcja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej), ENEA Trading Sp. z o.o. (handel hurtowy energią elektryczną) oraz LW Bogdanka S.A. (wydobywanie węgla). Pozostałe podmioty świadczą działalność pomocniczą w odniesieniu do wymienionych spółek. W strukturze Grupy uwzględniono również udziały mniejszościowe w podmiotach posiadane przez ENEA S.A. oraz spółki zależne od ENEA S.A. tj. w szczególności ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. oraz LW Bogdanka S.A.

¹⁾ ENEA S.A. łącznie z ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. posiada 65,999% liczby głosów na WZ

²⁾ Postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego / spółka nie prowadzi działalności gospodarczej.

³⁾ W dniu 4 grudnia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. podjęło uchwałę postanawiającą o postawieniu spółki w stan likwidacji.

Zmiany w strukturze Grupy

Restrukturyzacja majątkowa

Po dokonaniu w latach poprzednich kluczowych zmian organizacyjnych w okresie 2018 r. Grupa Kapitałowa ENEA, poza inicjatywami związanymi z planowanymi zmianami, nie realizowała istotnych działań w zakresie restrukturyzacji majątkowej.

Dezynwestycje kapitałowe

W okresie 2018 r. nie prowadzono istotnych działań w zakresie dezynwestycji kapitałowych.

Zmiany w organizacji Grupy

W okresie 2018 r. Grupa ENEA kontynuowała działania ukierunkowane na realizację Strategii Korporacyjnej Grupy.

Inwestycje kapitałowe

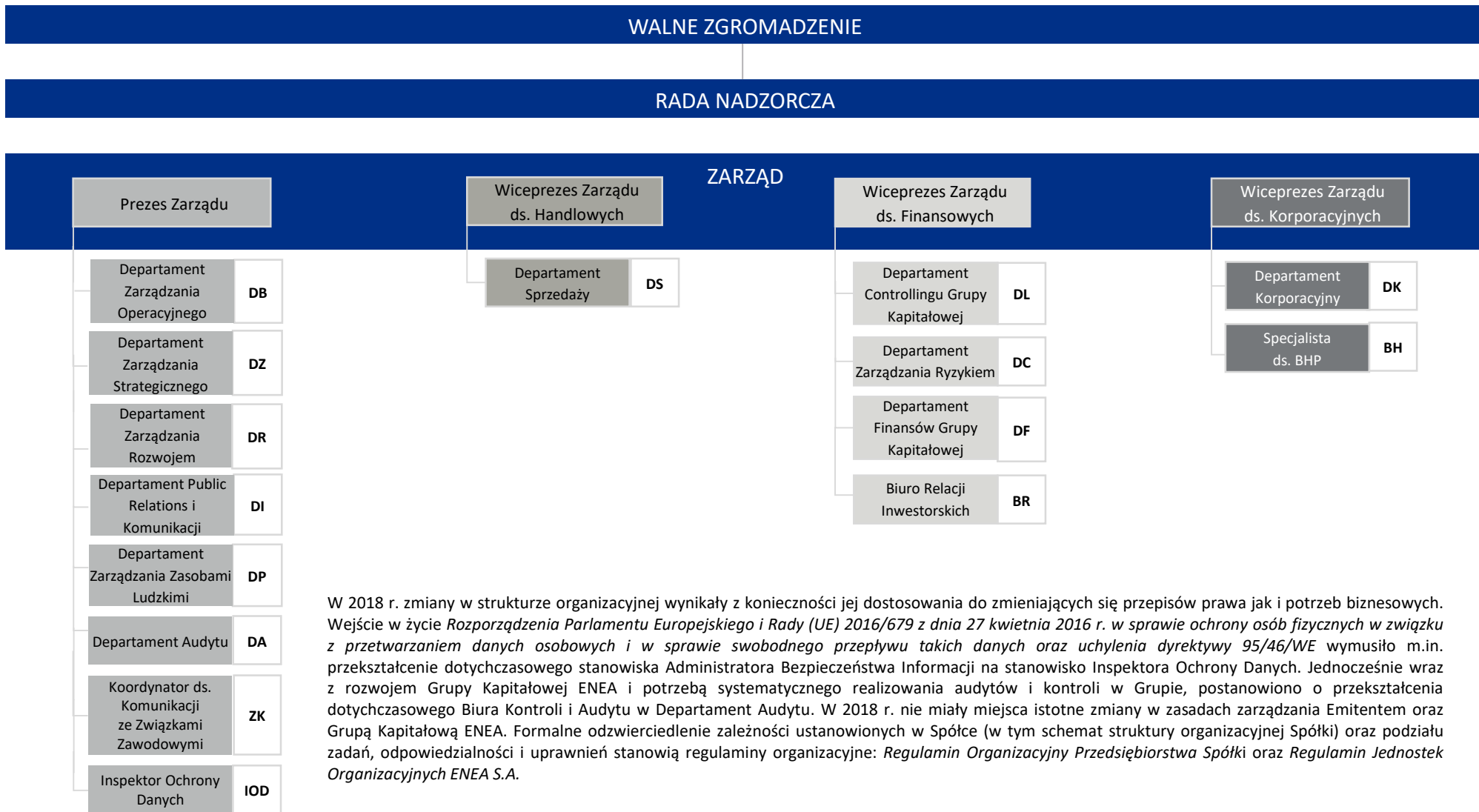
Obszar	Data	Spółka	Zdarzenie
2018			
Pozostała działalność	3 stycznia 2018 r.	Electro-Mobility Poland S.A.	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 20.000.000 zł, tj. z kwoty 10.000.000 zł do kwoty 30.000.000 zł, w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji z 1.000,00 zł do kwoty 3.000,00 zł. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w dniu 23 kwietnia 2018 r.
Innowacje	31 stycznia 2018 r.	ENEA Innovation Sp. z o.o. (obecnie ENEA Innowacje)	31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników ENEA Innovation Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 3.500.000 zł, to jest z kwoty 305.000 zł – uwzględniającej poprzednie podwyższenie kapitału zakładowego Spółki na podstawie Uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 2 sierpnia 2017 r. do kwoty 3.805.000 zł poprzez utworzenie nowych 35.000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 23 kwietnia 2018 r.
Wydobycie	31 stycznia 2018 r.	PGG S.A.	31 stycznia 2018 r. NWZ PGG S.A. podjęło Uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego PGG S.A. o kwotę 300.000.000 zł poprzez emisję 3.000.000 nowych akcji serii B w drodze subskrypcji prywatnej o wartości nominalnej 100 zł każda i o łącznej wartości nominalnej 300.000.000 zł. ENEA w dniu 31 stycznia 2018 r. zawarła umowę objęcia 900.000 akcji imiennych serii B w całości opłaconych wkładem pieniężnym w kwocie 90.000.000 zł, zwiększając swój udział w kapitale zakładowym Spółki z 5,81 % na 7,66 % (wpis do KRS 6 kwietnia 2018r.) Powyższe dokapitalizowanie jest trzecią ostatnią transzą dokapitalizowania PGG S.A., wynikającą z realizacji postanowień Umowy Inwestycyjnej z dnia 31 marca 2017 r., która przewidywała łączne dokapitalizowanie PGG przez ENEA S.A. w kwocie 300.000.000 zł. Podwyższenie zostało zarejestrowane w KRS w dniu 6 kwietnia 2018 r.
Wytwarzanie	1 lutego 2018 r.	ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o.	W związku z podjętą w dniu 17 listopada 2017 r. przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o. uchwałą o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki z 5.000 zł do 2.005.000 zł., w dniu 1 lutego 2018 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 400 udziałów i pokryciu ich wkładem pieniężnym w wysokości 20.000 zł. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 16 kwietnia 2018 r.
Pozostała działalność	28 lutego 2018 r.	Annacond Enterprises Sp. z o.o.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Annacond Enterprises Sp. z o.o. podjęło uchwałę postanawiającą o postawieniu spółki w stan likwidacji.
Pozostała działalność	23 marca 2018 r.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	Nabycie przez ENEA S.A. od Energa S.A. 1.201.036 udziałów Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. zgodnie z Umową Inwestycyjną zawartą dnia 8 grudnia 2016 r.- ENEA S.A. posiada łącznie 50% w kapitale zakładowym Spółki.
Pozostała działalność	29 marca 2018 r.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	W dniu 27 lutego 2018 r. nastąpiło zarejestrowanie przez KRS przekształcenia Elektrowni Ostrołęka S.A. na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W dniu 29 marca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki z kwoty 229.100.000 zł do kwoty 264.100.000 zł, tj. o kwotę 35.000.000 zł przez utworzenie 700.000 nowych równych, niepodzielnych udziałów, uprzywilejowanych co do głosu w taki sposób, że na jeden udział przypadają będą dwa głosy, a uprzywilejowanie to wygaśnie w przypadku zbycia udziałów na rzecz osoby innej niż Główny Wspólnik tj. ENEA S.A. lub Energa S.A. o wartości nominalnej 50 zł każdy i o łącznej wartości nominalnej 35.000.000 zł. W dniu 29 marca 2018 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 350.000 udziałów i pokryciu ich wkładem pieniężnym w wysokości 17.500.000 zł. W dniu 30 marca 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny na konto Spółki. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 30 lipca 2018 r.

Pozostała działalność	9 lipca 2018 r.	ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie w dniu 9 lipca 2018 r. podjęto uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki o kwotę 16.000.000 zł, z kwoty 166.127.000 zł do kwoty 182.127.000 zł, przez utworzenie nowych 32.000 udziałów o łącznej wartości 16.000.000 zł o wartości nominalnej 500 zł każdy. W dniu 11 lipca 2018 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 32.000. udziałów i pokryciu ich wkładem pieniężnym w wysokości 16.000.000 zł. W dniu 12 lipca 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny na konto Spółki. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 5 listopada 2018 r.
Pozostała działalność	27 lipca 2018 r.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	W dniu 27 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki do kwoty 551.100.000 zł, tj. o kwotę 287.000.000 zł poprzez utworzenie 5.740.000 nowych równych, niepodzielnych udziałów, uprzywilejowanych co do głosu w taki sposób, że na jeden udział przypadają będą dwa głosy, a uprzywilejowanie to wygaśnie w przypadku zbycia udziałów na rzecz osoby innej niż Główny Wspólnik tj. ENEA S.A. lub Energa S.A. o wartości nominalnej 50,00 zł każdy i o łącznej wartości nominalnej 287.000.000 zł. W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., ENEA S.A. w dniu 30 lipca 2018 r. objęła 2.870.000 udziałów w kapitale zakładowym o wartości 143.500.000 zł. W dniu 2 sierpnia 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny na konto Spółki. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS 16 października 2018 r.
Pozostała działalność	9 sierpnia 2018 r.	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	W dniu 9 sierpnia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki PGE EJ 1 Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z kwoty 310.858.470 zł do kwoty 370.858.200 zł o kwotę 59.999.730 zł. W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego spółki PGE EJ 1 Sp. z o.o., ENEA S.A. w dniu 21 sierpnia 2018 r. objęła 42.553 udziałów w kapitale zakładowym Spółki o wartości 5.999.973 zł. W dniu 23 sierpnia 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny na konto Spółki. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 11 września 2018 r.
Pozostała działalność	4 października 2018 r.	ElectroMobility Poland S.A	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 40.000.000 zł, tj. z kwoty 30.000.000 zł do kwoty 70.000.000 zł, w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji z 3.000 zł do kwoty 7.000 zł. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane.
Wytwarzanie	20 grudnia 2018 r.	ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o.	W dniu 20 grudnia 2018 r. NZW spółki ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 5.850.000 zł do kwoty 7.855.000 zł poprzez utworzenie 117.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł 1. ENEA Wytwarzanie sp. z o. o. – objęła 115.830 udziałów w podwyższonym kapitale o łącznej wartości 5.791.500 zł. 2. ENEA S.A. – objęła 1.170 udziałów w podwyższonym kapitale o łącznej wartości 58.500 zł.
Zdarzenia po okresie sprawozdawczym			
Pozostała działalność	4 stycznia 2019 r.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	W dniu 4 stycznia 2019 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki do kwoty 912.482.100 zł, tj. o kwotę 361.382.100 zł poprzez utworzenie 7.227.642 nowych równych, niepodzielnych udziałów, uprzywilejowanych co do głosu w taki sposób, że na jeden udział przypadają będą dwa głosy, a uprzywilejowanie to wygaśnie w przypadku zbycia udziałów na rzecz osoby innej niż Główny Wspólnik tj. ENEA S.A. lub Energa S.A. o wartości nominalnej 50,00 zł każdy i o łącznej wartości nominalnej 361.382.100 zł. W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., ENEA S.A. w dniu 4 stycznia 2019 r. objęła 3.613.821 udziałów w kapitale zakładowym o wartości 180.691.050 zł. W dniu 4 stycznia 2019 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny na konto Spółki. Powyższe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. zostało zarejestrowane w KRS w dniu 1 marca 2019 r.

Reorganizacja Segmentu Ciepło

W ramach realizacji Projektu dokonano podziału ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. polegającego na wydzieleniu zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci Elektrociepłowni Białystok na rzecz ENEA Ciepło Sp. z o.o., a ponadto dokonano zakupu przez ENEA S.A. udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. i ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o. od ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Na skutek przeprowadzonych czynności korporacyjnych związanych z ww. projektem, ENEA S.A. obecnie posiada 95,77% udziału w kapitale zakładowym Spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz jest 100% udziałowcem spółki ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o.

ENEA S.A. JAKO PODMIOT DOMINUJĄCY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

W 2018 r. zmiany w strukturze organizacyjnej wynikały z konieczności jej dostosowania do zmieniających się przepisów prawa jak i potrzeb biznesowych. Wejście w życie *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE* wymusiło m.in. przekształcenie dotychczasowego stanowiska Administratora Bezpieczeństwa Informacji na stanowisko Inspektora Ochrony Danych. Jednocześnie wraz z rozwojem Grupy Kapitałowej ENEA i potrzebą systematycznego realizowania audytów i kontroli w Grupie, postanowiono o przekształcenia dotychczasowego Biura Kontroli i Audytu w Departament Audytu. W 2018 r. nie miały miejsca istotne zmiany w zasadach zarządzania Emitentem oraz Grupą Kapitałową ENEA. Formalne odzwierciedlenie zależności ustanowionych w Spółce (w tym schemat struktury organizacyjnej Spółki) oraz podziału zadań, odpowiedzialności i uprawnień stanowią regulaminy organizacyjne: *Regulamin Organizacyjny Przedsiębiorstwa Spółki* oraz *Regulamin Jednostek Organizacyjnych ENEA S.A.*

Powyżej przedstawiono strukturę organizacyjną Spółki na dzień 31 grudnia 2018 r.

Obszary Biznesowe Grupy ENEA

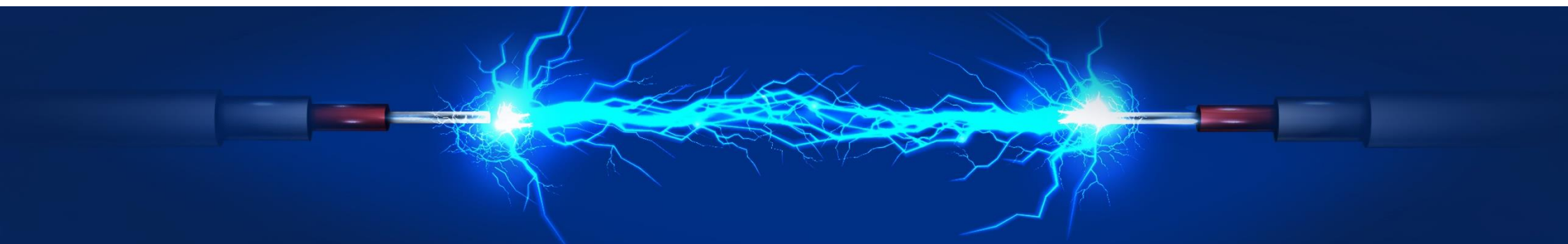
WYDOBYCIE

- Produkcja węgla kamiennego
- Sprzedaż węgla kamiennego
- Zabezpieczenie bazy surowcowej dla Grupy

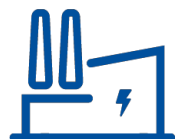
DYSTRYBUCJA

- Dostarczanie energii elektrycznej
- Planowanie i zapewnianie rozbudowy sieci dystrybucyjnej
- Eksploatacja, konserwacja i remonty sieci dystrybucyjnej
- Zarządzanie danymi pomiarowymi

WYTWARZANIE

- Wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o węgiel kamienny, biomasę, gaz, wiatr, wodę i biogaz
- Wytwarzanie ciepła
- Przesyłanie i dystrybucja ciepła
- Obrót energią elektryczną

OBRÓT

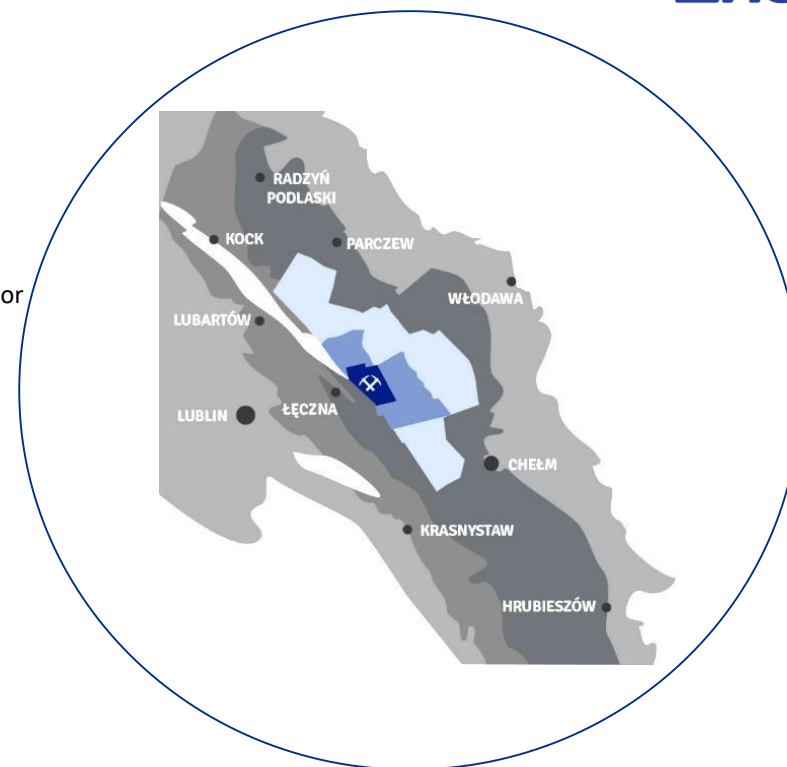
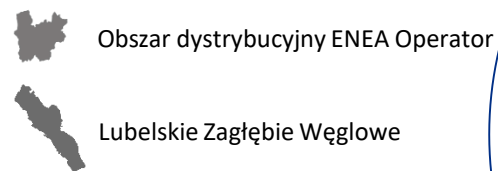
Obrót detaliczny:

- Obrót energią elektryczną i paliwem gazowym na rynku detalicznym
- Oferta produktowa i usługowa dostosowana do potrzeb Klientów
- Całościowa Obsługa Klienta

Obrót hurtowy:

- Optymalizacja portfela kontraktów hurtowych energii elektrycznej i paliwa gazowego
- Działania na rynkach produktowych
- Zapewnienie dostępu do rynków hurtowych

LW Bogdanka jest jednym z liderów rynku producentów węgla kamiennego w Polsce, wyróżniających się na tle branży pod względem osiągniętych wyników finansowych, wydajności wydobywania węgla kamiennego oraz planów inwestycyjnych zakładających udostępnienie nowych złóż. Sprzedawany przez Spółkę węgiel kamienny energetyczny stosowany jest przede wszystkim do produkcji energii elektrycznej, ciepłej i produkcji cementu. Głównymi odbiorcami węgla z LW Bogdanka są spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej ENEA tj. ENEA Wytwarzanie (Elektrownia Koźienice) oraz ENEA Elektrownia Połaniec (EEP). LW Bogdanka w ramach Grupy sprzedaje około 85% swojej produkcji.

Wyszczególnienie	2017	2018	Zmiana
Produkcja netto [tys. ton]	9 050	9 007	-0,5%
Sprzedaż węgla [tys. ton]	9 151	8 943	-2,3%
Zapasy (na koniec okresu) [tys. ton]	24	88	267,3%
Roboty chodnikowe [km]	30,7	37,0	20,4%

Wytwarzanie

- Elektrownie:
Kozienice, Połaniec
- Elektrociepłownia Białystok,
MEC Piła, PEC Oborniki,
Enea Ciepło Serwis, EneaCiepło
- Farmy wiatrowe:
Bardy, Darżyno, Baczyna
- 21 elektrowni wodnych
- Biogazownie:
Gorzesław, Liszkowo
- Obszar dystrybucyjny
Enea Operator

Blok 11	2018	4Q 2018
Produkcja energii elektrycznej netto (GWh)	5 314	1 562
Średnie miesięczne obciążenie netto (MW)	732	767

Dane dotyczące ENEA Wytwarzanie

Wyszczególnienie	2017	2018	Zmiana	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej (netto) [GWh], w tym:	13 599	16 426	20,8%	3 598	4 046	12,5%
Produkcja netto ze źródeł konwencjonalnych [GWh], w tym:	13 157	15 959	21,3%	3 446	3 901	13,2%
Enea Wytwarzanie – Elektrownia Kozienice	12 749	15 721	23,3%	3 339	3 837	14,9%
Enea Wytwarzanie - Segment Ciepło Elektrociepłownia Białystok z wyłączeniem spalania biomasy ¹⁾	341	154	-54,8%	87	27	-69,0%
MEC Piła	67	66	-1,5%	20	19	-5,0%
Enea Ciepło z wyłączeniem spalania biomasy ²⁾		18			18	
Produkcja z odnawialnych źródeł energii [GWh], w tym:	442	467	5,7%	152	145	-4,6%
Enea Wytwarzanie - segment Ciepło Elektrociepłownia Białystok - Spalanie biomasy ¹⁾	69	149	115,9%	29	37	27,6%
Enea Wytwarzanie - segment OZE elektrownie wodne	173	159	-8,1%	56	33	-41,1%
Enea Wytwarzanie - segment OZE farmy wiatrowe	190	130	-31,6%	64	50	-21,9%
Enea Wytwarzanie - segment OZE biogazownie	10	6	-40,0%	3	2	-33,3%
Enea Ciepło – spalanie biomasy ²⁾		23			23	
Produkcja ciepła brutto [TJ]	5 156	5 168	0,2%	1 642	1 734	5,6%

W związku z wydzieleniem z dniem 30 listopada 2018 r. Elektrociepłowni Białystok z Enea Wytwarzanie nastąpiła zmiana prezentacji danych:

¹⁾ w 2018 r. dane za 11 miesięcy

²⁾ w 2018 r. dane za grudzień

Dane dotyczące ENEA Elektrownia Połaniec

Wyszczególnienie	2017	w tym GK ENEA ¹⁾	2018	4Q 2017	4Q 2018
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej (netto) [GWh], w tym:	9 129	7 374	10 077	2 197	2 517
Enea Elektrownia Połaniec – produkcja netto ze źródeł konwencjonalnych	7 308	5 990	8 519	1 867	2 086
Enea Elektrownia Połaniec - produkcja z odnawialnych źródeł energii (spalanie biomasy – zielony blok)	1 292	1 045	1 378	262	362
Enea Elektrownia Połaniec - produkcja z odnawialnych źródeł energii (współspalanie biomasy)	529	339	180	68	69
Produkcja ciepła brutto [TJ]	2 459	1 914	2 441	638	648

¹⁾ Od 14 marca 2017 r.

Wytwarzanie

ENEA Wytwarzanie i jej Spółki zależne oraz ENEA Ciepło według stanu na 31 grudnia 2018 r.

Wyszczególnienie	Moc zainstalowana elektryczna	Moc osiągnięta elektryczna	Moc zainstalowana ciepła	Zainstalowana moc w OZE
	[MWe]	[MWe]	[MWt]	[Mw]
Elektrownia Kozienice	4 071,8	4 016,0	125,4	
Elektrownia Połaniec	1 837,0	1 882,0	130,0	230,0
Farmy Wiatrowe Bardy, Darżyno i Baczyna (Lubno I i Lubno II)	71,6	70,1	0,0	70,1
Biogazownie Liszkowo i Gorzestaw	3,8	3,8	3,1	3,1
Elektrownie Wodne	58,8	55,8	0,0	55,8
MEC Piła	10,0	10,0	135,3	
PEC Oborniki	0,0	0,0	30,4	
ENEA Ciepło (Elektrociepłownia Białystok) ¹⁾	203,5	156,6	684,09	55,0
Razem [brutto]	6 256,6	6 194,3	1 108,29	414,0

¹⁾ Od 30 listopada Elektrociepłownia Białystok jest częścią spółki ENEA Ciepło

Elektrownia Kozienice

Blok	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11
Moc zainstalowana [MW]	230	230	230	230	230	230	230	230	560	560	1 112
Planowany ostatni rok produkcji ¹⁾	2031	2031	2029	2029	2032	2030	2030	2032	2040	2041	2050

Elektrownia Połaniec

Blok	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	GU
Moc zainstalowana [MW]	200	242	242	242	200	242	239	230
Planowany ostatni rok produkcji ¹⁾	2023	2034	2034	2034	2034	2034	2034	2042

Elektrociepłownia Białystok

Blok ²⁾	B1	B2	B3	B4 ³⁾	Kotły wodne	K1	K2	K3	K4	K5
Moc zainstalowana [MW]	55	55	70	23,5		0	0	0	0	0
Moc termiczna [MWt]	98,4	108	108	0		35 ⁴⁾	35	35	40	40
Planowany ostatni rok produkcji ¹⁾	2025	2032	2037	2040		-	-	-	-	-

¹⁾ Zakłada się, że dniem wyłączenia z eksploatacji będzie 31 dzień grudnia roku jak w tabeli

²⁾ Źródła w ENEA Ciepło od 30 listopada 2018

³⁾ Turbozespół kondensacyjny zasilany z upustów bloku B2 lub B3

⁴⁾ Kocioł w modernizacji. Konwersja kotła na paliwo gazowe.

Darmowy przydział CO₂

Kozienice

Darmowy przydział CO ₂ [t] /energia elektryczna/	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Suma
Elektrownia Kozienice - zg. z rozp. RM z dn. 8.04.2014	5 428 606	5 018 189	4 361 736	3 318 805	2 511 410	2 001 109	1 488 004	24 127 859
Elektrownia Kozienice Bl. 11	0	0	0	411 338	1 245 072	992 082	737 702	3 386 194
Elektrownia Kozienice - przydział otrzymany ¹⁾	5 428 606	4 719 575	2 843 957	3 008 656	2 321 834	-	-	18 322 628

Darmowy przydział CO ₂ [t] /ciepło/	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Suma
Elektrownia Kozienice - zg. z rozp. RM z dn. 31.03.2014	26 297	23 434	20 673	18 035	15 546	13 137	10 806	127 928
Elektrownia Kozienice - przydział otrzymany ¹⁾	26 297	23 434	20 673	18 035	15 546	13 137	-	117 122

¹⁾ przydział otrzymywany z rocznym przesunięciem

Białystok

Darmowy przydział CO ₂ [t] /energia elektryczna/	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Suma
Elektrociepłownia Białystok - zg. z rozp. RM z dn. 8.04.2014	260 483	240 789	209 291	159 247	120 506	96 020	71 399	1 157 735
Elektrociepłownia Białystok - przydział otrzymany ¹⁾	260 483	240 789	161 766	127 514	74 054	-	-	864 606

Darmowy przydział CO ₂ [t] /ciepło/	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Suma
Elektrociepłownia Białystok - zg. z rozp. RM z dn. 31.03.2014	253 400	212 489	175 707	142 958	123 118	104 906	87 278	1 099 856
Elektrociepłownia Białystok - przydział otrzymany ¹⁾	253 400	212 489	175 719	142 941	123 074	104 834	-	1 012 457

¹⁾ przydział otrzymywany z rocznym przesunięciem

Połaniec

Darmowy przydział CO ₂ [t] /energia elektryczna/	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Suma
El. Połaniec - zg. z rozp. RM z dn. 8.04.2014	2 696 073	2 492 243	2 166 221	1 648 258	1 247 271	993 835	739 005	11 982 906
El. Połaniec - przydział otrzymany ¹⁾	2 696 073	2 492 243	2 166 221	204 565	0	0	-	7 559 102

Darmowy przydział CO ₂ [t] /ciepło/	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Suma
El. Połaniec - zg. z rozp. RM z dn. 31.03.2014	147 268	143 262	139 398	135 852	132 571	129 321	126 099	953 771
El. Połaniec - przydział otrzymany ¹⁾	147 268	143 262	139 398	135 852	132 571	129 321	-	827 672

¹⁾ przydział otrzymywany z rocznym przesunięciem

	Kozienice	Przydział bezpłatnych uprawnień CO ₂	Koszty z tytułu uprawnień (zł)
2017	12 138 001	2 337 380	247 816 466,33
2018	14 076 969	2 187 758 ¹⁾	324 672 994,21 ²⁾

	Białystok	Przydział bezpłatnych uprawnień CO ₂	Koszty z tytułu uprawnień (zł)
2017	525 280	197 128	9 302 061,66
2018	280 147	104 834	29 682 134, 94 ²⁾

	Połaniec	Przydział bezpłatnych uprawnień CO ₂	Koszty z tytułu uprawnień (zł)
2017	7 029 514	132 571	201 351 440,63
2018	8 219 329	129 321	214 195 713,74

1) Wielkość szacowana

2) Ujęcie księgowe

Transport węgla

ENEA Wytwarzanie

Elektrownia Kozienice

Jedynym środkiem transportu wykorzystywanym dla dostaw węgla kamiennego do Elektrowni Kozienice w okresie 2018 r. był transport kolejowy, realizowany w głównej mierze przez PKP Cargo S.A.

ENEA Elektrownia Połaniec

Transport węgla w ENEA Elektrownia Połaniec w trakcie 2018 r. realizowany był przez PKP Cargo S.A.

Wytwarzanie

Sprzedaż energii elektrycznej na rynku hurtowym (GWh)

Sprzedaż energii elektrycznej prowadzona jest na rynku hurtowym. Największym wytwórcą w EW jest El. Kozienice, z której w latach 2017 i 2018 największy wolumen sprzedaży dotyczył podmiotu z GK ENEA - ENEA Trading Sp. o.o. Sprzedaż była prowadzona na Towarowej Giełdzie Energii S.A. (TGE) w ramach obowiązku sprzedaży własnej produkcji zgodnie z art.49a Ustawy Prawo Energetyczne (tzw. „obliga giełdowe”). W 2017 r. poziom obliża dotyczył 15% wolumenu wytworzonej energii elektrycznej, a w roku 2018 został zwiększony do poziomu 30%. Dodatkowo była realizowana sprzedaż w ramach Rynku Bilansującego, wynikająca z pracy Jednostek Centralnie Dysponowanych w systemie KSE. W ramach Segmentu OZE (el. wodne, wiatrowe i biogazownie) sprzedaż była realizowana na podstawie zawartych Umów, z których cała energia kierowana jest do podmiotów z Grupy Kapitałowej. Podobnie dotyczyło to także Segmentu Ciepło (EC Białystok), gdzie sprzedaż energii kierowana była głównie do ENEA Trading i na Rynek Bilansujący. EC Białystok z dniem 30 listopada została wydzielona ze struktur ENEA Wytwarzanie i przeniesiona do ENEA Ciepło.

W przypadku ENEA Elektrownia Połaniec sprzedaż w latach 2017 – 2018 była prowadzona głównie do spółek z GK ENGIE (2017) i GK ENEA (2018). Ponadto, analogicznie jak dla El. Kozienice, była prowadzona sprzedaż na TGE w ramach obliża giełdowego.

Wyszczególnienie (GWh)	2017	2018	4Q 2017	4Q 2018
ENEA Wytwarzanie	15 453	23 056	4 072	5 766
w tym z OZE	442	445	152	122
ENEA Elektrownia Połaniec	11 395	12 774	2 747	3 149
w tym z OZE	1 292	1 378	262	362

Zakup energii elektrycznej na rynku hurtowym (GWh)

Zakup energii elektrycznej jest realizowany w ramach możliwości rynkowych gwarantujących osiągnięcie zakładanego efektu finansowego oraz w celu ograniczenia skutków braku odpowiedniego poziomu mocy dyspozycyjnej i awarii. W roku 2018 znaczny wzrost wolumenu zakupu w ramach obrotu wynikał ze wzrostu poziomu obliża giełdowego do 30% (art. 49a Ustawa Prawo Energetyczne z grudnia 2017 r.). Wprowadzenie zmian w Ustawie PE, w tak późnym terminie w stosunku do prowadzonej kontraktacji sprzedaży energii elektrycznej w kontraktach rocznych, spowodowała konieczność odkupu wcześniej zakontraktowanej energii (brak dyspozycyjności do realizacji pełnego obliża, przy wysokim poziomie wcześniej zakontraktowanej energii). Zakup energii elektrycznej w ramach Rynku Bilansującego wynika z bieżącego bilansowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego przez Operatora. W ramach Segmentu Ciepło zakup w ramach obrotu wynikał z realizacji zawartych umów z odbiorcami oraz z działań ograniczających koszty awarii jednostek wytwórczych i braku mocy dyspozycyjnej vs. zawarte kontrakty.

Wyszczególnienie (GWh)	2017	2018	4Q 2017	4Q 2018
ENEA Wytwarzanie	1 920,5	6 737	493	1 780
ENEA Elektrownia Połaniec	2 266	2 697	550	632

Zaopatrzenie w paliwa

Wolumen i koszt zakupu paliw

ENEA Wytwarzanie

Typ paliwa	2017		2018	
	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]
Węgiel kamienny	6 266	1 308	7 064	1 627
Biomasa	174	24	327	63
Olej opałowy (ciężki) ²⁾	8	9	5	7
Olej opałowy (lekki) ³⁾	7	19	9	26
Gaz [tys. m ³] ⁴⁾	16 831	19	16 878	20
RAZEM		1 379		1 743

¹⁾ Węgiel i biomasa z transportem

²⁾ Paliwo rozpałkowe w Elektrowni Kozienice bl. 1-10

³⁾ Paliwo rozpałkowe Bloku 11 i Elektrociepłowni Białystok

⁴⁾ Używany do produkcji energii elektrycznej i ciepłej w MEC Piła oraz energii ciepłej w PEC Oborniki

Podstawowym paliwem używanym do wytwarzania energii elektrycznej jest węgiel kamienny (głównie miał energetyczny, a w niewielkich ilościach muł). Głównym dostawcą węgla dla ENEA Wytwarzanie – Elektrownia Kozienice w okresie 2018 r. była spółka LW Bogdanka S.A. (udział 80% w całości dostaw węgla). W Elektrowni Kozienice w roku 2018 nie było prowadzone współpalanie biomasy. Głównym dostawcą węgla dla Elektrowni Połaniec w okresie 2018 r. była spółka LW Bogdanka S.A.

ENEA Wytwarzanie – Segment Ciepło

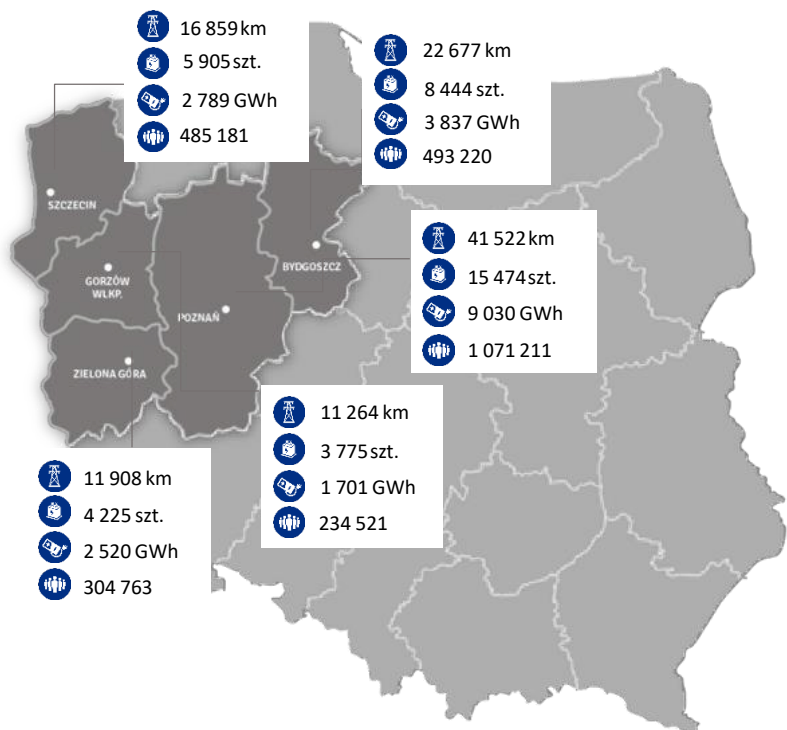
Podstawowymi paliwami używanymi w ENEA Wytwarzanie w Segmencie Ciepło (Elektrociepłownia Białystok) są: węgiel i biomasa - głównie w postaci zrębki leśnej, zrębki z wierzby energetycznej, pozostałości z produkcji rolnej oraz peletu z łuski słonecznika. W okresie 2018 r. ilość dostarczonej biomasy wyniosła ok. 331 tys. ton, a dostawy realizowane były przez 19 podmiotów. Ponad 95 tys. ton biomasy dostarczone zostało na teren ENEA Wytwarzanie - Segment Ciepło transportem kolejowym. W okresie 2018 r. dostawy węgla do ENEA Wytwarzanie - Segment Ciepło były głównie realizowane przez LW Bogdanka (ponad 90 % ogółu dostaw) oraz Polską Grupę Górniczą S.A. Ilość dostarczonego węgla wyniosła ok. 120,6 tys. ton. Transport kolejowy węgla do ENEA Wytwarzanie - Segment Ciepło był realizowany przez PKP Cargo S.A.

ENEA Elektrownia Połaniec

Typ paliwa	2017		2018	
	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]
Węgiel kamienny	3 763	749,9	4 260	983,1
Biomasa	1 453	253,6	1 346	295,7
Olej opałowy	7	11,4	8	14,1
RAZEM		1 014,9		1 293

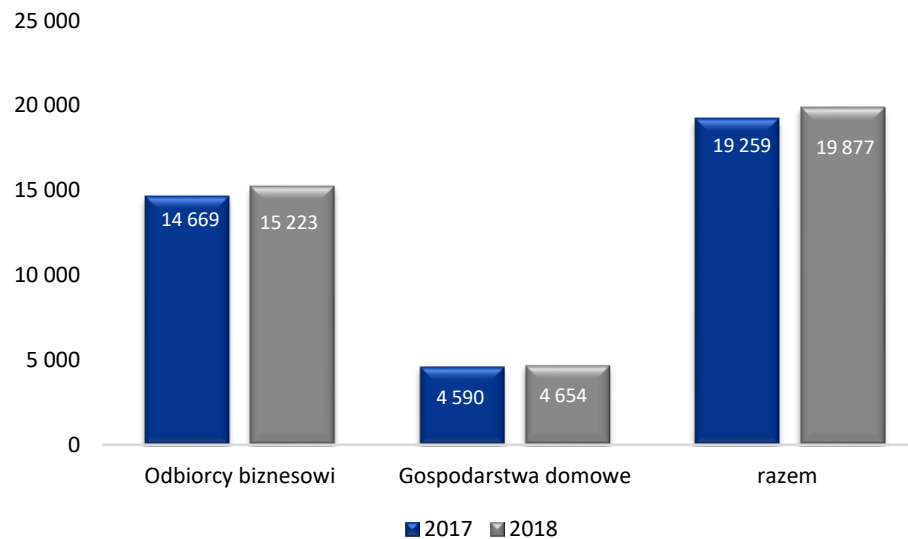
¹⁾ Z transportem

- Długość linii elektroenergetycznych
- Stacje elektroenergetyczne
- Ilość dostarczonej energii w 2018 r.
- Liczba Klientów w 2018 r.
- Obszar dystrybucyjny ENEA Operator

Sprzedż usług dystrybucyjnych [GWh]

Liczba Odbiorców

Wyszczególnienie:	2017	2018	Zmiana
Liczba Odbiorców na koniec okresu	2 552 699	2 588 896	1,42 %

Regulacja jakościowa

Spółka spełniła w 2018 roku cele wynikające z regulacji jakościowej, co w konsekwencji nie będzie miało negatywnego przełożenia na przychód regulowany w 2020 roku.

104,94 - Długość linii [tys.km]

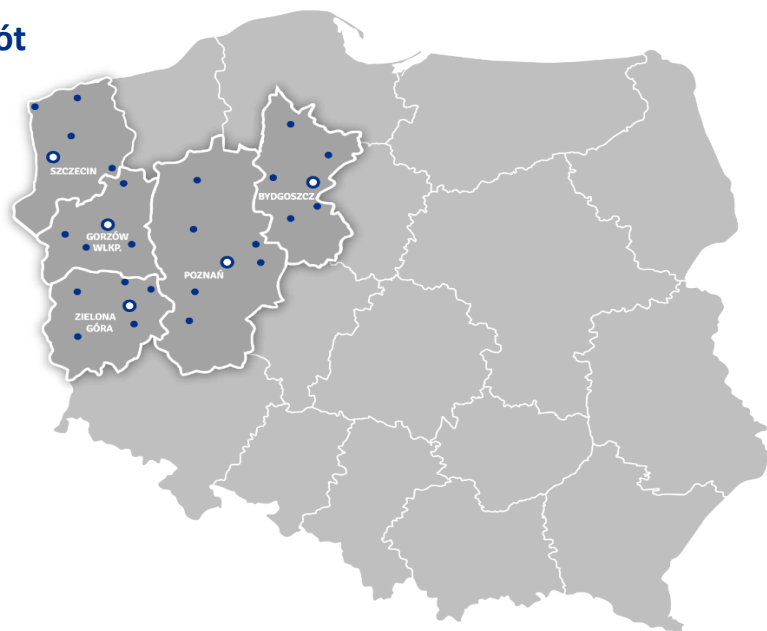
38,01 - Liczba stacji elektro-energetycznych [tys. szt.]

17,88 - Długość przyłączy [tys.km]

847,90 - Liczba przyłączy [tys. szt.]

32 Nowoczesne Biura Obsługi Klienta

● Biura Obsługi Klienta

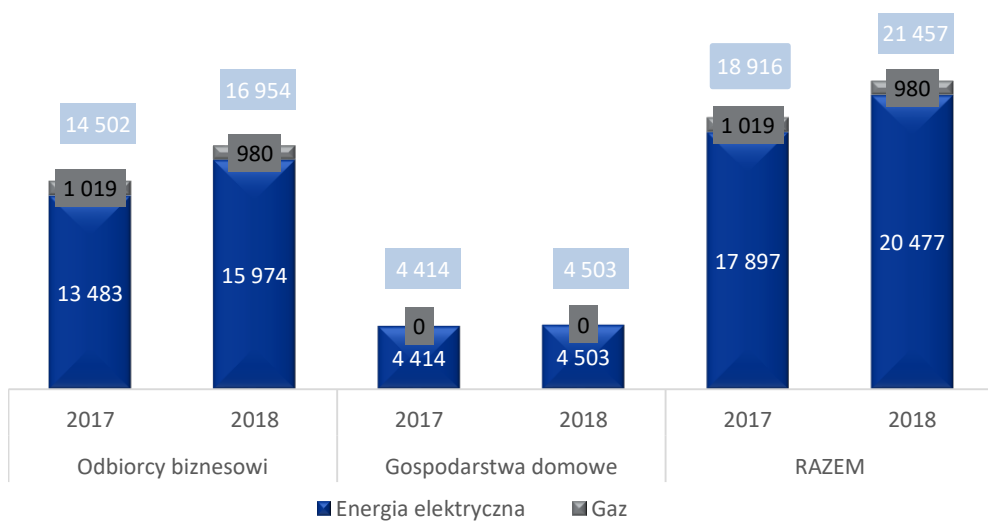

Obszar dystrybucji ENEA Operator

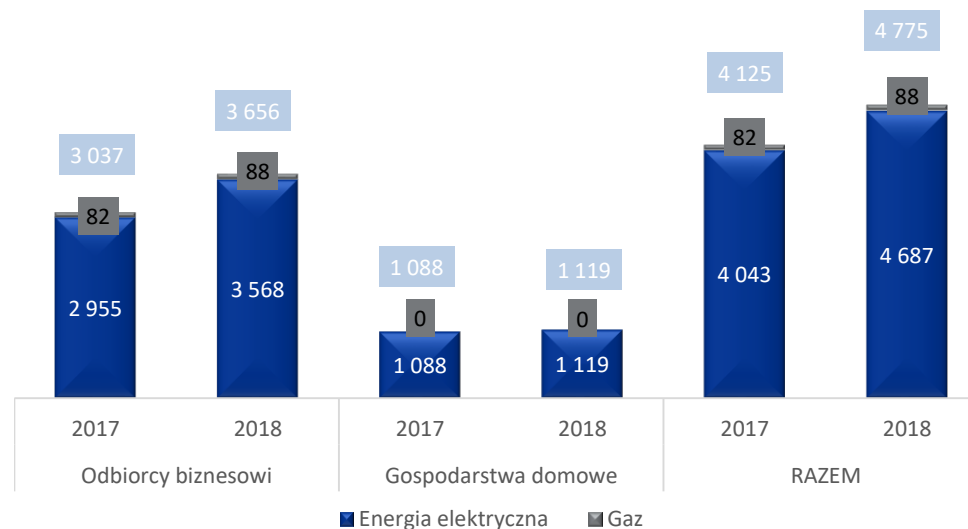
Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym zrealizowana przez ENEA S.A.

W 2018 r. w stosunku do 2017 r. nastąpił bardzo istotny wzrost łącznego wolumenu sprzedaży o 2.541 GWh, tj. o ponad 13%. Wzrost wolumenu sprzedaży wygenerowany został przede wszystkim na sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom biznesowym – wzrost o 2.491 GWh, tj. o ponad 18%, jednakże również w segmencie gospodarstw domowych nastąpił wzrost wolumenu sprzedaży energii elektrycznej w stosunku do roku ubiegłego – wzrost o 89 GWh, tj. ponad 2%. Nieznacznemu zmniejszeniu natomiast uległ wolumen sprzedaży paliwa gazowego w stosunku do roku ubiegłego (o 39 GWh, tj. o blisko 4%). Łączny wzrost wolumenowy sprzedaży w 2018 r. przełożył się na zwiększenie łącznych przychodów ze sprzedaży o 650 mln zł, tj. o blisko 16% w stosunku do 2017 r. Wynikał on z ponad 20% wzrostu przychodów ze sprzedaży odbiorcom biznesowych, tj. 619 mln zł. Wolumenowy wzrost sprzedaży w segmencie gospodarstw domowych przełożył się na wzrost przychodów w tym segmencie – wzrost o 31 mln zł, tj. o blisko 3%.

Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym ENEA S.A.

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym ENEA S.A.

Strategia rozwoju

Strategia Rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA w perspektywie do 2030 r. – założenia

MISJA:

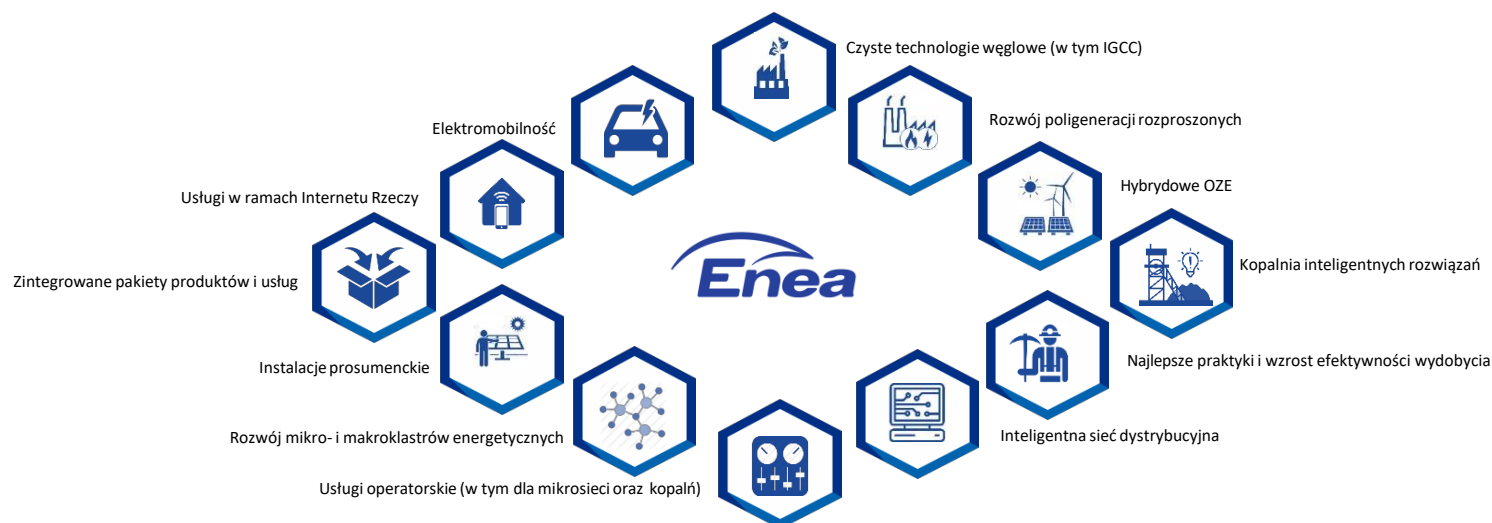
ENEA dostarcza stale doskonalone produkty i usługi, wyprzedzając oczekiwania Klientów dzięki zmotywowanym zespołom pracującym w przyjaznej, bezpiecznej i innowacyjnej organizacji.

WIZJA:

ENEA jest wiodącą dostawcą zintegrowanych produktów i usług surowcowo-energetycznych oraz innych innowacyjnych usług dla szerokiego grona Klientów, cenionym za jakość, kompleksowość i niezawodność.

ENEA zdefiniowała 60 inicjatyw strategicznych, z których ponad 50% ma charakter innowacyjny.

Realizacja zwiększających potencjał biznesowy inicjatyw będzie wspierać m.in. rozwój innowacyjnych produktów, usług i linii biznesowych GK ENEA.

Podstawowy budżet inwestycyjny w wysokości 26,4 mld zł

Szacowane nakłady inwestycyjne GK ENEA w latach 2016-2030 [mln zł, ceny bieżące]

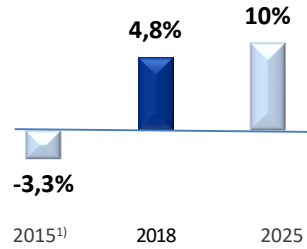
Obszar	2016-2025	2026-2030
Wydobycie	3 712	2 080
Dystrybucja	9 501	5 193
Wytwarzanie	4 808	504
Pozostałe	403	153
łącznie podstawowy budżet inwestycyjny GK ENEA	18 424	7 930
Potencjał CAPEX ¹⁾	6 176	5 320
Zwiększenie potencjału inwestycyjnego ²⁾	3 200	2 500
łącznie GK ENEA	27 800	15 750

¹⁾ Potencjał CAPEX zachowując wskaźnik dług netto / EBITDA na bezpiecznym poziomie

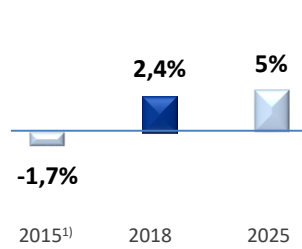
²⁾ Zwiększenie potencjału inwestycyjnego o 5,7 mld zł w wyniku realizacji innowacyjnych inicjatyw strategicznych (wzrost EBITDA)

Stopień realizacji Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA w perspektywie do 2030 r.

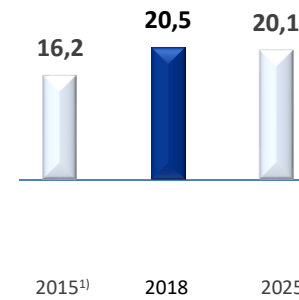
Wskaźnik rentowności kapitału (ROE)

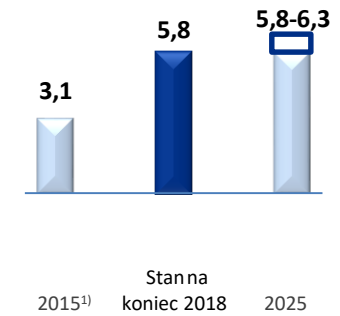
Wskaźnik rentowności aktywów (ROA)

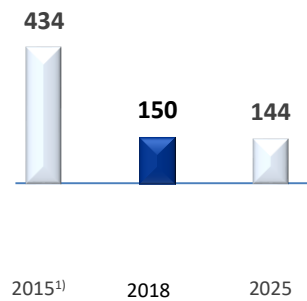
Sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych [TWh]

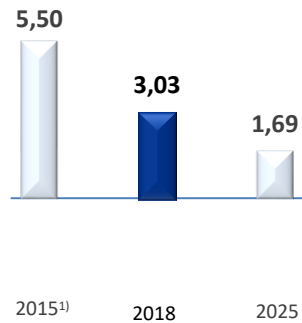
Zainstalowane konwencjonalne moce wytwórcze [GW]

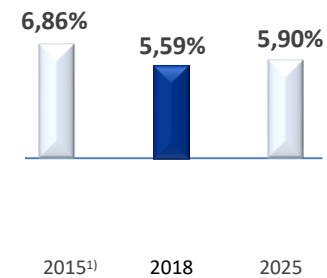
Wskaźnik SAIDI [minuty]

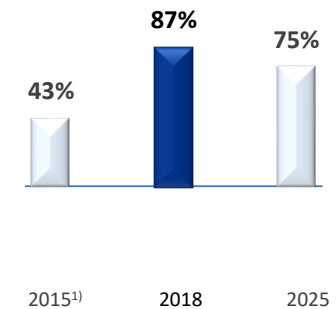
Wskaźnik SAIFI

Wskaźnik strat sieciowych w dystrybucji

Wskaźnik zużycia węgla kamiennego z własnych aktywów wydobywczych na potrzeby własne

¹⁾ Rok odniesienia

Trendy 2019 r. w porównaniu do 2018 r.

Obszar	Trend 2019 r.	Główne czynniki
Wydobycie	Wzrost	<ul style="list-style-type: none"> (+) Wzrost cen węgla (+) Dalsze zwiększenie długości nowych chodników (-) Wzrost kosztów stałych (-) Remonty tras kolejowych
Wytwarzanie	Wzrost	<ul style="list-style-type: none"> (+) Wzrost wolumenu produkcji energii elektrycznej (+) Wysokie ceny hurtowe energii elektrycznej (+) Zakończenie prac modernizacyjnych bl. 9 i 10 w Elektrowni Koziencice (-) Niższy wolumen darmowych CO₂ (-) Wzrost cen węgla oraz kosztów transportu (-) Wysoki poziom cen CO₂
Dystrybucja	Stabilny	<ul style="list-style-type: none"> (+) Wzrost wolumenu sprzedaży usług dystrybucji (+) Optymalizacja zarządzania majątkiem (+) Prace nad poprawą jakości usług (obniżenie wskaźników SAIDI i SAIFI)
Obrót	Pod presją	<ul style="list-style-type: none"> (+) Rozwój kanałów sprzedaży i oferty produktowej (+) Wzrost wolumenu sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom detalicznym (+) Stabilne koszty obowiązków ekologicznych (-) Wpływ Ustawy o „zmianie cen energii elektrycznej” (-) Wycena kontraktów CO₂ według utrzymujących się wysokich cen

Realizowane działania i inwestycje

Nakłady inwestycyjne w 2018 r.

Nakłady inwestycyjne [mln zł]	2017	2018	Wykonanie 2018	Plan 2019
Wytwarzanie	1 094,7	430,2	72,2%	619,1
Dystrybucja	1 022,3	1 000,4	103,5%	1 011,5
Wydobycie	373,4	463,1	93,4%	580,5
Wsparcie i inne	86,6	81,8	33,3%	157,6
Inwestycje kapitałowe	53,1	331,3	287,3%	252,4
RAZEM wykonanie Planu	2 630,1	2 306,8	95,3%	2 621,1
Pozostałe ¹⁾	1 556,8	0,0	-	-
RAZEM nakłady GK ENEA	4 186,9	2 306,8	95,3%	2 621,1

¹⁾ Inwestycje kapitałowe nie ujęte w Planie rzeczowo-finansowym GK ENEA

Inwestycje zrealizowane w 2018 r.

Wydobycie

- Pozyskanie nowych koncesji:
 - ubieganie się o koncesję na wydobycie w obszarze K-6 i K-7
- Utrzymanie parku maszynowego - zakup i montaż maszyn oraz urządzeń
- Inwestycje operacyjne - wykonanie ponad 37,0 km wyrobisk
- Inne inwestycje rozwojowe i odtworzeniowe:
 - inwestycje odtworzeniowe w Zakładzie Przeróbki Mechanicznej Węgla, m.in. modernizację konstrukcji stalowych oraz projekt na zabudowę separatora elektromagnetycznego, budowa systemu odprowadzania gazów ze stanowisk spawalniczych
 - instalacje energetyczne, telekomunikacyjne i mechaniczne

Wytwarzanie

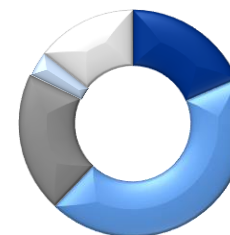
ENEA Wytwarzanie

- W dniu 30 marca 2018 r. zakończono prace modernizacyjne na projekcie - Modernizacja stojana z bloku nr 8 na rezerwę. Instytut Energetyki przygotował sprawozdanie z nadzoru, sprawozdanie zostało odebrane. Projekt został zakończony pomyślnie i w terminie.
- Zakończono prace na projekcie - Modernizacja bloku nr 10 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW, podpisano Protokół odbioru końcowego z dnia 22 maja 2018r. oraz przekazano inwestycję na majątek Spółki
- Kontynuacja zabudowy instalacji SCR wraz z modernizacją elektrofiltrów dla bloków nr 9 i 10 w ramach programu modernizacji bloków 2 x 500 MW.
- Zakończenie prac obiektowych oraz realizacja prób i uruchomień zgodnych z harmonogramem – modernizacja bloku Nr 6: 6 października 2018 r. synchronizacja bloku nr 6; 9 października 2018 r. zakończony ruch próbny bloku nr 6.
- Przekazano na majątek Spółki instalację IOS dla kotłów K7 i K8 w EC Białystok

ENEA Elektrownia Połaniec

- Uruchomiona instalacja SCR na bloku 4
- Feniks blok 5 - Zawarte umowy na modernizację części turbogeneratorowej, rozpoczęte prefabrykacje. Podpisany kontrakt na budowę instalacji SCR. W trakcie proces przetargowy na część kotłową.

Nakłady inwestycyjne

- 18,6 % Wytwarzanie
- 43,4 % Dystrybucja
- 20,1 % Wydobywanie
- 3,5 % Wsparcie i inne
- 14,4 % Inwestycje kapitałowe

Dystrybucja

- Zakończenie realizacji szeregu inwestycji związanych z rozbudową, automatyzacją i modernizacją stacji oraz sieci elektroenergetycznych, w tym związanych z przyłączeniem do sieci, jak również z modernizacją stacji, w tym przebudowa GPZ Zdroje oraz GPZ Dąbie wraz z budową LK_110 kV relacji Dąbie – Zdroje, modernizacja GPZ Żary, budowa GPZ Choszczno II oraz GPZ Recz wraz z budową LN_110 kV relacji Choszczno II - Recz
- Kontynuacja istniejących i rozpoczęcie nowych inwestycji, których realizacja będzie prowadzona w trakcie 2019 r. i w latach następnych
- Kontynuacja usprawniania procesów przyłączenia Klientów do sieci elektroenergetycznej
- Kontynuacja rozwoju narzędzi informatycznych wspomagających zarządzanie siecią

Inwestycje oraz pozostałe działania planowane do końca 2019 roku oraz w kolejnych latach w ramach aktualnie posiadanych aktywów

Wydobycie

Inwestycje rozwojowe	<p>Pozyskanie nowych koncesji:</p> <ul style="list-style-type: none"> kontynuacja procesu ubiegania się o uzyskanie koncesji w obszarach K-6, K-7 <p>Utrzymanie parku maszynowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> zakup i montaż nowych maszyn i urządzeń modernizacje maszyn i urządzeń <p>Powiększanie zasobów operacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> koncepcja programowo przestrzenna OG Ludwin pozyskanie nieruchomości w związku z planami rozwojowymi kopalni
Inwestycje operacyjne	<p>Nowe wyrobiska i modernizacja istniejących:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonanie wyrobisk, głównie chodników przyścianowych, przecinek inwestycyjnych oraz pozostałych wyrobisk technologicznych i udostępniających, umożliwiających eksploatację ścian modernizacje wyrobisk górniczych
Inne inwestycje	<p>Inne inwestycje rozwojowe i odtworzeniowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbudowa obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdance kontynuacja prac związanych z „Zintegrowanym systemem zarządzania produkcją” oraz projektem „Kopalnia Inteligentnych Rozwiązań” modernizacja wentylatorów głównych w szybie 1.4 modernizacja układu napędowego i sygnalizacji szybowej budowa systemu monitoringu obiektów spółki zabudowa żurawi wieżowych wymiana osadzarek w ZPMW ochrona środowiska – projekt budowy pompowni na rowie RE Żelazny wraz z odprowadzeniem wód dołowych, pompownia na rowie C w Nadrybiu

Wytwarzanie

Kontynuowane	<ul style="list-style-type: none"> Dostosowanie ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Segment Elektrownie Systemowe do konkluzji BAT Modernizacja bloku nr 9 Zabudowa instalacji odazotowania spalin SCR dla bloków nr 9-10 (zakończenie w 2019 r.)
Segment OZE	<ul style="list-style-type: none"> Poszukiwanie okazjnych projektów inwestycyjnych i akwizycyjnych
ENEA Ciepło	<ul style="list-style-type: none"> Odtworzenie turbozespołu TZ3 - Odtworzenie zdolności wytwórczych turbozespołu TZ3, zapewnienie bezawaryjnej pracy oraz utrzymanie właściwych parametrów pracy turbozespołu oraz układów i urządzeń pomocniczych Rewitalizacja kotła K6 Modernizacja elektrofiltrow kotła K8, Rewitalizacja kotła K8 w zakresie części ciśnieniowej Upgrade systemu Experion PKS na blokach i układach pozablokowych Budowa przyłącza i węzła parowo-wodnego do budynków mieszkalnych Jazbud w Dojlidach
ENEA Elektrownia Połaniec	<ul style="list-style-type: none"> Modernizacja bloku nr 5 w ramach projektu Feniks blok 5 Proces kontraktacji usług dla projektu Dostosowanie EEP do kBAT

Dystrybucja

Realizowane kluczowe inwestycje

- Realizacja programu rozwoju sieci inteligentnych
- Kontynuacja programu poprawy niezawodności pracy sieci
- Kontynuacja projektu System Informacji o Sieci
- Projekt „Innowacyjne usługi systemowe magazynów energii zwiększające jakość i wydajność wykorzystania energii elektrycznej – EnergyStore
- System bilansowania mocy i energii oraz monitorowania jakości dostawy energii elektrycznej rozproszonych źródeł i zasobników energii – MoBiSys
- Elastyczny system zwiększania kompetencji pracowników służb technicznych z zastosowaniem technik rzeczywistości wirtualnej
- Projekt pilotażowy ograniczenia strat mocy w użytkowanych i nowo instalowanych transformatorach SN/nn poprzez zastosowanie algorytmu optymalizacji doboru transformatora do warunków rzeczywistego obciążenia stacji poprzez relokację jednostek z uwzględnieniem efektów oddziaływania na środowisk
- Budowa i modernizacja szeregu elementów infrastruktury sieciowej, takich jak linie wysokiego, średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe, w tym m.in.:
 - Budowa GPZ Poznań Główna
 - Budowa GPZ Suchy Las
 - Budowa GPZ Kisielin
 - Budowa GPZ Skwierzyna II
 - Przebudowa GPZ Fordon wraz z budową drugostronnego zasilania stacji
 - Przebudowa GPZ Chodzież
 - Przebudowa GPZ Oborniki
 - Budowa linii kablowej 110 kV Bydgoszcz Śródmieście – Bydgoszcz Północ
 - Przebudowa linii 110 kV Kościan – Śmigiel
 - Przebudowa linii 110 kV Morzyczyn - Drawski Młyn
 - Budowa GPZ Garbary oraz budowa linii 110 kV
 - Budowa linii 110 kV Garbary - Cytadela oraz linii 110 kV Garbary - EC Karolin
 - Budowa RS Garaszewo oraz budowa linii 110 kV
 - Budowa linii 110 kV Kromolice - Nagradowice, Kromolice - Gądky, Kromolice – Swarzędz
 - Budowa linii 110 kV Piła Krzewina - Miasteczko Krajeńskie oraz przebudowa GPZ Miasteczko Krajeńskie
 - Przebudowa GPZ Wronki
 - Przebudowa GPZ Piła Południe
 - Kompleksowa modernizacja RS Czarnków ZPP
 - Przebudowa rozdzielni SN w GPZ Cytadela
 - Budowa RS Janikowo
 - Budowa GPZ Kuczyna oraz budowa linii 110 kV
 - Przebudowa linii 110 kV Reclaw – Goleniów
 - Kompleksowa modernizacja GPZ Górczyn
 - Budowa linii 110 kV Babimost – Zbąszynek
 - Budowa linii 110 kV Gorzów - Witnica -do słupa 65 linii Witnica-Dębno oraz linii 110 kV Witnica (od słupa 65)-Dębno
 - Budowa GPZ Leszno Gronowo
 - Przebudowa linii 110 kV Wronki – Czarnków ZPP
 - Budowa linii 110 kV Środa – Kromolice
 - Budowa GPZ Pomorzany

Inwestycja	Status projektu	CAPEX 2018 [mln zł]	Całkowity CAPEX [mln zł]	Zaawansowanie prac [%]	Planowany termin zakończenia
Enea Wytwarzanie	Modernizacja bloku nr 10 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW	8,364	93,950	100%	2018
	Modernizacja bloku nr 9 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW	75,710	78,224	80%	2019
	Modernizacja bloku nr 6	29,591	29,691	100%	2018
	Dostosowanie ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Segment Elektrownie Systemowe do konkluzji BAT – Modernizacja Elektrofiltru bloku nr 6	3,791	4,277	100%	2018

Inwestycja	Status projektu	CAPEX 2018 [mln zł]	Całkowity CAPEX [mln zł]	Zaawansowanie prac [%]	Planowany termin zakończenia
ENEA Wytwarzanie	Zabudowa instalacji katalicznego odazotowania spalin wraz z modernizacją elektrofiltrów dla kotłów AP- 1650 bloków nr 9 i 10 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW	106,288	207,399	67%	2019
	<p>W 2018 r. zrealizowano: Blok nr 10:</p> <ul style="list-style-type: none"> W dniu 27 kwietnia 2018 r. podpisano protokół odbioru pomontażowego zakończenia robót budowlano-montażowych W dniu 30 kwietnia 2018 r. uruchomiono blok nr 10 wraz z instalacją SCR W dniach 18 i 25 czerwca 2018 r. przedstawiciele ENEA Wytwarzanie oraz Inżynier Umowy dokonali odbioru częściowego branżowego układu odpowielania instalacji SCR Bloku 10 z wynikiem pozytywnym w branży Aparatury Kontrolno-Pomiarowej i Automatyki oraz elektrycznej W dniu 26 czerwca 2018 r. przedstawiciele ENEA Wytwarzanie oraz Inżynier Umowy dokonali odbioru częściowego branżowego instalacji oświetlenia podstawowego i awaryjnego, gniazd remontowych oraz tras kablowych instalacji SCR bloku nr 10 z wynikiem pozytywnym W dniu 26 czerwca 2018 r. przedstawiciele ENEA Wytwarzanie oraz Inżynier Umowy dokonali odbioru częściowego branżowego instalacji technologicznych instalacji SCR bloku nr 10 z wynikiem pozytywnym <p>Blok nr 9:</p> <ul style="list-style-type: none"> W dniu 1 maja 2018 r. przekwalifikowano blok nr 9 z postoju eksploatacyjnego w postój remontowy W dniu 11 maja 2018 r. podpisano protokół przekazania terenu budowy nr 6, tj. rejon Wentylatorów Spalin oraz Elektrofiltru bloku nr 9 W dniu 11 grudnia 2018 r. Strony zawarły Aneks nr 5 mocą, którego w szczególności zmieniono terminy realizacji Zadania 2 (blok nr 9) po uwzględnieniu zmiany terminu postoju remontowego bloku nr 9 oraz nieprzewidzianych okoliczności, za które żadna ze Stron nie ponosi odpowiedzialności - 23-dniowe opóźnienie w demontażu linii TG9 W dniu 20 grudnia 2018 r., podpisano protokoły płatności Etapów Realizacji Lp. 27.10, 31.1, 27.2, 29, 27.13, 27.14, 27.15, 27.3, 27.5 W dniu 27 grudnia 2018 r. podpisano protokoły płatności Etapów Realizacji Lp. 27.7, 30 Sprawowano bieżący nadzór inwestorski m. in. nad wykonywaniem prac rozruchowych oraz robotami budowlanymi na Zadaniu 1 i 2 Rada Techniczna ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. dokonywała sukcesywnej i terminowej oceny dokumentacji dostarczanej przez Wykonawcę 				
	Zabudowa instalacji odsiarczania spalin kotłów K7 i K8		86,460	100%	2018
	<p>Zawarto Umowę z NFOŚiGW na dofinansowanie inwestycji w formie kredytu. 29 września 2017 r. instalacja została oddana do eksploatacji</p> <p>W 2018 r. kontynuowano prace związane z zakończeniem inwestycji, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Regulacja i optymalizacja pracy IOS przez Wykonawcę w celu osiągnięcia parametrów gwarantowanych Montaż w gardzieli reaktora dodatkowego elementu, mającego na celu zmianę rozkładu przepływu w reaktorze oraz ocenę jego wpływu na prace instalacji Test instalacji na sorbencie od innego dostawcy W dniach 20-23 lutego 2018 r. wykonano powtórne pomiary parametrów gwarantowanych Raport z tych pomiarów stwierdza, że instalacja osiąga wszystkie parametry techniczne i środowiskowe za wyjątkiem zużycia wody do procesu i temperatury procesu. W dniu 12 marca 2018 r. Wykonawca zgłosił Instalację do odbioru końcowego Zawarto z Wykonawcą Aneks do Umowy zmieniający termin zakończenia inwestycji na dzień 15 marca 2018 r. (działanie to uzyskało zgodę Zarządu EW i KI GK ENEA) Termin odbioru końcowego 19 kwietnia 2018 r. W dniu 24 kwietnia 2018 r. zawarto Porozumienie z Rafako regulujące kwestię usunięcia wad w instalacji Przekazanie na majątek Spółki z dniem 1 maja 2018 r. 				
ENEA Elektrownia Połaniec	Zabudowa instalacji SCR - blok nr 4	11,8	34,4	98%	2020
	Projekt Feniks blok 5	20,9	127,4	7%	2020
	Dostosowanie EEP do kBAT	0,0	299,5	4%	2021

Realizowane działania i inwestycje

Działania realizowane w 2018 r.

**Obszar Handlu
Detalicznego**

- Rozszerzenie linii produktowej ENEA Smart (pakiet Ogrzewanie)
- Uruchomienie sprzedaży produktu Energia+ Fachowiec w nowej formule oraz rozszerzenie oferty o segment klientów biznesowych
- Wprowadzenie nowych wzorców umów uwzględniających nowe przepisy związane z RODO
- Promocje sezonowe promujące ofertę produktową oraz program lojalnościowy Strefa Zakupów
- Udostępnienie programu lojalnościowego Strefa Zakupów dla klientów biznesowych
- Rozszerzenie linii produktowej ENEA Eco o Elektryczne Piece Akumulacyjne oraz Pompy Ciepła

**Obszar Obsługi
Klienta**

- Uruchomienie dla Klientów telefonicznych serwisów samoobsługowych
- Renowacja i usprawnienie kolejnych Biur Obsługi Klienta w Krośnie Odrzańskim, Wolsztynie, Nakle nad Notecią, Gryficach, Świnoujściu, Kościanie, Świeciu, Mogilnie, Goleniowie oraz Choszcznie
- Produkcyjne wdrożenie systemu bilingowego w zakresie rozliczeń paliwa gazowego
- Wprowadzenie automatyzacji procesów obsługowych, z wykorzystaniem m.in. robotyzacji procesów biznesowych (RPA), która przełoży się na terminową realizację kluczowych wskaźników w ramach realizowanych procesów
- Uruchomienie produkcyjne systemu CRM w Contact Center
- Dostosowanie zasad przetwarzania, wykorzystywania i przechowywania danych osobowych oraz formularzy i dokumentów do nowych przepisów wynikających z Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO) dla sprawniej realizacji praw Klientów ENEA wynikających z RODO
- Uruchomienie funkcjonalności umawiania wizyt w Biurach Obsługi Klienta przez stronę www.enea.pl oraz przez konsultantów Contact Center

**Obszar Handlu
Hurtowego**

- Realizacja interdyscyplinarnego projektu wdrożenia rynku mocy i udziału w aukcjach głównych, mającego na celu maksymalizację przychodów finansowych dla jednostek wytwórczych GK ENEA
- Prowadzono działania zmierzające do optymalizacji dostaw paliwa (węgiel, biomasa, olej opałowy) przy wykorzystaniu zasobów wydobywczych GK ENEA w warunkach zamknięć i ograniczeń przepustowości linii kolejowych
- Realizowano współpracę z PGG S.A. i JSW S.A. w zakresie zagospodarowania mułów i flotokonzentratów w ramach zawartych umów na dostawy do Kozienic i Połańca
- Opracowano pełną koncepcję finansowo-księgowo-biznesową zmiany modelu handlu węglem energetycznym oraz opracowano model optymalizacji kosztów zakupu węgla i jego transportu z wykorzystaniem kontraktu różnicowego CfD, jako narzędzia do rozliczenia nadwyżki z tytułu relokacji dostaw wewnątrz krajowych
- Realizowano nową, efektywną strategię kontraktacji biomasy, która zapewniła pokrycie bieżącego zapotrzebowania wynikającego z produkcji bloku nr 9 w EEP jak też odbudowę bezpiecznego zapasu biomasy
- Rozszerzenie gamy produktowej o specjalistyczne usługi dla segmentu OZE dla instalacji o mocach zainstalowanych od 500kW wzwyż, po ustaniu obowiązku zakupu energii przez sprzedawcę zobowiązanego, tj. od 1 stycznia 2018 r.
- Zbudowanie długoterminowej koncepcji zarządzania obszarem aktywów konwencjonalnych poprzez centralizację zarządzania poziomem marży sales-purchase w jednym miejscu w GK ENEA stanowiące dodatkowe narzędzie dla skutecznego mitygowania ryzyka rynkowego i regulacyjnego
- Zarządzanie regulacjami obszaru handlu hurtowego na poziomie krajowym i europejskim
- Kontynuowano prace analityczne nad modelami progностycznymi dla zagranicznych rynku energii elektrycznej, a następnie wdrożono operacyjnie wybrany model oparty o sieci neuronowe, który wspomaga decyzje tradingowe

Działania do zrealizowania w 2019 r.

**Obszar Handlu
Detalicznego**

- Modyfikacja oferty produktowej w kontekście jej dostosowania do zapisów Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym i niektórych innych ustaw
- Przygotowanie i przeprowadzenie rozliczeń z Zarządcą Rozliczeń w kontekście Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym i niektórych innych ustaw
- Dalszy rozwój oferty produktowej w zakresie produktów i usług dodatkowych
- Dalszy rozwój programu lojalnościowego Strefa Zakupów
- Optymalizacja procesu sprzedaży i przeprowadzenie działań promocyjnych
- Analiza modelu funkcjonowania segmentu obrotu pod kątem zmiany otoczenia regulacyjnego

**Obszar Obsługi
Klienta**

- Wdrożenie procesu rozliczeń Klientów zgodnie z Ustawą o zmianie ustawy o podatku akcyzowym i niektórych innych ustaw
- Kontynuacja projektu nowej wizualizacji Biur Obsługi Klienta - modernizacja Biura Obsługi Klientów w Gnieźnie
- Wdrożenie elektronicznego długopisu do podpisywania umów w Biurze Obsługi Klientów
- Rozwój zdalnych kanałów obsługi Klienta, poprzez wprowadzenie szeregu udogodnień, takich jak: nowe kanały kontaktu, np. wideoczat oraz masowa obsługa Klientów poprzez social media
- Wdrożenie nowego Elektronicznego Biura Obsługi Klientów i wprowadzenie zmian na podstronach obsługowych serwisu www.enea.pl mające na celu usprawnienie zdalnej obsługi Klienta
- Uruchomienie obsługi Klientów w Contact Center w języku angielskim oraz dalszy rozwój usług self-service
- Dalsze prace w procesie automatyzacji procesów obsługowych z wykorzystaniem robotyzacji procesów (RPA)
- Wdrożenie systemu wspierającego zarządzanie informacją o Klientach, tj. Centralnej Bazy Klientów (CBK)
- Wdrożenie ankiet satysfakcji Klientów w Biurach Obsług Klienta
- Udostępnienie nowych punktów płatności za FV i doładowania liczników przedpłatowych przy współpracy z siecią PayTel
- Wdrożenie nowego kanału dystrybucji e-dokumentów na e-mail

**Obszar Handlu
Hurtowego**

- Realizacja interdyscyplinarnego projektu wdrożenia wtórnego rynku mocy mającego na celu maksymalizację przychodów finansowych i optymalizację podejścia zarządzania kosztami w zakresie remontów i inwestycji dla jednostek wytwórczych GK ENEA. Przygotowanie aktywów GK ENEA do certyfikacji ogólnej oraz do aukcji głównej i opracowanie strategii udziału jednostek rynku mocy w aukcji głównej na rok 2024 r. Wdrożenie procesów uczestnictwa GK ENEA na wtórnym rynku mocy, który zacznie funkcjonować od 2020 roku, wraz z uwzględnieniem zarządzania uzyskanymi kontraktami mocowymi jednorocznymi i wieloletnimi oraz aktualizacji dyspozycyjności jednostek wytwórczych
- Rozwój narzędzi i produktów w obszarze origination uwzględniających nowe możliwości handlu i usług zarządzania energią wytwarzaną w jednostkach rozproszonych oraz w mikrosieciach, wykorzystanie magazynów energii w zarządzaniu handlem energią elektryczną i usługach systemowych
- Kontynuacja wykorzystania mułów i flotokonzentratów w ENEA Elektrownia Połaniec
- Opracowanie koncepcji handlu paliwami biomasowymi na rynkach międzynarodowych obejmującej nw. etapy: wykonanie analizy potencjalnych kierunków dostaw, przeprowadzenie postępowań na dostawy biomasy wg. formuły DDP lub CIF, przeprowadzenie postępowań na realizację uzupełniających usług (transportowych i agencyjnych), w zależności od formuły dostaw, realizacja dostaw.
- Budowa modelu zarządzania ryzykiem ekspozycji Jednostek Odbiorczych (JG_o) spółek GK ENEA na Rynku Bilansującym w okresach minimalnego i szczytowego zapotrzebowania KSE związana ze zmianą limitów cen granicznych dostosowującą polski Rynek Bilansujący do innych rynków europejskich
- Aktualizacja modelu optymalizacji krótkoterminowej spółek GK ENEA uwzględniająca planowane na rynku polskim implementacje rozwiązań zgodne z kodeksem sieciowym CACM (Capacity Allocation & Congestion Management)
- Aktualizacja modelu optymalizacji ekspozycji Jednostek Wytwórczych aktywnych (JGWa) GK ENEA na Rynku Bilansującym uwzględniająca planowane przez OSP implementacje rozwiązań zgodnych z kodeksem sieciowym GLEB (Guideline on Electricity Balancing)

Zawarte umowy

Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej ENEA

W 2018 r. spółki z Grupy Kapitałowej ENEA nie zawierały umów istotnych, przy czym w okresie sprawozdawczym zawarty został aneks do Umowy Wieloletniej na dostawy węgla energetycznego pomiędzy ENEA Wytwarzanie a spółką zależną LW Bogdanka. Na mocy aneksu zwiększony został wolumen dostaw węgla do Elektrowni Kozienice w okresie 2017-2036, w wyniku czego wartość ww. umowy uległa zwiększeniu o ok. 2,7 mld zł.

Realizacja umów dotyczących działalności operacyjnej

Data zawarcia	Strony umowy		Opis
23 lipca 2015 r.	ENEA S.A.	PKO BP S.A., Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Aneks do Umowy Programowej z 21 czerwca 2012 r. zmieniający warunki finansowania w wysokości do 3 mld zł
3 grudnia 2015 r.	ENEA S.A.	Bank Gospodarstwa Krajowego	Umowa Programowa w wysokości do 700 mln zł z przeznaczeniem na finansowanie potrzeb inwestycyjnych
29 maja 2015 r.	ENEA S.A.	Europejski Bank Inwestycyjny	Umowa finansowa na kwotę 946 mln zł
30 września 2016 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o	Rafako S.A.	Dostawa i montaż instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla kotłów AP-1650 nr 9 i 10 wraz z modernizacją elektrofiltrów
28 czerwca 2011 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o	Rafako S.A.	Dostawa i montaż instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla kotłów OP-650 nr 4-8
23 stycznia 2012 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	LW Bogdanka S.A.	Umowa Wieloletnia nr UW/LW/01/2012 – określa ogólne warunki dostaw węgla w latach 2017 – 2036
27 grudnia 2017 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Polska Grupa Górnicza S.A.	Umowa Wieloletnia nr 44/P/PGG/2018/K – określa ogólne warunki dostaw węgla w latach 2018 – 2021
29 grudnia 2017 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	Umowa Wieloletnia sprzedaży węgla do celów energetycznych nr 48/DH/HE/2017 – określa ogólne warunki dostaw węgla w latach 2018 – 2020
29 grudnia 2017 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	Wieloletnia Umowa sprzedaży mułu nr 1/DH/HE/2018 – określa ogólne warunki dostaw mułu w latach 2018 – 2020
15 grudnia 2017 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	LW Bogdanka S.A.	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2018 – Załącznik nr 3 do Umowy UW/LW/01/2012
17 listopada 2017 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Węglokoks S.A.	Umowa sprzedaży węgla nr 14164/2017 – określa warunki dostaw węgla w okresie 11.2017 – 01.2018
12 lipca 2012 r.	ENEA Połaniec S.A.	LW Bogdanka S.A.	Umowa Wieloletnia – określa warunki dostaw węgla w latach 2013 – 2021
24 sierpnia 2016 r.	ENEA Połaniec S.A.	Katowicki Holding Węglowy (obecnie PGG)	Umowa na dostawę węgla energetycznego w latach 2016/2017
24 sierpnia 2016 r.	ENEA Połaniec S.A.	Polska Grupa Górnicza S.A.	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017
20 kwietnia 2017 r.	ENEA Połaniec S.A.	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	Krótkoterminowa umowa zakupu węgla
29 grudnia 2017 r.	ENEA Połaniec S.A.	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	Wieloletnia umowa zakupu węgla
27 grudnia 2017 r.	ENEA Połaniec S.A.	Polska Grupa Górnicza S.A.	Wieloletnia umowa zakupu węgla
28 sierpnia 2018 r.	ENEA Połaniec S.A.	RAFAKO S.A.	„Projekt, dostawa, montaż i uruchomienie kompletnej instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla bloku energetycznego nr 5 w ENEA Połaniec S.A.”

Umowy zawarte przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.

Data zawarcia	Strona umowy	Opis
11 września 2018 r.	LW Bogdanka S.A.	Umowa Dodatkowa nr UD/LW/01/2018 na dostawę węgla energetycznego
11 września 2018 r.		Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2019 – Załącznik nr 4 do Umowy UW/LW/01/2012
9 sierpnia 2018 r.	Węglkokoks S.A.	Umowa Ramowa sprzedaży węgla nr UW/WEG/01/2018
10 sierpnia 2018 r.	Polska Grupa Górnicza S.A.	Umowa Wieloletnia nr 63/P/PGG/2018/K na dostawę węgla energetycznego w okresie 2018-2021 (EC Białystok)
29 marca 2018 r.		Umowa nr 202/P/PGG/2018/K na dostawę węgla energetycznego
16 sierpnia 2018 r.	EP Coal Trading Polska S.A.	Umowa Ramowa nr EPCT/UR/42/2018 . Umowa Ramowa sprzedaży węgla energetycznego
5 grudnia 2018 r.	P2 Trading Sp. z o.o.	Umowa Ramowa sprzedaży węgla nr UW/P2T/01/2018
9 lipca 2018 r.	PKP Cargo S.A.	Umowa na wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z LW Bogdanka S.A. w okresie od 9 lipca 2018 r. do 9 sierpnia 2019 r. (lub do wyczerpania ilości 5.500.000 t)
10 stycznia 2018 r.	CD Cargo Poland Sp. z o.o.	Umowa na wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z kopalń Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. , Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., Węglkokosu Kraj Sp. z o.o., PG Silesia Sp. z o.o. w okresie od 1 lutego 2018 r. do 31 stycznia 2019r. (lub do wyczerpania ilości 800.000 t)
31 grudnia 2018 r.	Europort Giełda Towarowa Sp. z o.o. s.k.	Umowa Ramowa sprzedaży węgla nr UR/EGT-EW/01/2018
9 lipca 2018 r.	PKP Cargo S.A.	Umowa na wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z LW Bogdanka S.A. w okresie od 9 lipca 2018 r. do 9 sierpnia 2019 r. (lub do wyczerpania ilości 5.500.000 t)
10 stycznia 2018 r.	CD Cargo Poland Sp. z o.o.	Umowa na wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z kopalń Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. , Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., Węglkokosu Kraj Sp. z o.o., PG Silesia Sp. z o.o. w okresie od 1 lutego 2018 r. do 31 stycznia 2019 r. (lub do wyczerpania ilości 800.000 t)
1 października 2018 r.	CD Cargo Poland Sp. z o.o.	Umowa na wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z kopalń Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. , Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., Węglkokosu Kraj Sp. z o.o., PG Silesia Sp. z o.o. w okresie od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. (lub do wyczerpania ilości 1.500.000 t)

Umowy zawarte przez ENEA Elektrownia Połaniec S.A.

Data zawarcia	Strona umowy	Opis
3 stycznia 2018 r.	Polska Grupa Górnicza S.A.	Umowa na zakup węgla w okresie 2018-2021
8 maja 2018 r.	PGE Paliwa Sp. z o.o.	Wieloletnia/ramowa umowa zakupu węgla
19 kwietnia 2018 r.	Polska Grupa Górnicza S.A.	Krótkoterminowa
13 listopada 2018 r.	Węglkokoks S.A.	Umowa sprzedaży węgla nr 1/WR/ET/EEP/2018
18 maja 2018 r.	PKP Cargo S.A.	Umowa na wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla ENEA Połaniec z LW Bogdanka S.A. w okresie 2018/2019
18 maja 2018 r.	PKP Cargo S.A.	Umowa na wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla ENEA Połaniec z kopalni śląskich w okresie 2018/2019

Umowy zawarte przez LW Bogdanka S.A. z podmiotami spoza Grupy Kapitałowej ENEA

Data zawarcia	Strona umowy	Opis
8 stycznia 2009 r.	Zakłady Azotowe Puławy S.A.	Umowa Wieloletnia – określa warunki dostaw węgla w latach 2010 – 2023
14 grudnia 2010 r.	Energa Elektrownie Ostrołęka S.A.	Umowa Wieloletnia – określa warunki dostaw węgla w latach 2011 – 2022

Uzależnienie od dostawców lub odbiorców

Z uwagi na strukturę sprzedaży nie występuje uzależnienie od jakiegokolwiek odbiorcy. W obszarze zaopatrzenia dostawy węgla w największym zakresie realizowane są przez spółkę zależną LW Bogdanka.

Umowy ubezpieczenia

Umowy ubezpieczenia w Grupie ENEA kontraktowane są zgodnie z korporacyjną Polityką Ubezpieczeniową. Dzięki wspólnej Polityce ujednoczono standardy ubezpieczeń w Grupie oraz skonsolidowano zakupy ochrony ubezpieczeniowej dla wybranych segmentów ubezpieczeń, uzyskując wymierne korzyści, zarówno w zakresie ubezpieczeń, jak i kosztów ubezpieczeń.

Spółki Grupy ENEA są członkami w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i transferują ryzyko poniesienia strat na skutek wystąpienia szkód w mieniu oraz roszczeń osób trzecich, poprzez zawieranie umów ubezpieczenia. Działania w tym zakresie pozwalają uzyskać pozytywne efekty finansowe i organizacyjne.

Z uwagi na znaczną ekspozycję Spółek Grupy ENEA na szkody i potencjalne roszczenia, nie można wykluczyć, że zawarte ubezpieczenia mogą okazać się niewystarczające. Poziom ochrony ubezpieczeniowej nie odbiega od standardów stosowanych w polskiej branży elektroenergetycznej i jest dostosowany do specyfiki działalności poszczególnych Spółek.

Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami jednostki dominującej

Spółce nie są znane umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami ENEA S.A.

Umowy o współpracy lub kooperacji

ElectroMobility Poland S.A.

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., ENERGA S.A., ENEA S.A. oraz Tauron Polska Energia S.A. w dniu 19 października 2016 r. powołały spółkę ElectroMobility Poland S.A. Działalność spółki ma przyczynić się do realizacji programu dążącego do budowy polskiego pojazdu elektrycznego oraz wprowadzenia go do sprzedaży masowej, a także powstania systemu elektromobilności w Polsce. Każda ze spółek powołujących ElectroMobility Poland objęła po 25% akcji, uzyskując w ten sposób po 25% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. Początkowo kapitał zakładowy wynosił 10.000.000 zł.

W roku 2018 miały miejsca dwa podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. Pierwsze podwyższenie miało miejsce 3 stycznia 2018 r. kiedy Akcjonariusze postanowili o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 20.000.000 zł, tj. z kwoty 10.000.000 zł do kwoty 30.000.000 zł. Natomiast w dniu 4 października 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego ww. Spółki o kwotę 40.000.000 zł, tj. z kwoty 30.000.000 zł do kwoty 70.000.000 zł.

Spółka obecnie dysponuje kapitałem zakładowym w wysokości 70.000.000 zł.

Współpraca z jednostkami badawczymi

W wyniku podejmowania działań innowacyjnych i realizacji projektów badawczo-rozwojowych Spółka ENEA Operator kontynuowała w 2018 roku współpracę z wymienionymi poniżej jednostkami badawczymi:

- Uniwersytetem Zielonogórskim
- Instytutem Energetyki w Warszawie
- Instytutem Energetyki oddział Gdańsk
- Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie
- Politechniką Poznańską
- Instytutem Logistyki i Magazynowania w Poznaniu
- Akademią Morską w Szczecinie,
- Politechniką Warszawską

Dodatkowo w 2018 r. na podstawie zawarcia nowych umów rozszerzono współpracę z następującymi jednostkami naukowymi:

- Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy
- Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu
- Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie

Udział w programie budowy elektrowni atomowej

15 kwietnia 2015 r. KGHM, PGE, TAURON i ENEA zawarły Umowę Nabycia Udziałów w PGE EJ1. KGHM, TAURON oraz ENEA nabyły od PGE po 10% udziałów (łącznie 30% udziałów) w PGE EJ1. ENEA zapłaciła za nabyte udziały 16 mln zł. Zgodnie z Umową Wspólników, zaangażowanie finansowe ENEA S.A. w okresie Fazy Wstępnej nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł.

W roku 2018 miało miejsce jedno podwyższenie kapitału zakładowego Spółki. Wspólnicy postanowili podwyższyć kapitał zakładowy Spółki o ok. 60 mln zł. ENEA S.A. objęła udziały o łącznej wartości nominalnej ok. 6 mln zł. Łączne nakłady ENEA S.A. wynikające z nabycia udziałów i podwyższenia kapitału zakładowego Spółki wyniosły dotychczas 32.543,8 tys. zł.

W dniu 28 listopada 2018 r. PGE S.A. wyraziła wstępne zainteresowanie nabyciem wszystkich udziałów w spółce PGE EJ1. Celem PGE S.A. jest restrukturyzacja operacyjna i kosztowa spółki oraz integracja działalności w ramach Grupy PGE. Z informacji przedstawionych przez PGE S.A. wynikało także, że realizacja transakcji będzie możliwa po przeprowadzeniu wyceny przez niezależnego doradcę oraz uzyskaniu zgód korporacyjnych przez wszystkie zaangażowane podmioty. W dniu 4 grudnia 2018 r. ENEA wyraziła wstępne zainteresowanie sprzedażą wszystkich posiadanych udziałów w spółce PGE EJ1. Wstępne zainteresowanie sprzedażą udziałów w spółce PGE EJ1 wyrazili także pozostali wspólnicy tj. TAURON oraz KGHM.

ENEA Innowacje sp. z o.o.

ENEA Innowacje sp. z o.o. (dawna firma ENEA Innovation Sp. z o.o.) została powołana przez Zarząd ENEA S.A. w dniu 29 września 2015 r. i zajmuje się przedsięwzięciami, które mają szansę stać się w przyszłości realnymi, innowacyjnymi produktami oferowanymi przez Grupę Kapitałową ENEA i generować w niej dodatkowe strumienie przychodów. Spółka aktywnie uczestniczy w realizacji istotnych i kluczowych projektów innowacyjnych Grupy Kapitałowej ENEA (m.in. związanych z opracowaniem koncepcji oraz komercjalizacji projektu zgazowania węgla), a także integracji istotnych procesów biznesowych i organizacyjnych.

W trakcie trwania roku 2018 miało miejsce jedno podwyższenie kapitału zakładowego Spółki. 31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników ENEA Innovation Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 3.500.000 zł, to jest z kwoty 305.000 do kwoty 3.805.000 zł. 23 kwietnia 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS. 17 kwietnia 2018 r. w KRS zmieniono nazwę spółki ENEA Innovation Sp. z o.o. na ENEA Innowacje Sp. z o.o.

Realizacja Umowy Inwestycyjnej z Energa S.A. i Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. w sprawie budowy i eksploatacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. – zdarzenia w 2018 r.

4 kwietnia 2018 r. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. rozstrzygnęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pt. "Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW" poprzez wybór Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power System S.A.S, jako Generalnego Wykonawcy, który zaferował wykonanie przedmiotu Zamówienia o parametrach określonych w ofercie za kwotę netto 5 049 729 tys. zł, brutto 6 023 035 tys. zł. 6 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wyraziło zgodę na zawarcie Umowy o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S., wyłonionym w ramach przeprowadzonego przez spółkę postępowania o udzielenie sektorowego zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pn. "Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW". Podpisanie przez Zarząd Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Umowy z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S. nastąpiło 12 lipca 2018 r.

4 września 2018 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy ENEA S.A., Energa S.A., Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., a Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych Energia ("Fundusz"), w zakresie zaangażowania kapitałowego Funduszu (poprzez objęcie udziałów w kapitale zakładowym spółki celowej) w realizowany przez spółkę celową projekt przygotowania, budowy i eksploatacji bloku energetycznego, o mocy brutto ok. 1000 MW, opalanego węglem kamiennym. Zaangażowanie się Funduszu w spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. jest uzależnione od spełnienia się szeregu warunków o charakterze prawnym, korporacyjnym i finansowym, w tym od sytuacji rynkowej. Porozumienie obowiązywało do 30 listopada 2018 r. Spółka zawarła Umowę Inwestycyjną z Energa S.A. i spółką Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. dotyczącą realizacji projektu Ostrołęka C. Przedmiotem Umowy było przygotowanie, budowa i eksploatacja nowoczesnego bloku węglowego klasy 1.000 MW w Elektrowni Ostrołęka. 19 grudnia 2016 r. spółka celowa ogłosiła postępowanie przetargowe na wyłonienie generalnego wykonawcy budowy elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1.000 MW i o sprawności netto co najmniej 45% pracującej na parametrach nadkrytycznych pary.

24 września 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. wyraziło kierunkową zgodę na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach Projektu Ostrołęka C, tj. do etapu od czasu wydania przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. polecenia rozpoczęcia prac (NTP – Notice To Proceed) generalnemu wykonawcy, do czasu oddania bloku energetycznego realizowanego w ramach Projektu Ostrołęka C do komercyjnej eksploatacji. Przedmiotowa zgoda była jedną z szeregu zgód korporacyjnych poprzedzających wydanie NTP.

21 grudnia 2018 r. odbyła się aukcja Rynku Mocy na rok dostaw 2023, w której uczestniczyła Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Ostateczne wyniki aukcji mocy zostały ogłoszone przez Prezesa URE 14 stycznia 2019 r. W wyniku przeprowadzonej aukcji Elektrownia Ostrołęka C zawarła kontrakt mocy na 15 letni okres wsparcia za kwotę 202,99 zł/kW/rok, co wiąże się z rocznym przychodem na poziomie ok. 173 mln zł.

Uchwałą z dnia 28 grudnia 2018 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. wyraziła zgodę na:

- zawarcie przez Zarząd ENEA S.A. porozumienia (Porozumienie) ze spółką Energa S.A. oraz Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. regulującego zasady współpracy stron w projekcie budowy Elektrowni Ostrołęka C, w tym, rozwiązującego Umowę Inwestycyjną z dnia 8 grudnia 2016 r. wraz z Aneksem nr 1/2018 do niej zawartym w dniu 26 marca 2018 r.,
- głosowanie przez przedstawiciela ENEA S.A. na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. za uchwałą o wyrażeniu zgody na wydanie Polecenia Rozpoczęcia Prac, z zastrzeżeniem, że dojdzie do wcześniejszego zawarcia Porozumienia przez wszystkie strony.

Porozumienie pomiędzy ENEA S.A., Energa S.A. oraz Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., o którym mowa powyżej, zostało zawarte 28 grudnia 2018 r. Na mocy Porozumienia rozwiązaniu uległa Umowa Inwestycyjna z 8 grudnia 2016 r. wraz z Aneksem z 26 marca 2018 r. W treści Porozumienia określono nowe zasady współpracy, w tym strukturę finansowania Projektu, gdzie ENEA S.A. deklaruje zaangażowanie finansowe dla realizacji Etapu Budowy w wysokości 1 mld PLN, Energa S.A. w wysokości nie mniej niż 1 mld PLN, poza środkami już zaangażowanymi. Ponadto, Porozumienie przewiduje zaangażowanie innych inwestorów w pozostałym zakresie koniecznym do pokrycia nakładów finansowych Projektu.

Strony Porozumienia zamierzają między innymi:

- uzgodnić formę, harmonogram oraz warunki zaangażowania finansowego inwestora finansowego oraz/lub innych inwestorów;
- zawrzeć nową umowę inwestycyjną;
- uzgodnić zasady udzielenia Spółce przez kredytodawców kredytów niezbędnych dla ukończenia Etapu Budowy w sposób nie naruszający zobowiązań przyjętych przez ENEA S.A. i Energa S.A. w ramach finansowania zewnętrznego (tzw. financial covenants).

Zawarcie Porozumienia stanowiło warunek wydania przez ENEA S.A. zgody na wydanie Polecenia Rozpoczęcia Prac (NTP) dla generalnego wykonawcy. 28 grudnia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wyraziło zgodę na wydanie Polecenia Rozpoczęcia Prac dla Generalnego Wykonawcy – Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S. Zarząd Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. 28 grudnia 2018 r. wydał Polecenie Rozpoczęcia Prac związanych z budową Elektrowni Ostrołęka C dla Generalnego Wykonawcy – Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S.

W związku z wydaniem NTP dla Generalnego Wykonawcy – mając na uwadze, że zgodnie z zapisami Porozumienia, druga rata zaliczki miała zostać pokryta w równych częściach przez ENEA S.A. i Energa S.A. – w celu wypłacenia jej Wykonawcy, Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. 4 stycznia 2019 r. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 361 382,4 tys. zł. ENEA S.A. objęła 3 613 821 udziałów w kapitale zakładowym o wartości nominalnej 180 691 tys. zł, wnosząc 4 stycznia 2019 r. wkład pieniężny na konto spółki celowej. Podwyższenie kapitału zakładowego oczekuje na zarejestrowanie przez KRS. 7 stycznia 2019 r. ENEA S.A. oraz Energa S.A. i PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. (PGE) rozpoczęły rozmowy mogące skutkować zaangażowaniem PGE w projekt budowy Elektrowni Ostrołęka C, który realizowany jest obecnie przez ENEA S.A. i Energa S.A.

Dokapitalizowanie Polskiej Grupy Górniczej S.A.

W związku z procesem pozyskiwania inwestorów kapitałowych przez Katowicki Holding Węglowy S.A., w lipcu 2016 r. ENEA S.A. rozpoczęła rozmowy z potencjalnymi inwestorami dotyczące możliwości realizacji potencjalnej inwestycji oraz jej potencjalnych parametrów. 28 października 2016 r. ENEA S.A. podpisała z Węglokoks S.A. i Towarzystwem Finansowym Silesia Sp. z o.o. (Inwestorzy) list intencyjny wyrażający wstępne zainteresowanie zaangażowaniem finansowym w Katowicki Holding Węglowy S.A. lub aktywa KHW. W związku z zainteresowaniem Polskiej Grupy Górniczej S.A. (PGG) nabyciem wybranych aktywów Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. oraz rozpoczęciem procesu dokapitalizowania PGG, ENEA S.A. przeprowadziła wraz z dotychczasowymi udziałowcami PGG niezbędne analizy przedstawionego przez PGG Biznes Planu i wyraziła zainteresowanie zaangażowaniem kapitałowym w Polskiej Grupie Górniczej S.A.

30 marca 2017 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. wyraziła zgodę na przystąpienie Spółki do Polskiej Grupy Górniczej S.A. i objęcie przez nią nowych udziałów w kapitale PGG o wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł.

31 marca 2017 r. Spółka zawarła:

- umowę inwestycyjną określającą warunki inwestycji finansowej w PGG (Umowa Inwestycyjna),
- porozumienie zawarte pomiędzy Inwestorami dotyczące sprawowania wspólnej kontroli nad PGG (Aneks nr 1 do Porozumienia dotyczącego Polskiej Grupy Górniczej).

Umowa Inwestycyjna

Stronami Umowy Inwestycyjnej są: ENEA S.A., ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGNiG TERMIKA S.A., Węglokoks S.A., Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o., Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Inwestorzy) oraz PGG. Umowa Inwestycyjna przewidywała, że PGG nabyte wybrane aktywa górnicze od Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. na podstawie umowy przyrzeczonej, której zawarcie nastąpiło 1 kwietnia 2017 r. Umowa Inwestycyjna reguluje sposób przeprowadzenia inwestycji i przystąpienia Spółki do PGG, zasad funkcjonowania PGG oraz jej organów, a także zasady wyjścia stron z inwestycji w PGG.

W ramach dokapitalizowania PGG ENEA S.A. zobowiązała się do objęcia nowych udziałów PGG o łącznej wartości nominalnej 300 mln zł w trzech etapach:

- a) w ramach pierwszego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 150 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 150 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiadała 4,39% udziału w kapitale zakładowym PGG. Pierwsze dokapitalizowanie nastąpiło w kwietniu 2017 r.
- b) w ramach drugiego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 60 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 60 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiadała 5,81% udziału w kapitale zakładowym PGG. Drugie dokapitalizowanie nastąpiło w czerwcu 2017 r.
- c) w ramach trzeciego etapu Spółka objęła w drodze subskrypcji prywatnej akcje serii B spółki PGG o wartości nominalnej 90 mln zł, opłacone w całości wkładem pieniężnym w kwocie 90 mln zł. ENEA S.A. zwiększyła swój udział w kapitale zakładowym do 7,66%. Trzecie dokapitalizowanie nastąpiło w styczniu 2018 r.

Umowa określa zasady powoływania członków Rady Nadzorczej, zgodnie z którymi każdy z Inwestorów oraz Skarb Państwa będzie uprawniony do powołania jednego członka w maksymalnie ośmioosobowej Radzie Nadzorczej. Inwestycja wpisuje się w Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA, której jednym z elementów jest zabezpieczenie bazy surowcowej dla energetyki konwencjonalnej. W wyniku przekształcenia Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. w spółkę akcyjną oraz zmiany zasad dotyczących przygotowywania sprawozdań finansowych tj. przejścia Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. na Międzynarodowe Standardy Rachunkowości Sprawozdawczej, 31 sierpnia 2018 r. wszedł w życie Aneks nr 1 do Umowy Inwestycyjnej z 31 marca 2017 r., uwzględniający między innymi zmiany, o których mowa powyżej.

Porozumienie Inwestorów

31 marca 2017 r. Inwestorzy: ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGNiG TERMIKA S.A. oraz Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych oraz ENEA S.A. zawarli Porozumienie, regulujące sposób uzgadniania wspólnego stanowiska Stron w zakresie decyzji dotyczących Spółki oraz sprawowania wspólnej kontroli nad spółką.

Porozumienie dla ENEA S.A. zawarto pod warunkiem uzyskania zgody Prezesa UOKiK na przejście wspólnej kontroli nad Spółką. Zgoda UOKiK, o której mowa w zdaniu powyższym, została wydana 22 grudnia 2017 r. Jednocześnie, 31 marca 2017 r. został rozwiązany list intencyjny podpisany 16 października 2016 r. przez ENEA S.A., Węglokoks S.A. i Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o. dotyczący analizowanej wcześniej inwestycji kapitałowej w Katowicki Holding Węglowy S.A.

Emisja papierów wartościowych ENEA S.A. w 2018 r.

W dniu 12 grudnia 2018 r. ENEA S.A. w ramach Programu Emisji Obligacji (z dn. 3 grudnia 2015 r., z późn.zm.) do wartości 700 mln zł wyemitowała drugą serię papierów wartościowych w kwocie 550 mln zł wykorzystując tym samym całość finansowania dostępnego w ramach programu. Gwarantem umowy jest Bank Gospodarstwa Krajowego. Na dzień bilansowy zadłużenie nominalne z tytułu wyemitowanych przez ENEA S.A. obligacji wyniosło łącznie 6.065 mln zł. Środki z powyższej emisji zostały wykorzystane na finansowanie bieżącej działalności oraz potrzeby inwestycyjne ENEA S.A. i podmiotów od niej zależnych.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Sytuacja finansowa Spółki tworzy silne podstawy do wykonania planów inwestycyjnych. Bilans, kapitały własne oraz saldo środków pieniężnych Grupy Kapitałowej Enea są solidnym fundamentem finansowania nakładów inwestycyjnych, tak ze środków własnych, jak i źródeł zewnętrznych. W celu efektywnego wykorzystania środków, Spółka w danych działaniach inwestycyjnych, w szczególności w zakresie akwizycji, zamierza wspomagać się finansowaniem dłużnym w celu wykorzystania efektu dźwigni finansowej.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej

W ramach realizacji Polityki Zarządzania Ryzykiem Stóp Procentowych, w okresie dwunastu miesięcy 2018 r. ENEA S.A. nie zawierała transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap).

Transakcje z podmiotami powiązаныmi

W okresie styczeń – grudzień 2018 r. ENEA S.A. oraz jednostki od niej zależne nie zawierały z podmiotami powiązаныmi transakcji na warunkach nierynkowych. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych przez ENEA S.A. lub jednostkę od niej zależną znajdują się w nocie 45 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENEA za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Pozostałe umowy

ENEA S.A. w latach ubiegłych zawarła wewnątrzgrupowe umowy programowe emisji obligacji ze spółkami zależnymi, które służą finansowaniu inwestycji w segmencie OZE i segmencie Ciepło. Programy te są w całości wykorzystane i wykupywane w ratach. Łączna kwota obligacji do wykupu w ramach tych programów na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 50 mln zł. W wyniku dokonanego w dniu 30 listopada 2018 r. podziału spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. („EW”) polegającego na przeniesieniu na ENEA Ciepło Sp. z o.o. („EC”) części majątku EW w zamian za udziały EC, które objął wspólnik EW (podział przez wydzielenie), EC przypadły składniki majątku (aktywa i pasywa), zezwolenia, koncesje i ulgi związane z działalnością Elektrociepłowni Białystok („ECB”), stanowiącej zorganizowaną część przedsiębiorstwa. Podział składników został dokonany według stanu na dzień 1 maja 2018 r. Wszystkie składniki majątku EW (w tym wierzytelności i zobowiązania) nieprzypisane EC w planie podziału spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z dnia 26 czerwca 2018 r. pozostały przy EW. Na skutek przeprowadzonej reorganizacji spółki ENEA Wytwarzanie, wyemitowane przez ECB obligacje zostały przeniesione do spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o., która przejęła prawa i obowiązki emitenta obligacji o nominalnej wartości 13,45 mln zł.

Podział zysku za 2017 rok

16 maja 2018 roku Zarząd ENEA S.A. podjął uchwałę w sprawie przyjęcia podziału zysku netto Spółki za 2017 r. zgodnie z którą, Zarząd wniósł o podział zysku netto Emitenta za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku w kwocie 1.813.324 tys. zł w ten sposób, że 100% zysku netto proponuje przeznaczyć na finansowanie inwestycji poprzez zwiększenie kapitałów rezerwowych. Rekomendacja Zarządu Spółki o przeznaczeniu 100% zysku netto za rok obrotowy 2017 na pozostałe kapitały rezerwowe jest konsekwencją znacznych potrzeb inwestycyjnych Grupy wynikających między innymi z planów ujętych w "Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA w perspektywie do 2030 roku", o której Spółka informowała raportem bieżącym nr 29/2016. Jednocześnie zasadą polityki dywidendowej ENEA S.A. pozostaje realizowanie w przyszłości wypłat stosownie do wielkości wypracowanego zysku i możliwości finansowych Spółki. Następnie Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie zaopiniowała powyższy wniosek. Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 25 czerwca 2018 r. podjęło uchwałę dotyczącą podziału zysku netto za 2017 rok zgodną w powyższą rekomendacją.

Źródła finansowania programu inwestycyjnego

ENEA S.A. finansuje program inwestycyjny wykorzystując nadwyżki finansowe z prowadzonej działalności gospodarczej oraz zadłużenie zewnętrzne. Grupa Kapitałowa ENEA realizuje model finansowania inwestycji, w którym ENEA S.A. pozyskuje zewnętrzne źródła finansowania i dystrybuje je do spółek zależnych. W dalszych działaniach ENEA S.A. będzie koncentrować się na zapewnieniu odpowiedniej dywersyfikacji zewnętrznych źródeł finansowania dla inwestycji zaplanowanych w Strategii Grupy Kapitałowej ENEA w celu optymalizowania wysokości kosztów i terminów spłaty zadłużenia. Opis aktywnych umów został zaprezentowany poniżej.

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 5 mld zł

30 czerwca 2014 r. ENEA S.A. zawarła umowę programową dotyczącą programu emisji obligacji do kwoty 5.000 mln zł z bankami pełniącymi rolę dealerów: ING Bankiem Śląskim S.A., PKO BP S.A., Bankiem Pekao S.A. i mBankiem S.A. W ramach Programu ENEA S.A. może emitować obligacje o okresie zapadalności do 10 lat, a Banki dealerzy zobowiązani są dochować należytej staranności przy oferowaniu nabycia obligacji inwestorom rynkowym. W okresie styczeń – grudzień 2018 r. ENEA S.A. nie emitowała obligacji w ramach niniejszego programu. Na 31 grudnia 2018 r. wartość wyemitowanych w ramach ww. Programu obligacji wynosiła łącznie 1.500 mln zł.

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Wykorzystanie źródła finansowania zewnętrznego

Poniżej zamieszczono podsumowanie wykorzystanych umów kredytowych oraz programów emisji obligacji z tytułu których ENEA S.A. posiadała zobowiązania na 31 grudnia 2018 roku.

Źródło zobowiązania	Cel	Wartość umowna	Ostateczna data wykupu/spłaty	Kwota zobowiązania na dzień bilansowy (nominalnie)	Dodatkowe informacje
Umowa Programowa dotycząca Programu Emisji Obligacji	Finansowanie realizacji projektów inwestycyjnych	do 3.000 mln zł	czerwiec 2022 r.	3.000 mln zł	gwaranci emisji: PKO BP S.A., Bank Pekao S.A., Santander Bank Polska S.A. (dawniej Bank Zachodni WBK S.A.), Bank Handlowy w Warszawie S.A. finansowanie niezabezpieczone na aktywach
Umowa Programowa dotycząca Programu Emisji Obligacji	Finansowanie bieżącej działalności oraz potrzeb inwestycyjnych	do 1.000 mln zł	grudzień 2026 r.	880 mln zł	gwarant emisji – Bank Gospodarstwa Krajowego
		do 700 mln zł	wrzesień 2027 r.	685 mln zł	
Kredyty inwestycyjne udzielone przez Europejski Bank Inwestycyjny	Finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego dot. modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych ENEA Operator	kredyt do 950 mln zł	wrzesień 2028 r.	799 mln zł	finansowanie niezabezpieczone na aktywach
		kredyt do 475 mln zł	czerwiec 2030 r.	465 mln zł	
		kredyt do 946 mln zł	wrzesień 2032 r.	942 mln zł	

Dystrybucja środków pieniężnych - programy emisji obligacji spółek zależnych

Grupa Kapitałowa ENEA przyjęła model finansowania inwestycji prowadzonych przez spółki zależne od ENEA S.A. poprzez finansowanie wewnątrzgrupowe. ENEA S.A. pozyskuje na rynku finansowym długoterminowe środki pieniężne poprzez zaciąganie kredytów lub emisję obligacji, której następnie dystrybuje wewnątrz Grupy Kapitałowej.

Spółka	Źródło zobowiązania	Data zawarcia	Wartość umowna	Wartość obowiązań na dzień bilansowy (nominalnie)	Ostateczna data wykupu/spłaty	Dodatkowe informacje
ENEA Wytwarzanie	Umowa Programowa dotycząca Programu Emisji Obligacji	wrzesień 2012 r.	3 000 mln zł	2 650 mln zł	czerwiec 2022 r.	Program w całości wykorzystany przez ENEA Wytwarzanie. Oprocentowanie obligacji w zależności od serii jest oparte na stałej lub zmiennej stopie procentowej.
	Wykonawcza Umowa Programu Emisji Obligacji	sierpień 2014 r.	260 mln zł	-	-	W wyniku przeprowadzonej w dniu 30 listopada 2018r. reorganizacji Segmentu Ciepło, pozostała do spłaty kwota obligacji w wysokości 228,8 mln zł (wraz z należnymi do dnia spłaty odsetkami), została w całości wykupiona przez ENEA Wytwarzanie.
	Umowa Programowa dotycząca Programu Emisji Obligacji	listopad 2014 r.	740 mln zł	350 mln zł	marzec 2020 r.	Możliwość przeprowadzania emisji obligacji w ramach programu zakończyła się w dniu 30 czerwca 2016 r. Oprocentowanie zmienne powiększone o marżę. Wykup obligacji jest jednorazowy.
	Wykonawcza Umowa Programu Emisji Obligacji	luty 2015 r.	1 000 mln zł	1 000 mln zł	luty 2020 r.	Program w całości wykorzystany przez ENEA Wytwarzanie. Oprocentowanie obligacji oparte jest na stałej stopie procentowej. Wykup obligacji jest jednorazowy.
ENEA Operator	Umowa Programowa dotycząca Programu Emisji Obligacji	czerwiec 2013 r.	1 425 mln zł	1 264 mln zł	czerwiec 2030 r.	Program w całości wykorzystany. Oprocentowanie obligacji w zależności od serii jest oparte na stałej lub zmiennej stopie procentowej. Spłata w półrocznych ratach kapitałowych począwszy od czerwca 2017 r.
	Wykonawcza umowa Programu Emisji Obligacji	lipiec 2015 r.	946 mln zł	942 mln zł	wrzesień 2032 r.	Program w całości wykorzystany. Oprocentowanie obligacji jest oparte zmiennej stopie procentowej. Spłata w półrocznych ratach począwszy od grudnia 2018 r.
	Wykonawcza umowa Programu Emisji Obligacji	wrzesień 2017 r.	350 mln zł	350 mln zł	grudzień 2019 r.	Program w całości wykorzystany. Oprocentowanie obligacji oparte na zmiennej stopie procentowej WIBOR 3M + marża. Jednorazowy wykup obligacji.
	Wykonawcza umowa Programu Emisji Obligacji	lipiec 2018 r.	400 mln zł	400 mln zł	grudzień 2020 r.	Program w całości wykorzystany. Oprocentowanie oparte jest na zmiennej stopie procentowej WIBOR 3M + marża. Jednorazowy wykup obligacji.

Zaciągnięte i zakończone umowy kredytów i pożyczek

Według nominalnego stanu zadłużenia na 31 grudnia 2018 r. ENEA S.A. posiadała zaciągnięte długoterminowe kredyty w wysokości 2.206.203 tys. zł. W 2018r. ENEA S.A. nie wypowiedała umów kredytów oraz pożyczek. W roku 2018 ENEA S.A. nie zwiększyła swojego zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek:

Data początkowa	Data zakończenia	Kredytodawca	Wartość umowy	Kwota zaciągniętego kredytu [tys. zł] w 2018 r.	Wysokość stopy procentowej	Zadłużenie z tyt. kredytów na 31 grudnia 2018 r. [tys. zł]	Okres spłaty
29 maja 2015 r.	wrzesień 2032 r.	(C) Europejski Bank Inwestycyjny	946 000	0	stawka bazowa + marża	941 833	raty kapitału ustalone w momencie uruchomienia transzy kredytu
19 czerwca 2013 r.	grudzień 2030 r.	(B) Europejski Bank Inwestycyjny	1 425 000	0	stawka bazowa + marża	1 264 370	raty kapitału ustalone w momencie uruchomienia transzy kredytu
RAZEM						2 206 203	

Kredyty i pożyczki zaciągnięte przez Spółki Grupy ENEA

Łączna suma zadłużenia nominalnego z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek przez spółki z Grupy Kapitałowej ENEA na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 89.739 tys. zł. W 2018 r. Spółki z Grupy ENEA nie wypowiedały umów kredytów oraz pożyczek.

Data początkowa	Ostateczny termin spłaty	Spółka	Rodzaj finansowania	Wartość umowy [tys. zł]	Kwota zaciągniętej pożyczki w 2018 r. [tys. zł]	Oprocentowanie	Zadłużenie z tyt. pożyczki na 31 grudnia 2018 r. [tys. zł]
wrzesień 2013 r.	czerwiec 2023 r.	MEC Piła Sp. z o.o.	pożyczka WFOŚiGW	14 022	3 360	Stawka bazowa + marża	6 723
grudzień 2012 r.	wrzesień 2028 r.	PEC Sp. z o.o. w Obornikach	pożyczka WFOŚiGW	4 500	1 300	Stawka bazowa + marża	2 600
sierpień 2012 r.	listopad 2023 r.	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	kredyt inwestycyjny	16 367	0	Stawka bazowa + marża	6 909
kwiecień 2016 r.	grudzień 2026 r.	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	pożyczka NFOŚiGW	60 075	6 382	Stawka bazowa + marża	56 541
czerwiec 2014 r.	lipiec 2024 r.	Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o.	pożyczka WFOŚiGW	26 580	0	Stawka bazowa + marża	16 966

Udzielone pożyczki

W roku 2018 ENEA S.A. zawarła ze Spółkami Grupy Kapitałowej ENEA oraz innymi spółkami, w których posiada udziały umowy pożyczek na łączną kwotę 87.280 tys. zł. Stan zadłużenia nominalnego spółek na 31 grudnia 2018 r. wyniósł 190.275 tys. zł. Szczegółowe informacje nt. zawartych przez ENEA S.A. w 2018 r. umów pożyczek oraz poziomu ich wykorzystania prezentuje poniższa tabela:

Data początkowa	Ostateczny termin spłaty	Spółka	Wartość umowy	Kwota zaciągniętej pożyczki w 2018 r. [tys. zł]	Oprocentowanie	Zadłużenie z tyt. pożyczki na 31 grudnia 2018 r. [tys. zł]
maj 2014 r.	czerwiec 2028 r.	ENEA Centrum Sp. z o.o.	325 000	45 000	Stawka bazowa + marża	177 857
styczeń 2015 r.	styczeń 2020 r.	ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.	10 000	0	Stawka bazowa + marża	2 198
kwiecień 2018 r.	luty 2019 r.	Annacond Enterprises w likwidacji	480	480	Stawka bazowa + marża	480
listopad 2017 r.	marzec 2021 r.	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	7 740	4 800	Stałe	7 740
październik 2018 r.	grudzień 2019 r.	PEC Oborniki	2 000	2 000	Stawka bazowa + marża	2 000

Udzielone i otrzymane poręczenia

W 2018 r. spółki z Grupy Kapitałowej ENEA nie udzielały istotnych poręczeń.

W roku 2018 ENEA S.A. udzieliła jednego nowego poręczenia o wartości 2.000 tys. zł. W przypadku kilku udzielonych dotychczas poręczeń dokonano aneksowania terminu ich obowiązywania. Łączna wartość pozycji pozabilansowych z tytułu udzielonych poręczeń na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 109.881,00 tys. zł.

Udzielone gwarancje

Łączna wartość pozycji pozabilansowych z tytułu udzielonych gwarancji bankowych na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 300.278,57 tys. zł. W 2018 r. na zlecenie ENEA S.A. wystawiono gwarancje bankowe, których łączna wartość wynosiła 305.735,47 tys. zł. Poniżej przedstawiono informacje dot. największych kwotowo gwarancji bankowych udzielonych w 2018 r. (próg istotności > 1 mln zł):

Data udzielenia zabezpieczenia	Data obowiązywania zabezpieczenia	Podmiot na rzecz którego udzielono zabezpieczenia	Cel zawarcia umowy	Forma zabezpieczenia	Udzielona kwota zabezpieczenia [tys. zł]
12 sierpnia 2018 r.	12 sierpnia 2020 r.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	dobrze wykonanie umowy	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	15 000,00
12 sierpnia 2018 r.	12 sierpnia 2020 r.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	wniesienie depozytu	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	40 000,00
29 sierpnia 2018 r.	16 września 2019 r.	ENEA Operator Sp. z o.o.	należyte wykonanie kontraktu	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	1 079,94
12 sierpnia 2018 r.	12 sierpnia 2020 r.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	wniesienie depozytu	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	150 000,00
12 sierpnia 2018 r.	12 sierpnia 2020 r.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	wniesienie depozytu	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	60 000,00
12 sierpnia 2018 r.	12 sierpnia 2020 r.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	Zapłata za najem	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	1 944,00
13 listopada 2018 r.	30 stycznia 2020 r.	Gmina Olsztyn	dobrze wykonanie umowy	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	4 462,28
12 sierpnia 2018 r.	12 sierpnia 2020 r.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	dobrze wykonanie umowy	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	20 000,00

Zarządzanie ryzykiem

Grupa ENEA w każdym segmencie prowadzonej działalności narażona jest na ryzyka. Ich materializacja może w istotny, niekorzystny sposób wpłynąć na ciągłość działania poszczególnych Spółek Grupy, ich sytuację finansową oraz zdolność do realizacji wytyczonych celów strategicznych.

Świadomość tych zagrożeń wymaga utrzymania, wykorzystania i ciągłego udoskonalania sformalizowanego i zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem (ERM). Jego ramy określa obowiązująca w Grupie ENEA jednolita Polityka Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym. System ERM w Grupie ENEA bazuje na kompleksowym ujęciu przedmiotu zarządzania ryzykiem, określeniu szczegółowych zasad identyfikacji i oceny ryzyk. Na tej podstawie następuje wybór kluczowych ryzyk korporacyjnych, a także monitorowanie ekspozycji na te ryzyka oraz przygotowanie i monitorowanie planów mitygacji. W przypadku części ryzyk korporacyjnych takich jak kredytowe, utraty płynności, walutowe i stopy procentowej oraz towarowe sformalizowane podejście do zarządzania ryzykiem przybiera formę dedykowanych Polityk i Procedur. Procedury opisują przebieg procesowy tychże działań oraz metody stosowane w ramach dokonywanych badań, pomiarów itp.

Uzupełnieniem modelu funkcjonującego w Grupie ENEA jest system zarządzania ciągłością działania, który ma na celu identyfikację procesów krytycznych dla działalności kluczowych Spółek Grupy ENEA i wdrożenie takich działań i procedur, które ograniczą ryzyko przerwania procesu, zapewnią jego ciągłość w sytuacji awaryjnej.

Przyjęte zasady zarządzania ryzykiem wyznaczone są w oparciu o najwyższe standardy zarządcze i zgodne są z najlepszymi praktykami rynkowymi w tej dziedzinie.

Grupa do realizacji procesów zarządzania ryzykiem korporacyjnym oraz ryzykiem kredytowym i towarowym wykorzystuje systemy IT.

Model zarządczy

Koncepcję organizacji zarządzania ryzykiem w Grupie ENEA oparto o model skoordynowany. Kluczowym założeniem jego funkcjonowania jest koordynacja procesów zarządzania ryzykiem w Grupie przez ENEA S.A.

Kluczowe cechy modelu skoordynowanego:

- Spółki Grupy zarządzają ryzykiem w oparciu o jednolite standardy określone w Politykach i Procedurach.
- Spółki operacyjnie zarządzają ryzykiem w ramach przyznaných limitów i na zasadach zatwierdzanych przez Komitet Ryzyka Grupy ENEA.
- Poszczególne spółki raportują do ENEA S.A. w zakresie realizowanych działań w obszarze zarządzania ryzykiem.
- ENEA S.A. pełni rolę koordynacyjną procesu w Grupie ENEA.
- W Spółkach funkcjonuje podział organizacyjny na Front Office (jednostka realizująca zadania operacyjne), Middle Office (jednostka realizująca zadania doradcze, kontrolne i koordynacyjne) oraz Back Office (jednostka realizująca zadania z obszaru rozliczeń, ewidencji księgowej oraz windykacji).

ZINTEGROWANY SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

ERM Polityka zarządzania ryzykiem korporacyjnym

Polityka zarządzania
ryzykiem kredytowym

Polityka zarządzania
ryzykiem walutowym
i ryzykiem stopy procentowej

Polityka zarządzania
ryzykiem towarowym

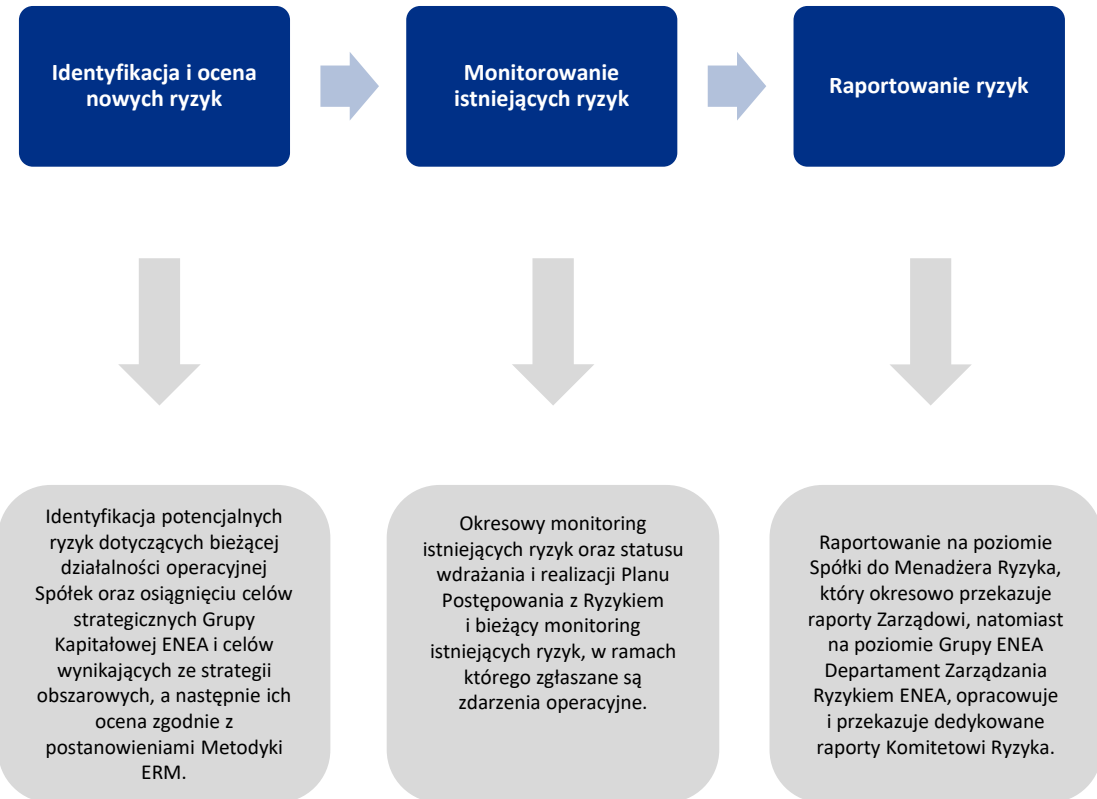

Polityka zarządzania
płynnością i ryzykiem
płynności

Proces zarządzania ryzykiem

Proces zarządzania ryzykiem w Grupie ENEA jest procesem wieloetapowym, angażującym wszystkie istotne jednostki organizacyjne Spółek Grupy. Model procesu zgodny jest z najlepszymi praktykami rynkowymi, a także normami obowiązującymi w tym zakresie.

Ocena ryzyk

Każde ryzyko uwzględnione w Rejestrze Ryzyk podlega ocenie pod kątem prawdopodobieństwa wystąpienia i potencjalnych skutków finansowych, reputacyjnych oraz wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo zgodnie ze Skalą Oceny Ryzyk Korporacyjnych.

Prawdopodobieństwo	4	4	8	12	16
	3	3	6	9	12
	2	2	4	6	8
	1	1	2	3	4
Skutek	1	2	3	4	

Ryzyko kluczowe
 Ryzyko Istotne
 Ryzyko Nieistotne

W procesie identyfikacji uwzględniane są także ryzyka niefinansowe, które mogą mieć znaczący negatywny wpływ na zagadnienia społeczne, pracownicze, środowiskowe, praw człowieka i przeciwdziałania korupcji. Ich szczegółowy opis znajduje się w "Oświadczeniu na temat informacji niefinansowych" w dalszej części niniejszego Sprawozdania.

Komitet Ryzyka Grupy ENEA

Kluczowym organem w procesie zarządzania ryzykiem w Grupie ENEA jest Komitet Ryzyka. Komitet jest organem grupującym przedstawicieli kluczowych obszarów biznesowych Grupy ENEA, reprezentujących wszystkie jej kluczowe Spółki.

Członkowie Komitetu Ryzyka Grupy ENEA

Skład osobowy Komitetu Ryzyka tworzą dedykowani członkowie zarządu ENEA S.A. oraz Spółek Zależnych w Grupie a także dyrektorzy właściwych merytorycznie departamentów ENEA S.A.

Kompetencje Komitetu Ryzyka

Dla Obszaru Zarządzania Ryzykiem i Compliance:

1. Udzielanie rekomendacji Zarządowi ENEA w sprawie zatwierdzenia polityk regulujących proces zarządzania ryzykiem, ciągłością działania, ubezpieczeniami i Compliance oraz zmian aktualizacyjnych w tym zakresie.
2. Przyjmowanie i analiza informacji z obszaru zarządzania ryzykiem, ciągłością działania oraz ubezpieczeniami wpływających od Jednostek Merytorycznych.
3. Opiniowanie rocznych raportów w zakresie realizacji Polityki Compliance, które przedkładane są Zarządowi ENEA do zatwierdzenia.
4. Przyjmowanie półrocznych raportów z bieżącej realizacji Polityki Compliance oraz formułowanie zaleceń, co do realizacji Polityki Compliance.
5. Wydawanie wiążących interpretacji postanowień (wykładni) Polityki Compliance.
6. Zatwierdzanie dokumentacji operacyjnej regulującej proces zarządzania ryzykiem, ubezpieczeniami, ciągłością działania wraz z akceptacją zmian aktualizacyjnych (strategie, procedury, metodyki, narzędzia, instrukcje, wytyczne itp.).
7. Podejmowanie decyzji w szczególności w sprawach:
 - Wynikających z dokumentacji regulującej obszar zarządzania ryzykiem, ciągłością działania, ubezpieczeniami
 - Wyrażania zgody na odstępstwa od zasad opisanych w dokumentacji regulującej obszary, wskazane w pkt. wyżej)
 - Wyrażania zgody na zawieranie przez Spółki Grupy ENEA umów opartych o prawo obce lub walutę rozliczeniową inną, niż złoty polski (z wyłączeniem: umów ramowych EFET i powiązanych z nimi umów poręczenia, w przypadku gdy, będą one spełniały łącznie następujące warunki: będą oparte na prawie niemieckim, językiem wiążącym będzie angielski, spory będą rozstrzygane przed sądem arbitrażowym, walutą obrotu będzie euro lub złoty polski oraz umów ramowych SCoTA i powiązanych z nimi umów poręczenia, w przypadku gdy będą one spełniały łącznie następujące warunki: będą oparte na prawie niemieckim lub angielskim, językiem wiążącym będzie angielski, spory będą rozstrzygane przed sądem arbitrażowym, walutą obrotu będzie euro lub dolar amerykański lub złoty polski)

Dla Obszaru Regulacji Rynkowych:

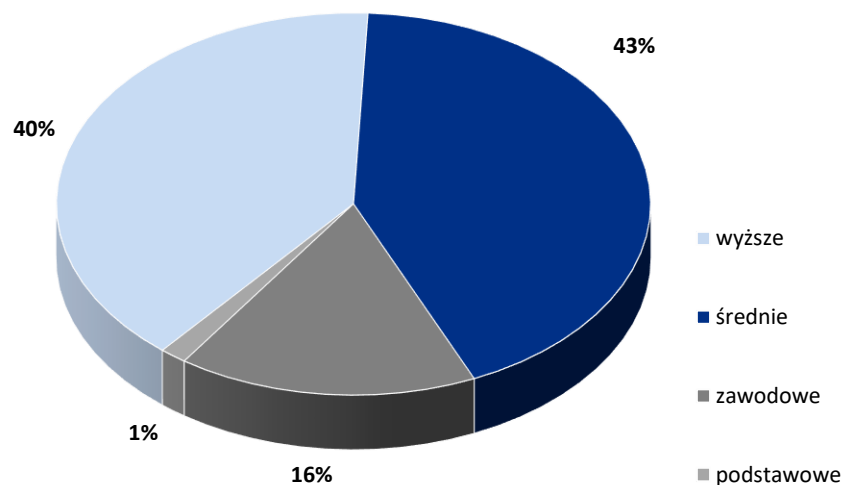
1. Wydawanie wytycznych dotyczących zajmowania stanowiska oraz podejmowania działań negocjacyjnych, regulacyjnych i lobbingsowych dla spółek Grupy ENEA w zakresie regulacji rynkowych.
2. Wyznaczanie kierunku i zakresu analizy wpływu regulacji rynkowych na plany rozwojowe i inwestycyjne oraz strategię Grupy ENEA.
3. Przyjmowanie i analiza informacji z Obszaru Regulacji Rynkowych wpływających od Jednostek Merytorycznych.

Model ryzyk Grupy ENEA

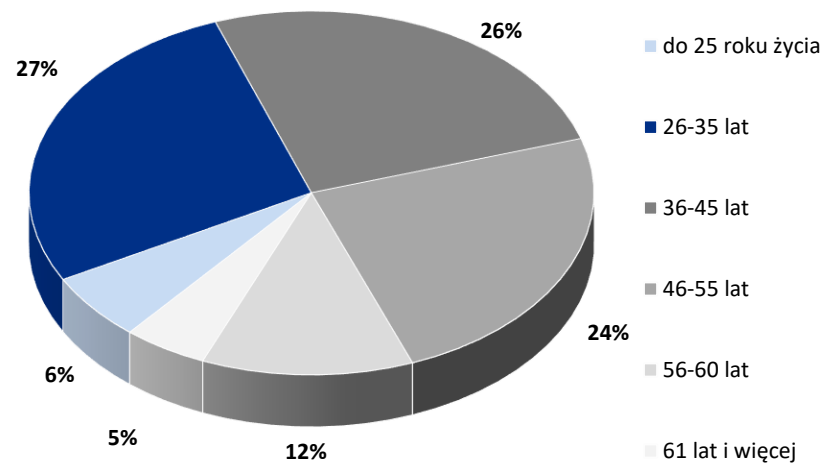
MODEL RYZYK	RYZYKA GŁÓWNE, NA KTÓRE NARAŻONA JEST GRUPA ENEA W OKREŚLONYCH KATEGORIACH	PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA MITYGUJĄCE DLA RYZYK W OKREŚLONYCH KATEGORIACH
STRATEGICZNE	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących ochrony danych osobowych Ryzyko opóźnień we wdrożeniu/brak wdrożenia opomiarowania stacji Sn/nn w określonym przepisami prawa terminie Ryzyko wynikające z otoczenia regulacyjnego wpływające na poziom kosztów i przychodów Ryzyko przyjęcia błędnych założeń dla długoterminowych projekcji finansowych Ryzyko niewłaściwego zarządzania informacją w sytuacji kryzysowej Ryzyko braku realizacji restrykcyjnych założeń polityki klimatycznej UE Ryzyko luki pokoleniowej Ryzyko braku osiągnięcia celu gospodarczego planowanej budowy elektrowni Ostrołęka C 	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzanie szkoleń wstępnych i okresowych dla pracowników i współpracowników Udział w pracach zespołów tematycznych oraz we władzach Towarzystwa Obrotu Energią oraz innych towarzystw branżowych Zabezpieczenie systemów przetwarzających dane osobowe poprzez zabezpieczenia systemowe Monitorowanie i weryfikacja prognoz kursów walutowych, stóp procentowych i innych założeń makroekonomicznych Utrzymywanie sprawnych kanałów komunikacji z kluczowymi jednostkami biznesowymi Udział w pracach nad regulacjami dla branży energetycznej i węglowej Wdrożenie rozwiązań mających na celu uzupełnienie, podniesienie, wzmocnienie kompetencji i wiedzy organizacji, m.in. poprzez programy płatnych staży i praktyk Zapewnienie transparentnego, konkurencyjnego i motywacyjnego systemu wynagrodzeń Monitoring działań legislacyjnych Aktualizacja modelu finansowego wraz z planowanymi zmianami legislacyjnymi
FINANSOWE	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko naruszenia umów o finansowanie Ryzyko pogorszenia ratingu Ryzyko utraty płynności finansowej Ryzyko poniesienia strat z tytułu niewywiązania się kontrahentów ze zobowiązań umownych (w tym ryzyko kredytowe) Ryzyko niezrealizowania lub wystąpienia opóźnień w realizacji inwestycji 	<ul style="list-style-type: none"> Monitorowanie kowenantów bankowych w GK ENEA Bieżące konsultacje z agencją ratingową Prowadzenie usystematyzowanych działań w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym i windykacji, określonych formalnie wdrożoną dokumentacją Monitorowanie realizacji zadań inwestycyjnych
OPERACYJNE	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko niespełnienia wymogów konkluzji BAT Ryzyko nadmiernego zużycia niektórych elementów majątku wytwórczego Ryzyko opóźnienia procesów przetargowych Ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących przetwarzania informacji i bezpieczeństwa teleinformatycznego w Grupie ENEA. Ryzyko powodzi 	<ul style="list-style-type: none"> Projekty związane z dostosowaniem do wymogów BAT Analizy i badania stanu elementów majątku wytwórczego. Inicjowanie projektów remontowych w miarę potrzeb Regularne okresowe szkolenia pracowników Regularne okresowe przeglądy systemów i ich ocena pod względem zapewnienia bezpieczeństwa
RYNKOWE	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko zmienności cen towarów na rynku terminowym Ryzyko niedotrzymania ciągłości dostaw paliw Ryzyko wolumetryczne paliwa i transportu Ryzyko realizacji sprzedaży założonego wolumenu węgla do głównych odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> Doskonalenie metod i narzędzi optymalizacji portfeli towarowych Utrzymywanie i rozwój kompetencji wewnątrz Spółki do zarządzania ryzykiem towarowym Dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia i realizacji usług Ciągła analiza rynku paliwowo-energetycznego Optymalizacja dostaw węgla w ramach Grupy do podmiotów wytwórczych Grupy uwzględniająca ograniczoną przepustowość tras objazdowych i wzrost kosztów transportu na trasach objazdowych dostaw węgla z LWB

Grupa Kapitałowa ENEA zatrudnia na umowę o pracę 16.531 osób, w tym 2.950 kobiet i 13.581 mężczyzn.

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2018 r. - wykształcenie

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2018 r. - wiek

Realizacja Polityki HR w Grupie Kapitałowej ENEA w 2018 r.

1. Optymalizacja modelu organizacji pracy HR celem usprawnienia działalności Grupy.

Istotą nowego modelu jest:

- kreowanie polityki HR na poziomie ENEA S.A. oraz kaskadowanie założeń do realizacji poszczególnym spółkom Grupy, co w konsekwencji ma zapewnić spójność działań HR oraz wsparcie realizacji Strategii Grupy ENEA
 - zapewnienie wsparcia biznesu w spółkach Grupy poprzez HR Biznes Partnerów, odpowiedzialnych za wdrażanie rozwiązań HR, wspieranie Zarządów i kadry menadżerskiej w zarządzaniu zasobami ludzkimi, współpracę z zakładowymi organizacjami związkowymi
 - opracowanie i wdrożenie spójnych procesów i standardów HR w całej Grupie ENEA w takich obszarach jak: rekrutacja, adaptacja, zatrudnienie i zmiana warunków zatrudnienia, polityka rozwojowa, szkolenia, zarządzanie przez cele, systemy motywacyjne etc.
 - pozostawienie w ENEA Centrum, w Centrum Usług Wspólnych, wyłącznie działań operacyjnych w zakresie obsługi kadrowo-płacowej, ZFŚS oraz obsługi szkoleń a także rozliczanie kosztów organizacji związkowych
2. Realizacja Programu Zmiany Pokoleniowej (PZP) celem zapewnienia właściwego przepływu kadr oraz utrzymania kompetencji w Grupie ENEA, będących gwarantem zachowania ciągłości procesów biznesowych. PZP obejmuje 3 elementy: ogłoszony w 2016 r. Program Dobrowolnych Odejść, Program Uzupełniania Kompetencji oraz Nową Politykę Płacową. Powyższe składowe mają charakter działań systemowych i będą kontynuowane w kolejnych latach w ramach całej Grupy ENEA.
- Program Dobrowolnych Odejść – trwa proces zakładanych odtworzeń etatów za pracowników którzy rozwiązali umowę o pracę w ramach programu PDO.
 - Program Uzupełniania Kompetencji - uruchomienie długofalowych Programów Rozwojowych dedykowanych dla wszystkich Pracowników w Grupie ENEA. Pierwszy etap projektu: badanie kompetencji i diagnoza luk kompetencyjnych oraz poznanie opinii pracowników o organizacji w badaniu satysfakcji. Opracowanie planu działań w oparciu o analizę wyników uzyskanych po badaniu satysfakcji.
3. Digitalizacja procesów HR – zapoczątkowanie działań mających na celu wprowadzenie elektronicznej teczki osobowej (e-teczka), elektronicznego obiegu dokumentów w zakresie procesów obsługiwanych przez HRBP (rekrutacja, zatrudniania, zmiany warunków zatrudnienia etc.).
4. Działania z zakresu employer branding, mające na celu pozyskanie najlepszych kandydatów do pracy, w tym działania dedykowane dla studentów i absolwentów, jak np. promocja na uczelniach podczas targów pracy programu staży i praktyk „Zainstaluj się w Enei”, realizacja programu kształcenia dualnego, współpraca z organizacjami studenckimi oraz działania dedykowane dla uczniów szkół branżowych i technicznych poprzez realizację modelu współpracy ze szkołami patronackimi na terenie działania spółek, promowanie pracy w Enei wśród uczniów- potencjalnych pracowników oraz wspieranie uczniów w procesie kształcenia. Do działań z zakresu promocji pracodawcy należy również udział w targach pracy w celu promocji ofert pracy wśród osób poszukujących pracy, fachowców i specjalistów, jak i prowadzenie profili pracodawcy w mediach społecznościowych. W tym obszarze podejmowane są również działania skierowane do obecnych pracowników poprzez prowadzenie Strefy pracownika w intranecie, organizowanie konkursów oraz aktualizację Kodeksu Etyki Grupy ENEA.
5. Stały przegląd systemów motywacyjnych i ich urynkowanie; wdrożenie narzędzia do zarządzania przez cele stanowiącego bazę do czytelnego i motywacyjnego wynagradzania za osiągnięte wyniki, w szczególności dla kadry zarządzającej oraz sprzedaży.

Informacja na temat zasad wynagradzania w ENEA S.A.

W roku 2018 r. w Spółce nie funkcjonowała sformalizowana polityka wynagrodzeń w odniesieniu do członków organów Spółki i kluczowych menedżerów. W Spółce funkcjonuje natomiast szereg formalnych regulacji płacowych. Podstawą określenia wynagrodzeń w ENEA S.A. jest zakładowy układ zbiorowy pracy, regulaminy premiowania i regulamin pracy. Zasady ustalenia wynagrodzeń w ENEA S.A. są powiązane z jej strategią, celami oraz interesami i wynikami. Ponadto, zasady ustalania wynagrodzeń uwzględniają kwestię braku dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn. Z zastrzeżeniem zmian w zasadach wynagradzania osób zarządzających i nadzorujących w 2018 r. nie miały miejsca istotne zmiany w stosowanych zasadach wynagradzania w Spółce.

Do stosowanych w 2018 r. ENEA S.A. składników pozafinansowych wynagrodzenia (w tym kluczowych menedżerów) należały w szczególności: opieka medyczna, szkolenia, świadczenia socjalne (w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, tj. dofinansowanie do wypoczynku pracowników, dofinansowanie do zajęć sportowo-rekreacyjnych i działalności kulturalno-oświatowej, nisko oprocentowane pożyczki na cele mieszkaniowe), dodatkowy dzień wolny, preferencyjna oferta ubezpieczeniowa, samochody służbowe z możliwością wykorzystania do celów prywatnych czy pracowniczy program emerytalny.

Jak wskazano powyżej, w 2018 r. nie funkcjonowała w ENEA S.A. sformalizowana polityka wynagrodzeń. Niemniej stosowane w Spółce zasady wynagradzania oceniane są pozytywnie z punktu widzenia realizacji jej celów w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Na 31 grudnia 2018 r. Emitent, ani spółki z Grupy Kapitałowej ENEA nie posiadały zobowiązań (w tym zaciągniętych) wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze przypisanych indywidualnie do byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów.

Obszary działalności

Obecny kształt polskiego rynku energii utworzył się w 1997 r. razem z wejściem w życie ustawy Prawo Energetyczne oraz powołaniem Urzędu Regulacji Energetyki (URE).

URE ustala dziś ceny za przesył energii a także prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii i prawa do emisji CO₂. Kolejne istotne zmiany w polskiej energetyce miały miejsce po wejściu do Unii Europejskiej w 2004 r. Do krajowego prawa wdrożono dwie liberalizujące dyrektywy, które regulowały zasady europejskiego rynku energii elektrycznej oraz gazu ziemnego. Ważne zmiany nastąpiły także w 2007 r. gdy krajowi odbiorcy indywidualni otrzymali prawo zakupu energii od dowolnie wybranego sprzedawcy.

Rynek energetyczny w Polsce tworzą głównie grupy energetyczne: ENEA, PGE, Tauron, Energa oraz Innogy. Zgodnie z Prawem energetycznym wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej wymaga uzyskania koncesji Prezesa URE. Głównymi dystrybutorami energii elektrycznej w Polsce są: ENEA Operator Sp. z o.o., TAURON Dystrybucja S.A., PGE Dystrybucja S.A. oraz Energa Operator S.A.

Na polskim rynku wyróżniamy trzy grupy producentów energii elektrycznej: elektrownie systemowe, elektrociepłownie oraz odnawialne źródła energii.

Szczególną grupę podmiotów stanowią firmy, które handlują energią. Powstały one w wyniku rozdziału w 2007 r. działalności handlowej i dystrybucyjnej zakładów energetycznych.

Rynek handlu energią jest uregulowany w ustawie Prawo Energetyczne i obecnie jest podzielony na trzy segmenty: rynek kontraktowy, rynek giełdowy oraz rynek bilansujący. Handel energią na rynku kontraktowym odbywa się na podstawie kontraktów dwustronnych (umów) zawieranych pomiędzy wytwórcami energii, a firmami handlującymi energią oraz Klientami finalnymi.

Rynek giełdowy obejmuje handel na giełdzie energii (Towarowej Giełdzie Energii S.A.). Handel energią na TGE odbywa się głównie na tzw. Rynku Dnia Następnego (RDN). RDN prowadzony jest na dzień przed dobą, w której następuje fizyczna dostawa energii.

Rynek Bilansujący jest specyficznym obszarem rynku energii, na którym następuje bilansowanie różnic pomiędzy transakcjami zawartymi między poszczególnymi uczestnikami rynku, a rzeczywistym zapotrzebowaniem na energię elektryczną.

Większość energii elektrycznej na polskim rynku wytwarzana jest w oparciu o paliwa konwencjonalne (węgiel kamienny i brunatny), ale spółki energetyczne w coraz większym stopniu restrukturyzują się pod względem zwiększenia udziału produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Wynika to pośrednio ze zobowiązań m.in. z pakietu klimatycznego 3 x 20 stwierdzającym, że do 2020 r. Polska ma obowiązek uzyskać 15% udział OZE w zużyciu energii. Dążenie do zwiększenia udziału tych źródeł w bilansie produkcji energii elektrycznej w kraju, ze względu na wysokie koszty inwestycji, wymaga stosowania odpowiednich systemów wsparcia, będących gwarancją ich systematycznego rozwoju. Zgodnie z projektem polityki energetycznej Polski do 2040 r. ogłoszonym w listopadzie ub.r., a obecnie konsultowanym, w 2030 r. udział OZE w bilansie energetycznym ma wynosić 21%, co daje 27% udział w produkcji energii elektrycznej. W tym samym roku węgiel kamienny będzie odpowiadał za 60% produkcji prądu, a w 2040 r. ten udział ma spaść poniżej 30%.

Ministerstwo Energii planuje również, że w 2033 r. zostanie uruchomiony w Polsce pierwszy blok jądrowy. Kolejne bloki będą oddawane co 2 lata, a ostatni – w 2043 r. W sumie pierwsza elektrownia atomowa w Polsce ma mieć moc 6-9 GW. Istotnym czynnikiem rozwoju polskiego rynku energetyki jest rynek mocy, który ma zapewnić stabilne dostawy energii elektrycznej do gospodarstw domowych oraz przemysłu, ponieważ według analiz po roku 2020 może dojść do deficytu wymagalnego poziomu mocy. Projekt został przewidziany na lata 2016-2046. Poprzez aukcje mocy, moc będzie kontraktowana z kilkuletnim wyprzedzeniem, aby zapewnić pokrycie zapotrzebowania odbiorców na moc w danym roku.

Całość zapewni stabilne funkcjonowanie istniejących źródeł wytwórczych, bezpieczny rozwój OZE, rozwój magazynów energii oraz inwestycje w nowe elektrownie.

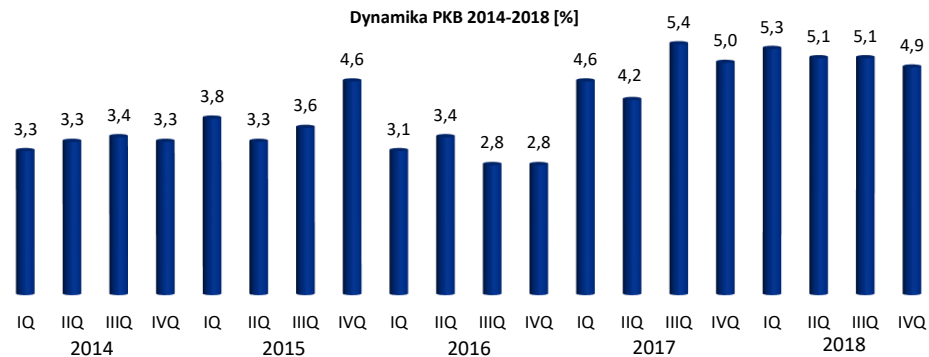
Rynek energetyczny w Polsce tworzą głównie cztery grupy energetyczne: ENEA, PGE, Tauron, Energa.

Główne grupy energetyczne

Sytuacja makroekonomiczna

Działalność Grupy Kapitałowej ENEA skupiona jest na terytorium Polski. Tym samym kluczowym czynnikiem makroekonomicznym wpływającym zarówno na osiągane wyniki, jak i sytuację finansową jest tempo rozwoju oraz ogólna kondycja polskiej gospodarki. Według wstępnego szacunku Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) produkt krajowy brutto w IVQ 2018 r. (niewyrównany sezonowo) był realnie wyższy o 4,9% rok do roku, wobec 5,0% w analogicznym okresie 2017 r.

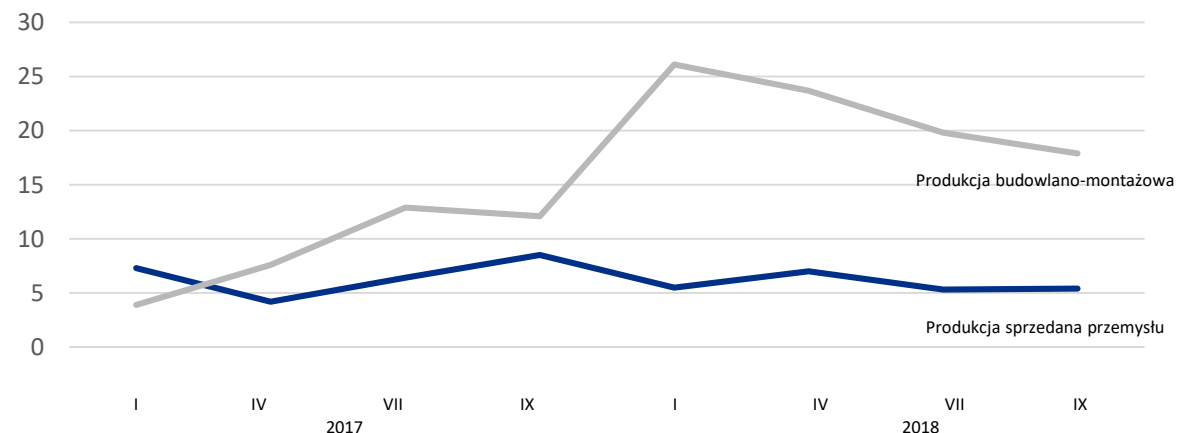
Zgodnie z danymi GUS, w 2018 r. w podstawowych obszarach gospodarki obserwowano tendencje wzrostowe. Zgodnie z wstępnymi szacunkami GUS produkt krajowy brutto w 2018 r. wzrósł realnie w większym stopniu niż przed rokiem (5,1% wobec 4,6% w 2017 r.). W okresie 2018 r. produkcja sprzedana przemysłu była wyższa niż przed rokiem o 5,8%. Tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu było wolniejsze od notowanego w 2017 roku. W 2018 r. produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju była o ok. 14,0% wyższa niż w roku poprzednim. Wstępne szacunki wskazują na wyższy niż w 2017 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej ogółem.

W 2018 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku o 1,6%. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w mniejszym stopniu niż w 2017 r. Średnioroczny wskaźnik cen konsumpcyjnych był niższy od założonego w ustawie budżetowej na 2018 r. Wolniej niż w 2017 r. wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych. Zwiększyła się natomiast skala wzrostu cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz z transportem.

Poniżej zamieszczono podstawowe dane makroekonomiczne dla lat 2015-2018.

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2016	2017	2018
PKB	zmiana w %	3,8	2,9	4,6	5,1
Produkcja sprzedana przemysłu	zmiana w %	6,0	3,6	6,6	5,8
Produkcja budowlano-montażowa	zmiana w %	3,7	-2,6	7,0	14,0
Inflacja	w %	-0,9	-0,6	2,0	1,6

Dynamika kwartalnej produkcji krajowej 2017-2018 [%]

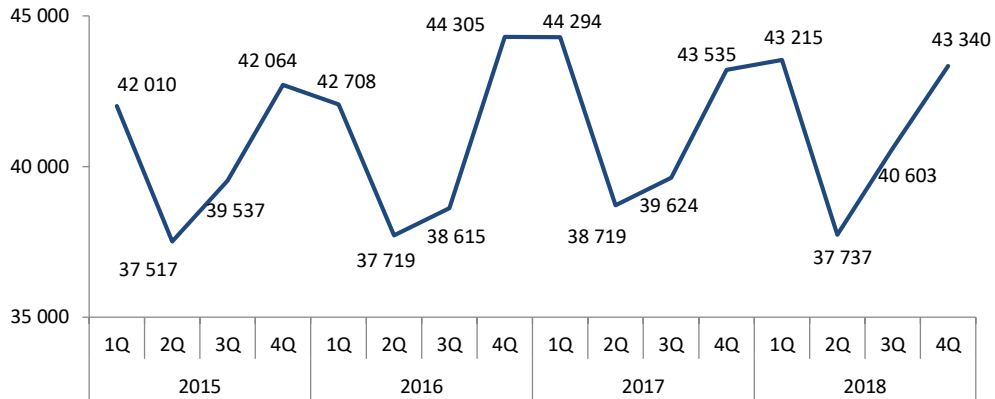
Źródło: <http://stat.gov.pl> oraz opracowanie GUS pn. Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w 2018 roku oraz Szybki szacunek produktu krajowego brutto za czwarty kwartał 2018 roku

Sytuacja na rynku energii elektrycznej

Produkcja energii elektrycznej

Zgodnie z danymi publikowanymi przez Polskie Sieci Energetyczne krajowa produkcja energii elektrycznej w okresie 2018 r. wyniosła 165.214 tys. GWh.

Krajowa produkcja energii elektrycznej [GWh]

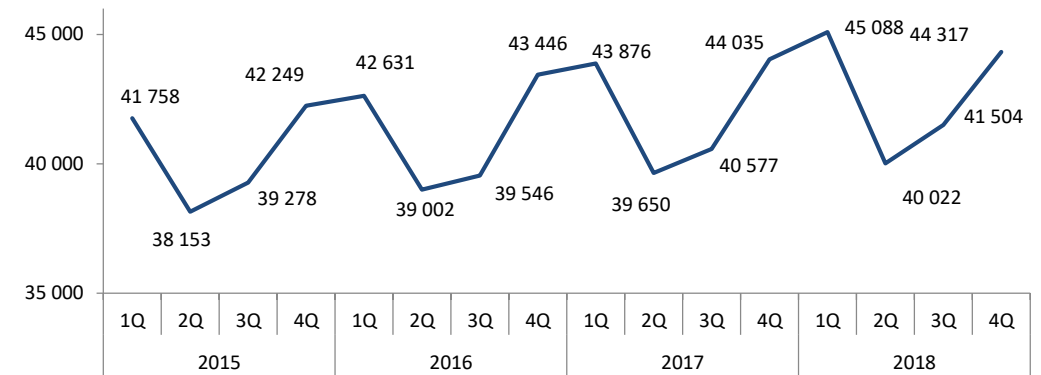

Struktura produkcji energii elektrycznej (GWh)

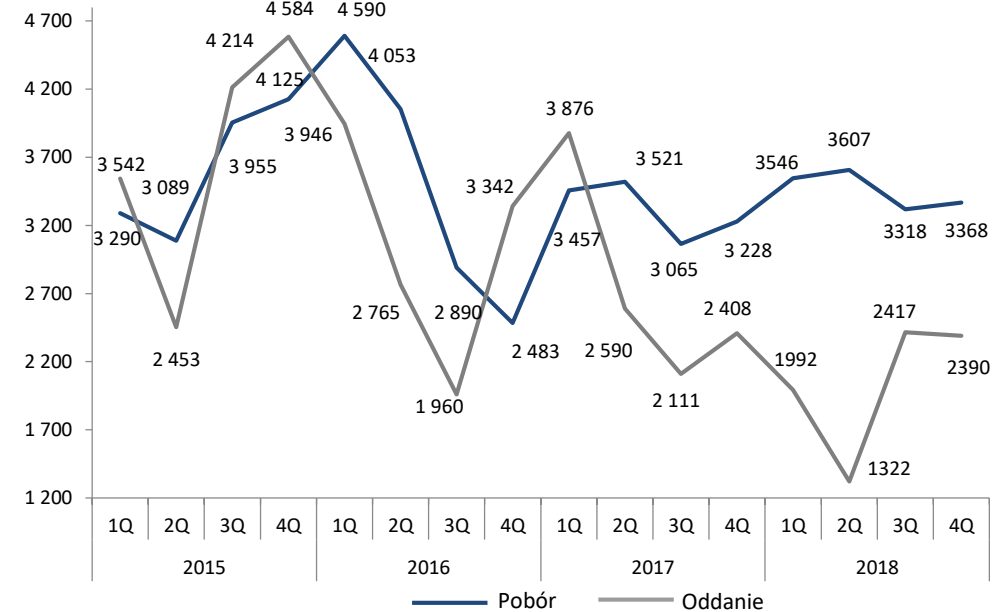
Rodzaje elektrowni	2017	2018
Zawodowe na węglu kamiennym	79 868	82 375
Zawodowe na węglu brunatnym	51 983	49 072
Przemysłowe	10 057	10 022
Gazowe	7 172	9 590
Zawodowe wodne	2 767	2 197
Wiatrowe	13 855	11 678
Inne odnawialne	150	280
Produkcja razem	165 852	165 214

Źródło: <https://www.pse.pl/mapa-raportow>

Krajowe zużycie energii elektrycznej [GWh]

Wymiana energii z zagranicą [GWh]

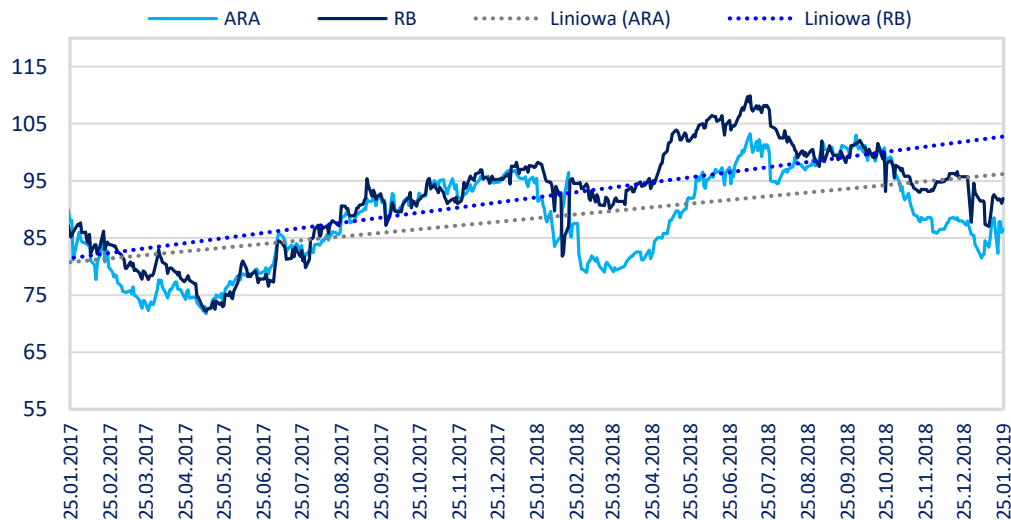
Światowy Rynek Węgla 2018

W roku 2018 na światowym rynku węgla dominował trend wzrostowy. Dynamika wzrostu cen spot w rejonie Azji-Pacyfiku była zdecydowanie wyższa w porównaniu z obszarem Atlantyku. W czerwcu 2018 światowe ceny spot węgla energetycznego wzrosły do poziomów nienotowanych od roku 2012 i przekroczyły krytyczny próg 100 USD/t. Wysokie notowania węgla na świecie występowały głównie wskutek okresowych ograniczeń podaży i utrzymującego się silnego popytu. Po gwałtownych wzrostach indeksów w pierwszej połowie roku, rynek nieco wyhamował, a spadek notowań od października 2018r., wskazywał, że osiągnął poziom nasycenia i prawdopodobnie wchodzi w okres tzw. korekty. Spadek importu w Chinach był tego potwierdzeniem.

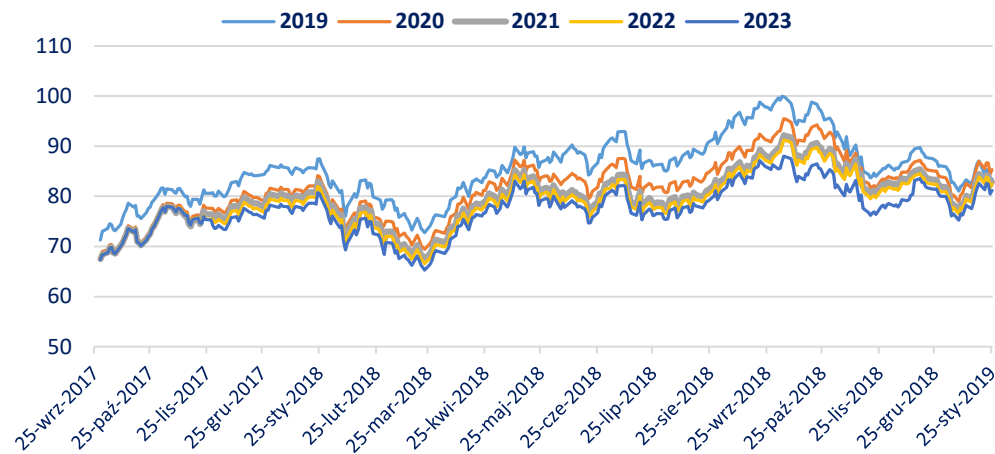
W europejskich terminalach węglowych wzrostom cen węgla sprzyjały min. wysokie cen energii w wielu krajach EU oraz najwyższe od dekady notowania pozwoleń na emisję CO₂. Niska aniżeli prognozowana generacja energii z OZE w obszarze Europy oraz notowania temperatur powietrza powyżej średnich wieloletnich, dodatkowo umocniły popyt na energię z węgla i wzrosty ceny surowca. W portach ARA za 1 tonę węgla energetycznego w roku 2018 płacono średnio 92,38 USD (+10% r/r).

W obszarze Azji-Pacyfiku panowała wyższa dynamika zmian cen aniżeli w Europie za sprawą wzmoczonego zaangażowania handlowego na rynku globalnym dwóch największych graczy węglowych tj. Chin oraz Indii jak również szybkiego rozwoju gospodarczego krajów Azji-Płd. Wschodniej. 1 tona węgla na rynku azjatyckim w roku 2018 kosztowała średnio 98,51 USD (+16% r/r).

Global Coal Spot Prices [USD/t]

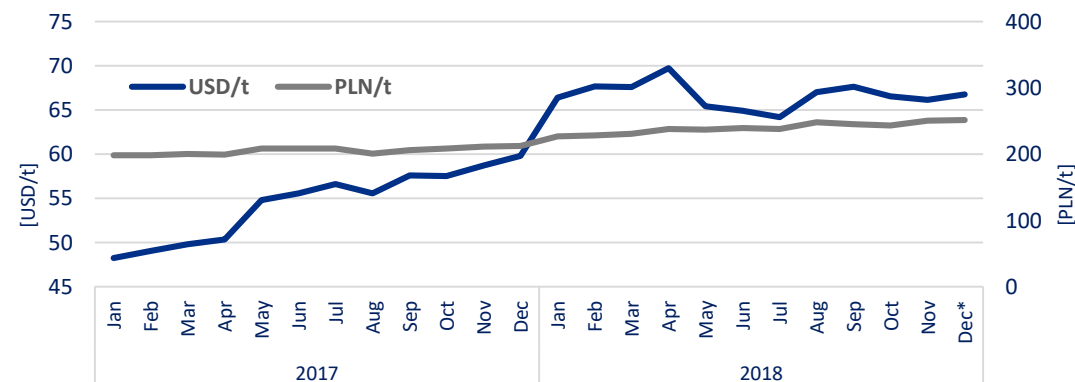
ICE Europe: Rotterdam Coal Futures ATW [USD/t]

Polski Rynek Węgla 2018

Zapoczątkowany w grudniu 2017 roku wzrostowy trend cen węgla na rynku polskim utrzymywał się w roku 2018. Wzrostom notowań polskiego indeksu węglowego PSCMI1 sprzyjało istotne ograniczenie podaży krajowej, które skutkowało koniecznością zwiększenia importu droższego węgla zza granicy. Dodatkowo wystąpienie okresowych problemów logistycznych na rynku kolejowym spowodowało wzrost ryzyka niedotrzymania minimalnych poziomów zapasu węgla przez poszczególne podmioty wytwórcze w kraju. Na koniec roku 2018 ryzyko przekroczenia minimalnego poziomu zapasu węgla na przy elektrowniach składowiskach zostało zmitygowane do poziomów wysoce optymalnych. Poprawie uległa także sytuacja w obszarze wydobywania i logistyki dostaw węgla do elektrowni. Średnioroczne ceny węgla energetycznego (incl. prognoza na Dec/18¹⁾ ET) dla tego okresu były wyższe aniżeli rok wcześniej i wyniosły 10,97 zł/GJ (+19% r/r).

Polish Steam Coal Market Index – PSCMI1 [Q3/18]

¹⁾Prognoza ET.

Ceny hurtowe energii elektrycznej

Średnia cena na rynku SPOT w 2018 r. była wyższa o 39,3% w porównaniu do 2017 r. We wszystkich analizowanych miesiącach (za wyjątkiem stycznia) obserwowano ceny znacząco wyższe niż w analogicznym okresie w 2017 r. Na poziome cen wpływały następujące czynniki:

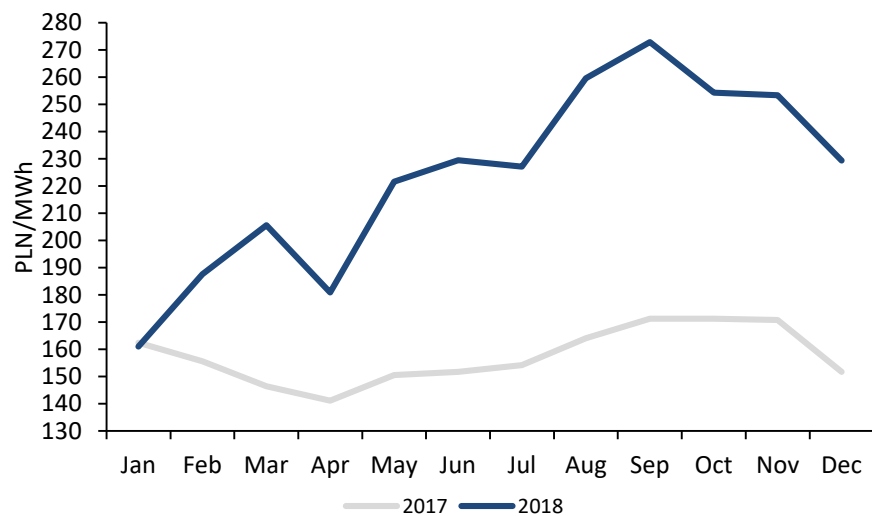
- zwiększenie zapotrzebowania na moc w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym (KSE)
- niższy poziom dostępnej mocy w KSE
- warunki atmosferyczne, które przełożyły się na stosunkowo niski poziom generacji energii przez elektrownie wiatrowe. Dodatkowo, temperatura powietrza poniżej średnich wieloletnich w miesiącach luty-marzec oraz powyżej w miesiącach letnich
- rosnące ceny uprawnień do emisji CO₂

Średnie ceny na rynku SPOT (TGE Rynek Dnia Następnego)

Okres	Średnia cena [zł/MWh]	Zmiana [%]
2017	160,66	-
2018	223,72	↑ 39,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE.

Średnie ceny energii elektrycznej na Rynku Dnia Następnego

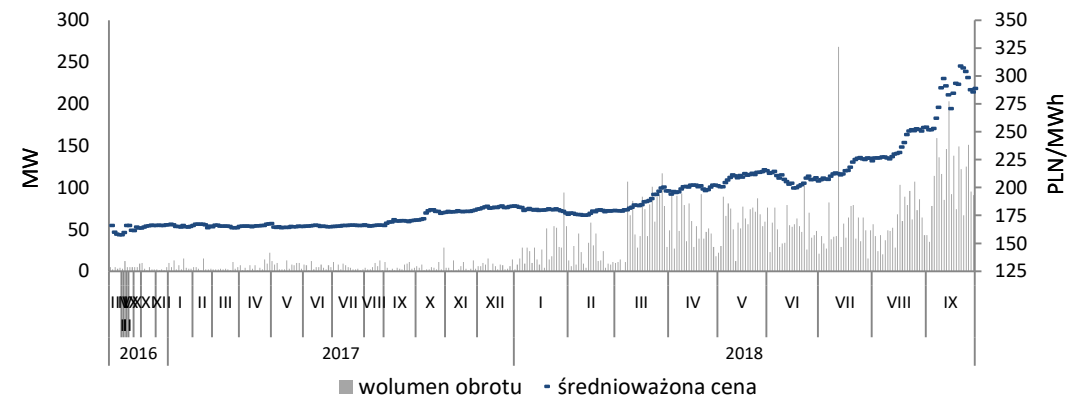
Na rynku terminowym również obserwowaliśmy wzrosty cen energii elektrycznej. W trakcie okresu sprawozdawczego cena produktu BASE Y-19 wzrosła z poziomu 183,25 zł/MWh na początku stycznia do 294,50 zł/MWh na koniec 2018 roku.

Ceny na rynku terminowym

Produkt	Cena na koniec notowań [zł/MWh]	Zmiana r/r [%]	Średnia cena z okresu notowań [zł/MWh]	Zmiana r/r [%]
BASE Y-16	167,50		166,49	
BASE Y-17	162,00	↓ -3,3%	159,31	↓ -4,3%
BASE Y-18	177,65	↑ 9,7%	167,00	↑ 4,8%
BASE Y-19	294,5	↑ 65,8%	237,11	↑ 42,0%

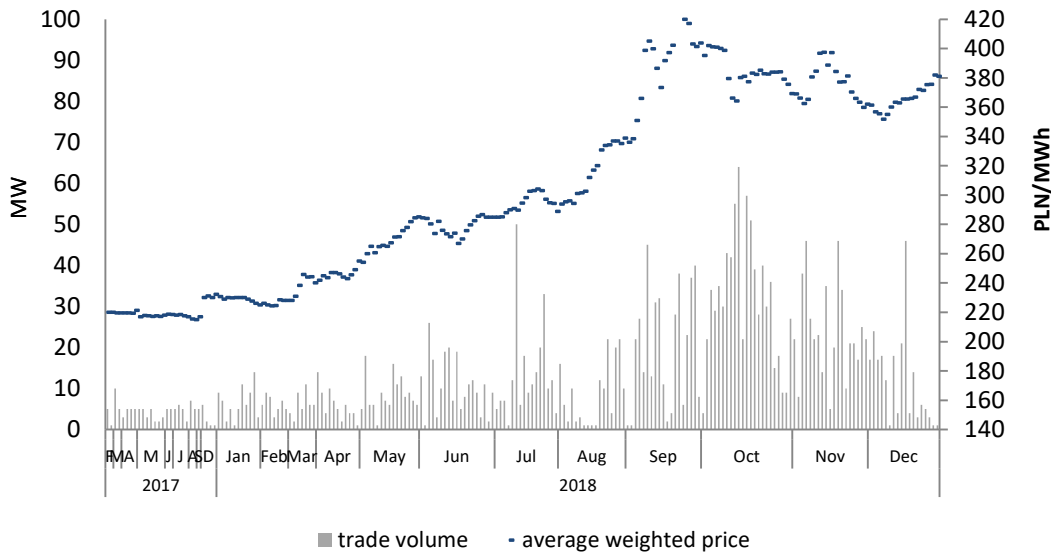
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

Ceny i wolumeny transakcji - BASE Y-19

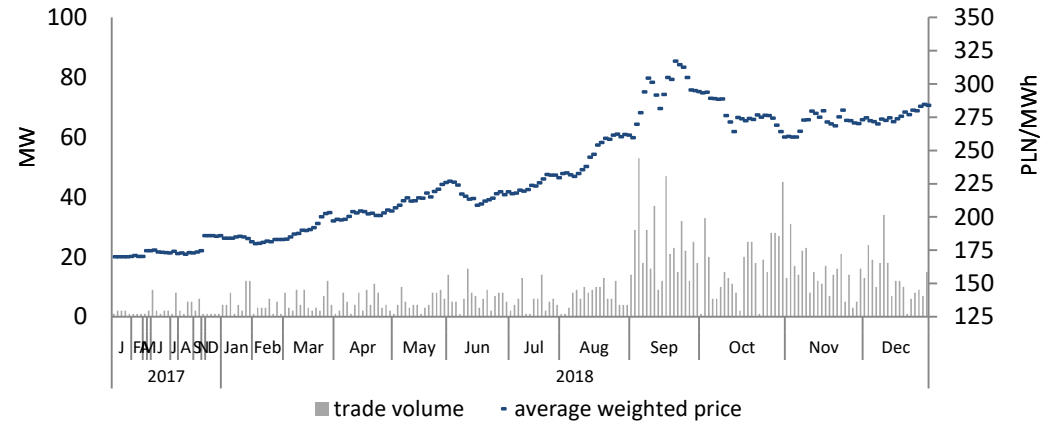
Tak dynamiczne wzrosty cen, nieobserwowane wcześniej na rynku, były zbieżne z silnymi wzrostami cen produktów na krótszych terminach, z dostawą w 2018 r. Na rynku terminowym TGE obserwuje się zwiększoną płynność – sumaryczny wolumen obrotu na produkcie BASEY-19 w 2018 r. był ponad 2,5-krotnie wyższy niż na produkcie BASE Y-18 w całym 2017 r. Przyczyną takiej sytuacji może być wprowadzenie 30% tzw. „obligacji giełdowego” w pierwszej połowie 2018 roku i informacja o zamiarze jego zwiększenia jeszcze w tym roku do 100%, wraz ze zobowiązaniem części spółek obrotu do uwzględnienia tej zmiany od sierpnia 2018 roku oraz przyspieszenie kontraktacji przez dużych odbiorców. Podobnie do BASE Y-19 zmieniały się ceny PEAK Y-19. Na początku stycznia wycena rynkowa tego produktu wynosiła 230,50 zł/MWh, a na koniec 2018 r. 381,00 zł/MWh. Wzrost cen obserwowany w 2018 roku powiązany był m.in. z dużą zmiennością cen uprawnień do emisji CO₂ (rozpiętość cen wyniosła ponad 17 EUR/t) oraz trudną sytuacją na rynku węgla kamiennego. Dynamiczny wzrost i znaczna zmienność cen uprawnień do emisji CO₂ wiąże się z wdrożeniem MSR oraz wzrostem aktywności spekulantów.

Ceny i wolumeny transakcji - PEAK Y-19

W okresie 2018 r. zawierano również transakcje na produkt BASE Y-20, jednak z uwagi na odległy horyzont dostawy wolumen obrotu był zdecydowanie niższy niż w przypadku BASE Y-19.

Ceny i wolumeny transakcji - BASE Y-20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

Obowiązki w zakresie uzyskiwania świadectw pochodzenia energii

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną odbiorcom końcowym w 2018 r. zobligowane były do uzyskania i umorzenia następujących rodzajów świadectw pochodzenia:

- dla energii wytworzonej w odnawialnych źródłach, tzw. świadectwa „zielone” obowiązek na poziomie 17,5% sprzedaży odbiorcom końcowym
- dla energii wytworzonej z biogazu rolniczego obowiązek na poziomie 0,50% sprzedaży odbiorcom końcowym
- dla energii wytworzonej w kogeneracji opalanej metanem tzw. świadectwa „fioletowe” obowiązek na poziomie 2,3% sprzedaży odbiorcom końcowym
- dla energii wytworzonej w jednostkach kogeneracyjnych gazowych lub o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW, tzw. świadectwa „żółte” – obowiązek na poziomie 8,0%
- dla energii wytworzonej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych, tzw. świadectwa „czerwone” – obowiązek na poziomie 23,2%
- świadectw efektywności energetycznej, tzw. świadectw „białych” obowiązek na poziomie 1,5%.

Poniżej przedstawiona została struktura cenowa kontraktacji na rynku sesyjnym TGE na poszczególne prawa majątkowe w okresie 2018 r. W analizie pominięto PM „zielone” PMOZE ze względu na brak obrotu i całkowite zastąpienie ich przez PMOZE_A.

Rozporządzenie Ministra Energii z 11 sierpnia 2017 r. określające poziom obowiązku na lata 2018-2019 (odpowiednio 17,5% i 18,5%) poprawiło perspektywę długoterminowego rozładowania nadwyżki. Dodatkowo zmiana Ustawy OZE (nowelizacja z 20 lipca 2017r.) oraz interpretacja Ministra Energii w zakresie braku możliwości wnoszenia opłaty zastępczej, dopóki „iOz” nie osiągnie maksymalnego poziomu (300,03 PLN/MWh), spowodowały silny wzrost cen PMOZE_A powyżej poziomu 70 zł/MWh i ustanowiły utrzymujący się obecnie trend wzrostowy.

Ceny na rynku świadectw pochodzenia (rynek sesyjny TGE)

Średnia cena 2018 r.	Zmiana do 2017 r.		Cena maksymalna		Cena minimalna	
	%	PLN/MWh	PLN/MWh	PLN/MWh	PLN/MWh	PLN/MWh
OZEX_A (PM „zielone”)	103,82	↑ 167,4%	↑ 64,99	165,00	45,01	
OZEX_BIO (PM „błękitne”)	312,55	↓ -6,4%	↓ -21,42	322,00	300,03	
KGMX (PM „żółte”)	2017	117,51	↑ 0,9%	↑ 1,03	120,00	70,00
	2018	110,41	-	-	113,00	101,48
KECX (PM „czerwone”)	2017	9,81	↑ 0,9%	↑ 0,08	9,90	9,50
	2018	8,78	-	-	8,84	8,52
KMETX (PM „fioletowe”)	2017	55,38	↑ 0,9%	↑ 0,50	63,00	54,00
	2018	55,00	-	-	56,00	54,00
EFX (PM „białe”) ¹⁾	643,47	↓ -7,2%	↓ -41,89	910,00	280,00	
EFFX (PM „białe”) ¹⁾	2017	1557,72	↑ 25,7%	↑ 318,4	1 654,00	1 400,00
	2018	616,70	↓ -0,2%	↓ -0,97	900,00	400,00
EFX (PM „białe”) ¹⁾	2017	470,17	-	-	1 000,00	270,00
	2018	470,17	-	-	1 000,00	270,00

¹⁾Wartości podane w jednostce zł/toe

Limity uprawnień do emisji dwutlenku węgla i ich ceny rynkowe

Z początkiem 2018 r. w życie wszedł pakiet regulacji MiFID II mający na celu wzmocnienie rynków instrumentów finansowych oraz ochronę uczestników rynków kapitałowych w Europie. Państwa członkowskie UE w ramach dystrybucji darmowych uprawnień na rok 2018 (do 18 maja 2018 r.) wydały 681,49 z 756,58 mln uprawnień EUA (90% puli). Z opublikowanych danych, wynika również, że Polska dokonała transferu 89% przysługującej puli uprawnień. Opublikowane zostały informacje dotyczące uprawnień do emisji CO₂ w obiegu wraz z informacją o ilości uprawnień, jakie zostaną przekazane do MSR w ciągu pierwszych 8 miesięcy od 1 stycznia 2019 r. tj. 264,7 mln uprawnień z puli 1.654,6 mln identyfikowanej jako nadwyżka.

Komisja Europejska zaproponowała kontynuowanie obowiązku wynikającego z emisji gazów cieplarnianych przez lotnictwo, dopóki nie zostaną podjęte ostateczne decyzje co do kształtu globalnego mechanizmu rynkowego.

Ceny uprawnień do emisji CO₂ znajdują się na najwyższym poziomie od 2011 roku a publikowane długoterminowe prognozy cen zakładają dalsze wzrosty. Identyfikowaną przyczyną jest uruchomienie w 2019 mechanizmu MSR, którego zadaniem jest ograniczenie nadpodaży uprawnień na rynku, poprzez przenoszenie ich do rezerwy. Coraz częściej mówi się też o wpływie działań spekulacyjnych na poziom cen EUA na rynku.

Zmiana cen EUA i CER

Produkt	Cena [EUR/t]		Zmiana%
	Początek stycznia 2018 r.	Koniec grudnia 2018 r.	
EUA Spot	7,78	24,64	↑ 216,7%
CER Spot	0,17	0,25	↑ 47,1%
EUA gru-18	7,81	24,26 ¹⁾	↑ 210,6%
CER gru-18	0,17	0,25 ²⁾	↑ 47,1%

¹⁾Ostatni dzień notowań produktu to 17 grudnia 2018 r.

²⁾Ostatni dzień notowań produktu to 19 grudnia 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ICE.

Notowania jednostek EUA oraz CER

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BlueNext oraz ICE.

3. Sytuacja finansowa

SYTUACJA FINANSOWA

Wyniki finansowe GK ENEA w 2018 r. i w 4Q 2018 r.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat 2018 r.

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	6 932 940	9 060 134	2 127 194	30,7%
Przychody ze sprzedaży energii ciepłej	347 871	359 444	11 573	3,3%
Przychody ze sprzedaży gazu	145 262	106 160	-39 102	-26,9%
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych	3 215 618	2 660 785	-554 833	-17,3%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	12 937	4 432	-8 505	-65,7%
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO ₂	77 315	27 584	-49 731	-64,3%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	87 199	92 466	5 267	6,0%
Przychody ze sprzedaży pozostałych produktów i usług	177 139	167 647	-9 492	-5,4%
Przychody ze sprzedaży węgla	409 408	194 118	-215 290	-52,6%
Przychody ze sprzedaży netto	11 405 689	12 672 770	1 267 081	11,1%
Amortyzacja	1 194 540	1 477 667	283 127	23,7%
Koszty świadczeń pracowniczych	1 470 644	1 711 414	240 770	16,4%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	1 728 771	2 560 489	831 718	48,1%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	3 169 673	4 272 930	1 103 257	34,8%
Usługi przesyłowe	1 057 151	411 712	-645 439	-61,1%
Inne usługi obce	815 743	908 949	93 206	11,4%
Podatki i opłaty	376 542	411 184	34 642	9,2%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	9 813 064	11 754 345	1 941 281	19,8%
Pozostałe przychody operacyjne	141 790	245 122	103 332	72,9%
Pozostałe koszty operacyjne	221 871	168 690	-53 181	-24,0%
Zysk/(strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(23 530)	(45 244)	-21 714	-92,3%
Koszty dotyczące umów rodzących obciążenia	0	78 981	78 981	100,0%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 284	-166 454	-167 738	-13063,7%
Zysk operacyjny	1 487 730	1 037 086	-450 644	-30,3%
Koszty finansowe	170 689	302 980	132 291	77,5%
Przychody finansowe	139 718	78 743	-60 975	-43,6%
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	9 282	55 422	46 140	497,1%
Przychody z tytułu dywidend	526	430	-96	-18,3%
Zysk przed opodatkowaniem	1 466 567	868 701	-597 866	-40,8%
Podatek dochodowy	301 676	149 451	-152 225	-50,5%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	1 164 891	719 250	-445 641	-38,3%
EBITDA	2 683 554	2 348 299	-335 255	-12,5%

2018 r.

Czynniki zmiany EBITDA GK ENEA (spadek o 335 mln zł):

- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 2.127 mln zł wynika głównie z wyższego wolumenu sprzedaży o 9.863 GWh oraz wzrostu średniej ceny sprzedaży o 2,8%, przy jednoczesnym spadku przychodów z Regulacyjnych Usług Systemowych
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii ciepłej o 12 mln zł wynika z wyższego wolumenu sprzedaży o 482 TJ (głównie w wyniku przejścia EEP) przy jednoczesnym spadku średniej ceny sprzedaży o 4,3%
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży gazu ziemnego o 39 mln zł głównie w wyniku zmiany prezentacji przychodów ze sprzedaży gazu - usługi dystrybucji (wdrożenie MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.)
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży usług dystrybucyjnych o 555 mln zł głównie w wyniku zmiany prezentacji przychodów z tytułu opłat przenoszonych (wdrożenie MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.), przy jednoczesnym wzroście wolumenu sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym
- (-) spadek przychodów z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia o 9 mln zł wynika z wyższego wolumenu transakcji wewnątrzgrupowych
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży praw do emisji CO₂ o 50 mln zł wynika głównie z wyższego wolumenu transakcji wewnątrzgrupowych
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów o 5 mln zł wynika z wyższej sprzedaży złomu pochodzącego z likwidacji chodników
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży pozostałych produktów i usług o 9 mln zł głównie w wyniku zmiany prezentacji przychodów ze sprzedaży z tytułu przewoźnego (wdrożenie MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.)
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży węgla o 215 mln zł wynika z wyższego wolumenu dostaw wewnątrzgrupowych
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych o 241 mln zł spowodowany głównie przejściem EEP, zrealizowanymi podwyżkami w LWB, niższymi wynagrodzeniami odniesionymi w nakłady w związku z zakończeniem inwestycji Blok 11 oraz zmianą stanu rezerw aktuarialnych
- (-) wzrost kosztów zużycia materiałów i surowców oraz wartości sprzedanych towarów o 832 mln zł wynika głównie z przejścia EEP w końcówce 1Q 2017 r., oddanie do użytkowania instalacji SCR w Elektrowni Połaniec - zużycie wody amoniakalnej, rozpoczęcie eksploatacji Bloku 11, przy jednoczesnym wzroście kosztów zakupu węgla i uprawnień do emisji CO₂ dla całego Segmentu Wytwarzanie
- (-) wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej i gazu o 1 103 mln zł wynika głównie ze wzrostu średnich cen zakupu:
 - (-) energii elektrycznej: cena: +12%; wolumen +3.567 GWh
 - (-) gaz ziemny: cena: +14%; wolumen -319 GWh
 - (-) wyższy koszt zakupu PM w wyniku wzrostu średniej ceny o 48,8% oraz zmiany podstawy obowiązku z 15,4% do 17,5%
- (+) spadek kosztów usług przesyłowych o 645 mln zł głównie w wyniku zmiany prezentacji kosztów bez opłat przesyłowych (wdrożenie MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.), przy jednoczesnym wzroście wolumenu energii pobranej z PSE i wzroście stawki opłaty przesyłowej stałej w taryfie PSE
- (-) wzrost kosztów usług obcych o 93 mln zł wynika głównie z nabycia EEP oraz wyższego wydobycia brutto (większy zakres robót chodnikowych, zwiększony zakres prac zleconych firmom zewnętrznym)
- (-) wzrost podatków i opłat o 35 mln zł wynika m.in. z nabycia EEP oraz ze zwiększenia wartości majątku trwałego związanego z zakończonymi procesami inwestycyjnymi
- (-) koszty dotyczące umów rodzących obciążenia - ujęcie w kosztach rezerwy w kwocie 79 mln zł skutków finansowych związanych z wejściem w życie Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 r.
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 135 mln zł:
 - (+) niższe rezerwy na potencjalne roszczenia o 66 mln zł (w tym: niższe rezerwy z tytułu wypowiedzianych umów PM OZE o 67 mln zł)
 - (+) wyższe przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien o 40 mln zł
 - (+) spadek odpisów aktualizujących wartość należności przeterminowanych oraz należności nieściągalnych o 23 mln zł
 - (+) wyższe saldo zwrotów od ubezpieczyciela o 20 mln zł
 - (+) nadwyżka inwentaryzacyjna zapasu węgla o 14 mln zł
 - (+) wzrost przychodów z tyt. nieodpłatnie przyjętych środków trwałych o 10 mln zł
 - (-) wyższa strata na likwidacji rzeczowych aktywów trwałych o 22 mln zł
 - (-) zysk z tytułu okazynego nabycia akcji ENEA Elektrownia Połaniec S.A. w 2017 r. w wysokości 12 mln zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat 4Q 2018 r.

[tys. zł]	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	1 817 852	2 342 228	524 376	28,8%
Przychody ze sprzedaży energii ciepłej	105 841	110 900	5 059	4,8%
Przychody ze sprzedaży gazu	44 512	28 533	-15 979	-35,9%
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych	832 369	674 620	-157 749	-19,0%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	-7 364 ¹⁾	1 193	8 557	116,2%
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO ₂	63 377	1 607	-61 770	-97,5%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	28 874	31 295	2 421	8,4%
Przychody ze sprzedaży pozostałych produktów i usług	51 879	55 733	3 854	7,4%
Przychody ze sprzedaży węgla	106 151	42 463	-63 688	-60,0%
Przychody ze sprzedaży netto	3 043 491 ¹⁾	3 288 572	245 081	8,1%
Amortyzacja	317 140	373 211	56 071	17,7%
Koszty świadczeń pracowniczych	328 429	475 916	147 487	44,9%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	470 931	715 326	244 395	51,9%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	880 513 ¹⁾	1 185 735	305 222	34,7%
Usługi przesyłowe	268 877	103 387	-165 490	-61,5%
Inne usługi obce	270 354	272 545	2 191	0,8%
Podatki i opłaty	90 443	101 082	10 639	11,8%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	2 626 687 ¹⁾	3 227 202	600 515	22,9%
Pozostałe przychody operacyjne	64 754	104 442	39 688	61,3%
Pozostałe koszty operacyjne	49 931	61 995	12 064	24,2%
Zysk/(strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(12 468)	(23 087)	-10 619	-85,2%
Koszty dotyczące umów rodzących obciążenia	0	78 981	78 981	100,0%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 284	-115 089	-116 373	-9063,3%
Zysk operacyjny	417 875	116 838	-301 037	-72,0%
Koszty finansowe	67 933	47 935	-19 998	-29,4%
Przychody finansowe	78 715	30 300	-48 415	-61,5%
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	1 880	5 718	3 838	204,1%
Zysk przed opodatkowaniem	430 537	104 921	-325 616	-75,6%
Podatek dochodowy	103 595	5 960	-97 635	-94,2%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	326 942	98 961	-227 981	-69,7%
EBITDA	736 299	374 960	-361 339	-49,1%

¹⁾ Zmiana prezentacyjna w zakresie wyceny i kosztu własnego sprzedaży praw majątkowych

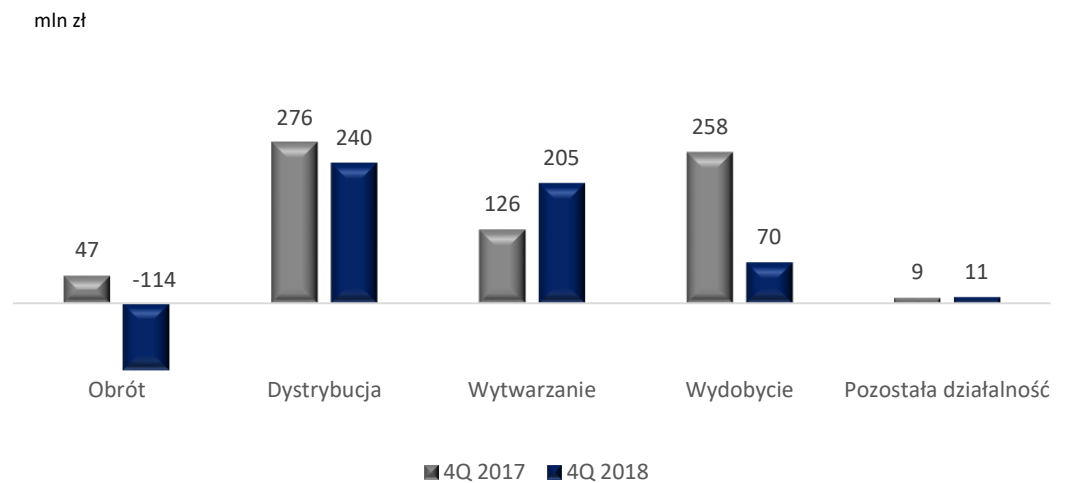
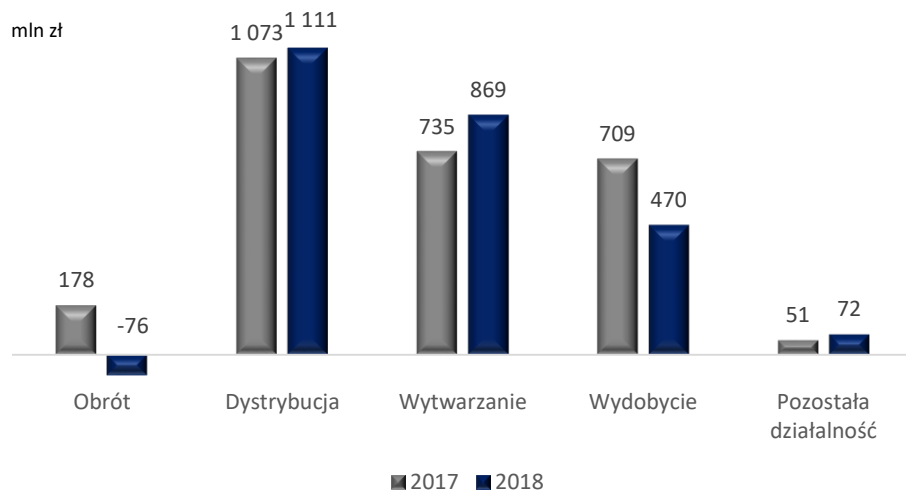
4Q 2018 r.

Czynniki zmiany EBITDA GK ENEA (spadek o 361 mln zł):

- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 524 mln zł wynika głównie z wyższego wolumenu sprzedaży o 3.042 GWh, przy jednoczesnym spadku średniej ceny sprzedaży o 1,6% oraz spadku przychodów z Regulacyjnych Usług Systemowych
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii ciepłej o 5 mln zł wynika z wyższego wolumenu sprzedaży o 149 TJ, przy jednoczesnym spadku średniej ceny sprzedaży o 2,5%
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży gazu ziemnego o 16 mln zł głównie w wyniku zmiany prezentacji przychodów ze sprzedaży gazu - usługi dystrybucji (wdrożenie MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.)
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży usług dystrybucyjnych o 158 mln zł głównie w wyniku zmiany prezentacji przychodów z tytułu opłat przenoszonych (wdrożenie MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.)
- (+) wzrost przychodów z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia o 9 mln zł w efekcie wyceny i kosztu własnego sprzedaży praw majątkowych
- (-) spadek przychodów z tytułu sprzedaży praw do emisji CO₂ o 62 mln zł wynika głównie z niższego wolumenu transakcji na SPOT
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży węgla o 64 mln zł wynika z wyższego wolumenu dostaw wewnątrzgrupowych
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych o 148 mln zł spowodowany głównie zmianą stanu rezerw aktuarialnych
- (-) wzrost zużycia materiałów i surowców oraz wartości sprzedanych towarów o 244 mln zł wynika głównie z większego zużycia materiałów i surowców bezpośrednio produkcyjnych, przy jednoczesnym wzroście kosztów zakupu węgla, biomasy i uprawnień do emisji CO₂ dla całego Segmentu Wytwarzanie
- (-) wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej i gazu o 305 mln zł wynika głównie ze wzrosty średnich cen zakupu:
 - (-) energii elektrycznej: wolumen +1.319 GWh
 - (-) gaz ziemny: cena: +19%; wolumen -164 GWh
 - (-) wyższy koszt zakupu PM głównie w wyniku wzrostu średniej ceny zielonych certyfikatów
- (+) spadek kosztów usług przesyłowych o 165 mln zł głównie w wyniku zmiany prezentacji kosztów bez opłat przesyłowych (wdrożenie MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.), przy jednoczesnym wzroście wolumenu energii pobranej z PSE i wzroście stawki opłaty przesyłowej stałej w taryfie PSE
- (-) wzrost podatków i opłat o 11 mln zł wynika m.in. ze zwiększenia wartości majątku trwałego związanego z zakończonymi procesami inwestycyjnymi
- (-) koszty dotyczące umów rodzących obciążenia - ujęcie w kosztach rezerwy w kwocie 79 mln zł skutków finansowych związanych z wejściem w życie Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 r.
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 17 mln zł:
 - (+) nadwyżka inwentaryzacyjna zapasu węgla o 14 mln zł
 - (+) spadek odpisów aktualizujących wartość należności przeterminowanych oraz należności nieściągalnych o 13 mln zł
 - (+) wzrost przychodów z tyt. nieodpłatnie przyjętych środków trwałych o 4 mln zł
 - (+) wyższe przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien o 4 mln zł
 - (-) wyższa strata na likwidacji rzeczowych aktywów trwałych o 11 mln zł
 - (-) wyższe rezerwy na potencjalne roszczenia o 8 mln zł (w tym: niższe rezerwy z tytułu wypowiedzianych umów PM OZE o 15 mln zł)

Wyniki finansowe GK ENEA w 2018 r. i w 4Q 2018 r.

EBITDA [tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Obrót	177 768	-76 316	-254 084	-142,9%	46 797	-114 138	-160 935	-343,9%
Dystrybucja	1 073 359	1 111 248	37 889	3,5%	275 528	239 531	-35 997	-13,1%
Wytwarzanie	735 337	868 662	133 325	18,1%	125 756	205 168	79 412	63,1%
Wydobycie	708 983	469 720	-239 263	-33,7%	257 915	69 871	-188 044	-72,9%
Pozostała działalność	51 284	72 352	21 068	41,1%	9 276	10 545	1 270	13,7%
Pozycje nieprzypisane i wyłączenia	-63 177	-97 367	-34 190	-54,1%	21 027	-36 017	-57 044	-271,3%
EBITDA Razem	2 683 554	2 348 299	-335 255	-12,5%	736 299	374 960	-361 339	-49,1%

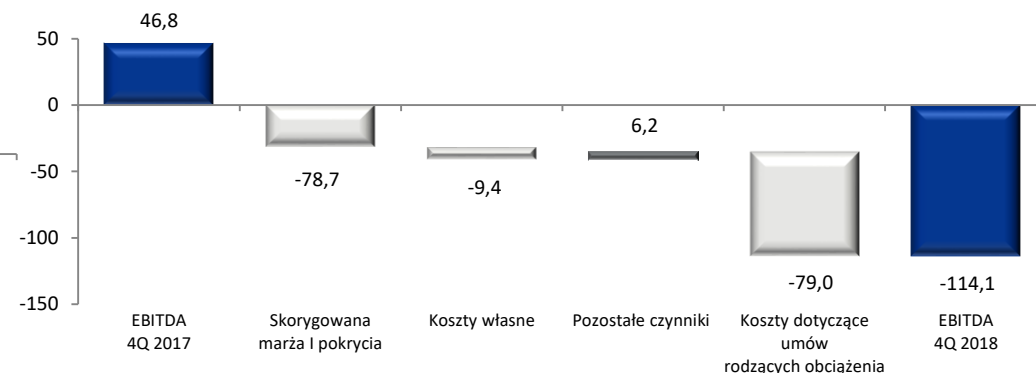
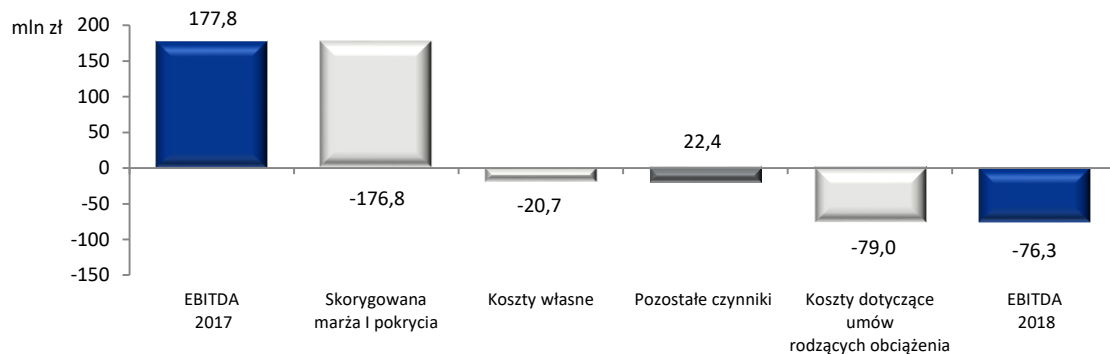
Obszar Obrotu

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	5 975 913	8 968 988	2 993 075	50,1%	1 772 509	2 624 225	851 716	48,1%
EBIT	176 813	-76 982	-253 795	-143,5%	46 555	-114 319	-160 874	-345,6%
Amortyzacja	955	666	-289	-30,2%	242	181	-61	-25,2%
EBITDA	177 768	-76 316	-254 084	-142,9%	46 797	-114 138	-160 935	-343,9%
CAPEX ¹⁾	283	1 815	1 532	541,3%	0	9	9	100,0%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	37%	42%	5 p.p.		40%	45%	5 p.p.	

¹⁾ Bez inwestycji kapitałowych ENEA S.A.

Sprzedaż detaliczna energii elektrycznej realizowana jest przez ENEA S.A.

Handel hurtowy realizowany jest przez ENEA Trading Sp. z o. o.

2018 r. Czynniki zmiany EBITDA:

Marża I pokrycia

- (-) wyższe koszty obowiązków ekologicznych o 47,7%
- (-) wzrost średniej ceny zakupu energii o 8,4%
- (+) wzrost średniej ceny sprzedaży energii o 1,3%
- (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 14,4%
- (-) spadek wyniku na obrocie paliwem gazowym
- (+) spadek rezerwy z tytułu roszczeń wypowiedzianych umów PM OZE o 67 mln zł

Koszty własne

- (-) wyższe koszty bezpośrednie sprzedaży o 14 mln zł
- (-) wyższe koszty usług wspólnych o 3 mln zł
- (-) wyższe koszty ogólnego zarządu o 4 mln zł

Koszty dotyczące umów rodzących obciążenia

- (-) ujęcie w kosztach rezerwy skutków finansowych związanych z wejściem w życie Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 r. w wysokości 79,0 mln zł

Pozostałe czynniki

- (+) niższe koszty darowizn o 4 mln zł
- (+) niższe należności odpisane w koszty o 1 mln zł
- (+) niższe koszty odpisów aktualizujących należności o 15 mln zł
- (+) wyższe przychody z opłat licencyjnych związanych z marką ENEA o 6 mln zł
- (+) wyższe przychody z tytułu odszkodowań o 2 mln zł
- (+) wyższe przychody z tytułu świadczenia usług w zakresie handlu hurtowego o 5 mln zł
- (-) wyższe rezerwy na przewidywane straty i potencjalne roszczenia o 14 mln zł

4Q 2018 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża I pokrycia

- (-) wyższe koszty obowiązków ekologicznych o 44,9%
- (-) wzrost średniej ceny zakupu energii o 14,0%
- (+) wzrost średniej ceny sprzedaży energii o 4,1%
- (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 15,6%
- (-) spadek wyniku na obrocie paliwem gazowym
- (+) spadek rezerwy z tytułu roszczeń wypowiedzianych umów PM OZE o 15 mln zł

Koszty własne

- (-) wyższe koszty bezpośrednie sprzedaży o 7 mln zł
- (-) wyższe koszty ogólnego zarządu o 1 mln zł
- (-) wyższe koszty usług wspólnych o 1 mln zł

Koszty dotyczące umów rodzących obciążenia

- (-) ujęcie w kosztach rezerwy skutków finansowych związanych z wejściem w życie Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 r. w wysokości 79,0 mln zł

Pozostałe czynniki

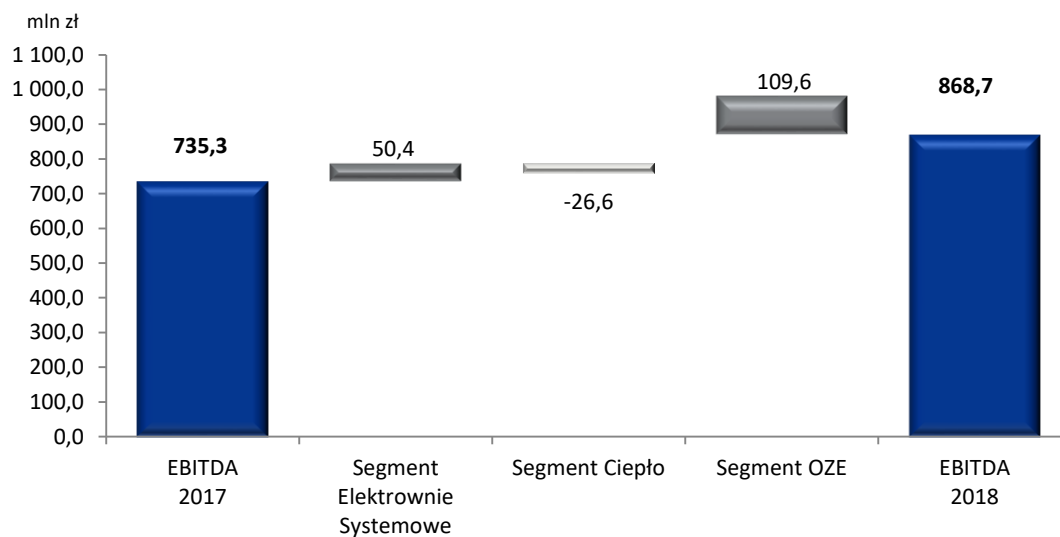
- (+) niższe odpisy aktualizujące należności o 8 mln zł
- (+) wyższe przychody z tytułu odszkodowań o 1 mln zł
- (-) wyższe rezerwy na przewidywane straty i potencjalne roszczenia o 5 mln zł

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %	4Q2017	4Q2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	4 578 795	7 171 146	2 592 351	56,6%	1 198 994	1 869 057	670 063	55,9%
<i>energia elektryczna</i>	4 081 498	6 517 190	2 435 692	59,7%	1 060 016	1 659 097	599 081	56,5%
<i>świadczenia pochodzenia</i>	104 509	237 927	133 418	127,7%	22 241	90 293	68 052	306,0%
<i>sprzedaż uprawnień do emisji CO₂</i>	17 786	27 626	9 840	55,3%	3 551	1 607	-1 944	-54,7%
<i>ciepło</i>	342 199	352 321	10 122	3,0%	104 115	108 707	4 592	4,4%
<i>pozostałe</i>	32 803	36 082	3 279	10,0%	9 071	9 353	282	3,1%
EBIT	428 460	498 804	70 344	16,4%	41 174	191 007	149 833	363,9%
Amortyzacja	306 877	540 592	233 715	76,2%	84 582	133 530	48 948	57,9%
Odwroćenie odpisu z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	0	170 734	170 734	100,0%	0	119 369	119 369	100,0%
EBITDA	735 337	868 662	133 325	18,1%	125 756	205 168	79 412	63,1%
CAPEX	1 094 673	430 216	-664 457	-60,7%	470 033	208 904	-261 129	-55,6%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	28%	34%	6 p.p.		27%	32%	5 p.p.	

W obszarze Wytwarzania prezentowane są dane finansowe ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. wraz z jej spółkami zależnymi, ENEA Elektrownia Połaniec S.A. i ENEA Bioenergia Sp. z o.o.

Na koniec 2018 r. ENEA Wytwarzanie posiada m.in. 11 wysokosprawnych i zmodernizowanych bloków energetycznych w Elektrowni Kozienice. W wyniku przejścia, EEP zasiliło obszar Wytwarzania o dodatkowe 7 bloków węglowych o łącznej mocy brutto 1.657 MW oraz największy na świecie blok opalany wyłącznie biomasa o zainstalowanej mocy brutto 225 MW.

Roczne zdolności produkcyjne w tym obszarze wynoszą ok. 38 TWh energii elektrycznej.

2018 Czynniki zmiany EBITDA:

Segment Elektrownie Systemowe - wzrost EBITDA o 50,4 mln zł

- (+) wzrost marży na wytwarzaniu o 283,6 mln zł
- (-) spadek marży na obrocie o 145,3 mln zł
- (-) wzrost kosztów stałych o 71,1 mln zł
- (-) spadek marży na Rynku Bilansującym o 28,6 mln zł
- (-) niższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 11,0 mln zł
- (+) wzrost pozostałych czynników o 35,0 mln zł: m.in. w 2017r. niedobór inwentaryzacyjny paliwa produkcyjnego, wynik na pozostałej działalności operacyjnej uwzględniający efekt inwentaryzacji materiałów
- (-) ENEA Elektrownia Połaniec 12,2 mln zł

Segment Ciepło - spadek o 26,6 mln zł

- (-) wzrost kosztów zużycia materiałów i surowców o 42,5 mln zł, w tym wzrost kosztów zużycia biomasy o 41,6 mln zł, wzrost kosztów CO₂ o 15,8 mln zł, spadek kosztów zużycia węgla o 16,3 mln zł
- (-) spadek przychodów z energii elektrycznej o 2,5 mln zł
- (+) wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 15,1 mln zł
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 2,5 mln zł
- (+) spadek kosztów świadczeń pracowniczych o 2,1 mln zł
- (-) ENEA Elektrownia Połaniec 0,6 mln zł

Segment OZE - wzrost o 109,6 mln zł

- (+) Obszar Wiatr (+22,8 mln zł): spadek kosztów stałych o 9,6 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 9,1 mln zł; +6,6 mln zł odszkodowanie z tytułu utraty zysku (awaria FW Bardy); spadek kosztów zmiennych o 2,1 mln zł; spadek przychodów z energii elektrycznej o 4,8 mln zł
- (+) Obszar Woda (+11,2 mln zł): wzrost przychodów z energii elektrycznej o 6,4 mln zł, wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 5,6 mln zł
- (-) Obszar Biogaz (-3,6 mln zł): -3,0 mln zł niższe rozwiązanie rezerwy na roszczenia o odszkodowanie (2017 r. 3,5 mln zł; 2018r. 0,5 mln zł); spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,5 mln zł; spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 0,5 mln zł; spadek kosztów zużycia i transportów substratów o 1,3 mln zł; spadek kosztów stałych o 0,2 mln zł
- (+) Obszar Biomasa (Zielony Blok) 79,2 mln zł (w tym +3 mln zł ENEA Bioenergia Sp. z o.o.)

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	4 578 795	7 171 146	2 592 351	56,6%	1 198 994	1 869 057	670 063	55,9%
<i>energia elektryczna</i>	4 081 498	6 517 190	2 435 692	59,7%	1 060 016	1 659 097	599 081	56,5%
<i>świadczenia pochodzenia</i>	104 509	237 927	133 418	127,7%	22 241	90 293	68 052	306,0%
<i>sprzedaż uprawnień do emisji CO₂</i>	17 786	27 626	9 840	55,3%	3 551	1 607	-1 944	-54,7%
<i>ciepło</i>	342 199	352 321	10 122	3,0%	104 115	108 707	4 592	4,4%
<i>pozostałe</i>	32 803	36 082	3 279	10,0%	9 071	9 353	282	3,1%
EBIT	428 460	498 804	70 344	16,4%	41 174	191 007	149 833	363,9%
Amortyzacja	306 877	540 592	233 715	76,2%	84 582	133 530	48 948	57,9%
Odwroćenie odpisu z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	0	170 734	170 734	100,0%	0	119 369	119 369	100,0%
EBITDA	735 337	868 662	133 325	18,1%	125 756	205 168	79 412	63,1%
CAPEX	1 094 673	430 216	-664 457	-60,7%	470 033	208 904	-261 129	-55,6%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	28%	34%	6 p.p.		27%	32%	5 p.p.	

4Q 2018 Czynniki zmiany EBITDA:**Segment Elektrownie Systemowe - wzrost o 18 mln zł**

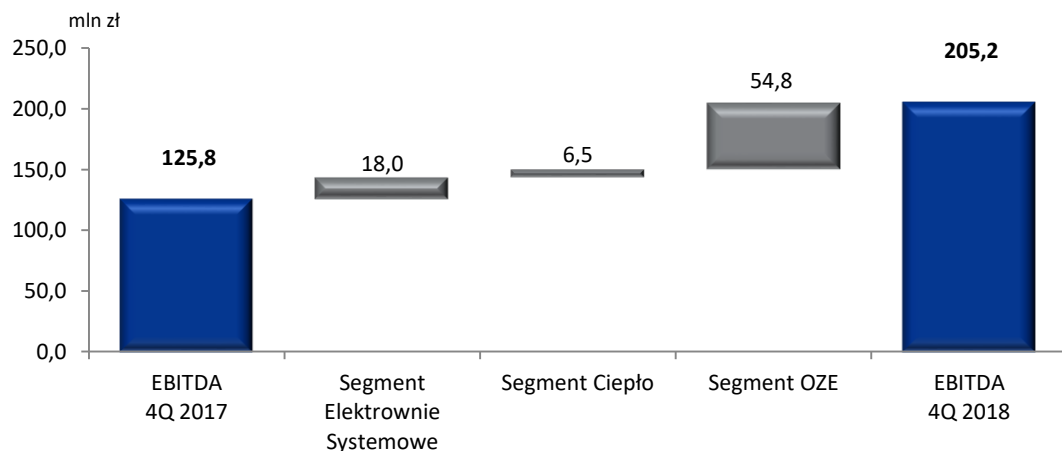
- (+) wzrost marży na wytwarzaniu o 117,7 mln zł
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 19,7 mln zł
- (+) w 2017r. niedobór inwentaryzacyjny paliwa produkcyjnego 20,5 mln zł
- (+) niższe koszty stałe o 4 mln zł
- (-) niższa marża na obrocie i Rynku Bilansującym o 126,8 mln zł
- (-) zdarzenia jednorazowe korekty -7,8 mln zł - różnice wynikające z wyceny aktywów w oparciu o raport PKF
- (-) niższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 6,5 mln zł

Segment Ciepło - wzrost o 6,5 mln zł

- (+) wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 9,1 mln zł
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 6,2 mln zł
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży ciepła o 4,9 mln zł
- (+) spadek kosztów zakupu energii na potrzeby sprzedaży o 2,8 mln zł
- (+) spadek kosztów świadczeń pracowniczych o 1,9 mln zł
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii o 1,3 mln zł
- (-) wzrost kosztów zużycia materiałów o 18,3 mln zł, w tym wzrost kosztów zużycia biomasy o 12,9 mln zł, wzrost kosztów CO₂ o 7,1 mln zł

Segment OZE - wzrost o 54,8 mln zł

- (+) Obszar Wiatr (+15,2 mln zł): +6,6 mln zł odszkodowanie z tytułu utraty zysku (awaria FW Bardy); wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 5,2 mln zł; spadek kosztów stałych 1,5 mln zł; spadek kosztów zmiennych o 0,7 mln zł; wzrost przychodów z energii elektrycznej o 0,6 mln zł;
- (-) Obszar Woda (-0,4 mln zł): spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 1,5 mln zł; spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej łącznie z wynikiem na sprzedaży i likwidacji środków trwałych 0,2 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,4 mln zł;
- (-) Obszar Biogaz (-3,8 mln zł): -3,5 mln zł w 2017r. rozwiązanie rezerwy na roszczenia o odszkodowanie; -0,3 mln zł spadek przychodów ze sprzedaży świadectw pochodzenia
- (+) Obszar Biomasa (Zielony Blok) 43,8 mln zł: wyższa jednostkowa wycena zielonych certyfikatów +40,4 mln zł; wyższa cena energii +8,8 mln zł; wyższy wolumen produkcji energii +6,5 mln zł; różnice wynikające z wyceny aktywów w oparciu o raport PKF +22,2 mln zł (zdarzenia jednorazowe korekty w 2017 r.); wyższa cena biomasy -24,9 mln zł; wyższe koszty stałe -6,5 mln zł

Obszar Dystrybucji

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 280 236	2 727 891	-552 345	-16,8%	853 278	695 833	-157 445	-18,5%
<i>usługi dystrybucyjne do odbiorców końcowych</i>	3 109 954	2 564 541	-545 413	-17,5%	800 043	644 017	-156 026	-19,5%
<i>opłaty za przyłączenie do sieci</i>	64 258	54 659	-9 599	-14,9%	16 197	13 323	-2 874	-17,7%
<i>pozostałe</i>	106 024	108 691	2 667	2,5%	37 038	38 493	1 455	3,9%
EBIT	576 171	574 865	-1 306	-0,2%	149 753	95 298	-54 455	-36,4%
Amortyzacja	497 188	532 103	34 915	7,0%	125 775	139 953	14 178	11,3%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	0	4 280	4 280	100,0%	0	4 280	4 280	100,0%
EBITDA	1 073 359	1 111 248	37 889	3,5%	275 528	239 531	-35 997	-13,1%
CAPEX	1 022 251	1 000 330	-21 921	-2,1%	429 289	430 062	773	0,2%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	20%	13%	-7 p.p.		19%	12%	-7 p.p.	

ENE A Operator Sp. z o.o. odpowiada za dystrybucję energii elektrycznej do 2,6 mln Klientów w zachodniej i północno-zachodniej Polsce na obszarze 58,2 tys. km².

Podstawowym zadaniem ENE A Operator jest dostarczanie energii w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu odpowiednich parametrów jakościowych.

W obszarze Dystrybucji prezentowane są dane finansowe Spółek:

- ENE A Operator Sp. z o.o.
- ENE A Serwis Sp. z o.o.
- ENE A Pomiar Sp. z o.o.
- Annacond Enterprises Sp. z o.o.

2018 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża z działalności koncesjonowanej

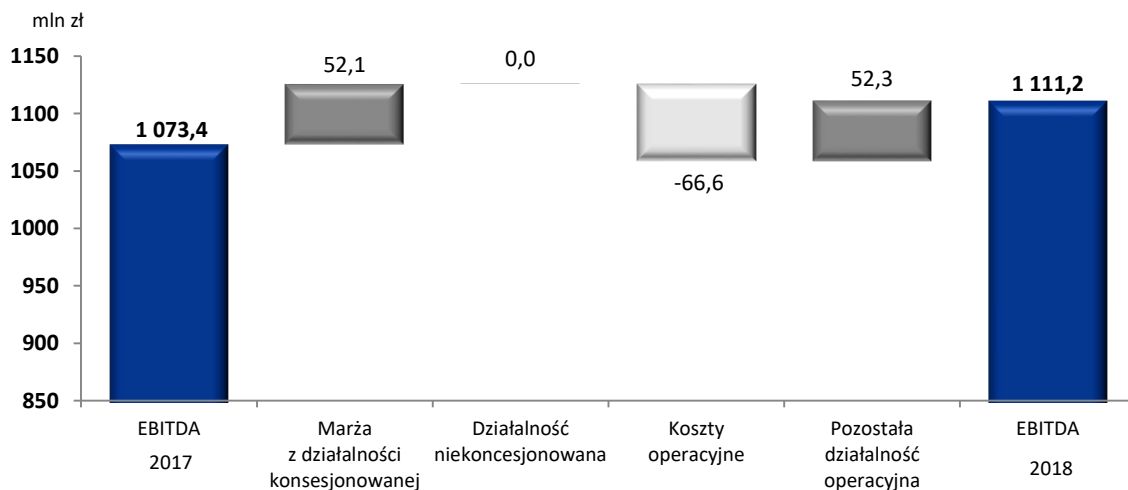
- (-) niższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 545 mln zł (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (-) niższe przychody z tyt. opłat za przyłączenie do sieci o 10 mln zł wynikają głównie z rozliczenia w roku poprzednim kwartalnych odpisów MSR (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (+) niższe koszty zakupu usług przesyłowych i dystrybucyjnych (saldo) o 616 mln zł (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (-) wyższe koszty zakupu energii elektrycznej na pokrycie różnicy bilansowej (saldo) o 9 mln zł wynikają z wyższej średniej ceny energii elektrycznej

Koszty operacyjne

- (-) wyższe koszty świadczeń pracowniczych o 30 mln są głównie konsekwencją zmiany stanu rezerw aktuarialnych
- (-) wyższe koszty usług obcych o 15 mln zł głównie w obszarze eksploatacji majątku sieciowego
- (-) wyższe koszty podatków i opłat o 13 mln zł są efektem zrealizowanych inwestycji w zakresie majątku sieciowego

Pozostała działalność operacyjna

- (+) niższe odpisy aktualizujące o 21 mln zł
- (+) wyższe przychody z tytułu nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych o 17 mln zł
- (+) wyższe przychody od ubezpieczyciela dotyczące usuwania szkód losowych poniesionych przez Spółkę w 2017 roku o 10 mln zł

Obszar Dystrybucji

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 280 236	2 727 891	-552 345	-16,8%	853 278	695 833	-157 445	-18,5%
<i>usługi dystrybucyjne do odbiorców końcowych</i>	3 109 954	2 564 541	-545 413	-17,5%	800 043	644 017	-156 026	-19,5%
<i>opłaty za przyłączenie do sieci</i>	64 258	54 659	-9 599	-14,9%	16 197	13 323	-2 874	-17,7%
<i>pozostałe</i>	106 024	108 691	2 667	2,5%	37 038	38 493	1 455	3,9%
EBIT	576 171	574 865	-1 306	-0,2%	149 753	95 298	-54 455	-36,4%
Amortyzacja	497 188	532 103	34 915	7,0%	125 775	139 953	14 178	11,3%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	0	4 280	4 280	100,0%	0	4 280	4 280	100,0%
EBITDA	1 073 359	1 111 248	37 889	3,5%	275 528	239 531	-35 997	-13,1%
CAPEX	1 022 251	1 000 330	-21 921	-2,1%	429 289	430 062	773	0,2%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	20%	13%	-7 p.p.		19%	12%	-7 p.p.	

4Q 2018 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża z działalności koncesjonowanej

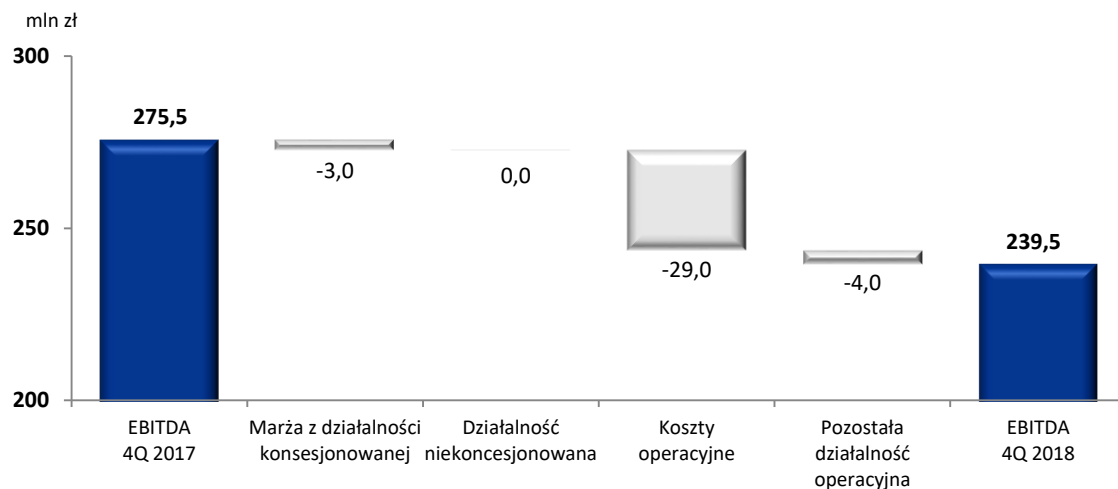
- (-) niższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 156 mln (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (-) niższe przychody z tytułu opłat za przyłączenie do sieci o 3 mln zł wynikają głównie z rozliczenia w roku poprzednim kwartalnych odpisów MSR (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu - MSSF 15)
- (+) niższe koszty zakupu usług przesyłowych (saldo) o 157 mln zł (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)

Koszty operacyjne

- (-) wyższe koszty świadczeń pracowniczych o 17 mln wynikają głównie z wyższych rezerw aktuarialnych
- (-) wyższe koszty usług obcych o 5 mln zł głównie w obszarze eksploatacji majątku sieciowego
- (-) wyższe koszty podatków i opłat o 3 mln zł są efektem zrealizowanych inwestycji w zakresie majątku sieciowego

Pozostała działalność operacyjna

- (-) wyższe rezerwy dot. majątku sieciowego o 17 mln zł
- (-) niższy wynik na ubezpieczeniach i szkodach losowych o 4 mln zł
- (+) niższe odpisy aktualizujące o 11 mln zł
- (+) wyższe przychody z tyt. nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych o 6 mln zł

Obszar Wydobywania

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	1 780 320	1 756 673	-23 647	-1,3%	473 190	421 033	-52 157	-11,0%
<i>węgiel</i>	1 725 221	1 707 797	-17 424	-1,0%	457 198	407 942	-49 256	-10,8%
<i>pozostałe produkty i usługi</i>	41 805	30 000	-11 805	-28,2%	12 456	8 099	-4 357	-35,0%
<i>towary i materiały</i>	13 294	18 876	5 582	42,0%	3 536	4 992	1 456	41,2%
EBIT	350 684	105 448	-245 236	-69,9%	159 248	-19 554	-178 802	-112,3%
Amortyzacja	357 015	364 272	7 257	2,0%	97 383	89 425	-7 958	-8,2%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 284	0	-1 284	-100,0%	1 284	0	-1 284	-100,0%
EBITDA	708 983	469 720	-239 263	-33,7%	257 915	69 871	-188 044	-72,9%
CAPEX	373 411	463 113	89 702	24,0%	119 003	167 060	48 058	40,4%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	11%	8%	-3 p.p.		11%	7%	-4 p.p.	

W obszarze Wydobywania prezentowane są wyniki finansowe GK LW Bogdanka z jednostką dominującą – Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. oraz jej spółkami zależnymi.

LW Bogdanka dzieli swój asortyment sprzedaży na miał energetyczny, który stanowi 99% oraz na groszek i orzech.

Głównymi odbiorcami jest energetyka zawodowa i przemysłowa.

1-4Q 2018 Czynniki zmiany EBITDA:

- (-) rentowność EBITDA: 26,7% 1-4Q 2018 wobec 39,8% w 1-4Q 2017
- (-) rentowność wyniku EBITDA oczyszczonego o zdarzenia jednorazowe z 2017 roku: 33,4% w 1-4Q
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży węgla: niższa sprzedaż ilościowa -208 tys. t (-2,3%), przy wyższej cenie i wyższej korekcie węgla z robót przygotowawczych
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów – wyższa sprzedaż złomu pochodzącego z likwidacji chodników
- (-) większa korekta przychodów o wartość węgla pozyskanego z wyrobisk - większy zakres prac chodnikowych (+6,3 km) przy wyższej cenie węgla
- (-) wyższe o 915 tys. ton wydobyte urobku (+6,5%) – wzrost kosztów produkcji
- (-) nominalny wzrost kosztów produkcji (bez amortyzacji):
 - wzrost kosztów usług obcych (większy zakres prac zleczanych firmom obcym: usługi wiertniczo-górnice, usługi transportu i załadunku kamienia, odstawa w weekend i święta oraz wzrost stawek za usługi),
 - wzrost kosztów wynagrodzeń (wyplacona podwyżka wynagrodzeń wraz z dodatkową nagrodą oraz wzrost średniego zatrudnienia o 157 osób [LWB S.A.]
 - wzrost kosztów materiałów i energii
 - spadek kosztów podatków i opłat (niższa opłata eksploatacyjna w związku ze zrealizowanym niższym wydobywaniem)
- (+) w 2018 roku zwiększenie wartości zapasu o 13,9 mln zł (zmniejszenie kosztów), wobec zmniejszenia stanu zapasów (zwiększenie kosztów) o 11,5 mln zł w 2017 roku,
- (+) wynik na pozostałej działalności - rozliczenie umowy zawartej pomiędzy Spółką a konsorcjum firm Mostostal Warszawa S.A. oraz Acciona Infraestructuras; dodatni wpływ na wynik EBITDA 28,7 mln zł

Różnice prezentacyjne dot. sprawozdawczości finansowej GK ENEA i GK LW Bogdanka w zakresie amortyzacji.

Spadek przychodów ze sprzedaży pozostałych produktów i usług wynika przede wszystkim z tego, że wskutek przyjęcia z dniem 1 stycznia 2018 r. do stosowania nowego MSSF 15 Przychody z umów z klientami, wykazywane dotychczas w tej pozycji przychody ze sprzedaży z tytułu przewoźnego wykazane zostały per saldo z poniesionymi kosztami (kwota przychodów została pomniejszona o koszty w wys. ok. 10,7 mln zł). W poprzednim roku przychody z tytułu przewoźnego wykazywane były w szyku rozwartym (zmiana bez wpływu na EBITDA).

Obszar Wydobywania

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	1 780 320	1 756 673	-23 647	-1,3%	473 190	421 033	-52 157	-11,0%
<i>węgiel</i>	1 725 221	1 707 797	-17 424	-1,0%	457 198	407 942	-49 256	-10,8%
<i>pozostałe produkty i usługi</i>	41 805	30 000	-11 805	-28,2%	12 456	8 099	-4 357	-35,0%
<i>towary i materiały</i>	13 294	18 876	5 582	42,0%	3 536	4 992	1 456	41,2%
EBIT	350 684	105 448	-245 236	-69,9%	159 248	-19 554	-178 802	-112,3%
Amortyzacja	357 015	364 272	7 257	2,0%	97 383	89 425	-7 958	-8,2%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 284	0	-1 284	-100,0%	1 284	0	-1 284	-100,0%
EBITDA	708 983	469 720	-239 263	-33,7%	257 915	69 871	-188 044	-72,9%
CAPEX	373 411	463 113	89 702	24,0%	119 003	167 060	48 058	40,4%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	11%	8%	-3 p.p.		11%	7%	-4 p.p.	

4Q 2018 Czynniki zmiany EBITDA:

- (-) rentowność EBITDA 16,6% 4Q 2018 wobec 54,2% dla 4Q 2017
- (-) rentowność wyniku EBITDA oczyszczonego o zdarzenia jednorazowe z 2017 roku: 29,9% w 4Q2017
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży węgla: niższa sprzedaż ilościowa (-298 tys. t, -12,1%), przy wyższej cenie i wyższej korekcie węgla z robót przygotowawczych
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów – wyższa sprzedaż złomu pochodzącego z likwidacji chodników
- (-) większa korekta przychodów o wartość węgla pozyskanego z wyrobisk - głównie ze względu na wyższą cenę; zakres prac chodnikowych (+0,14 km)
- (+) niższe o 189 tys. ton wydobyte urobku (-5,0%) – spadek kosztów produkcji
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych – wzrost średniego zatrudnienia (ok. 250 osób w LWB S.A.), wypłacona podwyżka oraz dodatkowa nagroda
- (+) spadek kosztów podatków i opłat (niższa opłata eksploatacyjna w związku ze zrealizowanym niższym wydobywaniem)
- (+) w 4Q 2018 roku wzrost wartości zapasów o 5,8 mln zł (spadek kosztów), w 4Q2017 roku zmniejszenie zapasów o 13,2 mln zł (wzrost kosztów)

Różnice prezentacyjne dot. sprawozdawczości finansowej GK ENEA i GK LW Bogdanka w zakresie amortyzacji.

Spadek przychodów ze sprzedaży pozostałych produktów i usług wynika m.in. z tego, że wskutek przyjęcia z dniem 1 stycznia 2018 r. do stosowania nowego MSSF 15 Przychody z umów z klientami, wykazywane dotychczas w tej pozycji przychody ze sprzedaży z tytułu przewoźnego wykazane zostały per saldo z poniesionymi kosztami (kwota przychodów została pomniejszona o koszty w wys. ok. 1,6 mln zł). W poprzednim roku przychody z tytułu przewoźnego wykazywane były w sztyku rozwartym (zmiana bez wpływu na EBITDA).

Obszar Pozostałej działalności

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	587 844	603 504	15 660	2,7%	169 797	161 846	-7 952	-4,7%
EBIT	7 553	19 510	11 957	158,3%	-3 254	-3 191	64	2,0%
Amortyzacja	43 731	52 842	9 111	20,8%	12 530	13 736	1 206	9,6%
EBITDA	51 284	72 352	21 068	41,1%	9 276	10 545	1 270	13,7%
CAPEX	86 334	80 008	-6 326	-7,3%	45 622	35 744	-9 877	-21,7%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	4%	3%	-1 p.p.		4%	3%	-1 p.p.	

W obszarze Pozostałej działalności prezentowane są spółki z obszarów:

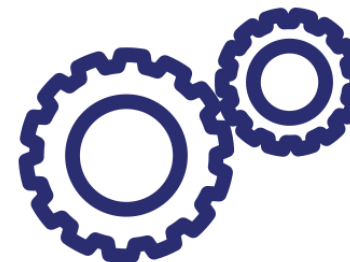
- wsparcia dla pozostałych spółek w Grupie Kapitałowej:

ENEА Centrum Sp. z o.o. – stanowiąca Centrum Usług Wspólnych w Grupie w zakresie księgowości, kadr, teleinformatyki, obsługi klienta

ENEА Logistyka Sp. z o.o. – spółka wyspecjalizowana w zakresie działalności logistycznej, magazynowej, zaopatrzeniowej

- działalności towarzyszącej:

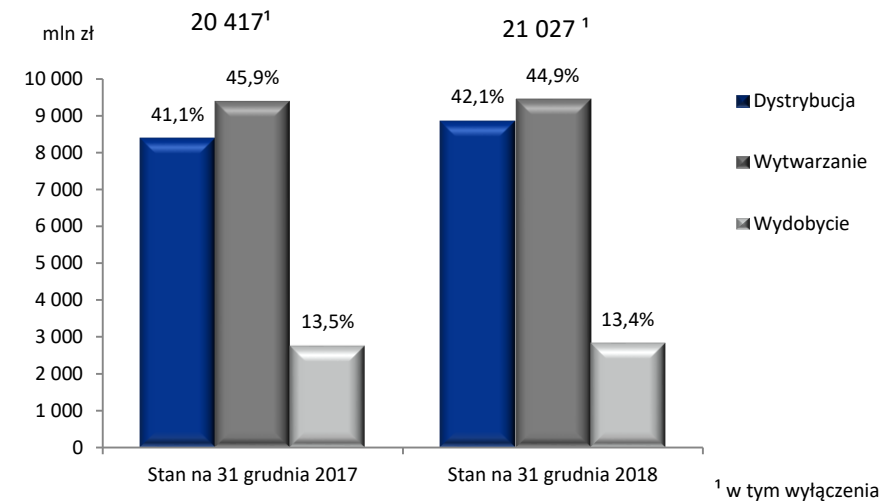
ENEА Oświetlenie Sp. z o.o. – spółka wyspecjalizowana w oświetleniu wewnątrz i na zewnątrz budynków; projektuje, buduje oświetlenie drogowe, iluminacje przestrzeni miejskich, podświetlanie budynków zabytkowych i użyteczności publicznej, a także świadczy usługi budowy i kompleksowej obsługi elektrowni fotowoltaicznych.

Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów Grupy Kapitałowej ENEA

Aktywa [tys. zł]	Na dzień:			
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018	Zmiana	Zmiana %
Aktywa trwałe	22 080 914	23 037 274	956 360	4,3%
Rzeczowe aktywa trwałe	20 416 867	21 027 393	610 526	3,0%
Użytkowanie wieczyste gruntów	105 571	105 141	-430	-0,4%
Wartości niematerialne	418 248	435 712	17 464	4,2%
Nieruchomości inwestycyjne	26 981	25 864	-1 117	-4,1%
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	355 152	734 268	379 116	106,7%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	501 945	487 272	- 14 673	-2,9%
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej ²⁾	0	49 442	49 442	100,0%
Dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie ²⁾	0	7 741	7 741	100,0%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - do 2017	40 698	0	-40 698	-100,0%
Aktywa fin. wyc. w wart. godz. przez wynik finans. - do 2017	33 364	0	-33 364	-100,0%
Instrumenty pochodne - do 2017	29 553	0	-29 553	-100,0%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	30 729	23 257	-7 472	-24,3%
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy ¹⁾	0	12 905	12 905	100,0%
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	121 806	128 279	6 473	5,3%
Aktywa obrotowe	6 232 080	6 928 351	696 271	11,2%
Prawa do emisji CO ₂	595 533	586 236	-9 297	-1,6%
Zapasy	846 187	1 264 870	418 683	49,5%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 903 568	1 874 505	-29 063	-1,5%
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy ¹⁾	0	16 948	16 948	100,0%
Aktywa z tytułu umów z klientami ¹⁾	0	327 980	327 980	100,0%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	149 859	93 659	-56 200	-37,5%
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej ²⁾	0	112 536	112 536	100,0%
Dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie ²⁾	0	234	234	100,0%
Inne inwestycje krótkoterminowe	0	545	545	100,0%
Aktywa fin. utrzymywane do terminu wymagalności - do 2017	478	0	-478	-100,0%
Aktywa fin. wyc. w wart. godz. przez wynik finans. - do 2017	49 329	0	-49 329	-100,0%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 687 126	2 650 838	-36 288	-1,4%
Razem aktywa	28 312 994	29 965 625	1 652 631	5,8%

Struktura rzeczowych aktywów trwałych

Czynniki zmian aktywów trwałych (wzrost o 956 mln zł):

- wzrost rzeczowych aktywów trwałych o 611 mln zł wynika głównie ze wzrostu wartości środków trwałych o 1 776 mln zł, przy jednoczesnym wzroście wartości umorzenia o 1 165 mln zł
- wzrost inwestycji w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane o 379 mln zł wynika głównie z objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o., Polskiej Grupy Górniczej S.A. oraz podwyższenia kapitału zakładowego ElectroMobility Poland S.A.

Czynniki zmian aktywów obrotowych (wzrost o 696 mln zł):

- wzrost zapasów o 419 mln zł dotyczy głównie wzrostu zarówno ilości jak i wartości świadectw pochodzenia energii, a także wyższych zapasów węgla
- wzrost należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, kosztów doprowadzenia do zawarcia umowy oraz aktywów z tytułu umów z klientami o 316 mln zł, dotyczy m.in. wyższego poziomu należności handlowych oraz depozytów zabezpieczających pod kontrakty futures dla praw do emisji CO₂
- spadek środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 36 mln zł m.in. wykup obligacji LWB, przy jednoczesnym wzroście depozytów zabezpieczających obroty na IRGIT oraz zawartych kontraktów futures dla CO₂

¹⁾ Dane za 2018 uwzględniają zmiany, wynikające z wprowadzenia MSSF 15, natomiast pozycje bilansowe za 2017 r. nie uwzględniają nowych kategorii aktywów. Dane przekształcone za 31 grudnia 2017 r. zostały zaprezentowane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym za 2018

²⁾ Dane za 2018 uwzględniają zmiany, wynikające z wprowadzenia MSSF 9, natomiast pozycje bilansowe za 2017 r. nie uwzględniają nowych kategorii aktywów. Dane przekształcone za 31 grudnia 2017 r. zostały zaprezentowane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym za 2018

Pasywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana%
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018		
Razem kapitał własny	13 999 669	15 049 162	1 049 493	7,5%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	0	0,0%
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną	3 632 464	3 632 464	0	0,0%
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	741	-16 295	- 17 036	-2299,1%
Pozostałe kapitały	-27 101	0	27 101	100,0%
Kapitał rezerwowý z wyceny instrumentów zabezpieczających	25 967	-16 024	-41 991	-161,7%
Zyski zatrzymane	8 858 130	9 908 842	1 050 712	11,9%
Udziały niekontrolujące	921 450	952 157	30 707	3,3%
Razem zobowiązania	14 313 325	14 916 463	603 138	4,2%
Zobowiązania długoterminowe	10 063 012	10 109 857	46 845	0,5%
Zobowiązania krótkoterminowe	4 250 313	4 806 606	556 293	13,1%
Razem pasywa	28 312 994	29 965 625	1 652 631	5,8%

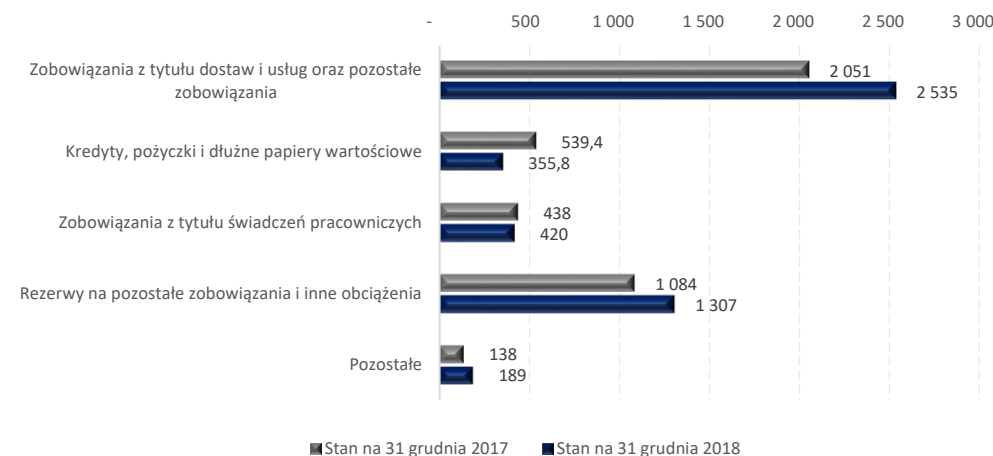
Czynniki zmian zobowiązań długoterminowych (wzrost o 47 mln zł)

- spadek w pozycji rozliczenie dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych o 447 mln zł wynika z wdrożenia MSSF 15, który wpływa na zmianę ujmowania przychodów z opłat przyłączeniowych dla zadań zakończonych do 31 grudnia 2009 r., które dotychczas ujmowane były jako przychody przyszłych okresów
- wzrost kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych o 254 mln zł wynika głównie z emisji nowych obligacji
- wzrost zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych o 75 mln zł
- wzrost pozostałych zobowiązań długoterminowych o 166 mln zł: w tym: wzrost rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 122 mln zł, wzrost rezerw na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia o 14 mln zł

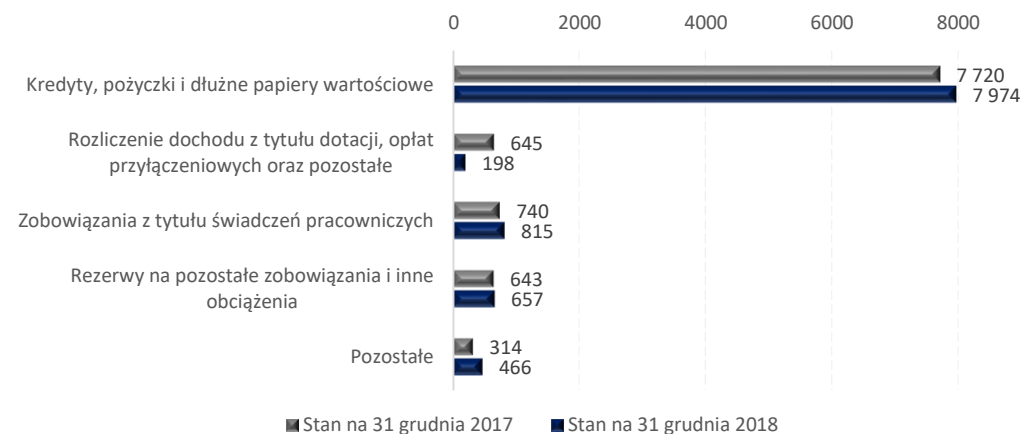
Czynniki zmian zobowiązań krótkoterminowych (wzrost o 556 mln zł)

- spadek w pozycji kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe o 184 mln zł wynikający ze spłaty zobowiązań wobec EBI oraz BGK
- spadek w pozycji rozliczenie dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych o 81 mln zł wynika z wdrożenia MSSF 15, który wpływa na zmianę ujmowania przychodów z opłat przyłączeniowych dla zadań zakończonych do 31 grudnia 2009 r., które dotychczas ujmowane były jako przychody przyszłych okresów
- spadek zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych o 18 mln zł
- wzrost zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań o 483 mln zł, w tym zobowiązania handlowe wynikające z wyceny kontraktów na uprawnienia do emisji CO₂
- wzrost rezerw na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia o 223 mln zł, w tym: rezerwy na umorzenie praw majątkowych 43 ml zł, rezerwy z tyt. wypowiedzeń umów PM OZE 19 mln zł, rezerwy na zakup praw do emisji CO₂ 69 mln zł, rezerwa na koszty dotyczące umów rodzących obciążenia 79 mln zł
- wzrost pozostałych zobowiązań krótkoterminowych o 132 mln zł, w tym: zobowiązania z tyt. umów z klientami 65 mln zł (nowa pozycja bilansowa od wdrożenia MSSF 15)

Struktura zobowiązań krótkoterminowych

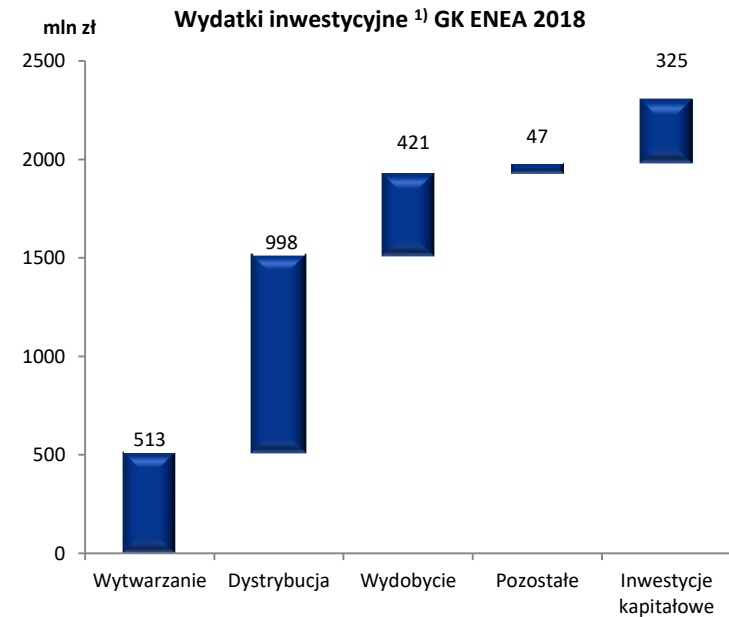
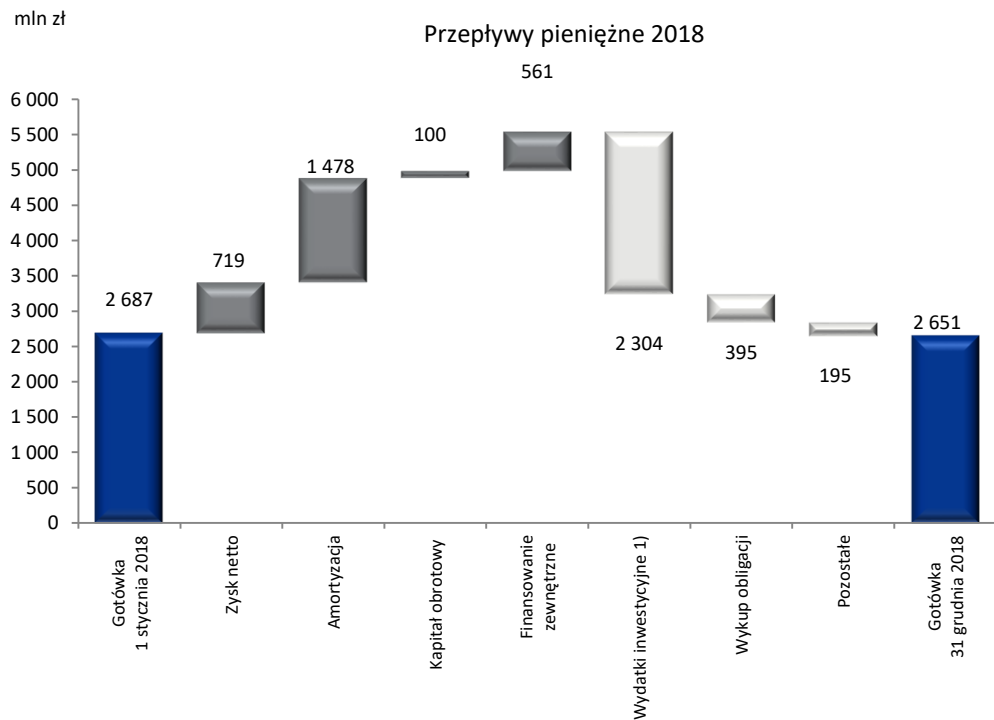

Struktura zobowiązań długoterminowych

Sytuacja pieniężna Grupy Kapitałowej ENEA

Rachunek przepływów pieniężnych [tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 579 644	2 435 239	-144 405	-5,6%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 482 925)	(2 310 127)	1 172 798	33,7%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 250 190	(161 400)	-1 411 590	-112,9%
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	346 909	(36 288)	-383 197	-110,5%
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	2 340 217	2 687 126	346 909	14,8%
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	2 687 126	2 650 838	-36 288	-1,4%

¹⁾Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych oraz nabycie jednostek zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych skorygowane o nabyte środki pieniężne

Przewidywana sytuacja finansowa

W 2018 r. Obszar Wydobywania zanotował niższe wyniki, na co wpływ miały przede wszystkim zdarzenia geologiczno-hydrologiczne. Przy porównywaniu EBITDA tego segmentu r/r nie można jednak pominąć zdarzenia jednorazowego jakim było rozwiązanie rezerwy na deputaty pracownicze w grudniu 2017r. W kolejnym roku przewidywane jest zwiększenie ilości sprzedawanego węgla, przy wzroście wydobywania brutto ok. 2,2%. Nie należy jednak zakładać znacznego obniżenia jednostkowego kosztu wytworzenia, w związku z obserwowanym trwałym trendem wzrostu kosztów. W LW Bogdanka trwają prace związane z umożliwieniem wydobywania z Pola „Ostrów”, więc można spodziewać się wzrostu nakładów inwestycyjnych związanych z przygotowaniem infrastruktury podziemnej. Zarząd LW Bogdanka skupia swoją uwagę na optymalizacji procesów, testowaniu innowacyjnych rozwiązań, które mogłyby wpłynąć na jeszcze wyższą rentowność wydobywania węgla. Bardziej długoterminowe działania mają na celu rozwój kopalni i wydużenie perspektywy jej działalności, stąd kolejne wnioski o uzyskanie koncesji dla nowych obszarów wydobywczych.

Obszar Wytwarzania, który w roku 2018 odpowiadał za 37% EBITDA GK ENEA, odnotował największy wzrost wyniku EBITDA r/r spośród wszystkich obszarów działalności Grupy ENEA. Istotnie wzrósł wolumen wyprodukowanej energii zarówno w oparciu o węgiel, jak i odnawialne źródła energii. Niemniej jednak oparta przede wszystkim na węglu kamiennym produkcja wiąże się z dużą ekspozycją na ryzyko wzrostu cen uprawnień do emisji CO₂, które w omawianym okresie osiągnęły nie obserwowany do tej pory poziom. W roku 2019 na wyniki Obszaru Wytwarzania wpływ będzie miała również znacząco malejąca w stosunku dla lat poprzednich ilość uzyskiwanych darmowych uprawnień do emisji CO₂. Istotne dla przychodów generowanych przez Obszar Wytwarzania pozostają planowane na lata 2019-2021 duże remonty bloków wytwórczych, które wymuszają stosunkowo długie okresy zawieszenia produkcji energii elektrycznej. Niemniej, niższa spodziewana produkcja „starych” aktywów wytwórczych jest i będzie w kolejnych okresach rekompensowana przez Blok 11 w ENEA Wytwarzanie. W podsegmentcie OZE należy spodziewać się wyższej produkcji energii elektrycznej. Po oddaniu do użytkowania Bloku 11 oraz w związku z zakończeniem prac przygotowawczych związanych z dostosowaniem bloków węglowych do konkluzji BAT w kolejnych latach, GK ENEA analizuje większe inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii. Działania Grupy będą skupiały się na osiągnięciu odpowiednich wskaźników tzw. „miksu” źródeł wytwórczych i dalszej obniżki emisji. Należy wspomnieć również o rozstrzygniętych w 2018 r. aukcjach Rynku Mocy, które poczynając od roku 2021 w sposób istotny poprawią przepływy obszaru i umożliwią sfinansowanie wszystkich niezbędnych inwestycji, szczególnie w zakresie konkluzji BAT.

Obszarem stabilizującym przepływy finansowe jest Dystrybucja, która odpowiadała za 47% wyniku EBITDA GK ENEA wypracowanego w 2018 r. Chcąc zapewnić realizację wskaźników wyznaczonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, GK ENEA konsekwentnie realizuje inwestycje w Obszarze Dystrybucji, podnosząc bezpieczeństwo i stabilność realizowanych dostaw energii. Mając na uwadze zapewnienie stabilnych przepływów finansowych w przyszłości, Grupa ENEA planuje utrzymać nakłady inwestycyjne związane z rozwojem sieci co najmniej na niezmiennym poziomie w kolejnych latach. W odpowiedzi na zachętę Prezesa URE w Obszarze Dystrybucji prowadzone są rozległe inwestycje dot. „inteligentnych sieci”, liczników AMI. Przeprowadzenie odpowiednich inwestycji w tym obszarze umożliwi uzyskanie premiowanego zwrotu z zainwestowanego kapitału.

Obszar Obrotu odnotował zdecydowanie niższe wyniki w 2018 r., na co największy wpływ miały rosnące ceny hurtowe energii elektrycznej oraz wycena zawartych wcześniej kontraktów na zakup uprawnień do emisji CO₂. W roku 2019 Obszar Obrotu pozostaje pod wpływem znaczącej niepewności związanej z implementacją Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 r. z późniejszymi zmianami („Ustawa”), ograniczające zmiany cen energii elektrycznej

w roku 2019. Ponieważ na chwilę obecną trwa oczekiwanie na przepisy wykonawcze do wspomnianej Ustawy, oszacowanie jej wpływu na wyniki GK ENEA jest niemożliwe. Nie można jednak pomijać faktu, że Ustawa przewiduje możliwość ubiegania się o kwotę na pokrycie różnicy ceny, a intencją ustawodawcy jest zrównoważenie interesów odbiorców końcowych energii elektrycznej i spółek energetycznych odpowiadających za jej sprzedaż. Ponieważ Grupa stanowi zamknięty łańcuch wartości od wydobywania węgla po sprzedaż energii elektrycznej do odbiorcy końcowego, możliwe jest elastyczne reagowanie na dynamiczne wzrosty cen, zmienną sytuację rynkową i regulacyjną, w związku z czym pozycja finansowa Grupy pozostaje bezpieczna.

W 2019 r. Grupa będzie kontynuowała działania związane z refinansowaniem przypadającego w kolejnych okresach do spłaty zadłużenia oraz finansowaniem procesu inwestycyjnego. Należy zwrócić uwagę, że lata 2020-2023 to okres zapadalności dużej części finansowania zaciągniętego w poprzednich latach przez podmioty z branży energetycznej. Dodatkowym utrudnieniem jest malejąca liczba podmiotów gotowych finansować działalność związaną z wydobywaniem węgla kamiennego lub produkcją energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych, opartych o węgiel. Optyzmem napawa fakt, że przepływy Grupy zostaną wsparte w wyniku wygranych aukcji Rynku Mocy i zawartych w związku z tym kontraktów na dostawę mocy. Najbardziej istotne z punktu widzenia Obszaru Wytwarzania jest uzyskanie 15-letniego kontraktu na dostawę mocy pochodzącej ze wspomnianego Bloku 11.

Prognozy wyników finansowych

Zarząd ENEA S.A. nie publikował prognoz wyników finansowych na 2018 r.

Analiza wskaźnikowa ¹⁾

	2017	2018	4Q 2017	4Q 2018
Wskaźniki rentowności				
ROE -rentowność kapitału własnego	8,3%	4,8%	9,3%	2,6%
ROA -rentowność aktywów	4,1%	2,4%	4,6%	1,3%
Rentowność netto	10,2%	5,7%	10,7%	3,0%
Rentowność operacyjna	13,0%	8,2%	13,7%	3,6%
Rentowność EBITDA	23,5%	18,5%	24,2%	11,4%
Wskaźniki płynności i struktury finansowej				
Wskaźnik bieżącej płynności	1,5	1,4	1,5	1,4
Pokrycie majątku trwałego kapitałami własnymi	63,4%	65,3%	63,4%	65,3%
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	50,6%	49,8%	50,6%	49,8%
Dług netto / EBITDA	2,1	2,4	2,1	2,4
Wskaźniki aktywności gospodarczej				
Cykl rotacji należności krótkoterminowych w dniach ²⁾	59	59	55	56
Cykl rotacji zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych w dniach ³⁾	78	95	70	86
Cykl rotacji zapasów w dniach	31	43	28	39

¹⁾ Definicje wskaźników zamieszczone zostały na str. 179

²⁾ Należności z tyt. dostaw i usług – handlowe, aktywa z tyt. umów z klientami i koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

³⁾ Zobowiązania z tyt. dostaw i usług – handlowe, zobowiązania z tyt. umów z klientami

Rachunek zysków i strat ENEA S.A. 2018¹⁾

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Sprzedaż energii elektrycznej odbiorcom detalicznym	4 043 405	4 687 448	644 043	15,9%
Sprzedaż paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	82 091	87 538	5 447	6,6%
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom posiadającym umowy kompleksowe	1 591 465	0	-1 591 465	-100,0%
Sprzedaż energii i paliwa gazowego innym podmiotom	170 448	175 045	4 597	2,7%
Sprzedaż usług	4 698	4 345	-353	-7,5%
Pozostałe przychody	2 522	-524	-3 046	-120,8%
Podatek akcyzowy	255 049	252 163	-2 886	-1,1%
Przychody ze sprzedaży netto	5 639 580	4 701 689	-937 891	-16,6%
Amortyzacja	2 635	2 234	-401	-15,2%
Koszty świadczeń pracowniczych	53 544	63 285	9 741	18,2%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	2 154	2 981	827	38,4%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	3 582 160	4 461 790	879 630	24,6%
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	1 592 446	1 973	-1 590 473	-99,9%
Inne usługi obce	179 415	196 764	17 349	9,7%
Podatki i opłaty	3 272	3 165	-107	-3,3%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	5 415 626	4 732 192	-683 434	-12,6%
Pozostałe przychody operacyjne	34 819	35 016	197	0,6%
Pozostałe koszty operacyjne	140 864	70 218	-70 646	-50,2%
Zysk / (Strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	3 971	109	-3 862	-97,3%
Koszty dotyczące umów rodzających obciążenia	0	78 981	78 981	100,0%
Zysk operacyjny	121 880	-144 577	-266 457	-218,6%
Koszty finansowe	195 237	265 322	70 085	35,9%
Przychody finansowe	1 097 427	467 421	-630 006	-57,4%
Przychody z tytułu dywidend	810 534	645 293	-165 241	-20,4%
Zysk przed opodatkowaniem	1 834 604	702 815	-1 131 789	-61,7%
Podatek dochodowy	21 280	-24 321	-45 601	-214,3%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	1 813 324	727 136	-1 086 188	-59,9%
EBITDA	124 515	-142 343	-266 858	-214,3%

2018

Czynniki zmiany EBITDA ENEA S.A. (spadek o 266,9 mln zł):

- (-) spadek marży i pokrycia o 226 mln zł:
 - (-) wyższe koszty obowiązków ekologicznych o 47,8%
 - (-) wzrost średniej ceny zakupu energii o 8,3%
 - (+) wzrost średniej ceny sprzedaży energii o 1,3%
 - (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 14,4%
 - (-) spadek wyniku na obrocie paliwem gazowym
- (-) wyższe koszty świadczeń pracowniczych (o 10 mln zł):
 - (-) wyższe koszty wynagrodzeń z pochodnymi o 7 mln zł
 - (-) wyższe koszty rezerw na świadczenia pracownicze o 3 mln zł
- (-) wyższe koszty usług obcych (o 17 mln zł):
 - (-) wyższe koszty sprzedaży i obsługi klienta o 11 mln zł
 - (-) wyższe koszty usług wspólnych o 2 mln zł
 - (-) wyższe koszty związane z reklamą i reprezentacją o 4 mln zł
 - (-) wyższe koszty czynszów i innych opłat związanych z najmem lub dzierżawą o 1 mln zł
 - (+) niższe koszty usług doradczych o 2 mln zł
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (o 67 mln zł) spowodowany jest:
 - (+) niższymi rezerwami z tytułu wypowiedzianych umów PM OZE o 67 mln zł
 - (+) niższymi odpisami aktualizującymi należności o 15 mln zł
 - (+) niższymi kosztami darowizn o 4 mln zł
 - (+) niższymi należnościami odpisanymi w koszty o 1 mln zł
 - (+) wyższymi przychodami z opłaty licencyjnej związanej z marką ENEA o 9 mln zł
 - (-) wyższymi rezerwami na sprawy sądowe i potencjalne roszczenia o 14 mln zł
 - (-) wyższymi kosztami postępowań sądowych o 2 mln zł
 - (-) w 2017 roku rozpoznaniem przychodu w wysokości 12 mln zł w związku z wygaśnięciem dostępności programu emisji obligacji (3 mld zł)
 - (-) w 2017 roku rozpoznaniem przychodu w wysokości 4 mln zł w związku z przekazaniem prawa własności i prawa wieczystego użytkowania gruntu, będących w ewidencji pozabilansowej
- (-) w 2018 r. koszty dotyczące umów rodzających obciążenia - ujęcie skutków finansowych związanych z wejściem w życie Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 r. w wysokości 79,0 mln zł

¹⁾Od 1 stycznia 2018 r. wejście w życie nowego standardu MSSF 15 - Przychody z umów z klientami. Zmiana prezentacji (wynikowo) przychodów i kosztów usługi dystrybucji w 2018 r.

Rachunek zysków i strat ENEA S.A. 4Q 2018¹⁾

[tys. zł]	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Sprzedaż energii elektrycznej odbiorcom detalicznym	1 038 975	1 250 619	211 644	20,4%
Sprzedaż paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	22 380	25 728	3 348	15,0%
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom posiadającym umowy kompleksowe	408 894	0	-408 894	-100,0%
Sprzedaż energii i paliwa gazowego innym podmiotom	57 577	66 810	9 233	16,0%
Sprzedaż usług	1 487	1 983	496	33,4%
Pozostałe przychody	296	-586	-882	-298,0%
Podatek akcyzowy	64 880	65 381	501	0,8%
Przychody ze sprzedaży netto	1 464 729	1 279 173	-185 556	-12,7%
Amortyzacja	562	546	-16	-2,8%
Koszty świadczeń pracowniczych	15 577	18 340	2 763	17,7%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	529	1 059	530	100,2%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	949 185	1 251 794	302 609	31,9%
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	409 230	374	-408 856	-99,9%
Inne usługi obce	46 305	50 198	3 893	8,4%
Podatki i opłaty	523	402	-121	-23,1%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	1 421 911	1 322 713	-99 198	-7,0%
Pozostałe przychody operacyjne	21 450	19 528	-1 922	-9,0%
Pozostałe koszty operacyjne	31 356	22 072	-9 284	-29,6%
Zysk / (Strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	3 716	(39)	-3 755	-101,0%
Koszty dotyczące umów rodzących obciążenia	0	78 981	78 981	100,0%
Zysk operacyjny	36 628	-125 104	-161 732	-441,6%
Koszty finansowe	53 415	71 256	17 841	33,4%
Przychody finansowe	921 080	218 177	-702 903	-76,3%
Zysk przed opodatkowaniem	904 293	21 817	-882 476	-97,6%
Podatek dochodowy	1 589	6 999	5 410	340,5%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	902 704	14 818	-887 886	-98,4%
EBITDA	37 190	-124 558	-161 748	-434,9%

4Q 2018

Czynniki zmiany EBITDA ENEA S.A. (spadek o 161,7 mln zł):

- (-) spadek marży I pokrycia o 80 mln zł:
 - (-) wyższe koszty obowiązków ekologicznych o 44,0%
 - (-) wzrost średniej ceny zakupu energii o 14,3%
 - (+) wzrost średniej ceny sprzedaży energii o 4,1%
 - (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 15,6%
 - (-) spadek wyniku na obrocie paliwem gazowym
- (-) wyższe koszty świadczeń pracowniczych (o 3 mln zł):
 - (-) wyższe koszty wynagrodzeń z pochodnymi o 3 mln zł
- (-) wyższe koszty usług obcych (o 4 mln zł):
 - (-) wyższe koszty sprzedaży i obsługi klienta o 2 mln zł
 - (-) wyższe koszty związane z reklamą i reprezentacją o 3 mln zł
 - (+) niższe koszty usług doradczych o 1 mln zł
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (o 4 mln zł) spowodowany jest:
 - (+) niższymi rezerwami z tytułu wypowiedzianych umów PM OZE o 15 mln zł
 - (+) niższymi odpisami aktualizującymi należności o 8 mln zł
 - (+) wyższymi przychodami z opłat licencyjnych związanych z marką ENEA o 3 mln zł
 - (-) wyższymi rezerwami na sprawy sądowe i potencjalne roszczenia o 5 mln zł
 - (-) wyższymi należnościami odpisanymi w koszty o 3 mln zł
 - (-) w 2017 roku rozpoznaniem przychodu w wysokości 12 mln zł w związku z wygaśnięciem dostępności programu emisji obligacji (3 mld zł)
 - (-) w 2017 roku rozpoznaniem przychodu w wysokości 4 mln zł w związku z przekazaniem prawa własności i prawa wieczystego użytkowania gruntu, będących w ewidencji pozabilansowej
- (-) w 2018 r. koszty dotyczące umów rodzących obciążenia - ujęcie skutków finansowych związanych z wejściem w życie Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 r. w wysokości 79,0 mln zł

¹⁾ Od 1 stycznia 2018 r. wejście w życie nowego standardu MSSF 15 - Przychody z umów z klientami. Zmiana prezentacji (wynikowo) przychodów i kosztów usługi dystrybucji w 2018 r.

Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów ENEA S.A.

Aktywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana %
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018		
Aktywa trwałe	19 068 965	19 578 834	509 869	2,7%
Rzeczowe aktywa trwałe	25 905	25 791	-114	-0,4%
Użytkowanie wieczyste gruntów	1 215	1 504	289	23,8%
Wartości niematerialne	4 666	4 501	-165	-3,5%
Nieruchomości inwestycyjne	14 855	14 305	-550	-3,7%
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	11 945 473	12 794 956	849 483	7,1%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	66 693	98 432	31 739	47,6%
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej		46 357	46 357	100,0%
Dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie ⁴⁾		6 578 980	6 578 980	100,0%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności ¹⁾	146 241	1 103	-145 138	-99,2%
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy ³⁾		12 905	12 905	100,0%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - do 2017	39 307		-39 307	-100,0%
Obligacje wewnątrzgrupowe	6 771 221		-6 771 221	-100,0%
Aktywa fin. wyc. w wart. godz. przez wynik finans. - do 2017	23 836		-23 836	-100,0%
Instrumenty pochodne - do 2017	29 553		-29 553	-100,0%
Aktywa obrotowe	3 383 956	3 364 960	-18 996	-0,6%
Zapasy	217 158	333 578	116 420	53,6%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe ²⁾	1 126 982	970 657	-156 325	-13,9%
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy ³⁾		16 948	16 948	100,0%
Aktywa z tytułu umów z klientami ³⁾		227 480	227 480	100,0%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	126 336	77 098	-49 238	-39,0%
Dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie ⁴⁾		593 221	593 221	100,0%
Obligacje wewnątrzgrupowe	167 054		-167 054	-100,0%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 746 426	1 145 978	-600 448	-34,4%
Razem aktywa	22 452 921	22 943 794	490 873	2,2%

¹⁾Dane za 2017 r. uwzględniają wartości pożyczek w kwocie 131 mln zł, natomiast w 2018 r. pożyczki w kwocie 155 mln zł uwzględnione w dłużnych aktywach finansowych w zamortyzowanym koszcie

²⁾Dane za 2017 r. uwzględniają wartość pożyczek w kwocie 37 mln zł, natomiast w 2018 r. pożyczki w kwocie 35 mln zł uwzględnione w dłużnych aktywach finansowych w zamortyzowanym koszcie

³⁾Dane za 2018 r. uwzględniają zmiany, wynikające z wprowadzenia MSSF 15, natomiast pozycje bilansowe za 2017 r. nie uwzględniają nowych kategorii aktywów.

⁴⁾Dane za 2018 r. uwzględniają zmiany, wynikające z wprowadzenia MSSF 9, natomiast pozycje bilansowe za 2017 r. nie uwzględniają nowych kategorii aktywów.

Czynniki zmian aktywów trwałych (wzrost o 510 mln zł):

- wzrost inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych o 849 mln zł wynika głównie z nabycia udziałów m.in. Polskiej Grupy Górniczej S.A. w wysokości 90 mln zł, Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. w wysokości 220 mln zł, ENEA Ciepło Sp. z o.o. i ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o. w wysokości 301 mln zł oraz zmiany odpisów aktualizujących wartość udziałów w wysokości 201 mln zł
- spadek obligacji wewnątrzgrupowych o 347 mln zł (w 2018 r. obligacje w pozycji dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie w wysokości 6 424 mln zł) spowodowany jest zmianą stanu nabytych obligacji w wyniku przeprowadzenia nowych emisji, spłat kapitału obligacji oraz reklasyfikacji części obligacji do aktywów obrotowych

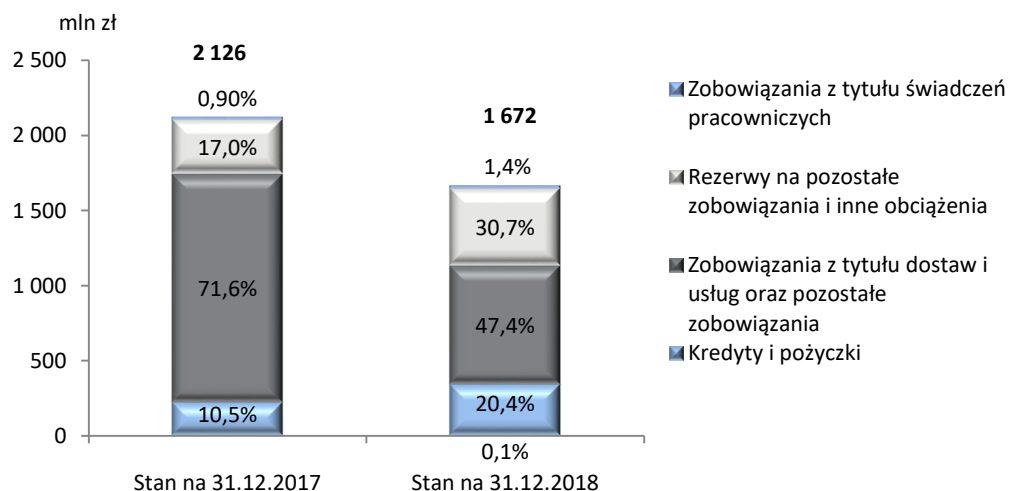
Czynniki zmian aktywów obrotowych (spadek o 19 mln zł):

- wzrost obligacji wewnątrzgrupowych o 391 mln zł (w 2018 r. obligacje w pozycji dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie w wysokości 558 mln zł) wynika z reklasyfikacji aktywów trwałych do części krótkoterminowej skorygowanych o otrzymane spłaty kapitału obligacji
- wzrost zapasów o 116 mln zł dotyczy świadectw pochodzenia energii elektrycznej
- wzrost należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, kosztów doprowadzenia do zawarcia umowy oraz aktywów z tytułu umów z klientami o 125 mln zł, dotyczy przede wszystkim należności handlowych (w 2017 r. należności z tyt. dostaw i usług uwzględniają pożyczki w wysokości 37 mln zł)
- spadek środków pieniężnych o 600 mln zł wynika głównie z faktu funkcjonowania Spółki ENEA SA jako Pool Leadera w strukturze poolowej obejmującej również inne Spółki Grupy, co powoduje konsolidację środków pieniężnych Grupy na rachunku ENEA S.A.; w analizowanym okresie łączne saldo wzajemnych rozliczeń pomiędzy ENEA S.A., a pozostałymi Spółkami - uczestnikami struktury cash poolowej zmniejszyło się o około 604 mln zł
- spadek należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego o 49 mln zł

Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów ENEA S.A.

Pasywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana%
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018		
Razem kapitał własny	12 631 977	13 295 846	663 869	5,3%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	0	0,0%
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną	4 627 673	4 627 673	0	0,0%
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	0	-17 036	-17 036	-100%
Kapitał rezerwowi z wyceny instrumentów zabezpieczających	25 967	-15 986	-41 953	-161,6%
Kapitał rezerwowi	3 150 240	4 963 564	1 813 324	57,6%
Zyski zatrzymane	4 240 079	3 149 613	-1 090 466	-25,7%
Razem zobowiązania	9 820 944	9 647 948	-172 996	-1,8%
Zobowiązania długoterminowe	7 695 443	7 976 020	280 577	3,6%
Zobowiązania krótkoterminowe	2 125 501	1 671 928	-453 573	-21,3%
Razem pasywa	22 452 921	22 943 794	490 873	2,2%

Struktura zobowiązań krótkoterminowych

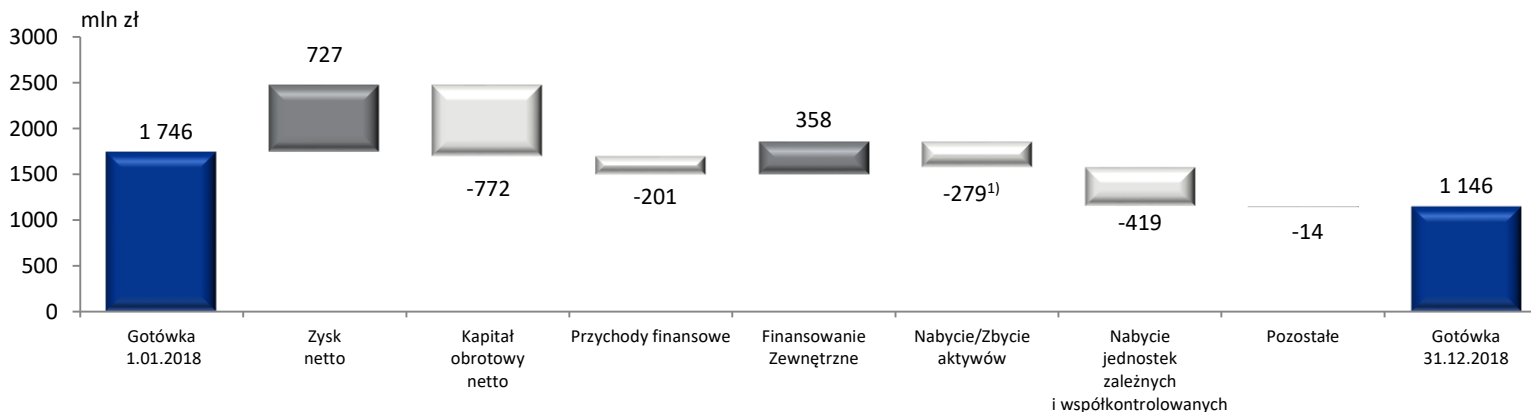
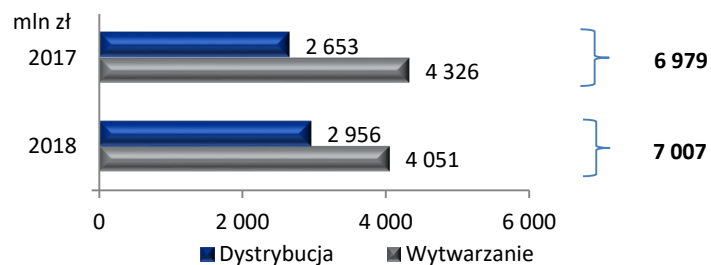
Czynniki zmian zobowiązań:

- programy emisji obligacji - środki w wysokości 550 mln zł na potrzeby inwestycyjne ENEA S.A. i spółek zależnych
- spłaty ratalne kapitału i kredytów oraz wykup obligacji w wysokości 192 mln zł
- spadek poziomu zobowiązań z tytułu dostaw i usług o 90 mln zł
- wzrost rezerw na zobowiązania o 152 mln zł (w tym głównie rezerwa na umowy rodzące obciążenia w wysokości 79 mln zł)
- spadek poziomu zobowiązań z tytułu podatków o 13 mln zł
- spadek zobowiązań z tytułu cash pooling'u o 577 mln zł

Sytuacja pieniężna ENEA S.A.

Rachunek przepływów pieniężnych [tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	591 748	(885 683)	-1 477 431	-249,7%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 009 136)	142 485	2 151 621	-107,1%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 548 992	142 750	-1 406 242	-90,8%
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	131 604	(600 448)	-732 052	-556,3%
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	1 614 822	1 746 426	131 604	8,1%
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	1 746 426	1 145 978	-600 448	-34,4%

Stan posiadanych obligacji wewnątrzgrupowych

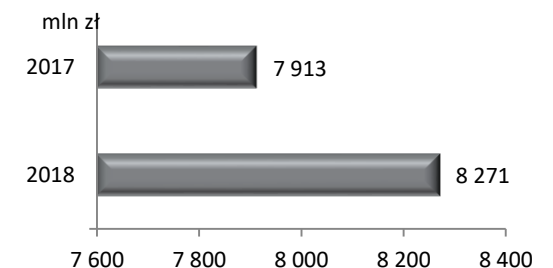

¹⁾ Pozycja nie zawiera wykupu obligacji w wysokości 228 mln zł, który rozliczony został w formie bezgotówkowej

Wskaźniki ¹⁾	2017	2018	4Q 2017	4Q 2018
Wskaźniki rentowności				
ROE -rentowność kapitału własnego	14,4%	5,5%	28,6%	2,4%
ROA -rentowność aktywów	8,1%	3,2%	16,1%	1,4%
Rentowność netto	32,2%	15,5%	61,6%	6,2%
Rentowność operacyjna	2,2%	-3,1%	2,5%	-3,6%
Rentowność EBITDA	2,2%	-3,0%	2,5%	-3,6%
Wskaźniki płynności i struktury finansowej				
Wskaźnik bieżącej płynności	1,6	2,0	1,6	2,1
Pokrycie majątku trwałego kapitałami własnymi	66,2%	67,9%	66,2%	68,3%
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	43,7%	42,1%	43,7%	41,7%
Wskaźniki aktywności gospodarczej				
Cykl rotacji należności krótkoterminowych w dniach	72	90	67	86
Cykl rotacji zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych w dniach	47	53	47	42
Cykl rotacji zapasów w dniach	10	20	12	21

¹⁾ Wartości wskaźników za 2018 r. uwzględniają zmiany, wynikające z wprowadzenia MSSF 9 i 15: nowe kategorie aktywów oraz prezentowanie (wynikowo) przychodów i kosztów usługi dystrybucji

Stan zadłużenia zewnętrznego

Wykorzystywane instrumenty finansowe

ENEA S.A. realizuje Strategię zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej, której głównym celem jest zabezpieczenie przepływów pieniężnych wynikających z zawartych umów o finansowanie. Przyjęta strategia zakłada ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych wynikających z ryzyka zmian stóp procentowych na rynku w określonym horyzoncie czasu. W oparciu o przeprowadzoną analizę rynku stopy procentowej z uwzględnieniem aktualnych wycen instrumentów IRS oraz szacowanej efektywności tych instrumentów a także z uwagi na nieznaczne zwiększenie poziomu zadłużenia opartego na oprocentowaniu zmiennym - zwiększenie o kwotę 550.000 tys. zł w związku z emisją obligacji z Programu BGK przy jednoczesnym umniejszeniu o kwotę 170.000 tys. zł w wyniku konwersji oprocentowania Kredytu EBI ze zmiennego na stałe, w roku 2018 nie zawarto żadnych transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej. Łączna wartość wszystkich zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 5.314.873 tys. zł co wspólnie ze 100.000 tys. zł długu zaciągniętego na stałej stopie z EBI oraz konwersją oprocentowania transzy 170.000 tys. zł ze zmiennego na stałe, pozwoliło osiągnąć wskaźnik zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej zarówno w GK ENEA jak i jednostkowo dla ENEA S.A. na poziomie 67%. W okresie sprawozdawczym, realizując Strategię zabezpieczenia ryzyka walutowego w horyzoncie 2018 r. dla ekspozycji walutowej zidentyfikowanej poza obszarami podstawowej działalności kluczowych Spółek Grupy ENEA, której celem jest ograniczenie ryzyka związanego ze zmiennością kursów walutowych, zawarto 12 transakcji zabezpieczających przepływy o łącznej wartości 4.709 tys. EUR. Zawarte transakcje służyły zabezpieczeniu ryzyka walutowego Spółki ENEA S.A. (wartość 696 tys. EUR), ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. (wartość 1.831 tys. EUR) oraz ENEA Centrum (wartość 2.182 tys. EUR). W przypadku Spółek ENEA S.A. i ENEA Centrum Sp. z o.o. zabezpieczenia dokonano w oparciu o instrument Forward Non-Deliverable, z kolei w przypadku Spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. - Forward Deliverable.

Zarządzanie zasobami finansowymi

Grupa Kapitałowa ENEA zarządza zasobami finansowymi w ujęciu krótko- oraz długoterminowym. Zarządzanie zasobami finansowymi odbywa się przy wykorzystaniu mechanizmu Cash Poolingu. Usługa Cash Poolingu pozwala na wzajemne bilansowanie sald rachunków spółek objętych systemem dzięki powstającym różnicom w zapotrzebowaniu na środki pieniężne. Bieżące zarządzanie płynnością Spółek z Grupy Kapitałowej ENEA koncentruje się na planowaniu przepływów pieniężnych oraz monitorowaniu koncentracji środków pieniężnych na rachunkach bankowych. Prowadzone działania wspierane są analizami ilościowymi dotyczącymi oceny sytuacji płynnościowej w odpowiedzi na niesprzyjające warunki. Zarządzanie powstałymi nadwyżkami finansowymi odbywa się z poziomu centralnego. W celu ujednolicenia procesu zarządzania płynnością i ryzykiem płynnością Spółki Grupy Kapitałowej ENEA zostały objęte regulacjami wewnątrzgrupowymi, którymi są polityka i procedura zarządzania płynnością i ryzykiem płynności. Powstałe niedobory środków pieniężnych Spółek z Grupy Kapitałowej ENEA pokrywane są z wykorzystaniem limitów intraday. W przypadku braku wystarczającego salda środków pieniężnych na pokrycie niedoborów, Grupa Kapitałowa ENEA posiada możliwość wykorzystania dostępnych źródeł finansowania bieżącego. Zarządzanie zasobami finansowymi w ujęciu długoterminowym skupia się głównie na identyfikacji zapotrzebowania na środki pieniężne oraz pozyskiwaniu finansowania w ramach powstających potrzeb gotówkowych.

Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego i podstawa publikacji

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności zostało sporządzone zgodnie z § 70 - 71 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych (...). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe ENEA S.A. zawarte w ramach skonsolidowanego raportu ENEA S.A. za rok obrotowy 2018 sporządzone zostały zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości oraz Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe ENEA S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Emitenta oraz jego Grupę Kapitałową w dającej się przewidzieć przyszłości. Dane finansowe zaprezentowane w sprawozdaniach, jeżeli nie wskazano inaczej, zostały wyrażone w tys. zł.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej za rok 2018, o których mowa w tabeli poniżej, Rada Nadzorcza Spółki wybrała PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt Sp. K. (dalej PwC) Umowa z ww. podmiotem została podpisana 26 stycznia 2018 r. Umowa została zawarta na okres 3 lat.

Do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej za rok 2017, o których mowa w tabeli poniżej, została wybrana KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Umowa z ww. podmiotem została podpisana 6 maja 2015 r.

Informacje nt. wynagrodzenia netto należnego podmiotom dokonującym czynności rewizji finansowej na rzecz ENEA S.A. w latach 2017-2018 zaprezentowane są w tabeli poniżej:

Dane w tys. zł	2017	2018	2018	2018
W tym			KPMG	PWC
Wynagrodzenie z tytułu badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego ENEA S.A.	196	145	85	60
Wynagrodzenie z tytułu badania rocznych sprawozdań finansowych spółek zależnych	622	538	270	268
Wynagrodzenie z tytułu przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego i śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ENEA S.A. oraz przeglądu śródrocznych sprawozdań finansowych spółek zależnych	152	146		146
Wynagrodzenie za pozostałe usługi	40	54	14	40
RAZEM	1 010	882		

Łącznie wynagrodzenia należne dla PwC dotyczące badania i pozostałych usług za 2018 r. wynosi wg umów 1.282.000 zł, z czego wynagrodzenie za pozostałe usługi wyniesie 82.000 zł. Wynagrodzenie za pozostałe usługi w roku 2018 obejmuje wynagrodzenie za weryfikację sprawozdania regulacyjnego zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego, weryfikację wskaźnika akcyzowego, weryfikację Wartości Regulacyjnej Aktywów, badania sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w Krajowym Planie Inwestycyjnym, weryfikację spełnienia warunków umów kredytowych.

Szczegółowe informacje dotyczące PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt Sp.k. oraz opis świadczonych usług opublikowany został raportem bieżącym nr 42/2017 z 19 grudnia 2017 r.

Szczegółowe informacje dotyczące wyboru KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz opis świadczonych usług opublikowany został raportem bieżącym nr 38/2014 z 18 grudnia 2014 r.

4. Akcje i akcjonariat

AKCJE I AKCJONARIAT

Struktura akcjonariatu i notowania

Wysokość kapitału zakładowego ENEA S.A. na dzień sporządzenia raportu za 2018 r. wynosi 441.442.578 zł i dzieli się na 441.442.578 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1 zł każda. Ogólna liczba głosów wynikających ze wszystkich wyemitowanych akcji Emitenta odpowiada liczbie akcji i wynosi 441.442.578 głosów.

Struktura akcjonariatu

Wszystkie akcje Spółki są akcjami zdematerializowanymi na okaziciela zarejestrowanymi w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych.

Poniższa tabela przedstawia strukturę akcjonariatu ENEA S.A. na dzień sporządzenia raportu okresowego za 2018 rok.

Akcjonariusz	Liczba akcji / liczba głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym / udział w ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	227 364 428	51,50%
Pozostali	214 078 150	48,50%
RAZEM	441 442 578	100,00%

Potencjalne zmiany w strukturze akcjonariatu

Spółce nie są znane umowy oraz zdarzenia, w wyniku których w przyszłości mogłyby nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych Akcjonariuszy. Tym niemniej specyfika procesu nieodpłatnego nabywania od Skarbu Państwa akcji pracowniczych przez uprawnionych pracowników i ich spadkobierców może spowodować nieznaczne zmiany w liczbie akcji posiadanych przez Skarb Państwa.

Akcje własne

ENEA S.A. ani spółki z Grupy Kapitałowej ENEA nie nabywały w 2018 r. akcji własnych Spółki.

System kontroli akcji pracowniczych

Statut ENEA S.A. przewiduje pakiet tzw. akcji pracowniczych. Na ten cel przeznaczone były wszystkie akcje zwykłe imienne serii B ENEA S.A. w liczbie 41.638.955 sztuk.

Na podstawie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji pracownicy Grupy Kapitałowej ENEA nabyli 16 maja 2010 r. prawo do bezpłatnego nabycia od Skarbu Państwa akcji Spółki. Uprawnionych do nieodpłatnego nabycia akcji ENEA było 8.818 osób, dla których przewidziano 33.239.235 akcji.

Prawo do nieodpłatnego nabycia przez osoby uprawnione od Skarbu Państwa akcji ENEA wygasło 16 maja 2012 r. Po tym terminie zawarte mogą być jedynie umowy przez spadkobierców osób uprawnionych w szczególnych przypadkach określonych w ww. ustawie.

Zgodnie z § 6 ust. 3 Statutu ENEA S.A. akcje imienne serii B należące do Skarbu Państwa przeznaczone na cele określone w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawie o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego, stały się akcjami na okaziciela z chwilą wygaśnięcia zakazu zbywania albo z chwilą wygaśnięcia prawa do nieodpłatnego nabycia akcji. Zgodnie z wiedzą Spółki, ilość akcji ENEA S.A. pozostała do nieodpłatnego udostępnienia uprawnionym pracownikom Spółki wynosiła 1.969.793, wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

ENEA S.A. nie uruchamiała w 2018 r. standardowych systemów kontroli programów akcji pracowniczych.

Notowania akcji ENEA S.A. na Giełdzie Papierów Wartościowych

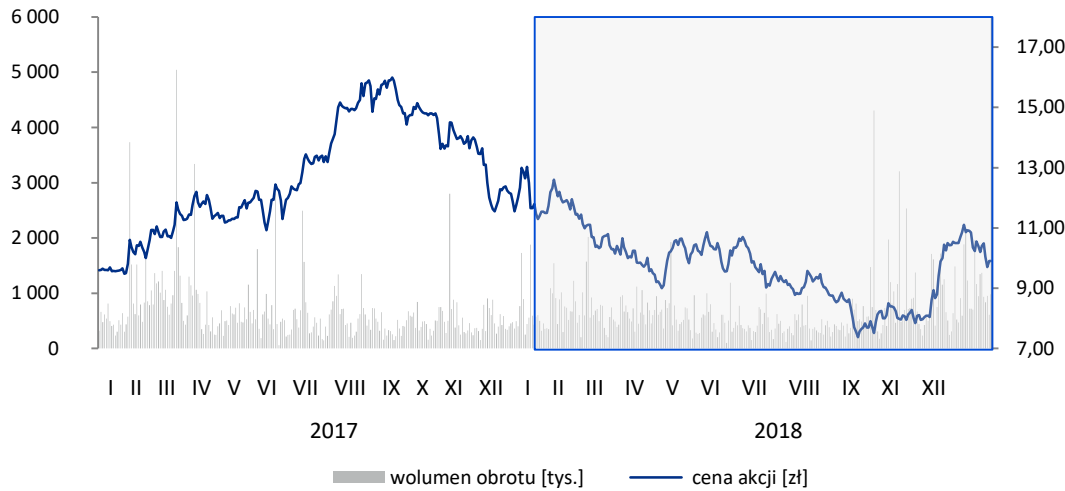
Akcje ENEA S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) od 17 listopada 2008 r. Udział akcji Spółki w indeksach na 28 grudnia 2018 r.:

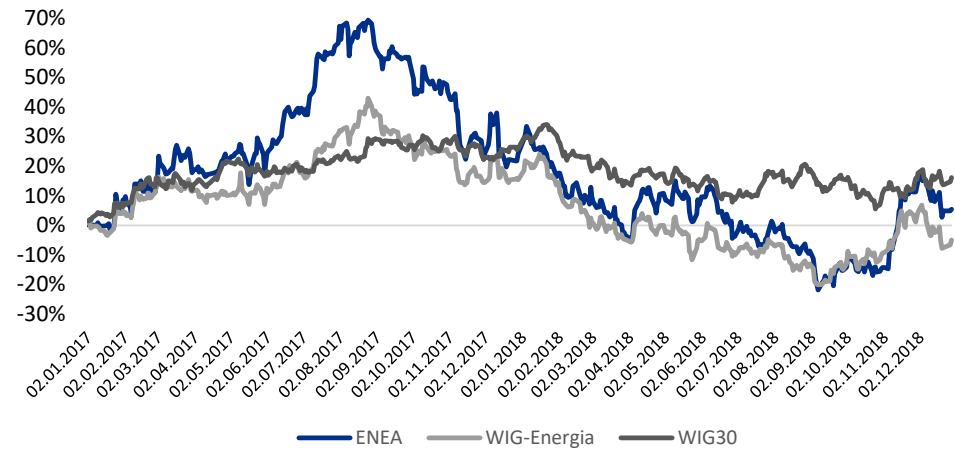
Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące akcji Spółki w okresie 2018 r.

Dane	2018
Liczba akcji [szt.]	441 442 578
Minimum [zł]	9,58
Maximum [zł]	11,5
Kurs na koniec okresu [zł]	9,9
Kurs na koniec poprzedniego okresu [zł]	11,5
Średni wolumen [szt.]	1 121 578

Notowania akcji ENEA S.A. w 2017 r. oraz w 2018 r.

Zmiana kursu akcji ENEA S.A. w porównaniu do zmian indeksów WIG30 i WIG-Energia

W 2018 r. kurs akcji ENEA S.A. spadł z 11,50 zł do 9,90 zł, tj. o 1,60 zł, czyli o 13,9%. Najwyższy kurs zamknięcia w okresie styczeń-grudzień 2018 akcje ENEA S.A. osiągnęły 8 stycznia 2018 r. (12,60 zł), natomiast najniższy – 10 września 2018 r. (7,38 zł)

5. Władze

Skład osobowy Zarządu ENEA S.A.

Od początku 2018 r. w skład Zarządu Spółki wchodziły następujące osoby: Mirosław Kowalik - Prezes Zarządu, Piotr Adamczak - Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych, Piotr Olejniczak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych oraz Zbigniew Piętka - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

Mirosław Kowalik Prezes Zarządu

Mirosław Kowalik od ponad 20 lat związany jest z branżą energetyczną, pełniąc funkcje zarządcze na szczeblu operacyjnym i strategicznym. W 2015 r. kierował firmą SNC Lavalin Sp. z o.o. Polska w randze Wiceprezesa Zarządu i Dyrektora ds. Rozwoju Biznesu. W latach 1999-2015 pracował na różnych stanowiskach menedżerskich dla Grupy ALSTOM Power, ostatnio jako Dyrektor ds. Sprzedaży i Marketingu. W latach 1995-1998 związany z koncernem ABB. Mirosław Kowalik jest absolwentem Wydziału Elektrycznego Akademii Morskiej w Gdyni. Ukończył studia menedżerskie MBA (program Rotterdam School of Management we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim oraz Gdańską Fundacją Kształcenia Menedżerów) uzyskując tytuł Executive Master of Business Administration. Jest absolwentem studiów podyplomowych Zarządzanie Finansami Przedsiębiorstw w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Odbił również wiele specjalistycznych szkoleń produktowych oraz w zakresie zarządzania, w tym ostatnio czteroletnie niestacjonarne studia doktoranckie oraz dwuletnie podyplomowe studia Executive Doctor of Business Administration na Instytucie Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk. Zakres kompetencji: Przewodniczy pracom Zarządu oraz bezpośrednio koordynuje działalność Spółki i Grupy Kapitałowej ENEA zgodnie z przyjętą Strategią.

Piotr Adamczak Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych

Piotr Adamczak jest związany z branżą energetyczną od ponad 20 lat. Karierę zawodową rozpoczął w Zakładzie Energetycznym Poznań. Kierował Wydziałem Organizacji Rynku w EnergoPartner Wielkopolska. W latach 2002-2011 pracował w Energetyce Poznańskiej, a po konsolidacji w Grupie Energetycznej ENEA S.A., na stanowiskach Kierownika Biura, Kierownika Wydziału i Dyrektora Pionu, zajmował się centralizacją i realizacją zadań w zakresie hurtowego obrotu energią elektryczną, zadań operatora handlowo-technicznego, operatora handlowego, a także współpracą handlową z OZE. Od 2011 r. pracował na stanowisku Kierownika Biura, a od 2013 r. Dyrektora Departamentu Obrotu w ENEA Trading, gdzie zajmował się działalnością handlową na rynkach energii elektrycznej, praw majątkowych do świadectw pochodzenia, uprawnień do emisji oraz współpracą handlową z OZE na rzecz spółek Grupy ENEA. Piotr Adamczak jest absolwentem Politechniki Poznańskiej na kierunku Elektrotechnika na Wydziale Elektrycznym. Ukończył również studia podyplomowe w zakresie Ekonomicznych Problemów Transformacji Elektroenergetyki w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie oraz podyplomowe studium Zarządzania obrotem energii elektrycznej w Wyższej Szkole Handlu i Usług w Poznaniu. Zakres kompetencji: Nadzór i koordynacja nad całością zadań związanych z działalnością handlową i obsługą Klientów.

Piotr Olejniczak Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Piotr Olejniczak od początku kariery zawodowej związany jest z finansami przedsiębiorstw. Posiada ponad 20-letnie doświadczenie zdobyte w firmach doradczych i inwestycyjnych, w których pełnił funkcje na stanowiskach menedżerskich. Od 2015 r. prowadził własną działalność gospodarczą, w tym doradczą. Wcześniej w latach 2008-2015 był dyrektorem w Departamencie Rynków Kapitałowych w firmie IPOPEMA Securities. Przez siedem lat pracował dla KPMG Advisory jako menadżer oraz wicedyrektor w zespole Corporate Finance. Piotr Olejniczak w latach 1996-2001 był związany z BRE Corporate Finance, gdzie awansował od stanowiska Senior Consultant do Area Manager. Prace zawodową rozpoczął w firmie Doradca Consultants Ltd. jako młodszy konsultant w Departamencie Doradztwa Finansowego. Piotr Olejniczak jest absolwentem Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Gdańskiego. Studiował również w ramach stypendium finanse oraz język niemiecki w FHTW Berlin (obecnie Hochschule für Wirtschaft und Recht Berlin) oraz na Uniwersytecie Johanna Wolfganga Goethego we Frankfurcie nad Menem. Ukończył również studia podyplomowe na Uniwersytecie Warszawskim z prawa spółek i prawa rynku kapitałowego. Zakres kompetencji: nadzór i koordynacja nad całością zagadnień ekonomiczno-finansowych i księgowych związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce i Grupie Kapitałowej ENEA oraz teleinformatyką i controllingiem.

Zbigniew Piętka Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Z branżą energetyczną związany jest od prawie 40 lat. Od 2016 r. był zastępcą Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie ds. technicznych. W latach 2009-2014 pracował jako oficer elektro-automatyk w Polskiej Żegludzie Morskiej, z którą był również związany na początku swojej kariery w latach 1981-1994. W latach 2007-2008 był Wiceprezesem ENEA ds. Infrastruktury. Doświadczenie menadżerskie zdobywał również w Zarządzie Morskich Portów Szczecin-Świnoujście, gdzie w latach 1994-2007 był kierownikiem Działu Energetycznego – Głównym Energetykiem. Zbigniew Piętka jest absolwentem Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej. Ukończył również studia podyplomowe na Politechnice Warszawskiej z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem energetycznym w warunkach rozwoju rynków energii. Zakres kompetencji: Nadzór i koordynacja nad wszystkimi zagadnieniami związanymi z Ładem Korporacyjnym, nadzorem właścicielskim, usługami w Grupie Kapitałowej ENEA.

W roku 2018 w ENEA S.A. nie została wdrożona sformalizowana polityka różnorodności w odniesieniu do władz Spółki (członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej) oraz jej kluczowych menedżerów. Spółka dokłada starań, aby każdorazowy wybór jej władz oraz kluczowych menedżerów odbywał się zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i poprzedzony był dokładną analizą doświadczenia, kompetencji, umiejętności oraz merytorycznym przygotowaniem każdego z kandydatów, bez względu na inne pozamerytoryczne kryteria, takie jak, w szczególności płeć lub wiek. W ocenie Spółki wskazane powyżej kryteria oceny kandydatów na ww. stanowiska, pozwalają dokonać wyboru kandydatów zapewniających możliwość realizacji strategii oraz rozwoju działalności Spółki.

Skład osobowy Rady Nadzorczej ENEA S.A.

W dniu 13 marca 2018 roku do Spółki wpłynęła datowana na ten sam dzień rezygnacja Pana Pawła Skopińskiego z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. W dniu 22 marca 2018 roku do Spółki wpłynęło oświadczenie Ministra Energii z tego samego dnia o skorzystaniu przez Ministra Energii z uprawnienia do powołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. Zgodnie z ww. uprawnieniem z dniem 22 marca 2018 roku do składu Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Ireneusz Kulka. W dniu 16 kwietnia 2018 roku Zarząd ENEA S.A. powziął informację o datowanym na dzień 13 kwietnia 2018 roku oświadczeniu Ministra Energii w sprawie odwołania Członka Rady Nadzorczej Spółki zgodnie z uprawnieniem przysługującym na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki. Zgodnie z ww. uprawnieniem z dniem 15 kwietnia 2018 roku ze składu Rady Nadzorczej Spółki odwołany został Pan Ireneusz Kulka. Ponadto, w dniu 16 kwietnia 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej ENEA S.A. Pana Rafała Bargiela oraz Pana Piotra Kossaka, a także powołało w skład Rady Nadzorczej Spółki Pana Ireneusza Kulkę oraz Pana Pawła Jabłońskiego, przy czym uchwała dotycząca powołania Pana Pawła Jabłońskiego, weszła w życie z chwilą podjęcia z mocą obowiązującą od dnia pozyskania przez kandydata pozytywnej opinii Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych, tj. od dnia 20 kwietnia 2018 r. W dniu 31 lipca 2018 roku do Spółki wpłynęła datowana na ten sam dzień rezygnacja Pana Rafała Szymańskiego z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej ENEA S.A.

W dniu 24 września 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A., podjęło uchwałę, na mocy której w skład Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Paweł Andrzej Korobłowski.

Na dzień publikacji niniejszego raportu Rada Nadzorcza Spółki IX kadencji składa się z dziewięciu członków i działa w następującym składzie:

Stanisław Kazimierz Hebda, Przewodniczący Rady Nadzorczej. Data powołania: 28 grudnia 2017 r.

Stanisław Kazimierz Hebda jest Dyrektorem Generalnym w Ministerstwie Energii. Posiada ponad 28-letni staż zawodowy, w tym 15 lat na stanowiskach kierowniczych. Stanisław Kazimierz Hebda jest urzędnikiem mianowanym służby cywilnej. Ekspert w zakresie nadzoru właścicielskiego nad spółkami Skarbu Państwa. Reprezentował Skarb Państwa w radach nadzorczych. Zasiadał w Komisji Egzaminacyjnej do rad nadzorczych przy Ministrze Skarbu Państwa. Stanisław Kazimierz Hebda jest absolwentem Szkoły Głównej Planowania i Statystyki (obecnie Szkoła Główna Handlowa). Studiował na Wydziale Ekonomiki Produkcji, Specjalizacja Ekonomika i Organizacja Przemysłu. Ukończył podyplomowe Studia Bezpieczeństwa Narodowego (Uniwersytet Warszawski), Studia Europejskie (Uniwersytet Warszawski) oraz podyplomowe Studia Audyt i Kontrola Wewnętrzna (Akademia Finansów). Pełnił funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu w Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. Posiada ponad 10-letnie doświadczenie w służbie dyplomatycznej, był konsulem ds. handlowych w Konsulacie Generalnym RP w Monachium i Kolonii.

Paweł Jabłoński, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej. Data powołania: 20 kwietnia 2018 r.

Paweł Jabłoński jest adwokatem wpisanym na listę prowadzoną przez Izbę Adwokacką w Warszawie. W 2010 roku ukończył studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Pracował m.in. w warszawskim biurze Gide Loyrette Nouel, a następnie od 2015 roku prowadził własną kancelarię adwokacką, świadczącą usługi na rzecz przedsiębiorców i osób fizycznych. W swojej dotychczasowej praktyce zajmował się m.in. prawem nieruchomości, badaniem due diligence spółek energetycznych i ciepłowniczych, postępowaniami regulacyjnymi, a także prowadzeniem sporów cywilnych w sprawach dotyczących służebności przesyłu i prawidłowości pomiarów zużycia energii. Obecnie jest członkiem Zespołu Ekspertkiego Prezesa Rady Ministrów.

Piotr Mirkowski, Sekretarz Rady Nadzorczej. Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

Piotr Mirkowski w latach 2009-2015 był Członkiem Rady Nadzorczej w Spółce Akcyjnej Radpec S.A. W latach 2007-2015 związany był z RTBS „Administrator” Sp. z o.o. Od 1998 r. do 1999 r. był zatrudniony w Zakładzie Usług Technicznych Energetyki Ciepłej w Radomiu na stanowisku Dyrektora ds. eksploatacji. W latach 1989-1998 pracował jako Kierownik Wydziału Sieci Ciepłych w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej w Radomiu. Piotr Mirkowski jest absolwentem Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu, specjalność technologia budowy maszyn. Ukończył również studia podyplomowe na Politechnice Warszawskiej w zakresie ciepłownictwa i ogrzewnictwa z audytingiem energetycznym. Posiada uprawnienia Audytora ISO i Pełnomocnika ISO.

Wojciech Klimowicz, Członek Rady Nadzorczej. Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Wojciech Klimowicz związany jest z ENEA S.A. od 2003 r. i obecnie pracuje w Departamencie Sprzedaży. Wojciech Klimowicz ukończył studia magisterskie na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydziale Nauk Społecznych, Kierunku Politologia (specjalność: administracja samorządowa). Ukończył także Studia Podyplomowe: Statystyczna analiza danych w administracji i biznesie na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Tadeusz Mikłosz, Członek Rady Nadzorczej. Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Tadeusz Mikłosz posiada wieloletni staż zawodowy w obszarze elektroenergetyki oraz nadzoru właścicielskiego. Od 1983 r. związany z ENEA S.A. i jej poprzednikiem prawnym, aktualnie pracownik Departamentu Zarządzania Operacyjnego. Od 1997 r. zasiadał w licznych Radach Nadzorczych spółek Prawa Handlowego. Tadeusz Mikłosz posiada wykształcenie wyższe w zakresie zarządzania zespołami ludzkimi i politologii. Ponadto, ukończył Studia Podyplomowe w zakresie prawa gospodarczego na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu.

Sławomir Brzeziński, Członek Rady Nadzorczej. Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Sławomir Brzeziński jest związany z ENEA S.A. od 2008 r. Obecnie pracuje na stanowisku Dyrektora Pionu Organizacji i Bezpieczeństwa. Wcześniej był związany m.in. ze spółką Międzynarodowe Targi Poznańskie w Poznaniu. Sławomir Brzeziński jest absolwentem Politechniki Poznańskiej, Wydziału Budowy Maszyn i Zarządzania oraz Uniwersytetu Gdańskiego, Wydziału Prawa i Administracji. Ukończył także studia podyplomowe na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu w zakresie logistyki i zarządzania łańcuchem dostaw oraz Politechnice Poznańskiej na kierunku zarządzanie jakością.

Roman Stryjski, Członek Rady Nadzorczej. Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

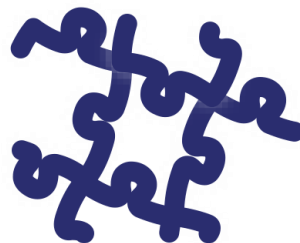
Roman Stryjski jest profesorem Uniwersytetu Zielonogórskiego, Dyrektorem Instytutu Informatyki i Zarządzania Produkcją. Wcześniej, przez wiele lat związany był zawodowo z Wyższą Szkołą Inżynierską w Zielonej Górze i Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Zielonej Górze. Członek międzynarodowych towarzystw naukowych i komitetów doradczych, Polskiego Towarzystwa Certyfikacji Energii oraz Komisji Nauk Organizacji i Zarządzania O/PAN w Poznaniu. Roman Stryjski jest dr hab. nauk technicznych Uniwersytetu Marcina Lutra Halle/ Wittenberg.

Ireneusz Kulka, Członek Rady Nadzorczej. Data powołania: 16 kwietnia 2018 r.

Ireneusz Kulka jest doświadczonym menadżerem posiadającym wieloletnie doświadczenie w zarządzaniu przedsiębiorstwami. Jego specjalizacją jest szeroko rozumiany obszar kliencki obejmujący rozwój produktów, sprzedaż oraz utrzymanie świadczonych klientom usług w branżach telekomunikacyjnej i energetycznej. Posiada stopień doktora nauk ekonomicznych a ponadto ukończył „IESE Advanced Management Program” na uniwersytecie Navarra.

Paweł Korobłowski, Członek Rady Nadzorczej. Data powołania: 24 września 2018 r.

Pan Paweł Andrzej Korobłowski w 1991 roku ukończył Wydział Elektryczny Politechniki Warszawskiej na kierunku elektrotechnika uzyskując tytuł magistra inżyniera, a w 1997 roku obronił pracę doktorską uzyskując dyplom doktora nauk technicznych. W 2002 roku ukończył studia menedżerskie na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1992 - 2018 Pan Paweł Andrzej Korobłowski pracował w p.p. PKP (od 2001 roku w spółce PKP Energetyka) zajmując stanowiska Dyrektora Biura Strategii, Dyrektora Biura Zarządzania Ryzykiem oraz Dyrektora ds. Analiz Systemowych, kierującego Wydziałem Analiz Rynku. Od 12 września 2018 roku Pan Paweł Andrzej Korobłowski jest zastępcą Dyrektora Departamentu Elektroenergetyki i Ciepłownictwa w Ministerstwie Energii. Pan Paweł Andrzej Korobłowski był Członkiem Rad Nadzorczych spółek: Telekomunikacja Kolejowa, PKP Informatyka, Elester-PKP.

Zasady powoływania oraz opis zakresu uprawnień władz jednostki dominującej

Szczegółowe informacje znajdują się w Rozdziale 7 Corporate Governance.

Zasady wynagradzania członków Zarządu ENEA S.A.

Zasady wynagradzania Członków Zarządu ENEA S.A., obowiązujące w 2018 r. zostały wprowadzone na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu, uchwalonej w związku z wejściem w życie ustawy z 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Rada Nadzorcza Uchwałą z 17 stycznia 2017 r. określiła zasady wynagradzania Członków Zarządu ENEA S.A.

Od dnia 1 stycznia 2017 r. Członków Zarządu łączą ze Spółką Umowy o świadczenie usług zarządzania (Umowa), przewidujące, że:

- a. w okresie obowiązywania Umowy Członkom Zarządu przysługuje wynagrodzenie stałe miesięczne oraz wynagrodzenie zmienne, uzależnione od poziomu realizacji celów zarządczych, które nie może przekroczyć 65% wynagrodzenia stałego rocznego
- b. w zamian za przestrzeganie przez Członków Zarządu zobowiązań wynikających z zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej w okresie zakazu konkurencji, Członkom Zarządu przysługuje odszkodowanie w łącznej wysokości obliczonej jako iloczyn 0,5-krotności miesięcznego wynagrodzenia stałego i liczby 6. W przypadku naruszenia przez Członków Zarządu zakazu konkurencji po ustaniu pełnienia funkcji, Członkowie Zarządu tracą prawo do odszkodowania z dniem doręczenia Członkowi Zarządu oświadczenia o wypowiedzeniu. Ponadto, Spółka ma prawo żądać zapłaty przez Członka Zarządu kary umownej
- c. w przypadku wygaśnięcia Umowy o świadczenie usług zarządzania na skutek wygaśnięcia mandatu Członka Zarządu, Spółka ma prawo przez okres 1 miesiąca od daty wygaśnięcia Umowy, żądać od Członków Zarządu świadczenia usług dotyczących przekazania spraw związanych z prowadzeniem Spółki osobie wskazanej przez Radę Nadzorczą, na warunkach określonych w Umowie. Z tego tytułu Członkom Zarządu przysługuje wynagrodzenie w wysokości równej miesięcznemu wynagrodzeniu stałemu
- d. Członkom Zarządu przysługuje odprawa w wysokości równej 3-krotności wynagrodzenia stałego za wyjątkiem następujących sytuacji:
 - wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany Umowy wskutek zmiany funkcji pełnionej przez Członka Zarządu w składzie Zarządu
 - wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany Umowy wskutek powołania Członka Zarządu na kolejną kadencję Zarządu
 - objęcia funkcji Członka Zarządu w spółce w ramach grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4. pkt 14 ustawy z 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów
 - rezygnacji z pełnienia funkcji

Zasady wynagradzania Członków Rady Nadzorczej ENEA S.A.

Zasady wynagradzania Członków Rady Nadzorczej ENEA S.A., obowiązujące w 2018 r. zostały wprowadzone na mocy uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 15 grudnia 2016 r. Zgodnie z postanowieniami tejże uchwały NWZ miesięczne wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalono jako iloczyn przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz mnożnika:

- dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 1,7
- dla pozostałych Członków Rady Nadzorczej – 1,5

Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przewiduje także, że:

- a. Członkom Rady Nadzorczej przysługuje wynagrodzenie, o którym mowa powyżej bez względu na liczbę zwoływanych posiedzeń
- b. wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym Członek Rady Nadzorczej nie był obecny na żadnym z prawidłowo zwoływanych posiedzeń, a nieobecność nie została usprawiedliwiona

Wysokość wynagrodzeń

Wynagrodzenie osób wchodzących w skład Zarządu ENEA S.A. pobierane w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., z którymi Spółka zawarła umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania przedstawia poniższa tabela:

Imię i Nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie netto w zł [bez VAT] ¹⁾	Świadczenia dodatkowe
Mirosław Kowalik	Prezes Zarządu	720 000,00	-
Piotr Adamczak	Wiceprezes Zarządu	660 000,00	-
Piotr Olejniczak	Wiceprezes Zarządu	660 000,00	-
Zbigniew Piętka	Wiceprezes Zarządu	660 000,00	-
Mikołaj Franzkowiak ²⁾	Wiceprezes Zarządu	304 880,82	-
Wiesław Piosik ³⁾	Wiceprezes Zarządu	304 880,82	-

W okresie sprawowania funkcji zarządczych w 2018 r. Członkowie Zarządu ENEA S.A. nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnienia w tym czasie funkcji w spółkach zależnych ENEA S.A. Wynagrodzenie otrzymane przez osoby zarządzające nie obejmowało składników pozafinansowych.

Wynagrodzenie osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej ENEA S.A. w roku obrotowym 2018 przedstawia poniższa tabela:

Imię i Nazwisko	Wynagrodzenie netto [zł]
Stanisław Kazimierz Hebda	97 652,04
Paweł Jabłoński ⁸⁾	59 480,89
Piotr Mirkowski	85 311,24
Sławomir Brzeziński	85 311,24
Wojciech Klimowicz	85 311,24
Paweł Andrzej Korobłowski ¹⁰⁾	22 986,67
Ireneusz Kulka ⁵⁾	66 276,74
Tadeusz Mikłosz	85 311,24
Roman Stryjski	85 311,24
Rafał Bargiel ⁶⁾	25 119,42
Piotr Kossak ⁷⁾	25 119,42
Paweł Skopiński ⁴⁾	17 199,85
Rafał Szymański ⁹⁾	49 764,89

Osoby wchodzące w skład Rady Nadzorczej ENEA S.A. w roku obrotowym 2018 pobierały wynagrodzenia z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej w kwocie zgodnej z obowiązującymi przepisami.

Wykaz akcji i uprawnień do akcji ENEA S.A. w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji ENEA S.A. na 31 grudnia 2018 r.	Liczba akcji ENEA S.A. na 21 marca 2019 r.	Wartość nominalna [zł]
Tadeusz Mikłosz	Członek Rady Nadzorczej	4 140	4 140	4 140

Na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego pozostałe osoby zarządzające oraz nadzorujące nie posiadają akcji ENEA S.A. Na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego osoby zarządzające i nadzorujące nie posiadają uprawnień do akcji ENEA S.A.

Na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego osoby zarządzające i nadzorujące nie posiadają akcji lub udziałów w podmiotach zależnych ENEA S.A.

¹⁾ W wynagrodzeniu zawarte są wszelkie tytuły wynikające z zawartych kontraktów i ujęte w kosztach Spółki, w tym także wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji oraz premia za rok 2017 dla byłych członków Zarządu

²⁾ Funkcja pełniona do 24 sierpnia 2017 r.

³⁾ Funkcja pełniona do 24 sierpnia 2017 r.

⁴⁾ Funkcja pełniona do 13 marca 2018 r.

⁵⁾ Funkcja pełniona od 22 marca 2018 r.

⁶⁾ Funkcja pełniona do 16 kwietnia 2018 r.

⁷⁾ Funkcja pełniona do 16 kwietnia 2018 r.

⁸⁾ Funkcja pełniona od 20 kwietnia 2018 r.

⁹⁾ Funkcja pełniona do 31 lipca 2018 r.

¹⁰⁾ Funkcja pełniona od 24 września 2018 r.

**6. Inne informacje istotne dla oceny
sytuacji emitenta mogące mieć
wpływ na przyszłe wyniki**

Otoczenie regulacyjne

Działalność ENEA S.A. prowadzona jest w otoczeniu podlegającym szczególnej regulacji prawnej, zarówno na poziomie krajowym, jak również Unii Europejskiej. Uregulowania prawne w zakresie energetyki są często pochodną decyzji o charakterze politycznym, dlatego istnieje ryzyko częstych zmian w tym zakresie, których Spółka nie jest w stanie przewidzieć, a które mogą w konsekwencji skutkować brakiem spójności i jednolitości przepisów, na podstawie których ENEA S.A. prowadzi działalność. Niezależnie od powyższego działalność Grupy regulowana jest poprzez bieżący kształt krajowego systemu prawnego określającego ramy prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, w tym w szczególności w zakresie systemu podatkowego, ochrony konkurencji i konsumentów, prawa pracowniczego czy ochrony środowiska. Nie można wykluczyć, iż zmiany w ww. obszarach tak na gruncie konkretnych aktów prawnych jak i indywidualnych interpretacji odnoszących się do istotnych obszarów działalności Grupy mogą stać się źródłem potencjalnych zobowiązań spółek z Grupy.

Wewnętrzny rynek energii elektrycznej

W 2018 roku zakończyły się negocjacje tzw. trilogi w zakresie ostatecznych zapisów Pakietu Zimowego, które mają fundamentalne znaczenie dla funkcjonowania sektora energetycznego. W szczególności należy zwrócić uwagę, że w toku negocjacji nad Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego o wewnętrznym rynku energii, ustalono brak wsparcia z krajowych rynków mocy dla jednostek wytwórczych nie spełniających tzw. standardu emisyjności 550 gr CO₂/ kWh. W ramach kompromisu o który zabiegała delegacja polska ustalono jednakże, że jednostki emitujące powyżej 550g CO₂/kWh, które zawarły umowy mocowe w ramach aukcji głównych ostatecznie rozstrzygniętych do dnia 31 grudnia 2019 roku, mogą otrzymywać wynagrodzenie za wykonanie obowiązku mocowego w całym okresie, na który uzyskano wsparcie z rynku mocy. Jest to bardzo istotny kompromis w związku z tym, że rynek mocy jest instrumentem pomocy publicznej, który wymagał zatwierdzenia przez Komisję Europejską i musi funkcjonować zgodnie z regulacjami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej.

Ponadto w toku trilogów doszło do ustalenia w Dyrektywie OZE unijnego celu OZE 2030 na poziomie 32% w finalnym zużyciu energii brutto oraz możliwość wsparcia dla nowych jednostek biomasowych o mocy powyżej 100 MW w przypadku osiągnięcia sprawności elektrycznej na poziomie 36% a w dyrektywie o efektywności energetycznej ustalono zmniejszenie zużycia energii w UE o 32,5% do 2030 roku.

W rozporządzeniu o zarządzaniu unią energetyczną (Governance) wprowadzono obowiązek sporządzania Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu, jako elementu realizacji unii energetycznej obejmującej 5 wymiarów: bezpieczeństwo energetyczne, wewnętrzny rynek energii, efektywność energetyczną, obniżenie emisyjności; badania naukowe, innowacje i konkurencyjność.

Głównym celem mechanizmu zarządzania unią energetyczną jest umożliwienie osiągnięcia celów unii energetycznej, a zwłaszcza celów ram polityki klimatyczno-energetycznej do 2030 roku, jeśli chodzi o ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, energię ze źródeł odnawialnych i efektywność energetyczną.

Zapotrzebowanie na energię elektryczną

Według prognoz ujętych w dokumencie „Aktualizacja prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię do 2030” zapotrzebowanie na energię elektryczną w najbliższych latach będzie rosło we wszystkich sektorach gospodarki. Zgodnie z ww. dokumentem produkcja energii elektrycznej netto wzrośnie do 2030 r. do 193,3 TWh.

Jednocześnie zgodnie z dokumentem „Wnioski z analiz prognostycznych dla sektora energetycznego”¹⁾ stanowiącej załącznik do projektu *Polityki energetycznej Polski do 2040 roku* krajowe zapotrzebowanie na energię elektryczną sięgnie blisko 200 TWh w 2030 r. i 230 TWh w 2040 r. Jednocześnie całkowity wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w latach 2020-2040 wynosi 40,4%. Zapotrzebowanie na moc szczytową w tym okresie wzrośnie o 35,5%.

1) https://www.gov.pl/documents/33372/436746/Wnioski_z_analiz_do_PEP2040_2018-11-23.pdf/1481a6a9-b87f-a545-4ad8-e1ab467175cf

Kluczowe cele i ustalenia Pakietu Zimowego:

Dekarbonizacja:

- w oparciu o regulacje WP w dłuższej perspektywie tj. do roku 2050 UE planuje przejście na gospodarkę zeroemisyjną – w tym celu powstaje aktualizacja Energy Road Map dla UE do 2050 r.

Intensywny rozwój odnawialnych źródeł energii (nowelizacja Dyrektywy OZE tj. RED II):

- 14 czerwca 2018 r. ustalono porozumienie długo negocjowanych przepisów. W zakresie całkowitego wiążącego celu udziału OZE na rok 2030 – ustalono poziom 32% przy jednoczesnym braku wiążących celów krajowych. Dodatkowo ustalono rewizję wykonania celu w roku 2023.
- W kontekście pomocy publicznej, wskazano warunki kwalifikacji elektrowni biomasowych do uzyskania wsparcia finansowego. W przypadku instalacji od 50 do 100 MW – wsparcie uzależniono od spełnienia poziomów efektywności zgodnie z dokumentem referencyjnym BAT LCP (Najlepsze Dostępne Techniki). W przypadku jednostek o mocy powyżej 100 MW – w przypadku osiągnięcia sprawności elektrycznej na poziomie co najmniej 36%.
- Dla sektora transportu ustalono cel OZE na rok 2030 na poziomie 14% oraz do tego roku ustalono eliminację stosowania oleju palmowego.

Wzrost efektywności energetycznej (projekt Dyrektywy o Efektywności Energetycznej), powiązanej ze wsparciem (transformacji, modernizacji) w obszarze ciepłownictwa i chłodnictwa:

- 20 czerwca 2018 r. negocjacje dotyczące finalnego kształtu przepisów zakończyły się ustaleniem zwiększenia niewiążącego ogólnoeuropejskiego celu efektywności energetycznej o 32,5% w stosunku do prognoz zużycia energii z 2007 r.
- W ramach corocznych oszczędności energii sprzedawanej odbiorcom końcowym ustalono poziom 0,80%.

Rozwój i wsparcie elektromobilności w UE, w pierwszej kolejności w transporcie publicznym (opublikowane przez KE w listopadzie 2017 roku projekty stanowiące tzw. Clean Mobility Package);

Projekt jednolitego rynku energii elektrycznej (Market Design) - nowe zasady prawnego porządku energetycznego dla Unii Europejskiej wprowadzane projektem:

Szczegółowy opis znajduje się na stronie 98, w części: Wewnętrzny rynek energii elektrycznej.

System zarządzania Unią Energetyczną (EU Governance) – rozporządzenie, którego treść ustalono 20 czerwca 2018 r. reguluje między innymi:

- Obowiązek zgłoszenia przez każde państwo członkowskie do końca 2018 r. projektu pierwszego krajowego zintegrowanego planu w zakresie energii i klimatu („ZKPEiK”) na okres 2021 r. do 2030 r. – m.in. deklarowany udział OZE państwa członkowskiego.
- Zobowiązania państw członkowskich do równomiernego rozłożenia wzrostu OZE na 10 lat (trajektoria rozwoju – osiągnięcie punktów referencyjnych – w 2022 r. zostanie 18% wymaganego wzrostu, 2025 r. – 43%, 2027 r. – 65%.)
- Brak jednoznacznego określenia środków egzekwowania celów od państw członkowskich w przypadku niewywiązywania się z założonych celów – wydawanie nieobligatoryjnych zaleceń KE.

Obligatoryjny rozwój infrastruktury sieciowej (połączeń transgranicznych); docelowo utworzenie EU DSO, nowe uprawnienia i kompetencje ACER i ENTSO-e na poziomie UE.

Rynek Mocy

W ubiegłym roku w oparciu o przepisy:

- ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy,
- Regulamin rynku mocy zatwierdzony decyzją Prezesa URE z dn. 30 marca 2018 r.,
- Rozporządzenia Ministra Energii:
 - z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie wykonania obowiązku mocowego, jego rozliczania i demonstrowania oraz zawierania transakcji na rynku wtórnym,
 - z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie parametrów aukcji głównych dla okresów dostaw przypadających na lata 2021–2023,
 - z dnia 3 września 2018 r. w sprawie zabezpieczenia finansowego wnoszonego przez dostawców mocy oraz uczestników aukcji wstępnych

Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. przeprowadziły następujące procesy rynku mocy:

- certyfikację ogólną,
- certyfikację do aukcji głównych na lata 2021–2023,
- aukcję główną na rok 2021 – 15 listopada 2018 r.,
- aukcję główną na rok 2022 – 5 grudnia 2018 r.,
- aukcję główną na rok 2023 – 21 grudnia 2018 r.

Zakontraktowane obowiązki mocowe

ENE A [MW]	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Umowa na 1 rok (istniejące)	37	37	37												
Umowa na 5 lat (modernizowane)	2 711	2 711	2 711	2 711	2 711										
Umowa na 15 lat (nowe)	915	915	915	915	915	915	915	915	915	915	915	915	915	915	915
Razem	3 663	3 663	3 663	3 626	3 626	915	915	915	915	915	915	915	915	915	915

Szacowane przychody z rynku mocy

ENE A [mln] ¹⁾	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Umowa na 1 rok (istniejące)	9	7	8												
Umowa na 5 lat (modernizowane)	651	651	651	651	651										
Umowa na 15 lat (nowe)	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220
Razem	880	878	879	871	871	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220

ENE A Połaniec S.A. uczestniczyła we wszystkich ww. procesach i w ich wyniku zawarła 2 umowy mocowe na 5-letnie okresy 2021-2025, dla bloków nr 2 i 7. Wynika to ze strategii Grupy ENE A zatwierdzonej decyzjami Zarządu ENE A S.A. przed poszczególnymi aukcjami głównymi. Pozostałe bloki za wyjątkiem bloku nr 9 zostały zgłoszone do udziału w rynku wtórnym. Decyzją Komitetu Sterującego Rynku Mocy GK ENE A zostanie zawarta pomiędzy ENE A Wytwarzanie a ENE A Elektrownia Połaniec umowa ws. wspólnego działania na rynku mocy i wzajemnego rezerwowania.

ENE A Wytwarzanie sp. o.o. uczestniczyła we wszystkich ww. procesach i w ich wyniku zawarła:

1. dziewięć umów mocowych na 5-letnie okresy dostaw 2021-2025, dla bloków nr 1-10 bez bloku 3,
2. jedną Umowę mocową na 15 letni okres dostaw 2021-2035 dla bloku 11,
3. umowy jednoroczne dostaw na lata 2021, 2022 i 2023, dla trzech jednostek Rynku Mocy z Segmentu OZE (wodne) o łącznej mocy 37,1 MW

Założenia te wynikały ze strategii Grupy ENE A zatwierdzonej decyzjami Zarządu ENE A S.A. przed poszczególnymi aukcjami głównymi. Blok nr 3 oraz jednostki węglowe w Elektrociepłowni Białystok oraz MEC Piła zostały zgłoszone do udziału w rynku wtórnym.

¹⁾ Wartość nieindeksowana

Europejski system EU ETS

8 kwietnia 2018 roku weszła w życie Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 wprowadzająca zmiany w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

W ramach powyższej dyrektywa ustanawia m.in. dwa mechanizmy finansowe:

- Fundusz Modernizacyjny - dla celów modernizacji systemów energetycznych w krajach członkowskich o niskim dochodzie. Z założenia ma być on finansowany wpływami z aukcji uprawnień w latach 2012 do 2030. Fundusz ma służyć przede wszystkim wspieraniu rozwoju efektywności energetycznej i inwestycji w OZE.
- Fundusz Innowacyjny - dla zapewnienia wsparcia finansowego rozwoju OZE, wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz innowacyjnych projektów niskoemisyjnych. Ma być zasilany środkami z uprawnień, które w przeciwnym razie miałyby być przydzielone bezpłatnie bądź sprzedane poprzez aukcje.

Ponadto zostały ustanowione ramy funkcjonowania IV fazy systemu EU ETS, a także nowe zasady działania mechanizmu stabilizacji rynkowej (MSR). Zgodnie z nimi od początku 2019 roku wskaźnik redukcji uprawnień znajdujących się w obiegu wzrósł z 12% do 24%. Uprawnienia są stopniowo przenoszone z systemu aukcyjnego do rezerwy stabilności rynkowej. Począwszy od 2024 roku przywrócony zostanie wskaźnik 12%. W IV fazie systemu EU ETS, która rozpocznie się z początkiem 2021 roku i potrwa do roku 2030, zostanie także zwiększony liniowy współczynnik redukcji z dotychczasowych 1,74% do 2,2%. Oba te elementy mają wpływ na zmniejszenie podaży na rynku EU ETS, a tym samym na obserwowany w 2018 roku wzrost cen uprawnień do emisji CO₂. W kulminacyjnym momencie zwyżek, notowania uprawnień do emisji CO₂ wzrosły ponad 3-krotnie względem początku roku. Wzrost zmienności na rynku uprawnień do emisji CO₂ wpłynął także znacząco na zwiększoną zmienność na rynkach energii w całej Europie, także w Polsce.

Rynki finansowe (MiFID 2)

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MiFID 2). 3 stycznia 2018 roku weszła w życie dyrektywa MiFID 2, będąca aktem prawnym dotyczącym przede wszystkim rynków finansowych, jednak obejmująca swoimi skutkami również przedsiębiorstwa z sektora energetycznego. Znaczenie dla sektora energetyki ma kilka kluczowych zagadnień. Po pierwsze, uprawnienia do emisji instrumenty pochodne oparte na uprawnieniach do emisji zostały bezwarunkowo włączone do katalogu instrumentów finansowych. Katalog ten został poszerzony również o transakcje pochodne dotyczące towarów (w tym terminowych transakcji forward na energię elektryczną i gaz), które stanowią odpowiedniki (ekwiwalenty) kontraktów zawieranych na rynkach zorganizowanych, tj. rynkach regulowanych, MTF i OTF. Wyjątek stanowią będą kontrakty obracane na rynkach OTF, rozliczane poprzez fizyczną dostawę, dotyczące tzw. produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym - a zatem transakcje dotyczące energii elektrycznej i gazu wchodzące w zakres rozporządzenia REMIT (tzw. REMIT carve-out). Kwalifikacja określonych produktów jako instrumenty finansowe będzie miała wpływ na zasady handlu tymi instrumentami – warunki obrotu, zabezpieczenia i rozliczenia. W konsekwencji między innymi dotychczasowy Rynek Towarowy Terminowy prowadzony przez TGE S.A. zostanie przekształcony docelowo w OTF (zorganizowaną platformę obrotu). Dyrektywa MiFID 2 zmieniła też zasady wyłączeń z konieczności uzyskiwania zezwoleń organu nadzoru finansowego (KNF) na prowadzenie działalności maklerskiej w zakresie instrumentów finansowych. Wskutek tej zmiany przedsiębiorstwa energetyczne musiały przeanalizować swoją działalność i odpowiednio dostosować do nowych wymogów albo podjąć decyzję o uzyskaniu statusu firmy inwestycyjnej. Dyrektywa MiFID 2 została wdrożona do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 1 marca 2018 roku o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie w dniu 21 kwietnia 2018 roku.

Limity Praw Majątkowych

ZIELONE

W obszarze PMOZE_A (świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach) panuje utrzymująca się nadwyżka praw na rynku, która spowodowała osiągnięcie niskich poziomów cenowych w 2016 i I połowie 2017. Na dzień 27 kwietnia szacuje się, że po realizacji obowiązku za rok 2017 na rejestrach pozostanie około 25 TWh aktywnych PMOZE_A. Rozporządzenie Ministra Energii z 11 sierpnia 2017 r. określające poziom obowiązku na lata 2018-2019 (odpowiednio 17,5% i 18,5%) poprawiło perspektywy długoterminowego rozładowania nadwyżki. Dodatkowo zmiana Ustawy OZE (nowelizacja z 20 lipca 2017r.) oraz interpretacja Ministra Energii w zakresie braku możliwości wnoszenia opłaty zastępczej, dopóki „jOz” nie osiągnie maksymalnego poziomu (300,03 PLN/MWh), spowodowały silny wzrost cen PMOZE_A powyżej poziomu 70 zł/MWh i ustanowiły utrzymującą się obecnie trend wzrostowy.

BŁĘKITNE

W obszarze PMOZE-BIO (świadectw pochodzenia energii z biogazu rolniczego) sytuacja diametralnie zmieniła się w stosunku do obowiązku umorzeniowego dla 2016 r. W pierwszej połowie roku 2017 ceny osiągały poziom nawet 470 PLN/MWh. Wycena instrumentu zbliżyła się do poziomu „jOz” (300,03 PLN/MWh) dopiero po publikacji pierwszego projektu nowelizacji Ustawy o OZE w czerwcu 2017 r. odblokowująca warunkowo wnoszenie „Oz”. Od tamtego momentu ceny praw majątkowych „błękitnych” utrzymują się w dalszym ciągu powyżej opłaty zastępczej, ale są do niej bardziej zbliżone (ponad 317 zł/MWh), uwzględniając korzyść kupującego z tytułu możliwości odliczenia akcyzy (20 zł/MWh) dla realizacji obowiązku poprzez umorzenie świadectw pochodzenia. Trend cenowy jest utrzymany z powodu spełnienia warunków pozwalających na uiszczenie „Oz” od początku 2018 roku. Stan ten powinien się utrzymywać dopóki średnia trzymiesięczna cena PMOZE-BIO będzie powyżej poziomu „jOz”.

KOGENERACJA

Obecnie funkcjonujący system praw majątkowych dla kogeneracji obowiązuje do końca 2018 r. i prowadzone są prace legislacyjne nad nowym systemem wsparcia funkcjonującym w oparciu o system aukcyjny. Prace zostały zakończone uchwaleniem ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, która wejdzie w życie w dniu 25 stycznia 2019 r.

BIAŁE

W ubiegłym roku po raz pierwszy moment realizacji obowiązku przypadła na koniec czerwca w związku z nową Ustawą o efektywności energetycznej z 20 maja 2016 r. W efekcie na rynku funkcjonują obecnie cztery indeksy dla praw majątkowych „białych”, tj.:

- PMEF – świadectwa efektywności energetycznej wydawane w oparciu o system przetargów na podstawie poprzedniej podstawy prawnej, wygaszane z dniem 30 czerwca 2019 r.;
- PMEF-2017 – świadectwa efektywności energetycznej wydawane dla zakończonych inwestycji dla wniosków składanych w 2017 r. (poza systemem przetargowym), które, podobnie jak PM „kogeneracyjne” wygasną po 30 czerwca 2018 r.;
- PMEF-2018 – świadectwa efektywności energetycznej wydawane dla zakończonych inwestycji dla wniosków składanych w 2018 r. (poza systemem przetargowym), które, podobnie jak PM „kogeneracyjne” wygasną po 30 czerwca 2019 r.;
- PMEF_F – świadectwa efektywności energetycznej wydawane dla nierozpoczętych inwestycji zgodnie z Ustawą z dnia 20 maja 2016 r., nie mające daty wygaśnięcia.

W dniu 20 lipca 2017 r. opublikowane zostały wyniki ostatniego przetargu dla inwestycji w zakresie efektywności energetycznej ogłoszonego przez URE 21 września 2016 r. W ramach poszczególnych kategorii wybrano projekty opiewające łącznie na prawie 55% puli (w sumie 806,743 toe). Wzrost ilości PMEF na rynku spowodował załamanie cen instrumentu w II połowie 2017 r. Ostatecznie jednak ceny indeksów wróciły do poziomu średnio 712 PLN/toe w związku z pojawieniem się informacji pochodzącej z Ministerstwa Energii, że jeżeli pojawi się zagrożenie, iż po realizacji obowiązku za rok 2018, tj. po 30 czerwca 2019 r. na rejestrach pozostaną niewykorzystane PMEF, wówczas mogą zostać podjęte działania mające na celu zmianę terminu ich umarzania, tj. wydłużenie ich obowiązywania. Ostatnia nowelizacja Ustawy o efektywności energetycznej choć ułatwiła proces starania się o wsparcie dla proefektywnościowych działań, w związku z pominięciem procedury przetargowej, jednocześnie ograniczyła podaż PMEF_F poprzez limitację wsparcia projektu do jednokrotnej średniorocznej oszczędności energetycznej. Przełożyło się to na wycenę PMEF_F na poziomie 1500 PLN/toe (zbliżonej do „jOz”).

Wypowiedzenie/odstąpienie przez ENEA S.A. od umów dotyczących zakupu praw majątkowych

28 października 2016 r. ENEA złożyła oświadczenia o wypowiedzeniu lub odstąpieniu od długoterminowych umów na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł (tzw. zielonych certyfikatów). Umowy te uległy rozwiązaniu. Przyczyną wypowiedzenia/odstąpienia od poszczególnych umów przez Spółkę było wyczerpanie możliwości przywrócenia równowagi kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń stron wywołanych zmianami prawa. Skutkiem finansowym wynikającym z rozwiązania umów będzie uniknięcie przez Spółkę straty stanowiącej różnicę między cenami umownymi a ceną rynkową zielonych certyfikatów. Aktualnie przed Sądem Okręgowym w Poznaniu toczą się trzy sprawy o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia (odstąpienia) przez ENEA S.A. od umów sprzedaży praw majątkowych. Dodatkowo toczą się postępowania przeciwko ENEA S.A. o zapłatę tytułem wynagrodzenia za prawa majątkowe, które wynikały z potrącenia płatności za szkodę wyrządzoną ENEA S.A. powstałą wskutek niewykonania przez kontrahentów obowiązku kontraktowego przystąpienia w dobrej wierze do renegotjacji kontraktów długoterminowych na sprzedaż praw majątkowych zgodnie z obowiązującą strony klauzulą adaptacyjną. Szacowana całkowita wartość zobowiązań umownych Enei wynosiła ok. 1.187 mln zł netto.

Zmienność i płynność na rynku hurtowym

Podwojone obligo giełdowe, które obowiązuje od początku 2018 r. znacznie przyczyniło się do poprawy płynności na wszystkich parkietach Towarowej Giełdy Energii. I tak na frontowym kontrakcie rocznym w pierwszym kwartale 2018 roku zawarto transakcje w wolumenie 165,5% większym niż na analogicznym produkcie w pierwszym kwartale 2017 roku. Wysokie ceny jak na okres pierwszego kwartału występowały także na RDN, gdzie średnia cena z Fixingu 1 ukształtowała się na poziomie 184,83 zł/MWh, gdzie rok wcześniej był to poziom 155,11 zł/MWh. Wzrost ceny spotowej w dużej mierze wynikał ze zmian struktury wytwarzania wśród elektrowni konwencjonalnych, droższych paliw produkcyjnych oraz ponoszonych wyższych kosztów środowiskowych. Droższe uprawnienia do emisji przeniosły także nastroje na parkiet terminowy TGE gdzie transakcje na kontrakt roczny BASE Y-19 w pierwszym kwartale były zawierane średnio w cenie o 25,75 zł wyższej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego na produkcie BASE Y-18. W dniu 11 października 2018 r. został skierowany do prac sejmowych projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, który m. in. nakłada na wytwórców energii elektrycznej obowiązek sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej na giełdach towarowych, na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na zorganizowanej platformie obrotu prowadzonej przez spółkę prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej giełdę towarową w rozumieniu ustawy o giełdach towarowych. Opisane powyżej zmiany w zakresie obliża giełdowego zawarte zostały w treści ustawy z dnia 9 listopada 2018 roku o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Wprowadzenie proponowanych zmian skutkować będzie objęciem całości wytwarzanej energii elektrycznej tzw. obliżem giełdowym od wejścia w życie wspomnianej ustawy, tj. od dnia 1 stycznia 2019 r.

REMIT – rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (ang. Regulation on Wholesale Energy Market Integrity and Transparency). Na mocy rozporządzenia rynek energii elektrycznej podlega ścisłym, restrykcyjnym zasadom publikacji i jawności wszystkich informacji, które mogą mieć wpływ na ceny produktów energetycznych na hurtowym rynku energii, w tym bezwzględny zakaz manipulacji rynkowej. Z REMIT wynika obowiązek rejestracji każdego uczestnika rynku w krajowym rejestrze uczestników rynku. Uczestnik rynku zobowiązany jest do raportowania danych na temat transakcji zawieranych na hurtowych rynkach energii, w tym składanych zleceń. Raportowaniu podlegają dane podstawowe dotyczące zdolności i wykorzystania infrastruktury wytwórczej. Z REMIT wynika obowiązek podania informacji wewnętrznej do publicznej wiadomości, w formie komunikatu. Rozporządzenie REMIT zakazuje manipulacji oraz prób manipulacji na rynku i zakazuje wykorzystywania informacji wewnętrznych. Rozporządzenie REMIT wyposaża organy regulacyjne w uprawnienia związane z prowadzeniem dochodzeń i egzekwowaniem przepisów rozporządzenia.

Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych

W dniu 28 grudnia 2017 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, przedłożony przez Ministra Energii. Projekt zaproponował regulacje, których celem ma być stymulowanie rozwoju elektromobilności w Polsce oraz zastosowanie w transporcie paliw alternatywnych, w tym energii elektrycznej. Ustawa ma stworzyć podstawy prawne do rozbudowy infrastruktury do ładowania samochodów energią elektryczną, wspierając rozwój rynku i infrastruktury paliw alternatywnych oraz innowacyjnych form transportu. Prezydent RP Andrzej Duda podpisał ustawę w dniu 5 lutego 2018 r. Weszła ona w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw.

Nowelizacja ustawy o OZE

W dniu 29 czerwca 2018 r. Prezydent RP podpisał ustawę z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw. Celem ustawy było dostosowanie polskich przepisów dot. pomocy publicznej do wymagań, które Komisja Europejska postawiła RP w procedurze notyfikacyjnej systemu wsparcia rozwoju OZE. Ustawa reguluje zmiany zasad systemu aukcyjnego, m.in. wprowadzając zmodyfikowany układ koszyków aukcyjnych. Efektem zaimplementowanych zmian jest także zniesienie limitu udziału w aukcjach OZE dla jednostek spalania biomasy o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 50 MW. Dodatkowo, w aspekcie biomasy, ustawa ustala udział biomasy agro w łącznym udziale wagowym biomasy na poziomie:

- 85% dla instalacji spalania wielopaliwowego oraz dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego o mocy zainstalowanej elektrycznej wyższej niż 5 MW,
- 10% dla dedykowanych instalacji spalania biomasy oraz układów hybrydowych o mocy zainstalowanej elektrycznej wyższej niż 20 MW.

Przepisy te są istotne między innymi z punktu widzenia bloku nr 9 Elektrowni Połaniec ponieważ jednostka po raz pierwszy będzie mogła wziąć udział w aukcjach OZE.

W I kwartale 2019 r. rozpoczęte zostały prace nad projektem kolejnej ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z przedstawionymi uzasadnieniami celem zmian jest realizacja zadań określonych w polityce energetycznej Polski do 2020 r., poprzez zmniejszenie obciążeń odbiorców końcowych z tytułu systemów wsparcia odnawialnych źródeł energii oraz rosnących cen energii elektrycznej. Jednocześnie nowelizacja umożliwi przeprowadzenie aukcji na zakup energii elektrycznej z OZE w 2019 roku poprzez wskazanie w przepisach przejściowych, maksymalnych ilości i wartości, które będą przedmiotem sprzedaży oraz wyznaczenie cen referencyjnych, stanowiących maksymalną wartość oferty, która może zostać złożona przez wytwórcę w ofercie aukcyjnej.

Wpływ Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw

28 grudnia 2018 r. została uchwalona Ustawa o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw („Ustawa”) obowiązująca od 1 stycznia 2019 r.

Powyższa regulacja wprowadziła między innymi:

- obniżenie stawki akcyzy dla energii elektrycznej sprzedanej odbiorcy końcowemu z 20 PLN/MWh do 5 PLN/MWh,
- określa na 2019 r. ceny i stawki opłat za energię elektryczną dla odbiorcy końcowego do zastosowania przez sprzedawców na poziomie cen stosowanych w 2018 r.
- możliwość ubiegania się przez sprzedawców o kwotę na pokrycie różnicy przychodów za obrót energią elektryczną na rzecz odbiorców końcowych od Zarządcy Rozliczeń określonego w Ustawie („Kwota różnicy ceny”).

Ustawa została znowelizowana ze skutkiem od 6 marca br. („Ustawa Znowelizowana”). Z treści Ustawy i jej uzasadnienia wynika, iż ustawodawca zakłada równoważenie interesów odbiorców energii elektrycznej oraz spółek energetycznych, co pozwala stwierdzić, iż co do zasady utracone, w skutek obniżenia cen, przychody powinny być sprzedawcom energii zwrócone. Ustawa deleguje w kilku kluczowych obszarach do rozporządzenia, których treść na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie została opublikowana.

Ustalenie wielkości rezerwy na kontrakty rodzące obciążenie na dzień 31 grudnia 2018 r.

W wyniku uchwalenia Ustawy Grupa Kapitałowa ENEA (dalej Grupa) dokonała analizy zagadnienia, czy pod kątem zapisów MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe jest zobowiązana do utworzenia rezerw na tzw. umowy rodzące obciążenia. Zgodnie z przepisami sprawozdawczymi, jeżeli dany kontrakt lub grupa kontraktów przynoszą straty, to spółka powinna rozpoznać odpowiednią rezerwę w okresie, w którym ta strata stała się nieunikniona, chyba że nie jest w stanie wiarygodnie ustalić kwoty tej rezerwy.

Mając na względzie brak przepisów wykonawczych dla wiarygodnego określenia ostatecznych skutków wejścia w życie Ustawy oraz zmiany cen dla klientów w 2019 r., innych niż taryfowi, Grupa oszacowała skutki finansowe Ustawy w możliwym i wiarygodnym zakresie. Przy szacowaniu wartości niezbędnej rezerwy przyjęto następujące założenia:

- 1) Istniejący stan prawny na 31 grudnia 2018 r.
- 2) W odniesieniu do ustalenia kosztów wykonania świadczenia w rozumieniu MSR 37, przyjęto jedynie koszty bezpośrednie (koszty nabycia energii, praw majątkowych wraz z aktualną stawką podatku akcyzowego), a pominięto koszty pośrednie (koszty własne i zysk). Kwestia, które z kosztów należy uwzględnić przy szacowaniu rezerwy na kontrakty rodzące obciążenia była przedmiotem rozważań przez KIMSF w roku 2017. KIMSF stwierdził że kwestia ta nie została jednoznacznie uregulowana, a przyjęcie rozwiązania jest kwestią osądu sporządzającego.
- 3) Dla ustalania kosztów zakupu energii przyjęto wartości rynkowe, bez uwzględnienia, że koszt wytwarzania energii w ramach Grupy Kapitałowej może być inny aniżeli rynkowy. Przyjęto wolumeny sprzedażowe energii elektrycznej na podstawie wielkości szacowanych na 2019 r. dla segmentu G w wielkościach zbliżonych do 2018 roku. W 2018 r. gospodarstwa domowe (w tym w większości stosujące taryfę G) stanowiły 22% całkowitego wolumenu sprzedaży Spółki, a klienci biznesowi stanowili pozostałe 78% całkowitego wolumenu sprzedaży.

W wyniku przyjęcia powyższych założeń ustalono co następuje:

- (a) przyjmując ceny obowiązujące w 2018 roku dla klientów z grup taryfowych G w taryfie regulowanej przez Prezesa URE, Spółka oszacowała nadwyżkę minimalnych nieuniknionych kosztów wypełnienia obowiązku nad korzyściami z realizacji kontraktu na poziomie 79 mln zł. Strata wynika z przyjęcia modelowych kosztów nabycia energii elektrycznej w 2019 roku (kosztów energii elektrycznej i prawa majątkowych oraz stawki podatku akcyzowego na poziomie wynikającym z Ustawy) i równoczesnego stosowania cen sprzedaży z 2018 roku. Wolumen sprzedaży wynika z planowanego na 2019 rok poziomu sprzedaży do klientów w Taryfie G. Na powyższą kwotę Grupa zawiązała rezerwę w księgach roku 2018.
- (b) kierując się literalnymi postanowieniami Ustawy i przyjmując ceny z cennika (nieuwzględniające rabatów i opustów handlowych) obowiązujące na dzień 30 czerwca 2018 r. dla pozostałych klientów (tj. klientów biznesowych i innych stosujących taryfy inne niż G) ustalono oszacowane korzyści z realizacji kontraktów i porównano z minimalnymi nieuniknionymi kosztami realizacji tych umów. Analiza nie wykazała nadwyżki tak określonych kosztów nad korzyściami i w związku z powyższym nie utworzono rezerw. Znowelizowana Ustawa wydana po 31 grudnia 2018 r. precyzuje, że dla klientów tych należy przyjąć stosowaną cenę sprzedaży obowiązującą w ich umowie na dzień 30 czerwca 2018 r. co spowoduje, że nastąpi obniżenie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej skutkujące powstaniem nadwyżki kosztów nad przychodami z już zawartych umów.
- (c) W związku z niepewnością co do sposobu ustalenia Kwoty różnicy ceny odstąpiono od ujmowania jakichkolwiek aktywów z tyt. rekompensat na 31 grudnia 2018 r.

Wpływ na kolejne okresy sprawozdawcze

Grupa w wyniku wprowadzenia przedmiotowej Ustawy, ze skutkiem od 1 stycznia 2019 r. stosuje w rozliczeniu z odbiorcami końcowymi ceny i stawki opłat za energię elektryczną na poziomie z 2018 r. określone w taryfie zatwierdzonej przez Prezesa URE dla klientów z grup taryfowych G. Oszacowana i ujęta na 31 grudnia 2018 r. rezerwa stanowi najlepszy szacunek minimalnych strat, ale nie uwzględnia ona prawa do rekompensaty, która może pozytywnie wpłynąć na wyniki sprzedaży dla tej grupy taryfowej.

W zakresie pozostałych odbiorców (na których składają się głównie odbiorcy biznesowi) Grupa stosuje na 2019 r. ceny wynikające z zawartych umów, w związku z brakiem zatwierdzonego rozporządzenia Ministra właściwego ds. energii. Dostosowanie do przepisów Ustawy i Ustawy Znowelizowanej Grupa zakłada w terminach wynikających z tych przepisów. Grupa szacuje, że dla tej grupy odbiorców jednostkowe obniżenie przychodów będzie zdeterminowane różnicą cen jednostkowych energii elektrycznej, której odzwierciedleniem jest różnica średnich notowań BASE 2018 i BASE 2019 na rynku hurtowym energii elektrycznej oraz zmiany cen rynkowych i poziomów procentowych w zakresie obowiązków pozyskania do umorzenia wymaganych świadectw pochodzenia (dalej „Obowiązków”). Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej w 2018 roku dla odbiorców biznesowych wyniosły 3.568 mln zł dla wolumenu sprzedaży w tym segmencie na poziomie 15.974 GWh, co daje średnią jednostkową cenę sprzedaży w wysokości 223,36 zł/MWh.

Koszty energii elektrycznej dla produktu o największej płynności tj. BASE Y notowanego na Towarowej Giełdzie Energii S.A. dla 2019 roku (BASE Y-19) w okresie notowania produktu wynoszą 237,11 zł/MWh. Analogiczna cena dla kontraktu na 2018 rok tj. BASE Y -18 wynosiła 167 zł/MWh. Różnice na rynkowej wycenie Obowiązków, które oprócz kosztu zakupu energii elektrycznej są składową ceny sprzedaży dla odbiorcy końcowego, są mimo istotnej zmiany ich struktury bardzo zbliżone rok do roku. Koszt całkowity w efekcie dla 2018 roku kształtował się na poziomie 189,21 zł/MWh, a dla roku 2019 szacowany jest na poziomie 258,49 zł/MWh.

Grupa nie identyfikuje przesłanek dla istotnego różnicowania kosztów własnych i marż dla analogicznej struktury odbiorców pomiędzy 2018 i 2019 rokiem. Na bazie wyżej wskazanych dostępnych informacji można przyjąć orientacyjne wartości parametrów wejściowych, o których mówi Znowelizowana Ustawa. Istnieje jednak znacząca niepewność, czy w regulacjach wykonawczych zostaną one wyznaczone na analogicznym lub zbliżonym poziomie. Grupa jest uprawniona na mocy Ustawy i Znowelizowanej Ustawy do otrzymania rekompensaty wynikającej z ograniczenia cen uwzględniającej zarówno koszty bezpośrednie jak i pośrednie oraz marże; dotyczy to zarówno kwot ujętych w kwocie rezerwy na straty w roku 2018, jak ewentualnych strat, które mogą powstać w roku 2019. Jednakże, biorąc pod uwagę brak przepisów wykonawczych Grupa nie jest w stanie na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania określić wielkości rekompensat ani określić na ile skompensują one potencjalne straty.

Grupa ujawnia znane lub możliwe do ustalenia kwoty, które stanowią wyłącznie element składowy wyniku na sprzedaży energii, aby wskazać potencjalną skalę różnicy pomiędzy kosztami a przychodami ze sprzedaży. Różnica policzona na bazie takich kwot może być znacząco inna od kwot rzeczywistych, które zostaną ujęte po wydaniu przepisów wykonawczych. Grupa na bieżąco analizuje przepisy i w momencie opublikowania rozporządzeń wykonawczych oraz założeń pozwalających na usunięcie niepewności i przeprowadzenie wiarygodnych oszacowań, dokona identyfikacji wyników analiz pod kątem informacji poufnych w rozumieniu 104 Rozporządzenia MAR.

Sytuacja w krajowym sektorze górnictwa węgla kamiennego

Ścieżka cenowa energii elektrycznej będzie silnie uzależniona od kosztów pozyskania paliwa produkcyjnego. Konieczność restrukturyzacji sektora górniczego w średnim terminie bez wątpienia przełoży się na zmianę cen dostarczanych miałow energetycznych. Kierunek zmian nie jest jednoznaczny, niemniej jednak jako podstawowy składnik kosztu generacji krajowej energii elektrycznej wprowadza dodatkowe ryzyka związane z procesem kontraktacji terminowej. Wydobycie krajowego sektora było nieznacznie niższe w stosunku do roku poprzedniego przy kilkunastoprocentowym wzroście cen. Przewiduje się utrzymanie dotychczasowego poziomu wydobycia w kraju.

Budowa portfela wytwórczego

Niezależnie od uruchomienia w Elektrowni Kozienice bloku o mocy 1 075 MW, ENEA planuje swoje zaangażowanie w budowę nowych źródeł lub akwizycje już istniejących. Część tych aktywności będzie realizować poprzez partnerstwa z innymi grupami energetycznymi. Realizacja tej strategii będzie oznaczała istotny wzrost znaczenia ENEA w wytwarzaniu energii elektrycznej na potrzeby Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

Koncesje

Grupy energetyczne działają na polskim rynku energii w oparciu o udzielone im koncesje. Poniższa tabela przedstawia koncesje posiadane przez Spółki GK ENEA:

Spółka	Koncesja na:
ENE A S.A.	<ul style="list-style-type: none"> • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2025 r. • obrót paliwami gazowymi - ważna do 31 grudnia 2030 r.
ENE A Operator Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • dystrybucję energii elektrycznej - ważna do 1 lipca 2030 r.
ENE A Wytwarzanie Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie energii elektrycznej - ważna do 31 grudnia 2030 r. • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2030 r. • wytwarzanie ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r.
ENE A Trading Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2030 r. • obrót paliwami gazowymi - ważna do 31 grudnia 2030 r. • obrót gazem ziemnym z zagranicą - ważna do 31 grudnia 2030 r.
ENE A Ciepło Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • obrót, wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję energii cieplnej do 30 września 2028 r. • obrót energią elektryczną - ważna do 1 września 2028 r. • wytwarzanie energii elektrycznej - ważna do 30 listopada 2028 r. • obrót paliwami gazowymi - ważna do 10 stycznia 2029 r.
MEC Piła Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • wytwarzanie energii elektrycznej - ważna do 31 grudnia 2030 r.
PEC Oborniki Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r.
ENE A Elektrownia Połaniec S.A.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie energii elektrycznej - ważna do 1 listopada 2025 r. • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2030 r. • wytwarzanie ciepła - ważna do 1 listopada 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 1 listopada 2025 r.
LW Bogdanka S.A.	<ul style="list-style-type: none"> • wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Bogdanka objętego obszarem górniczym Puchaczów V - ważna do 31 grudnia 2031 r. • wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Lubelskie Zagłębie Węglowe – obszar K-3 objętego obszarem górniczym Stręczyn - ważna do 17 lipca 2046 r. • wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Ostrów położonego na terenie gmin: Ludwin, Łęczna, Ostrów Lubelski, Puchaczów, Sosnowica, Uścimów w województwie lubelskim - ważna do 31 grudnia 2065 r.

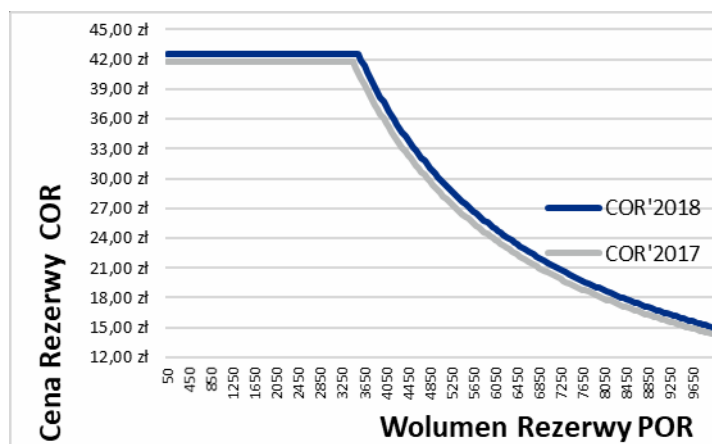

Operacyjna Rezerwa Mocy (ORM)

- Mechanizm ORM prowadzony jest przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne - Operatora Systemu Przesyłowego (OSP) w ramach katalogu usług systemowych
- Dla wytwórców energii jest bodźcem ekonomicznym do oferowania OSP mocy wytwórczych w godzinach szczytowego zapotrzebowania na moc
- ORM są objęte dyspozycyjne zdolności wytwórcze, stanowiące nadwyżkę mocy dostępnej dla OSP ponad zawarte kontrakty dla zapotrzebowania na energię elektryczną
- Cena jednostkowa za ORM zależy od ilości dostępnych dla OSP zdolności wytwórczych ponad zapotrzebowanie na energię elektryczną pokryte:
 - w ramach umów sprzedaży energii
 - na Rynku Bilansującym w ramach zmiany swobodnej

Cena jednostkowa za ORM zależy od ilości dostępnych dla OSP zdolności wytwórczych ponad zapotrzebowanie i nie może być wyższa niż cena referencyjna, która dla roku 2016 wyniosła 41,20 zł, dla roku 2017 - 41,79 zł/MWh, dla roku 2018 – 42,58 zł/MWh a w roku 2019 ten poziom to 43,73 zł/MWh

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się ceny jednostkowej za ORM w zależności od ilości mocy wytwórczych dostępnych dla OSP:

Parametry modelu rozliczeń ORM dla lat 2017-2018:

Parametr	2017	2018
Budżet godzinowy [zł]	144 070,61	150 815,81
Cena referencyjna [zł/MWh]	41,79	42,58
Wielkość godzinowa wymaganej ORM [MWh]	3 447,49	3 514,94
Liczba godzin szczytu zapotrzebowania	3 765	3 780
Budżet roczny ORM [mln zł]	542,4	570,1

W 2016 r. zmieniono obowiązujące zasady rozliczania ORM, które we wcześniejszych okresach powodowały, że w godzinach, w których cena jednostkowa za ORM osiągała wartość maksymalną, OSP nie wykorzystywał w pełni budżetu przeznaczanego na tę usługę. Od roku 2016 zostały wprowadzone dodatkowe rozliczenia korekcyjne (miesięczne i roczne), które weryfikują ponownie rozliczenie i ewentualne niewykorzystane środki z ORM są rozdysponowywane na jednostki uczestniczące w rezerwie. Od roku 2017 w ramach wolumenu ORM (POR) są uwzględniane jednostki odbiorcze z możliwością redukcji zapotrzebowania (DSR). Od 2018 roku zwiększono budżet ORM.

Taryfa dla usług dystrybucji energii elektrycznej 2018 w kontekście regulacji jakościowej oraz tzw. „taryfy antysmogowej”

Nowy model regulacji jakościowej zaczął obowiązywać od 1 stycznia 2016 r. Zgodnie z jego założeniami, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzależnił część przychodu regulowanego OSD od jakości usług świadczonych przez te podmioty. Ocena ta odbywa się poprzez pomiar szeregu wskaźników, w szczególności niezawodności zasilania oraz czasu realizacji przyłączy do sieci elektroenergetycznej. Z perspektywy zatwierdzonej na rok 2018 Taryfy dla usług dystrybucji energii elektrycznej stwierdzić należy, że dla omawianego roku, wpływ regulacji jakościowej na możliwy do uzyskania przez Spółkę przychód jest nieznaczny. Ponadto w związku z Rozporządzeniem Ministra Energii z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną w Taryfie dla usług dystrybucji energii elektrycznej utworzona została nowa grupa taryfowa G12as. Ma ona promować pobór energii w okresie tzw. doliny nocnej, poprzez ustalenie preferencyjnych stawek składnika zmiennego stawki sieciowej. Przeprowadzone analizy wskazują, że jej wpływ na przychody OSD jest obecnie neutralny.

Wzrost liczby klientów korzystających z możliwości zmiany sprzedawcy w 2018 roku

Duża liczba aktywnych sprzedawców energii elektrycznej powodowała agresywną politykę cenową spółek obrotu i presję na marżę uzyskiwaną ze sprzedaży energii klientom detalicznym. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że coraz więcej klientów decyduje się na zmianę sprzedawcy energii choć dynamika tych zmian była mniejsza niż w 2017 roku. Liczba odbiorców TPA (ang. Third Party Access, zasada dostępu stron trzecich do sieci) wśród przedsiębiorstw (grupy taryfowe A, B, C) wg stanu na koniec grudnia 2018 r. wyniosła 201.005, a więc zwiększyła się 6,8% (w 2017 roku wzrost o 8,3%). Natomiast wśród gospodarstw domowych (grupa taryfowa G) z zasady TPA wg stanu na 2018 r. skorzystało 604.612 klientów, co oznacza wzrost o 10,6% (w 2017 roku wzrost o 18,2%) w stosunku do stanu na koniec grudnia 2017 r. ¹⁾

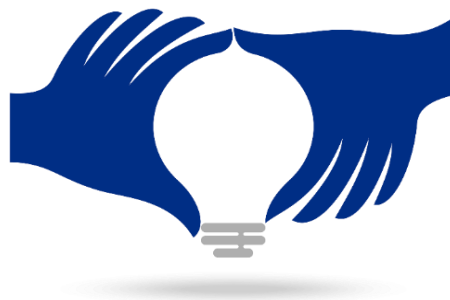
Zwolnienie z obowiązku taryfowania gospodarstw domowych

Na podstawie Art. 49 Ustawy – prawo energetyczne Prezes URE może zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia, jeżeli stwierdzi, że działa ono w warunkach konkurencji. Ewentualne zwolnienie z taryfowania może pozytywnie wpłynąć na marżę ze sprzedaży energii.

Istotne trendy w obszarze Dystrybucji

Pojawiające się nowe technologie, rosnące oczekiwania Klientów oraz dynamicznie zmieniające się otoczenie gospodarcze w Polsce i na świecie powodują zmiany w sposobie funkcjonowania OSD. Skutkują one koniecznością wdrażania szeregu rozwiązań innowacyjnych w obszarze dystrybucji, prowadzących do modernizacji i rozbudowy sieci dystrybucyjnej uwzględniającej wiodące trendy w energetyce. Kluczowe trendy związane są z:

- rozwojem i wdrażaniem inteligentnych sieci,
- rozwojem i wdrażaniem nowoczesnych systemów IT wspierających zarządzanie siecią,
- pojawieniem się nowych rozwiązań instytucjonalnych i technicznych, takich jak klastry, spółdzielnie energetyczne, rynek prosumencki, magazyny energii, elektromobilność,
- prowadzeniem projektów badawczo-rozwojowych (B+R).

¹⁾ ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogolne/aktualnosci/7389,Kolejni-odbiorcy-energii-elektrycznej-skorzystali-z-prawa-wyboru-sprzedawcy.html?search=17331048

Nowe Technologie

Pojawiające się nowe technologie, rosnące oczekiwania Klientów oraz dynamicznie zmieniające się otoczenie gospodarcze w Polsce i na świecie powodują zmiany w sposobie funkcjonowania OSD. Skutkują one koniecznością wdrażania szeregu rozwiązań innowacyjnych w obszarze dystrybucji, prowadzących do modernizacji i rozbudowy sieci dystrybucyjnej uwzględniającej wiodące trendy w energetyce.

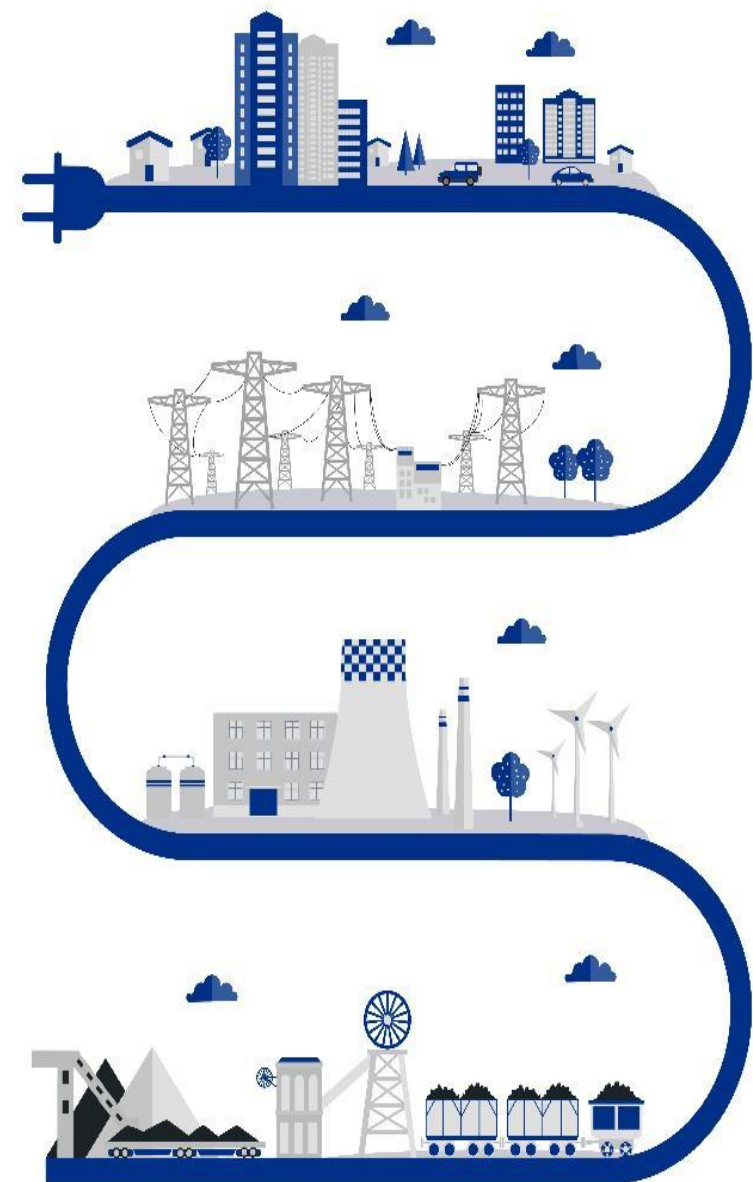
Kluczowe trendy związane są z:

- rozwojem i wdrażaniem inteligentnych sieci,
- rozwojem i wdrażaniem nowoczesnych systemów IT wspierających zarządzanie siecią,
- pojawieniem się nowych rozwiązań instytucjonalnych i technicznych, takich jak klastry, spółdzielnie energetyczne, rynek prosumencki, magazyny energii, elektromobilność,
- prowadzeniem projektów badawczo-rozwojowych (B+R).

Model regulacji jakościowej

W 2018 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przeprowadził ewaluację modelu regulacji jakościowej na lata 2016-2020, opracowanego w 2015 roku. W wyniku tej ewaluacji Prezes URE opublikował dokument „Regulacja jakościowa w latach 2018-2025 dla Operatorów Systemów Dystrybucyjnych (którzy dokonali, z dniem 1 lipca 2007 roku, rozdzielenia działalności)”. Najważniejsze zmiany, jakie zostały wprowadzone w modelu regulacji jakościowej, które będą obowiązywać od 2018 roku, to:

- wprowadzenie tzw. wskaźników obszarowych - w miejsce 2 wskaźników niezawodności (SAIDI, SAIFI) wprowadzono wskaźniki obszarowe z podziałem na 4 obszary: duże miasta, miasta na prawach powiatu, miasta, wsie,
- określenie metody wyznaczania nowych długoterminowych celów (do 2025 r.),
- wyeliminowanie z obliczania wskaźników niezawodności zdarzeń pogodowych o charakterze katastrofalnym,
- przyznanie premii za wykonanie celów końcowych regulacji jakościowej,
- odniesienie kary za niewykonanie celów rocznych do kwoty zwrotu z kapitału stanowiącego część przychodu regulowanego.

Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO)

RODO jest unijnym aktem prawnym, który obowiązuje od 25 maja 2018 r. we wszystkich krajach członkowskich. Wprowadza nowe zasady przetwarzania danych osobowych i nakłada na administratorów danych nowe obowiązki. Grupa Kapitałowa ENEA w swojej działalności uwzględnia wymagania nowych przepisów, w tym zapewnia odpowiedni poziom bezpieczeństwa dla przetwarzanych danych osobowych, mając przede wszystkim na uwadze ochronę praw i wolności osób, których dane przetwarza.

Postępowania sądowe i administracyjne

Na dzień przekazania niniejszego raportu nie toczą się istotne postępowania dotyczące zobowiązań lub wierzytelności, których stroną byłaby ENEA S.A. lub jednostka zależna. Szczegółowy opis postępowań zamieszczony jest w nocie 50 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENEA za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Spory zbiorowe

W żadnej z kluczowych spółek wchodzących w skład GK ENEA nie ma sporów zbiorowych. W celu wyeliminowania zagrożenia i ewentualnego powstania sporu zbiorowego zarządy spółek prowadzą systematycznie dialog ze stroną społeczną.

Umowa Społeczna

W Grupie ENEA prowadzone są rozmowy ze Stroną Społeczną w celu zawarcia nowej umowy społecznej.

Rating

1 października agencja ratingowa Fitch Ratings potwierdziła dla ENEA S.A. długoterminowe ratingi w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie "BBB" ze stabilną perspektywą. Potwierdzenie ratingów uwzględnia zmianę profilu biznesowego Spółki, w którym zwiększyła się rola bardziej ryzykownych, zdaniem Fitch, segmentów działalności takich jak wytwarzanie energii elektrycznej i górnictwo węgla kamiennego. Nadal jednak istotną część działalności Spółki stanowi bardziej przewidywalny sektor dystrybucji energii elektrycznej.

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń

Zgodnie z regulacjami unijnymi, a w szczególności Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych - IED (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola), od 1 stycznia 2016 r. obowiązują nowe, zaostrzone normy ochrony środowiska. W związku z powyższym wszyscy producenci energii elektrycznej w Polsce, którzy wykorzystują przede wszystkim wysokoemisyjne technologie węglowe, są zobligowani dostosować bloki energetyczne do nowych wymagań środowiskowych. Prawo, wychodząc naprzeciw problemom przedsiębiorców, przewiduje możliwość skorzystania z mechanizmów derogacyjnych. Złagodzenie wymagań dyrektywy IED w postaci derogacji pozwala zyskać dodatkowy czas na dostosowanie jednostek wytwórczych do zaostrzonych norm emisji zanieczyszczeń do powietrza. 17 sierpnia 2017 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowano tzw. konkluzje BAT (kBAT) dla dużych obiektów energetycznego spalania (Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1442 z 31 lipca 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE). Opublikowane kBAT wprowadzają m.in. bardziej restrykcyjne (niż w dyrektywie IED) wymogi dla takich zanieczyszczeń, jak: dwutlenek siarki, tlenki azotu i pył. Dopuszczalnymi poziomami emisji (BAT – AELs) objęte zostały także dodatkowe substancje: rtęć, chlorowódz, fluorowódz i amoniak. Zgodnie z wymogami określonymi w kBAT, począwszy od 17 sierpnia 2017 r. rozpoczął się 4-letni okres dostosowawczy.

Elektrownia Koźienice – bloki 1-10

2018/2017	SO ₂			NO _x			Pył ¹⁾			CO ₂		Produkcja energii elektrycznej brutto [MWh]
	Emisja SO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji SO ₂ [kg/MWh]	Opłata za emisję SO ₂ [tys.zł]	Emisja NO _x [Mg]	Wskaźnik emisji NO _x [kg/MWh]	Opłata za emisję NO _x [tys.zł]	Emisja pyłu [Mg]	Wskaźnik emisji pyłu [kg/MWh]	Opłata za emisję pyłu [tys.zł]	Emisja CO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji CO ₂ [kg/MWh]	
2018	7 442,22	0,659	3 944,4	7 644,85	0,677	4 051,8	246,73	0,022	86,4	9 728 131,28	862	11 291 279,16
2017	9 601,85	0,747	5 089,0	11 876,85	0,924	6 294,7	281,64	0,022	98,6	11 192 829,31	871	12 853 580,92
Zmiana %	-22,49	-11,78	-22,49	-35,63	-26,73	-35,63	-12,40	0,00	-12,37	-13,09	-1,03	-12,15

Elektrownia Koźienice – blok 11 vs. bloki 1-10

2018	SO ₂			NO _x			Pył			CO ₂		Produkcja energii elektrycznej brutto [MWh]
	Emisja SO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji SO ₂ [kg/MWh]	Opłata za emisję SO ₂ [tys.zł]	Emisja NO _x [Mg]	Wskaźnik emisji NO _x [kg/MWh]	Opłata za emisję NO _x [tys.zł]	Emisja pyłu [Mg]	Wskaźnik emisji pyłu [kg/MWh]	Opłata za emisję pyłu [tys.zł]	Emisja CO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji CO ₂ [kg/MWh]	
Blok 11 ²⁾	1 339,20	0,229	475,3	2 005,51	0,343	735,1	105,67	0,018	27,1	4 348 838,24	745	5 839 183,70
Bloki 1-10	7 442,22	0,659	3 944,4	7 644,85	0,677	4 051,8	246,73	0,022	86,4	9 728 131,28	862	11 291 279,16

¹⁾ W czerwcu 2018 r. był remont IOS IV w związku z powyższym część spalin z bloków 200 MW emitowana była bez odsiarczania przez Komin K2, i wiązało się to z okresowym zwiększeniem ilości emitowanego pyłu

²⁾ Dane z uwzględnieniem emisji zanieczyszczeń z kotłowni rozruchowej

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń

Elektrociepłownia Białystok

2018/2017	SO ₂			NO _x			Pył ¹⁾			CO ₂		Produkcja energii elektrycznej brutto [MWh]
	Emisja SO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji SO ₂ [kg/MWh]	Opłata za emisję SO ₂ [tys.zł]	Emisja NO _x [Mg]	Wskaźnik emisji NO _x [kg/MWh]	Opłata za emisję NO _x [tys.zł]	Emisja pyłu [Mg]	Wskaźnik emisji pyłu [kg/MWh]	Opłata za emisję pyłu [tys.zł]	Emisja CO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji CO ₂ [kg/MWh]	
2018	169	0,115	89,4	386	0,263	204,6	35	0,024	13,1	280 147	191	1 465 833,919 ¹⁾
2017	1395	0,898	739,5	282	0,181	149,3	63	0,041	23,2	525 280	338	1 553 521,680 ¹⁾
Zmiana %	-87,9	-87,2	-87,9	37,1	45,3	37,1	-45,3	-42,0	-43,2	-46,7	-43,5	-5,6

1) produkcja energii elektrycznej brutto + ciepła [MWh]

ENEA Elektrownia Połaniec

2018/2017	SO ₂			NO _x			Pył ¹⁾			CO ₂		Produkcja energii elektrycznej brutto [MWh]
	Emisja SO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji SO ₂ [kg/MWh]	Opłata za emisję SO ₂ [tys.zł]	Emisja NO _x [Mg]	Wskaźnik emisji NO _x [kg/MWh]	Opłata za emisję NO _x [tys.zł]	Emisja pyłu [Mg]	Wskaźnik emisji pyłu [kg/MWh]	Opłata za emisję pyłu [tys.zł]	Emisja CO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji CO ₂ [kg/MWh]	
2018	8 876,89	0,81	4 704,75	7 759,52	0,70	4 112,55	617,66	0,06	216,18	8 219 329,0	746,34	11 012 854,30
2017	7 112,70	0,71	3 769,73	11 901,09	1,19	6 307,58	555,78	0,06	194,52	7 029 514,0	704,77	9 974 193,20
Zmiana %	24,80	14,08	24,80	-34,80	-41,18	-34,80	11,13	0,00	11,14	16,93	5,90	10,41

Dotrzymanie wymogów formalno-prawnych

ENEA Wytwarzanie

ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. korzysta z derogacji wynikającej z dyrektywy IED jakim jest Przejściowy Plan Krajowy (PPK):

- w zakresie emisji dwutlenku siarki oraz pyłu: Elektrownia Kozienice (bloki 1-10) - wspólnie z Elektrociepłownią Białystok,
- w zakresie emisji NOx: Elektrociepłownia Białystok - samodzielnie.

W okresie obowiązywania PPK, tj. od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2020 r., obowiązują roczne, malejące z roku na rok, pułapy emisyjne. Pułap emisyjny w ostatnim roku obowiązywania PPK określony jest na poziomie odpowiadającym standardowi emisyjnemu danego zanieczyszczenia, wynikającemu z dyrektywy IED (dla Elektrowni Kozienice 200 mg/m³_{usr} dla SO₂ i 20 mg/m³_{usr} dla pyłu).

Emisję zanieczyszczeń w ramach PPK za okres 1-4Q 2018 r. oraz stopień wykorzystania rocznych pułapów emisyjnych zestawiono w tabeli poniżej.

Instalacja		SO ₂		Pył		NO _x	
		[Mg]	% wykorzystania	[Mg]	% wykorzystania	[Mg]	% wykorzystania
Elektrownia Kozienice	emisja	6 766,67		196,20		nd.	
	roczny pułap	10 018,00	67,55	1 127,00	17,41	nd.	nd.
Elektrociepłownia Białystok	emisja	173,04		20,38		341,72	
	roczny pułap	1 688,34	10,25	143,37	14,21	966,99	35,34
Razem	emisja	6 939,71		216,58		341,72	
	roczny pułap	11 706,34	59,28	1 270,37	17,05	966,99	35,34

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 roku w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz.U. z 2018 r., poz. 680), w odniesieniu do bloku 11 w zakresie emisji wszystkich zanieczyszczeń oraz w odniesieniu do bloków 1-10 w zakresie emisji NOx, obowiązują następujące warunki uznania standardów emisji za dotrzymane:

- żadna z zatwierdzonych średnich miesięcznych wartości stężeń substancji nie przekracza 100% standardu emisyjnego,
- żadna z zatwierdzonych średnich dobowych wartości stężeń substancji nie przekracza 110% standardu emisyjnego,
- 95% wszystkich zatwierdzonych średnich jednogodzinnych wartości stężeń substancji w ciągu roku kalendarzowego nie przekracza 200% standardu emisyjnego.

W przypadku niedotrzymania nawet jednego z warunków określonych w punktach a), b), c) zachodzi ryzyko naliczenia kary za każde godzinowe przekroczenie liczone od początku roku.

W 2018 roku nie stwierdzono naruszeń wymogów formalno-prawnych.

Elektrownia Kozienice realizuje cele nakreślone przez prawodawstwo krajowe i wspólnotowe (dyrektywa IED, konkluzje BAT). W Elektrowni funkcjonuje pięć instalacji odsiarczania spalin, które gwarantują wymaganą redukcję emisji SO₂ ze spalin wszystkich bloków. Wszystkie bloki Elektrowni wyposażone są w wysokosprawne elektrofiltry, poddawane modernizacjom w celu utrzymania wysokiej skuteczności odpylania. Bloki (z wyłączeniem bloku nr 3) są także wyposażone w instalacje do selektywnej katalitycznej redukcji NOx (SCR). Obecnie trwa zabudowa ostatniej instalacji SCR - dla bloku 500 MW nr 9 (wraz z wymianą elektrofiltru). Na przestrzeni ostatnich lat modernizacji poddano oczyszczalnie ścieków bytowych i deszczowo-przemysłowych dla bloków 9-11.

Zagadnienie dotyczące obszaru Wydobycia – LW Bogdanka:

Rekultywacja

- w 2018 r. rozpoczęto roboty rekultywacyjne na terenach objętych szkodami górniczymi w m. Nadrybie Wieś. Prace polegają na wykonaniu stawu rybnego oraz podwyższeniu terenu odpadami górniczymi, przykryciu masami ziemnymi i zadrzewieniu. Termin zakończenia robót- jesień 2019 r.
- na bieżąco prowadzona jest pielęgnacja zorganizowanej zieleni, obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz zrehabilitowanych w latach ubiegłych terenów przemysłowych w rejonie Pola Bogdanka, Nadrybie i Stefanów oraz zaplecza kolejowego w Zawadowie.

Ochrona powierzchni

- wpływ prowadzonej w 2018 r. eksploatacji górniczej na powierzchnię ujawniał się, tak jak dotychczas, głównie w postaci powiększenia się powierzchniowego zasięgu dotychczasowych oddziaływań
- maksymalne osiadania w granicach OG „Puchaczów V” utrzymują się w rejonie wsi Bogdanka i Nadrybie Wieś gm. Puchaczów i wynoszą ok. 5,0 m w centralnej części niecki osiadań w tym rejonie
- szkody w obiektach budowlanych w 2018 r., tak jak dotychczas, w większości przypadków dotyczyły wiejskiej zabudowy, zgłoszone uszkodzenia w tych budynkach nie stwarzały zagrożenia dla użytkowników i były usuwane na bieżąco
- koszty usuwania szkód spowodowanych eksploatacją górniczą w 2018 r. wyniosły ogółem ok. 5,37 mln zł.

Sankcje i opłaty grożące Spółce z tytułu ochrony środowiska

- działalność górnicza pociąga za sobą opłatę eksploatacyjną, z tytułu korzystania ze środowiska naturalnego, korzystania z usług wodnych oraz szereg kosztów związanych z:
 - zagospodarowaniem odpadów pogórnich
 - rekultywacją terenów przemysłowych
 - monitoringiem środowiskowym
 - opracowaniem operatów i dokumentacji niezbędnych do właściwego funkcjonowania zakładu
- opłata eksploatacyjna jest wnoszona co pół roku na konta gmin, na terenie których prowadzi się eksploatację (60%) oraz na poczet Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (40%)
- LW Bogdanka S.A. spełnia standardy w zakresie ekologii i w 2018 r. nie poniosła kar z tytułu naruszenia warunków korzystania ze środowiska, określonych w obowiązujących przepisach prawnych.

Ochrona powietrza atmosferycznego

- LW Bogdanka S.A. nie posiada emitora zorganizowanego emitującego pyły i gazy do atmosfery
- niezorganizowanym emitorem jest obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdancie, który może być źródłem pylenia w czasie suchych i wietrznych dni
- emisja niezorganizowana do powietrza pochodzi ze spalania paliw w silnikach spalinowych wykorzystywanych w spółce oraz procesów spawania.

Gospodarka wodno-ściekowa

Dotyczy przede wszystkim wód dołowych, w tym:

- drenowania górotworu w obrębie wyrobisk górniczych
- gospodarczego wykorzystania wody dołowej do celów ppoż. i technologicznych
- wypompowywania wody na powierzchnię
- retencjonowania wody dołowej w zbiorniku - osadniku na powierzchni w celu redukcji zawiesiny
- zrzutu wód ze zbiornika poprzez system rowów odprowadzających oraz ciek - Rów Żelazny do rzeki Świnki w ilości ok. 14 957 m³/dobę
- wody dołowe charakteryzują się sumą chlorków i siarczanów w wysokości 990 mg/dm³
- gospodarczego wykorzystania wód dołowych na powierzchni (Zakład Przeróbki Mechanicznej Węgla, Łęczyńska Energetyka sp. z o.o. - w ramach Stacji Uzdatniania Wody).

Gospodarka odpadami

- w 2018 r. łączny przychód odpadów górniczych wyniósł - 6 646,2 tys. ton
- około 47% odpadów poddanych było odzyskowi i zagospodarowaniu. Odzysk odpadów tj. wykorzystanie do rekultywacji terenów, utwardzania dróg, placów, produkcji cementu w Cementowni „Ożarów” i innych celów wyniósł – 3 093,1 tys. ton
- 97% odpadów wykorzystywane jest do wykonywania rekultywacji terenów zdegradowanych oraz terenów na szkodach górniczych. Polega ona na przywróceniu tym terenom pierwotnej rzeźby poprzez wypełnienie terenu odpadami górniczymi, a następnie przykryciu ich warstwą glebową i zagospodarowaniu w kierunku rolnym bądź zadrzewieniowym.
- pozostałe odpady wydobywcze (3 553,0 tys. t) są składowane na obiekcie unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdancie.
- LW Bogdanka S.A. prowadzi zagospodarowanie innych odpadów przemysłowych przekazuje jednostkom uprawnionym odpady, które nadają się do wykorzystania (drewno, oleje przepracowane, złom, ścinki taśm przenośnikowych) lub unieszkodliwiania (zużyte źródła światła, opakowania po klejach, farbach itp.).

7. Corporate governance

OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

Określenie stosowanego zbioru zasad

Kreowanie wartości dla akcjonariuszy, również poprzez transparentność spółki jest jednym z priorytetów Grupy Kapitałowej ENEA. Mając to na uwadze, Zarząd ENEA S.A. oświadcza, że w 2018 r. Spółka stosowała zasady ładu korporacyjnego (ang. corporate governance) stanowiące Załącznik do Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z 13 października 2015 r., pn. „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (DPSN, zasady ładu korporacyjnego), które zostały opublikowane w serwisie prowadzonym przez GPW pod adresem internetowym https://www.gpw.pl/lad_korporacyjny_na_gpw.

Zasady i rekomendacje ładu korporacyjnego, od których odstąpiono

Intencją Zarządu ENEA S.A. jest stosowanie wszystkich zasad ładu korporacyjnego. Z uwagi jednak na fakt, że część zasad może stwarzać konieczność poniesienia przez Spółkę nadmiernych obciążeń, które mogłyby przewyższać ewentualne korzyści wynikające z potrzeb rynku, Spółka odstąpiła w 2018 r. od stosowania części zasad i rekomendacji ładu korporacyjnego wskazanych poniżej.

I. Zarząd i Rada Nadzorcza

II.Z.3. Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności, o których mowa w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie ze Statutem ENEA S.A. kryteria niezależności powinien spełniać, co najmniej jeden członek Rady Nadzorczej. Statut Spółki nie zabezpiecza zatem przestrzegania przedmiotowej zasady. Jednakże Zarząd deklaruje, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

II.Z.5. Członek rady nadzorczej przekazuje pozostałym członkom rady oraz zarządowi spółki oświadczenie o spełnianiu przez niego kryteriów niezależności określonych w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie ze Statutem Spółki, niezależny członek Rady Nadzorczej jest zobowiązany do złożenia Spółce pisemnego oświadczenia, co do spełniania wszystkich kryteriów niezależności – wraz ze zobowiązaniem do niezwłocznego informowania Spółki o zaprzestaniu spełniania tych kryteriów. Statut ENEA S.A. nie przewiduje natomiast obowiązku składania tego rodzaju oświadczeń pozostałym członkom Rady Nadzorczej. Jednakże Zarząd deklaruje, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

II.Z.7. W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej zastosowanie mają postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4. W przypadku gdy funkcję komitetu audytu pełni rada nadzorcza, powyższe zasady stosuje się odpowiednio.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w odniesieniu do zadań i funkcjonowania komitetów działających w Radzie Nadzorczej co do zasady stosuje postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w analizowanej zasadzie, z tym zastrzeżeniem, że akty wewnętrzne Spółki nie wymagają w sposób bezwzględny, aby większość członków Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń była niezależna. W skład Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń powinien wchodzić co najmniej jeden członek niezależny w rozumieniu Zalecenia KE, przy czym w przypadku powołania do Rady więcej niż jednej osoby spełniającej wskazane powyżej kryteria niezależności, w skład tego komitetu powinna wchodzić największa możliwa liczba członków niezależnych.

II.Z.8. Przewodniczący komitetu audytu spełnia kryteria niezależności wskazane w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie z obowiązującym w Spółce Regulaminem Rady Nadzorczej, większość członków Komitetu ds. Audytu, w tym jego Przewodniczący jest niezależna od Spółki w rozumieniu art. 129 ustawy z dnia 11 maja 2017r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, natomiast dokumenty wewnętrzne Spółki nie przewidują wymogu, aby Przewodniczący komitetu audytu spełniał kryteria niezależności wskazane w zasadzie II.Z.4. Zarząd deklaruje przy tym, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną i nie wyklucza możliwości wystąpienia w przyszłości do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki.

IV. Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,*
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,*
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.*

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że Statut Spółki nie przewiduje udziału w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Niezależnie od powyższego, co do zasady, Zarząd Spółki odnosi się pozytywnie do umożliwienia w przyszłości akcjonariuszom Spółki udziału w Walnym Zgromadzeniu przy użyciu środków zapewniających transmisję danych na odległość w czasie rzeczywistym, w warunkach wprowadzenia odpowiednich regulacji prawnych.

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że aktualnie nie udostępnia transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym. Z przebiegu obrad walnych zgromadzeń sporządzany jest jednak zapis obrazu i dźwięku, który następnie podlega udostępnieniu przez Spółkę za pośrednictwem korporacyjnej strony internetowej.

V. Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązanymi

V.Z.5. Przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce lub podmiotem powiązanym zarząd zwraca się do rady nadzorczej o wyrażenie zgody na taką transakcję. Rada nadzorcza przed wyrażeniem zgody dokonuje oceny wpływu takiej transakcji na interes spółki. Powyższemu obowiązkowi nie podlegają transakcje typowe i zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotami wchodzącymi w skład grupy kapitałowej spółki. W przypadku, gdy decyzję w sprawie zawarcia przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym podejmuje walne zgromadzenie, przed podjęciem takiej decyzji spółka zapewnia wszystkim akcjonariuszom dostęp do informacji niezbędnych do dokonania oceny wpływu tej transakcji na interes spółki.

Komentarz spółki: Aktualne brzmienie Statutu Spółki nie przewiduje, aby przed zawarciem przez Spółkę istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce lub podmiotem powiązanym Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na taką transakcję. Możliwość powstania potencjalnego konfliktu interesów zabezpieczają natomiast m.in. postanowienia Statutu Spółki wymagające zgody Rady Nadzorczej na zwanie umów, o których mowa w § 20 ust. 3 Statutu Spółki.

VI. Wynagrodzenia

VI.R.1. Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w ENEA S.A. nie przyjęto polityki wynagrodzeń.

VI.R.2. Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w ENEA S.A. nie przyjęto polityki wynagrodzeń. Zarząd deklaruje dążenie do tego, aby praktyka wynagradzania realizowana przez Spółkę uwzględniała w możliwie daleko idącym stopniu okoliczności wymienione w treści rekomendacji.

VI.R.3. Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w odniesieniu do zadań i funkcjonowania komitetów działających w Radzie Nadzorczej co do zasady stosuje postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w analizowanej zasadzie, z tym zastrzeżeniem, że akty wewnętrzne Spółki nie wymagają w sposób bezwzględny, aby większość członków Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń była niezależna. W skład Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń powinien wchodzić co najmniej jeden członek niezależny w rozumieniu Zalecenia KE, przy czym w przypadku powołania do Rady więcej niż jednej osoby spełniającej wskazane powyżej kryteria niezależności, w skład tego komitetu powinna wchodzić największa możliwa liczba członków niezależnych.

Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Zasady i procedura sporządzania sprawozdań finansowych uregulowane są w szczególności przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Unię Europejskiej, ustawę o rachunkowości oraz wewnętrzne procedury funkcjonujące w ENEA S.A.

Ustanowienie systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych ma na celu w szczególności zapewnienie kompletności i poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych i raportach okresowych.

Zarząd ENEA S.A. jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Grupie Kapitałowej ENEA i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych. Zadaniem efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w sprawozdawczości finansowej jest zapewnienie kompletności i poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych i raportach okresowych.

Sprawozdania finansowe i raporty okresowe oraz stosowana przez ENEA S.A. miesięczna sprawozdawczość zarządcza i operacyjna opierają się na danych pochodzących z systemu finansowo-księgowego Spółki. Po wykonaniu wszystkich, z góry określonych procesów zamknięcia ksiąg na koniec każdego miesiąca sporządzane są szczegółowe finansowo-operacyjne raporty zarządcze. Raporty te sporządzane są przez Departament Controllingu Grupy Kapitałowej przy współudziale kierownictwa średniego i wyższego szczebla poszczególnych komórek organizacyjnych. W odniesieniu do zakończonych okresów sprawozdawczych, szczegółowej analizie podlegają nie tylko wyniki finansowe Spółki ale również poszczególne obszary biznesowe. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przeglądów strategii i planów ekonomiczno-finansowych. Osobami szczególnie zaangażowanymi w proces szczegółowego planowania i budżetowania, obejmujący wszystkie obszary funkcjonowania Grupy Kapitałowej ENEA jest kierownictwo średniego i wyższego szczebla. Zarząd Spółki przyjmuje plan rzeczowo-finansowy przygotowany przez Departament Controllingu Grupy Kapitałowej, natomiast Rada Nadzorcza zatwierdza ten plan. Zarząd Spółki nadzoruje w trakcie roku realizację celów określonych w przyjętym planie rzeczowo-finansowym. Kokpit menedżerski wypracowany przez Departament Controllingu Grupy Kapitałowej we współpracy z innymi Departamentami stanowi cenne źródło informacji dla Rady Nadzorczej na temat aktualnej sytuacji finansowej, otoczenia oraz poziomu realizacji celów w krytycznych obszarach.

Spółka stosuje spójne zasady księgowe prezentując dane finansowe w sprawozdaniach finansowych, okresowych raportach finansowych i innych raportach przekazywanych akcjonariuszom.

Grupa Kapitałowa ENEA regularnie ocenia jakość systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd ENEA S.A. stwierdza, że na 31 grudnia 2018 r. nie istniały żadne nieprawidłowości, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego.

W ramach zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzenia sprawozdań finansowych jednym z podstawowych elementów kontroli zewnętrznej jest weryfikacja sprawozdania finansowego przez niezależnego audytora. Do zadań audytora należy w szczególności: przegląd półrocznego sprawozdania finansowego oraz badanie sprawozdania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego. Wyboru niezależnego audytora dokonuje Rada Nadzorcza. Sprawozdania finansowe po zakończeniu badania przez audytora przesyłane są członkom Rady Nadzorczej Spółki, która dokonuje oceny sprawozdania finansowego jednostkowego i skonsolidowanego w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym. Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w tej ustawie.

Ważnym elementem systemu kontroli wewnętrznej jest również funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Pion Zarządcy Audytu. Audyt wewnętrzny w Grupie Kapitałowej ENEA jest niezależny i funkcjonalnie podległy Komitetowi ds. Audytu działającemu w ramach Rady Nadzorczej. Do podstawowych zadań audytu wewnętrznego należy m.in. wspieranie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem i systemu Compliance, poprzez: niezależną ocenę ww. systemów, badanie i ocena mechanizmów kontrolnych w procesach realizowanych przez Spółkę Grupy Kapitałowej ENEA, rekomendowanie usprawnień m.in. w zakresie ładu korporacyjnego, monitorowanie efektywności wdrożenia wydanych rekomendacji.

Informacje o akcjach i akcjonariacie

Szczegółowy opis w zakresie struktury kapitału zakładowego, struktury akcjonariatu, zmian w jego strukturze w 2018 r. oraz potencjalnych zmian w jego strukturze został umieszczony w Rozdziale 4 - Akcje i akcjonariat.

Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania ENEA S.A. nie emitowała żadnych papierów wartościowych, które mogłyby dawać szczególne uprawnienia kontrolne wobec Emitenta.

Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w Spółce nie występują żadne ograniczenia odnośnie do wykonywania prawa głosu, poza tymi, które wynikają z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Ograniczenia dotyczące zbywalności papierów wartościowych

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w Spółce nie występują ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta, inne niż wynikające z przepisów powszechnie obowiązujących w tym m.in. ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, która przewiduje, że akcje ENEA S.A. należące do Skarbu Państwa nie mogą być zbyte.

Sposób działania i zasadnicze uprawnienia walnego zgromadzenia oraz opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Walne Zgromadzenia ENEA S.A. odbywają się na podstawie Kodeksu spółek handlowych i Statutu ENEA S.A. oraz Regulaminu Walnego Zgromadzenia, z uwzględnieniem, przyjętych przez Spółkę do stosowania zasad wynikających z „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”.

Zgodnie ze Statutem ENEA S.A. Zarząd Spółki zwołuje Walne Zgromadzenie w przypadkach określonych w przepisach prawa oraz postanowieniach Statutu, a także w razie złożenia pisemnego żądania przez głównego akcjonariusza, tj. Skarbu Państwa, który tak długo, jak pozostaje akcjonariuszem Spółki, niezależnie od udziału w kapitale zakładowym, może żądać stosownie do art. 400 § 1 Kodeksu spółek handlowych zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jak również umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia.

Skarb Państwa składa takie żądanie na piśmie Zarządowi, najpóźniej na miesiąc przed proponowanym terminem Walnego Zgromadzenia. Jeżeli żądanie zostanie złożone po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia, wówczas zostanie potraktowane jako wniosek o zwołanie kolejnego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Jak stanowi § 29 ust. 3 Statutu Spółki, w przypadku, gdy Walne Zgromadzenie nie zostanie zwołane w terminie dwóch tygodni od daty złożenia żądania, akcjonariusz Skarb Państwa może uzyskać prawo do zwołania Walnego Zgromadzenia stosownie do art. 354 § 1 Kodeksu spółek handlowych.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia, poza sprawami określonymi w bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa oraz innych postanowieniach Statutu, należą w szczególności:

- powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem zapisów Statutu Spółki uprawniających akcjonariusza Skarb Państwa do powoływania i odwoływania jednego członka rady nadzorczej (stosownie do art. 354 § 1 Kodeksu spółek handlowych), w sytuacji, gdy Skarb Państwa przestanie być jedynym akcjonariuszem Spółki,
- uchwalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia określającego szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał,
- emisja obligacji zamiennych lub wymiennych oraz innych instrumentów uprawniających do nabycia albo objęcia akcji Spółki.

Prawo uczestniczenia w WZ

Zgodnie z art. 406¹ § 1 Kodeksu spółek handlowych prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki mają osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu). Ponadto, Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu ENEA S.A. z prawem zabierania głosu przysługuje członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie obrad WZ.

Prawo uczestniczenia w WZ przez pełnomocnika

Akcjonariusz może uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu ENEA S.A. oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Prawa akcjonariuszy

Akcjonariuszowi lub akcjonariuszom spółki reprezentującym co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego przysługuje prawo żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. Żądanie to, zawierające uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, powinno być złożone Zarządowi ENEA S.A. nie później, niż 21 dni przed wyznaczonym terminem zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze spółki reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

Każdy akcjonariusz może podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad. Projekty te powinny być przedstawione w języku polskim.

Zasady zmiany Statutu Spółki

Zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, zmiana Statutu Spółki wymaga uchwały podjętej określoną większością głosów oraz wpisu do rejestru. Statut Spółki nie zawiera zapisów odmiennych od przepisów Kodeksu spółek handlowych, regulujących zmianę Statutu.

Zarząd ENEA S.A.

Skład osobowy

Zgodnie ze Statutem Spółki Zarząd Spółki składa się z 3 do 8 osób, w tym Prezesa Zarządu. Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. Obecnie Zarząd ENEA S.A. jest czteroosobowy. Skład Zarządu Spółki na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania przedstawiony został w Rozdziale 5 - Władze Grupy Kapitałowej.

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających

Zgodnie ze Statutem Spółki członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, z zastrzeżeniem możliwości wyboru jednej osoby przez pracowników Spółki stosownie do postanowień § 14 Statutu Spółki. § 14 Statutu Spółki stanowi, że jeżeli średnioroczne zatrudnienie w Spółce wynosi powyżej 500 pracowników (sytuacja taka nie zachodzi obecnie w ENEA S.A.), Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Spółki na okres kadencji Zarządu. Przy powoływaniu Członków Zarządu Rada Nadzorcza stosuje się w szczególności do zasad zawartych w § 13 ust. 8 i 9 Statutu Spółki oraz zasad wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Zasady i tryb wyboru członka Zarządu wybieranego przez pracowników został wskazany w § 14 ust. 7 Statutu Spółki.

Kompetencje i uprawnienia Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i ją reprezentuje. Uprawnienia, organizacja oraz zasady działania Zarządu określone są przez przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statut oraz Regulamin Zarządu. Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki, a w szczególności:

- przyjęcie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki, z zastrzeżeniem zatwierdzenia go przez Radę Nadzorczą
- tworzenie i likwidacja oddziałów
- powołanie prokurenta i ustanowienie pełnomocnika, za wyjątkiem pełnomocnika procesowego, przy czym powołanie prokurenta wymaga zgody wszystkich członków Zarządu
- zaciąganie kredytów i pożyczek
- przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych, w tym planów inwestycyjnych, oraz strategicznych planów wieloletnich, z zastrzeżeniem zatwierdzenia ich przez Radę Nadzorczą
- zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji, poręczeń oraz wystawianie weksli
- nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości, na podstawie jednej albo wielu czynności prawnych w okresie 12 następujących po sobie miesięcy, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- oddanie w leasing, dzierżawę, najem, użyczenie, użytkowanie lub oddanie do jakiegokolwiek innego używania nieruchomości Spółki
- wzięcie w leasing, dzierżawę, najem, użytkowanie lub przyjęcie do jakiegokolwiek innego używania nieruchomości, na podstawie jednej albo wielu czynności prawnych w okresie 12 następujących po sobie miesięcy, o wartości czynszu za okres 12 następujących po sobie miesięcy równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- nabycie, zbycie lub obciążenie składnika aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości, na podstawie jednej albo więcej czynności prawnych w okresie 12 następujących po sobie miesięcy, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- oddanie w leasing, dzierżawę, najem, użyczenie, użytkowanie lub oddanie do jakiegokolwiek innego używania aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości
- wzięcie w leasing, dzierżawę, najem, użytkowanie lub do jakiegokolwiek innego używania składnika aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości, na podstawie jednej albo więcej czynności prawnych w okresie 12 miesięcy, o wartości czynszu za okres 12 następujących po sobie miesięcy równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia
- określenie sposobu wykonywania przez Spółkę prawa głosu na walnym zgromadzeniu lub na zgromadzeniu wspólników Istotnych Jednostek Zależnych.

Zasady działania Zarządu

Zarząd reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych, prowadzi sprawy Spółki.

Zarząd działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki i Regulaminu Zarządu ENEA S.A. Regulamin Zarządu jest przyjmowany uchwałą Zarządu i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Obecnie obowiązują w Spółce Regulamin Zarządu ENEA S.A., przyjęty uchwałą Zarządu z 22 czerwca 2010 r. z późn. zm.

Do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem.

Zgodnie z Regulaminem Zarządu posiedzenia Zarządu odbywają się we wtorki w siedzibie Spółki, chyba że Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Członek Zarządu postanowi inaczej.

Posiedzenia Zarządu Spółki zwołuje z własnej inicjatywy lub na wniosek dwóch Członków Zarządu Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Członek Zarządu. Udział w posiedzeniach Zarządu jest obowiązkowy. Członek Zarządu podaje przyczyny swojej nieobecności na posiedzeniu Zarządu na piśmie lub przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Nieobecność na posiedzeniu Zarządu usprawiedliwia Przewodniczący posiedzenia. Na posiedzenia Zarządu mogą być zaproszeni pracownicy Spółki, eksperci i doradcy zewnętrzni. Program i niezbędne dokumenty na posiedzenie Zarządu dostarczane są przez Biuro Obsługi Organów Spółki co najmniej na dwa dni robocze przed posiedzeniem Zarządu. Z ważnych powodów posiedzenie może być zwołane w trybie natychmiastowym i bez przekazania materiałów. Warunkiem odbycia posiedzenia doraźnego jest skuteczne zawiadomienie wszystkich członków Zarządu o posiedzeniu.

Decyzje Zarządu związane z prowadzeniem spraw Spółki, o których mowa w § 11 ust. 2 Statutu Spółki, wymagają podjęcia uchwały przez Zarząd. Zarząd podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jego członków, a wszyscy członkowie zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu. W przypadku równości głosów przy podejmowaniu uchwały przez Zarząd decyduje głos Prezesa Zarządu.

Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Podjęcie uchwały w tym trybie wymaga uzasadnienia oraz uprzedniego przedstawienia projektu uchwały wszystkim członkom Zarządu. Uchwały podjęte w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość zostają przedstawione na najbliższym posiedzeniu Zarządu z podaniem wyniku głosowania.

Pełny tekst Statutu oraz Regulaminu Zarządu ENEA S.A., w których opis działania Zarządu został opisany szczegółowo, jest udostępniony na stronie www.enea.pl w zakładce „Relacje inwestorskie” -> „Ład korporacyjny”.

Rada Nadzorcza ENEA S.A.

Skład osobowy

Zgodnie ze Statutem Spółki Rada Nadzorcza składa się z 6 do 15 członków powoływanych przez: (i) Walne Zgromadzenie, (ii) pracowników Spółki oraz (iii) Skarb Państwa. W skład Rady Nadzorczej powinna wchodzić co najmniej jedna osoba powoływana przez Walne Zgromadzenie spośród osób spełniających kryteria niezależności określone w zasadach ładu korporacyjnego uchwalanych przez Radę GPW. Aktualnie Rada Nadzorcza ENEA S.A. jest dziewięcioosobowa i jest Radą IX kadencji. Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wraz z informacjami nt. zmian w 2018 r. oraz do dnia sporządzenia sprawozdania przedstawiony został w Rozdziale 5 - Władze Grupy Kapitałowej.

Opis działania

Rada Nadzorcza działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej ENEA S.A. uchwalonego uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 15 grudnia 2009 r., z późn. zm.). Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Do szczególnych obowiązków Rady Nadzorczej należy ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księгами i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym.

Ponadto do kompetencji Rady Nadzorczej należy ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny. Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia co najmniej raz na dwa miesiące. Posiedzenia Rady zwołuje Przewodniczący Rady lub Wiceprzewodniczący, przedstawiając szczegółowy porządek obrad. Posiedzenie Rady powinno być zwołane na żądanie każdego z członków Rady lub na wniosek Zarządu. Udział w posiedzeniu Rady jest obowiązkiem członka Rady. Członek Rady podaje przyczyny swojej nieobecności na piśmie. Usprawiedliwienie nieobecności członka Rady wymaga uchwały Rady.

Opis działania Rady Nadzorczej ENEA S.A.

Posiedzenie Rady zwołuje się w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku. Do zwołania posiedzenia Rady wymagane jest pisemne zaproszenie wszystkich członków Rady na co najmniej 7 dni przed posiedzeniem Rady. Z ważnych powodów Przewodniczący Rady może skrócić ten termin do 2 dni określając sposób przekazania zaproszenia. W zaproszeniu na posiedzenie Rady Przewodniczący określa termin posiedzenia, miejsce obrad oraz szczegółowy projekt porządku obrad. Wraz z zaproszeniem przesyła się materiały dotyczące spraw objętych przedmiotem porządku obrad.

W przypadkach wskazanych w Regulaminie Rady Nadzorczej posiedzenia Rady mogą się odbywać również bez formalnego zwołania.

Posiedzenia Rady prowadzi Przewodniczący Rady, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący lub inny członek Rady Nadzorczej wybrany na posiedzeniu. Przewodniczący Rady, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący lub inny członek Rady Nadzorczej prowadzący posiedzenie, zapewnia sprawny i prawidłowy przebieg posiedzeń Rady Nadzorczej, zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, przepisami prawa, Statutem i Regulaminem Rady Nadzorczej ENEA S.A., a w szczególności posiada wyłączne prawo do:

- otwierania, prowadzenia i zamykania posiedzeń Rady Nadzorczej
- udzielania i odbierania głosu członkom Rady Nadzorczej
- wydawania zarządzeń porządkowych
- zarządzania głosowań, czuwania nad ich prawidłowym przebiegiem i ogłaszania ich wyników
- rozstrzygania spraw porządkowych
- zarządzania przerw w posiedzeniach Rady Nadzorczej
- wydawania instrukcji osobie protokołującej przebieg posiedzenia Rady Nadzorczej
- dystrybucji uchwał pisemnych Rady Nadzorczej
- podejmowania innych działań koniecznych do sprawnego działania Rady Nadzorczej

Przy rozpatrywaniu każdej przedłożonej sprawy członkowie Rady mają prawo w formie dyskusji ocenić projekty uchwał oraz zgłaszać poprawki do ich treści, przy czym dyskusja powinna przebiegać zgodnie z poniższymi zasadami:

- Członek Rady Nadzorczej może zabierać głos wyłącznie w sprawach objętych porządkiem obrad w zakresie aktualnie rozpatrywanego punktu tego porządku
- przy rozpatrywaniu każdej sprawy z porządku obrad w zależności od jej tematu, Przewodniczący może wyznaczyć ilość czasu przypadającą na mówcę
- Przewodniczący może zwracać uwagę mówcy, który odbiega od rozpatrywanego tematu, przekracza przysługujący mu czas wystąpienia lub wypowiada się w sposób niedozwolony
- Przewodniczący ma prawo odebrać głos mówcom nie stosującym się do uwag Przewodniczącego lub zabierającym głos w sposób niezgodny z Regulaminem
- Przewodniczący decyduje o zakończeniu dyskusji po wysłuchaniu członków Rady, którzy zgłosili potrzebę zabrania głosu

Zmiana zaproponowanego porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady i nikt nie wnosi sprzeciwu co do porządku obrad. Sprawa nieuwzględniona w porządku obrad jest włączana do porządku obrad następnego posiedzenia.

Rada podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków, a wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni. Rada podejmuje uchwały bezwzględną większością oddanych głosów. W przypadku równości głosów przy podejmowaniu uchwały przez Radę Nadzorczą decyduje głos Przewodniczącego.

Z zastrzeżeniem przypadków opisanych w Kodeksie spółek handlowych, Rada Nadzorcza może podejmować uchwały bez odbywania posiedzenia w drodze zamieszczenia podpisów na tym samym egzemplarzu (egzemplarzach) projektu uchwały albo na odrębnych dokumentach o tej samej treści albo z wykorzystaniem telefonu lub za pomocą innych środków porozumiewania się na odległość, w sposób umożliwiający bezpośrednie porozumienie się wszystkich uczestniczących w nim Członków.

Podjęcie uchwały w tym trybie wymaga uprzedniego sporządzenia jej uzasadnienia oraz przedstawienia projektu uchwały wszystkim członkom Rady Nadzorczej wraz z uzasadnieniem. Uchwały podjęte w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość zostają przedstawione na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej z podaniem wyniku głosowania. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając głosy na piśmie za pośrednictwem innego Członka Rady Nadzorczej (z zastrzeżeniem art. 388 § 2 i 4 Kodeksu spółek handlowych).

Pełny tekst Statutu oraz Regulaminu Rady Nadzorczej ENEA S.A. w których został zamieszczony szczegółowy opis działania Rady Nadzorczej, jest udostępniony na stronie www.enea.pl w zakładce „Relacje inwestorskie” -> „Corporate governance”.

Komitety Rady Nadzorczej

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Rady Nadzorczej, w ramach Rady funkcjonują następujące komitety stałe:

- Komitet ds. Audytu
- Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

W skład komitetu wchodzi co najmniej trzech członków powoływanych przez Radę spośród jej członków na okres odpowiadający długości kadencji Rady. Członkowie komitetu wybierają ze swojego grona przewodniczącego komitetu. Przewodniczący komitetu kieruje pracami komitetu, sprawuje nadzór nad pracą komitetu, w szczególności nad organizacją i przebiegiem posiedzeń komitetu.

Komitet ds. Audytu

Na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania, tj. na 21 marca 2019 r. Komitet ds. Audytu funkcjonuje w następującym składzie:

Komitet ds. Audytu	
Imię i nazwisko	Funkcja
Ireneusz Kulka ^{1) 4)}	Przewodniczący
Roman Stryjski ²⁾	Członek
Piotr Mirkowski ^{2) 4)}	Członek
Sławomir Brzeziński ⁴⁾	Członek
Wojciech Klimowicz ^{3) 4)}	Członek

¹⁾ Członek niezależny w rozumieniu art. 129 ust. 1 pkt 3 ustawy z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,

²⁾ Członek niezależny w rozumieniu art. 129 ust. 1 pkt 3 Ustawy z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym i w rozumieniu zasad tału korporacyjnego ujętych w zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016,

³⁾ Członek posiadający wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych,

⁴⁾ Członek posiadający wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa emitent. Sposób nabycia wiedzy i umiejętności o których mowa w pkt 3) i 4) został wskazany w rozdziale 5. Skład osobowy Rady Nadzorczej ENEA S.A.

Opis działania Komitetu ds. Audytu

Szczegółowy opis kompetencji Komitetu Audytu zawiera ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. poz. 1089) oraz Regulamin Rady Nadzorczej ENEA S.A.

W składzie Komitetu ds. Audytu, większość jego członków, w tym przewodniczący Komitetu Audytu powinni spełniać kryteria niezależności w rozumieniu art. 129 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, a ponadto w skład Komitetu ds. Audytu powinien wchodzić także przynajmniej jeden członek posiadający wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Członkowie komitetu audytu posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Emitent. Warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.

Zadaniem Komitetu ds. Audytu jest doradzanie Radzie w zakresie wewnętrznej polityki i procedur budżetowych przyjętych przez Spółkę oraz ich kontrola i doradztwo w zakresie kontaktów Spółki z biegłym rewidentem, w tym w szczególności:

1) monitorowanie:

a) procesu sprawozdawczości finansowej Spółki,
b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,

c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;

2) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;

3) informowanie Rady o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu ds. Audytu w procesie badania;

4) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Spółce;

5) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;

6) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;

7) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez jednostkę zainteresowania publicznego;

8) przedstawianie Radzie rekomendacji dotyczącej powołania biegłych rewidentów lub firm audytorskich, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 5 i 6;

9) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Spółce;

10) monitorowanie rzetelności informacji finansowych przedstawianych przez Spółkę, w szczególności w drodze przeglądu stosowności i konsekwencji stosowania metod rachunkowości przyjętych przez Spółkę i jej grupę (w tym kryteriów konsolidacji sprawozdań finansowych spółek w grupie);

11) opiniowanie i przedkładanie Radzie do zatwierdzenia rocznego planu audytu wewnętrznego;

12) opiniowanie i przedkładanie Radzie do zatwierdzenia rocznego budżetu komórki audytu wewnętrznego;

13) opiniowanie i przedkładanie Radzie do zatwierdzenia zmian zakresu czynności jednostki audytu wewnętrznego;

14) omawianie wszelkich problemów lub zastrzeżeń, które mogą wynikać z badania sprawozdań finansowych;

15) omawianie z biegłymi rewidentami Spółki, przed rozpoczęciem każdego badania rocznego sprawozdania finansowego, charakteru i zakresu badania oraz monitorowanie koordynacji prac między biegłymi rewidentami Spółki;

16) przegląd, przynajmniej raz w roku, systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, pod kątem zapewnienia, że główne ryzyka (w tym związane z przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa i regulacji) są prawidłowo identyfikowane, zarządzane i ujawniane;

17) zapewnienie skuteczności funkcji audytu wewnętrznego w drodze wyrażenia opinii dotyczącej wyboru, powołania, odwołania szefa działu audytu wewnętrznego, a także monitorowanie reakcji Zarządu Spółki na jego ustalenia i zalecenia;

18) wyrażenie opinii w dotyczącej wypowiedzenia warunków płacy (obniżenie wynagrodzenia) Kierownikowi Biura Kontroli i Audytu;

19) analizowanie raportów audytorów wewnętrznych Spółki i głównych spostrzeżeń innych analityków wewnętrznych oraz odpowiedzi Zarządu na te spostrzeżenia, łącznie z badaniem stopnia niezależności audytorów wewnętrznych;

20) kontrolowanie charakteru i zakresu usług pozarewidenckich, w szczególności na podstawie ujawnienia przez rewidenta zewnętrznego sumy wszystkich opłat wniesionych przez Spółkę i jej grupę na rzecz firmy audytorskiej i jej sieci, pod kątem zapobieżenia istotnej sprzeczności interesów na tym tle;

21) prowadzenie przeglądu skuteczności procesu kontroli zewnętrznej i monitorowanie reakcji Zarządu Spółki na zalecenia przedstawione przez zewnętrznych rewidentów w piśmie do Zarządu;

22) badanie kwestii będących powodem rezygnacji z usług rewidenta zewnętrznego i wydawanie zaleceń w sprawie wymaganych czynności;

23) współpraca z komórkami organizacyjnymi Spółki odpowiedzialnymi za audyt i kontrolę oraz okresowa ocena ich pracy;

24) przegląd systemu rachunkowości zarządczej Spółki.

Współpraca z firmą audytorską

Główne założenia opracowanej Polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania w ENEA S.A.

Obowiązująca w ENEA S.A. polityka wyboru firmy audytorskiej przede wszystkim zakłada unikanie konfliktu interesów w ten sposób, że przed przyjęciem lub kontynuowaniem zlecenia badania, firma audytorska oświadcza, czy spełnione są wymogi w zakresie niezależności (zarówno jeżeli chodzi o firmę audytorską, jak i biegłego rewidenta), a w szczególności czy istnieją jakiegokolwiek zagrożenia dla niezależności w stosunku do ENEA S.A. Firma audytorska co roku potwierdza swoją niezależność Komitetowi ds. Audytu i przedstawia zagrożenia dla swojej niezależności, jak również zabezpieczenia stosowane dla ograniczenia tych zagrożeń. Dodatkowo przy wyborze firmy audytorskiej pod uwagę brane jest przede wszystkim doświadczenie zespołu audytowego w badaniu, kompetencje, kryterium finansowe oraz zasoby osobowe. Wybór firmy audytorskiej dokonywany jest z poszanowaniem zasady bezstronności i niezależności firmy audytorskiej, zgodnie z przepisami prawa w zakresie obowiązkowej rotacji firm audytorskich i kluczowych biegłych rewidentów, obowiązkowych okresów karencji oraz wyników kontroli Firm audytorskich zawartych w sprawozdaniu rocznym publikowanym przez Komisję Nadzoru Audytowego. Polityka wyboru firmy audytorskiej zapewnia również zasady rotacji firm audytorskich i biegłych rewidentów zgodnie z przepisami Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1089 z późn. zm.) (Ustawa o biegłych).

Główne założenia opracowanej Polityki świadczenia usług dozwolonych niebędących badaniem przez firmę audytorską

ENEA S.A. oraz jej spółki zależne mogą korzystać z usług dozwolonych (zdefiniowanych zgodnie z art. 136 Ustawy o biegłych), które świadczone są przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie ENEA S.A. Polityka świadczenia usług dozwolonych niebędących badaniem przez firmę audytorską zawiera zamknięty katalog usług dozwolonych, których świadczenie możliwe jest wyłącznie w zakresie niezwiązanym z polityką podatkową spółek z Grupy ENEA. Usługa dozwolona niebędąca badaniem może być świadczona przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie ENEA S.A. pod warunkiem, że została uprzednio zatwierdzona przez Komitet ds. Audytu po przeprowadzeniu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności firmy audytorskiej, biegłego kluczowego biegłego rewidenta oraz innych członków zespołu wykonującego badanie. Dodatkowo w przypadku gdy firma audytorska przeprowadzająca badanie ENEA S.A. świadczy usługi dozwolone niebędące badaniem przez okres co najmniej trzech kolejnych lat obrotowych, wówczas wynagrodzenie za świadczenie tych usług ogranicza się do 70% średniego wynagrodzenia z trzech kolejnych ostatnich lat obrotowych płaconego z tytułu badania ustawowego ENEA S.A. oraz, w stosownych przypadkach, jej spółek zależnych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych tej grupy przedsiębiorstw. W przypadku usług zabronionych, tzn. usług innych niż usługi dozwolone, zabronione jest bezpośrednio lub pośrednio ich świadczenie w ENEA S.A. oraz jej spółkach zależnych przez firmę audytorską, która przeprowadza badanie ENEA S.A., w czasie od rozpoczęcia badanego okresu do wydania sprawozdania z badania.

W roku 2018 r. na rzecz Spółki były świadczone przez firmę audytorską badającą sprawozdanie finansowe dozwolone usługi niebędące badaniem, a zatwierdzenie przez Komitet ds. Audytu Rady Nadzorczej ENEA S.A. usług dozwolonych niebędących badaniem odbyło się po przeprowadzeniu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności. Rekomendacja Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej ENEA S.A. dotycząca wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania spełniała obowiązujące warunki i została sporządzona w następstwie zorganizowanej przez Spółkę procedury wyboru spełniającej obowiązujące kryteria.

Działalności Komitetu Audytu w 2018 r.

Komitet ds. Audytu

Komitet ds. Audytu w odbył 8 posiedzeń i podjął 8 Uchwał, które dotyczyły, m.in.:

- przyjęcia Sprawozdania Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej ENEA S.A. z działalności w 2017,
- przyjęcia przez Komitet ds. Audytu Rady Nadzorczej ENEA S.A. raportu końcowego nr 1/2018 z audytu ogólnej oceny systemu kontroli wewnętrznej w ENEA S.A. celem przyjęcia i przekazania Radzie Nadzorczej ENEA S.A. informacji zarządczej dotyczącej ogólnej oceny systemu kontroli wewnętrznej w ENEA S.A.,
- przyjęcia informacji dla Rady Nadzorczej o wynikach badania sprawozdań finansowych ENEA S.A. i Grupy Kapitałowej ENEA za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 roku,
- oceny metod przeglądu Skróconego Śródrocznego Jednostkowego Sprawozdania finansowego ENEA S.A. za okres od 1 stycznia 2018 roku do 30 czerwca 2018 roku i Skróconego Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej ENEA za okres od 1 stycznia 2018 roku do 30 czerwca 2018 roku,
- przyjęcia Sprawozdania Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej ENEA S.A. z działalności w I półroczu 2018 roku,
- wyrażenia zgody na świadczenie przez firmę PricewaterhouseCoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. w spółce Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. usługi dozwolonej niebędącej badaniem,
- wydania opinii do Roczno-go Planu Audytu i Kontroli Wewnętrznych na 2019 rok dla Grupy ENEA i Budżetu Pionu Zarządczego Audytu na 2019 rok i przedłożenia powyższych dokumentów wraz z opinią do Rady Nadzorczej ENEA S.A. do zatwierdzenia oraz w sprawie przyjęcia Planu Szkoleń.

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

Opis działania Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń

W skład Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń, powinien wchodzić co najmniej jeden członek niezależny w rozumieniu Zalecenia KE, przy czym w przypadku powołania do Rady więcej niż jednej osoby spełniającej wskazane powyżej kryteria niezależności, w skład tego komitetu powinna wchodzić największa możliwa liczba członków niezależnych.

Zadaniem Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń jest wspomaganie osiągania celów strategicznych Spółki poprzez przedstawianie Radzie opinii i wniosków dotyczących struktury zatrudnienia oraz wynagradzania kadry Spółki, w tym w szczególności kadry kierowniczej. Opis zadań Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń został określony w Regulaminie Rady Nadzorczej ENEA S.A.

W szczególności do zadań Komitetu należą:

- 1) analizowanie polityki Zarządu dotyczącej nominacji, wyboru i powoływania kadry kierowniczej wysokiego szczebla;
- 2) przedstawianie Radzie propozycji dotyczących wynagrodzenia oraz form zatrudnienia członków Zarządu z uwzględnieniem ich dotychczasowych osiągnięć;
- 3) przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii dotyczących uzasadnienia przyznania wynagrodzenia uzależnionego od wyników a także bodźców motywacyjnych w kontekście oceny stopnia realizacji określonych zadań i celów Spółki oraz propozycji we wskazanym powyżej zakresie;
- 4) ocena systemu zarządzania zasobami ludzkimi w Spółce;
- 5) okresowa ocena umiejętności, wiedzy i doświadczenia poszczególnych członków Zarządu i kadry kierowniczej i przedstawianie wyników oceny Radzie.

Działalności Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń w 2018 r.

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń odbył 7 posiedzeń i podjął 13 Uchwał. Przedmiotem posiedzeń Komitetu było m.in. wypracowanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej dotyczących:

- zmiany Uchwały dot. Zatwierdzenia Celów Zarządczych (KPI) dla Członków Zarządu ENEA S.A. na rok 2017,
- propozycji Celów Zarządczych dla członków Zarządu ENEA S.A. na rok 2018,
- zawarcia z Członkami Zarządu ENEA S.A. aneksów do Umów o świadczenie usług zarządzania, a także upoważnienia Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki do podpisania przedmiotowych aneksów,
- zaopiniowania wykonania Celów Zarządczych w roku 2017.

Na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania, tj. na 21 marca 2019 r. Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń funkcjonuje w następującym składzie:

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń	
Imię i nazwisko	Funkcja
Paweł Jabłoński	Przewodniczący
Stanisław Hebda	Członek
Tadeusz Mikłosz	Członek
Piotr Mirkowski ¹⁾	Członek
Paweł Korobłowski	Członek

¹⁾ Członek niezależny w rozumieniu art. 129 ust. 1 pkt 3 Ustawy z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym i w rozumieniu zasad tańdu korporacyjnego ujętych w zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016.

**8. Oświadczenie na temat
informacji niefinansowych
Grupy Kapitałowej ENEA
za rok 2018**

SPIS TREŚCI

1. Metodyka opracowania Oświadczenia na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej ENEA za rok 2018.
2. Opis modelu biznesowego.
3. Informacje dotyczące oczekiwanych zdarzeń i spraw będących przedmiotem toczących się negocjacji.
4. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności.
5. Ryzyka niefinansowe związane z działalnością Grupy Kapitałowej ENEA.
6. Zagadnienia środowiskowe - opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki.
7. Zagadnienia pracownicze - opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki.
8. Zagadnienia społeczne - opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki.
9. Zagadnienia praw człowieka - opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki.
10. Zagadnienia przeciwdziałania korupcji i łapownictwu - opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki.
11. Lista wskaźników i kluczowych informacji ujętych w Oświadczeniu.

1. METODYKA OPRACOWANIA OŚWIADCZENIA NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA ZA ROK 2018

1.1. PODSTAWA PRAWNA

Niniejsze oświadczenie (dalej zwane „Oświadczeniem”), stanowiące wyodrębnioną część dokumentu „Sprawozdanie Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.”, sporządzone zostało w wykonaniu obowiązku określonego w art. 49b i art. 55 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2018 poz. 395) z wykorzystaniem międzynarodowego standardu raportowania GRI Standards.

Treść Oświadczenia obejmuje informacje niefinansowe, dotyczące Grupy Kapitałowej ENEA za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku, w zakresie zagadnień uznanych przez Grupę Kapitałową ENEA, za istotne dla oceny rozwoju, wyników i sytuacji oraz wpływu jej działalności na zagadnienia, o których mowa w art. 49b ust. 2 pkt 3 Ustawy o rachunkowości. Oceny istotności dokonano w wyniku analiz i badań oczekiwani interesariuszy.

1.2. ZAKRES PODMIOTOWY

„Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej ENEA za rok 2018” obejmuje wszystkie spółki zależne Grupy ENEA ujęte w „Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ENEA za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.” Dodatkowo w Oświadczeniu ujęto należące do Grupy Kapitałowej ENEA dwie spółki zależne: ENEA Innowacje Sp. z o.o. oraz ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o., nieujęte (z uwagi na brak istotności z punktu widzenia wyników finansowych) w „Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ENEA za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.” Spółką zależną Grupy Kapitałowej ENEA nieujęta zarówno w „Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ENEA za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.” jak i w „Oświadczeniu na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej ENEA za rok 2018” jest spółka Energo-Tour Sp. z o.o. w likwidacji.

1.3. PROCES BUDOWY TREŚCI OŚWIADCZENIA

W celu zachowania należytej staranności, opracowanie treści Oświadczenia zostało poprzedzone przeprowadzeniem badania oczekiwani interesariuszy Grupy Kapitałowej ENEA.

Badanie zostało przeprowadzone w formie ankiety on-line w dniach od 26 do 30 listopada 2018 roku. Ankieta została skierowana do Pracowników, kontrahentów, partnerów społecznych, przedstawicieli kadry menedżerskiej oraz inwestorów instytucjonalnych Grupy Kapitałowej ENEA i zawierała pytania odnoszące się do aspektów środowiskowych, społecznych, pracowniczych, praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i łapownictwu. W budowę treści Oświadczenia bezpośrednio zaangażowana została grupa ponad 40 Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA, którzy wzięli udział w warsztatach pozwalających na identyfikację podjętych działań, odnoszących się do istotnych aspektów niefinansowych. Powołana grupa dodatkowo miała za zadanie koordynację procesu zbierania, gromadzenia i agregacji danych wśród spółek biorących udział w procesie raportowania.

Badanie oczekiwani interesariuszy wyłoniło istotne aspekty raportowania, wskazane w pkt 1.4. Oświadczenia.

1. METODYKA OPRACOWANIA OŚWIADCZENIA NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA ZA ROK 2018

1.4. ISTOTNE ASPEKTY RAPORTOWANIA

Istotne aspekty raportowania	Istotność aspektu		Oddziaływanie aspektu	
	średnia	wysoka	wewnątrz Grupy	na zewnątrz Grupy
OBSZAR EKONOMICZNO-STRATEGICZNY				
- wpływ Grupy ENEA na rozwój gospodarki krajowej oraz pozycję rynkową Polski w globalnej gospodarce,	•		•	•
- podejmowane działania przyczyniające się do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju,		•	•	•
- zapewnienie postępu technologicznego i kreowania nowych obszarów wykorzystania energii elektrycznej,		•	•	•
- adaptacja organizacji w obliczu wyzwań związanych z rewolucją technologiczną, np. automatyzacja i robotyzacja,	•		•	•
OBSZAR SPOŁECZNY				
- działania charytatywne i wpływ na społeczności lokalne,		•	•	•
- działania podejmowane w zakresie rozwoju talentów uczniów i ułatwienia im wejścia na rynek pracy,	•		•	•
- działania budujące wrażliwość obywatelską w społeczeństwie,		•	•	•
- spełnianie i wyprzedzanie oczekiwań Klientów poprzez oferowane produkty i usługi,		•	•	•
OBSZAR PRACOWNICZY				
- podejmowane działania wpływające na bezpieczeństwo i komfort w miejscu pracy,		•	•	•
- rozwój kompetencji i dostarczanie wyspecjalizowanych szkoleń dla Pracowników,		•	•	•
- podejmowanie działań wzmacniających poczucie przynależności Pracowników do organizacji,		•	•	•
- aktywności wpływające na jakość komunikacji i zacieśnianie relacji pomiędzy Współpracownikami,		•	•	•
OBSZAR PRAW CZŁOWIEKA I PRZECIWDZIAŁANIA KORUPCJI I ŁAPOWNICTWU				
- działania pozwalające na zapewnianie wszystkim Pracownikom równego dostępu do szkoleń i rozwoju kompetencji,	•		•	•
- aktywności wpływające na budowanie etycznej kultury pracy oraz przeciwdziałanie dyskryminacji,		•	•	•
- doskonalenie stosowanych praktyk zakupowych dla dostawców zapewniających transparentne zasady współpracy,	•		•	•
- działania przyczyniające się do budowania kultury organizacyjnej opartej o szacunek i wzajemne zaufanie pomiędzy Pracownikami, Współpracownikami i Przełożonymi,		•	•	•
OBSZAR ŚRODOWISKOWY				
- inwestycje w badania i rozwój przyczyniające się do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko,		•	•	•
- praktyki i działania na rzecz ochrony środowiska,		•	•	•
- aktywności pozwalające na zmniejszenie wykorzystania naturalnych zasobów środowiskowych,		•	•	•
- wskazywanie społeczeństwu dobrych praktyk w zakresie odpowiedzialnego korzystania ze środowiska naturalnego w codziennym życiu.		•	•	•

2. OPIS MODELU BIZNESOWEGO

Przyjęty model biznesowy Grupy Kapitałowej ENEA pozwala na dostarczanie zintegrowanych produktów i usług surowcowo-energetycznych oraz innych innowacyjnych usług dla szerokiego grona Klientów. Działalność Grupy w czterech segmentach, do których należy wydobycie, wytwarzanie, dystrybucja oraz obrót hurtowy i detaliczny energią elektryczną, zapewnienia Klientom ceniącym jakość, kompleksowość oraz niezawodność adekwatny poziom produktów i usług.

Głównym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej ENEA jest:

- **Produkcja energii elektrycznej i ciepłej** /ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Elektrownia Połaniec S.A., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o./,
- **Obrót energią elektryczną** /ENEA S.A., ENEA Trading Sp. z o.o./,
- **Dystrybucja energii elektrycznej** /ENEA Operator Sp. z o.o., ENEA Pomiary Sp. z o.o., ENEA Serwis Sp. z o.o.,
- **Dystrybucja ciepła** /ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o./,
- **Wydobycie węgla kamiennego** /Grupa Kapitałowa Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. /.

Grupa Kapitałowa ENEA realizuje proces wydobycia za pośrednictwem spółki Lubelski Węgiel Bogdanka S.A., która jest jednym z liderów rynku producentów węgla kamiennego w Polsce. Spółka zapewnia część zapotrzebowania na surowiec spółkom Grupy z Obszaru Wytwarzanie.

W procesy wytwórcze zaangażowane są elektrownie zlokalizowane w Koźmierzycach i Połańcu, elektrociepłownia w Białymstoku, farmy wiatrowe znajdujące się w miejscowości Bardy, Darżyno i Baczyna, 21 elektrowni wodnych oraz biogazownie usytuowane w Gorzesławiu i Liszkowie.

Dystrybucja energii odbywa się za pośrednictwem sieci dystrybucyjnej na podstawie udzielonej spółce ENEA Operator Sp. z o.o. koncesji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Obrót detaliczny energią elektryczną jest realizowany przez ENEA S.A. za pośrednictwem biur sprzedaży Klientom biznesowym i 32 nowoczesnych Biur Obsługi Klienta.

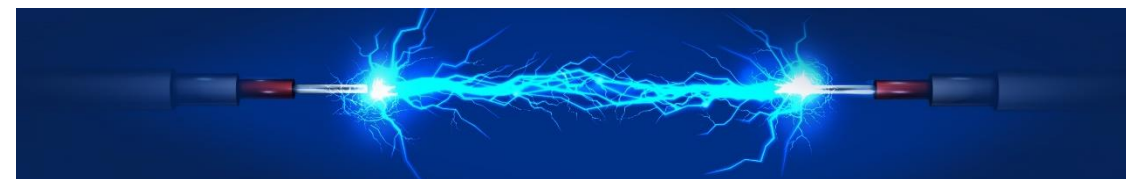
WYDOBYCIE

- Produkcja węgla kamiennego
- Sprzedaż węgla kamiennego
- Zabezpieczenie bazy surowcowej dla Grupy

DYSTRYBUCJA

- Dostarczanie energii elektrycznej
- Planowanie i zapewnienie rozbudowy sieci dystrybucyjnej
- Eksploatacja, konserwacja i remonty sieci dystrybucyjnej
- Zarządzanie danymi pomiarowymi

WYTWARZANIE

- Wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o węgiel kamienny, biomasę, gaz, wiatr, wodę i biogaz
- Wytwarzanie ciepła
- Przesyłanie i dystrybucja ciepła
- Obrót energią elektryczną

OBRÓT

Obrót detaliczny:

- Obrót energią elektryczną i paliwem gazowym na rynku detalicznym
- Oferta produktowa i usługowa dostosowana do potrzeb Klientów
- Całościowa obsługa Klienta

Obrót hurtowy:

- Optymalizacja portfela kontraktów hurtowych energii elektrycznej i paliwa gazowego
- Działania na rynkach produktowych
- Zapewnienie dostępu do rynków hurtowych

2. OPIS MODELU BIZNESOWEGO

MISJA:

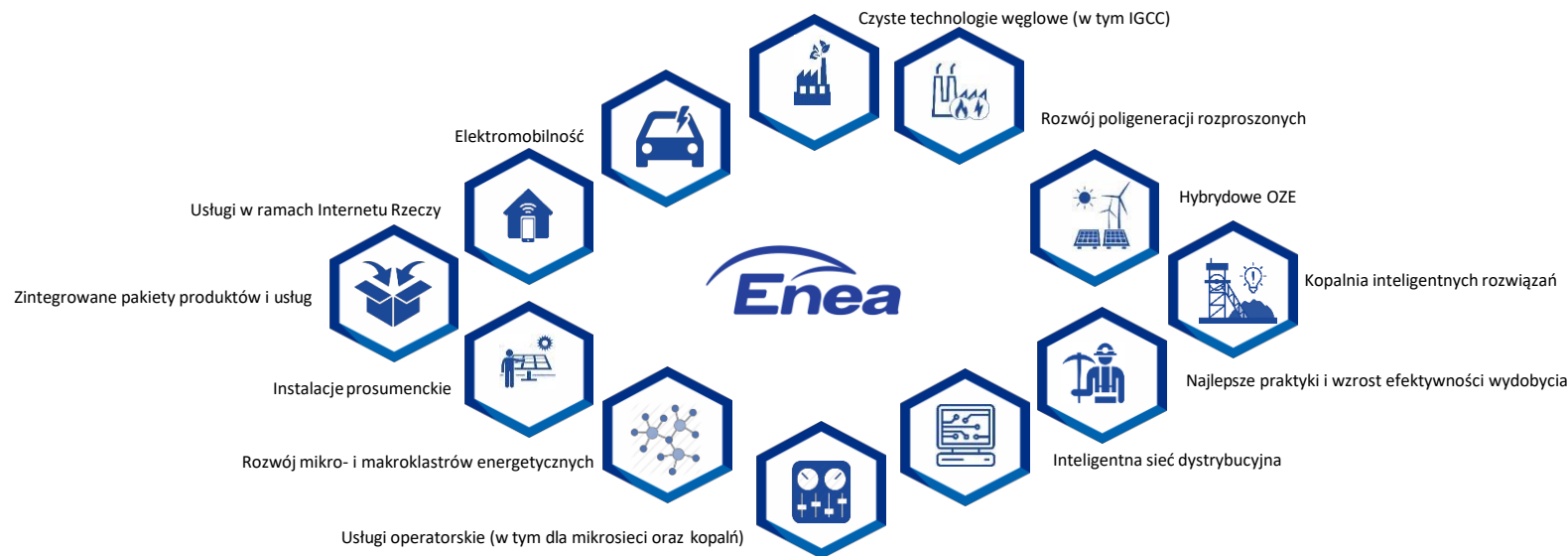
ENEA dostarcza stale doskonalone produkty i usługi, wyprzedzając oczekiwania Klientów dzięki zmotywowanym zespołom pracującym w przyjaznej, bezpiecznej i innowacyjnej organizacji.

WIZJA:

ENEA jest wiodącym dostawcą zintegrowanych produktów i usług surowcowo-energetycznych oraz innych innowacyjnych usług dla szerokiego grona Klientów, cenionym za jakość, kompleksowość i niezawodność.

Grupa Kapitałowa ENEA wdraża „Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA w perspektywie do 2030 roku”.

ENEA zdefiniowała 60 inicjatyw strategicznych, z których ponad 50 % ma charakter innowacyjny. Realizacja zwiększających potencjał biznesowy inicjatyw będzie wspierać m.in. rozwój innowacyjnych produktów, usług i linii biznesowych Grupy Kapitałowej ENEA. Część z inicjatyw w znacznym stopniu wpłynie na zagadnienia społeczne i środowiskowe, związane z działalnością Grupy Kapitałowej ENEA (np. czyste technologie węglowe, hybrydowe OZE, rozwój mikro- i makroklustrów energetycznych, elektromobilność).

Dodatkowe informacje na temat „Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA w perspektywie do roku 2030 roku” zamieszczono na slajdach 32-33 „Sprawozdania Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.” oraz materiale dostępnym pod adresem: <https://ir.enea.pl/pl/ir/relacje-inwestorskie/grupa-enea/strategia-rozwoju>.

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE OCZEKIWANYCH ZDARZEŃ I SPRAW BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM TOCZĄCYCH SIĘ NEGOCJACJI

Wewnętrzny rynek energii elektrycznej

W 2018 roku zakończyły się negocjacje tzw. trilogi w zakresie ostatecznych zapisów Pakietu Zimowego, które mają fundamentalne znaczenie dla funkcjonowania sektora energetycznego. W szczególności należy zwrócić uwagę, że w toku negocjacji nad Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego o wewnętrznym rynku energii, ustalono brak wsparcia z krajowych rynków mocy dla jednostek wytwórczych nie spełniających tzw. standardu emisyjności 550 gr CO₂/ kWh. W ramach kompromisu o który zabiegała delegacja polska ustalono jednakże, że jednostki emitujące powyżej 550g CO₂/kWh, które zawarły umowy mocowe w ramach aukcji głównych ostatecznie rozstrzygniętych do dnia 31 grudnia 2019 roku, mogą otrzymywać wynagrodzenie za wykonanie obowiązku mocowego w całym okresie, na który uzyskano wsparcie z rynku mocy. Jest to bardzo istotny kompromis w związku z tym, że rynek mocy jest instrumentem pomocy publicznej, który wymagał zatwierdzenia przez Komisję Europejską i musi funkcjonować zgodnie z regulacjami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej.

Ponadto w toku trilogów doszło do ustalenia w Dyrektywie OZE unijnego celu OZE 2030 na poziomie 32% w finalnym zużyciu energii brutto oraz możliwość wsparcia dla nowych jednostek biomasowych o mocy powyżej 100 MW w przypadku osiągnięcia sprawności elektrycznej na poziomie 36% a w dyrektywie o efektywności energetycznej ustalono zmniejszenie zużycia energii w UE o 32,5% do 2030 roku.

W rozporządzeniu o zarządzaniu unią energetyczną (Governance) wprowadzono obowiązek sporządzania Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu, jako elementu realizacji unii energetycznej obejmującej 5 wymiarów: bezpieczeństwo energetyczne, wewnętrzny rynek energii, efektywność energetyczną, obniżenie emisyjności; badania naukowe, innowacje i konkurencyjność.

Głównym celem mechanizmu zarządzania unią energetyczną jest umożliwienie osiągnięcia celów unii energetycznej, a zwłaszcza celów ram polityki klimatyczno-energetycznej do 2030 roku, jeśli chodzi o ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, energię ze źródeł odnawialnych i efektywność energetyczną.

Zapotrzebowanie na energię elektryczną

Według prognoz ujętych w dokumencie „Aktualizacja prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię do 2030” zapotrzebowanie na energię elektryczną w najbliższych latach będzie rosło we wszystkich sektorach gospodarki. Zgodnie z ww. dokumentem produkcja energii elektrycznej netto wzrośnie do 2030 r. do 193,3 TWh.

Jednocześnie zgodnie z dokumentem „Wnioski z analiz prognostycznych dla sektora energetycznego”¹⁾ stanowiącej załącznik do projektu *Polityki energetycznej Polski do 2040 roku* krajowe zapotrzebowanie na energię elektryczną sięgnie blisko 200 TWh w 2030 r. i 230 TWh w 2040 r. Jednocześnie całkowity wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w latach 2020-2040 wynosi 40,4%. Zapotrzebowanie na moc szczytową w tym okresie wzrośnie o 35,5%.

Europejski system EU ETS

8 kwietnia 2018 roku weszła w życie Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 wprowadzająca zmiany w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. W ramach powyższego dyrektywa ustanawia m.in. dwa mechanizmy finansowe:

- Fundusz Modernizacyjny - dla celów modernizacji systemów energetycznych w krajach członkowskich o niskim dochodzie. Z założenia ma być on finansowany wpływami z aukcji uprawnień w latach 2012 do 2030 Fundusz ma służyć przede wszystkim wspieraniu rozwoju efektywności energetycznej i inwestycji w OZE.
- Fundusz Innowacyjny - dla zapewnienia wsparcia finansowego rozwoju OZE, wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz innowacyjnych projektów niskoemisyjnych. Ma być zasilany środkami z uprawnień, które w przeciwnym razie miałyby być przydzielone bezpłatnie bądź sprzedane poprzez aukcje.

Ponadto zostały ustanowione ramy funkcjonowania IV fazy systemu EU ETS, a także nowe zasady działania mechanizmu stabilizacji rynkowej (MSR). Zgodnie z nimi od początku 2019 roku wskaźnik redukcji uprawnień znajdujących się w obiegu wzrósł z 12% do 24%. Uprawnienia są stopniowo przenoszone z systemu aukcyjnego do rezerwy stabilności rynkowej. Począwszy od 2024 roku przywrócony zostanie wskaźnik 12%. W IV fazie systemu EU ETS, która rozpocznie się z początkiem 2021 roku i potrwa do roku 2030, zostanie także zwiększony liniowy współczynnik redukcji z dotychczasowych 1,74% do 2,2%. Oba te elementy mają wpływ na zmniejszenie podaży na rynku EU ETS, a tym samym na obserwowany w 2018 roku wzrost cen uprawnień do emisji CO₂. W kulminacyjnym momencie zwyżek, notowania uprawnień do emisji CO₂ wzrosły ponad 3-krotnie względem początku roku. Wzrost zmienności na rynku uprawnień do emisji CO₂ wpłynął także znacząco na zwiększoną zmienność na rynkach energii w całej Europie, także w Polsce.

Limity Praw Majątkowych

ZIELONE

W obszarze PMOZE_A (świadczeń pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach) panuje utrzymująca się nadwyżka praw na rynku, która spowodowała osiągnięcie niskich poziomów cenowych w 2016 i I połowie 2017. Na dzień 27 kwietnia szacuje się, że po realizacji obowiązku za rok 2017 na rejestrach pozostanie około 25 TWh aktywnych PMOZE_A. Rozporządzenie Ministra Energii z 11 sierpnia 2017 r. określające poziom obowiązku na lata 2018-2019 (odpowiednio 17,5% i 18,5%) poprawiło perspektywę długoterminowego rozładowania nadwyżki.

¹⁾ https://www.gov.pl/documents/33372/436746/Wnioski_z_analiz_do_PEP2040_2018-11-23.pdf/1481a6a9-b87f-a545-4ad8-e1ab467175cf

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE OCZEKIWANYCH ZDARZEŃ I SPRAW BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM TOCZĄCYCH SIĘ NEGOCJACJI

Dodatkowo zmiana Ustawy OZE (nowelizacja z 20 lipca 2017 r.) oraz interpretacja Ministra Energii w zakresie braku możliwości wnoszenia opłaty zastępczej, dopóki „jOz” nie osiągnie maksymalnego poziomu (300,03 PLN/MWh), spowodowały silny wzrost cen PMOZE_A powyżej poziomu 70 zł/MWh i ustanowiły utrzymujący się obecnie trend wzrostowy.

BŁĘKITNE

W obszarze PMOZE-BIO (świadectw pochodzenia energii z biogazu rolniczego) sytuacja diametralnie zmieniła się w stosunku do obowiązku umorzeniowego dla 2016 r. W pierwszej połowie roku 2017 ceny osiągały poziom nawet 470 PLN/MWh. Wycena instrumentu zbliżyła się do poziomu „jOz” (300,03 PLN/MWh) dopiero po publikacji pierwszego projektu nowelizacji Ustawy o OZE w czerwcu 2017 r. odblokowująca warunkowo wnoszenie „Oz”. Od tamtego momentu ceny praw majątkowych „błękitnych” utrzymują się w dalszym ciągu powyżej opłaty zastępczej, ale są do niej bardziej zbliżone (ponad 317 zł/MWh), uwzględniając korzyść kupującego z tytułu możliwości odliczenia akcyzy (20 zł/MWh) dla realizacji obowiązku poprzez umorzenie świadectw pochodzenia. Trend cenowy jest utrzymany z powodu spełnienia warunków pozwalających na uiszczenie „Oz” od początku 2018 roku. Stan ten powinien się utrzymywać dopóki średnia trzymiesięczna cena PMOZE-BIO będzie powyżej poziomu „jOz”.

KOGENERACJA

Obecnie funkcjonujący system praw majątkowych dla kogeneracji obowiązuje do końca 2018 r. i prowadzone są prace legislacyjne nad nowym systemem wsparcia funkcjonującym w oparciu o system aukcyjny. Prace zostały zakończone uchwaleniem ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wydajnej kogeneracji, która wejdzie w życie w dniu 25 stycznia 2019 r.

BIAŁE

W ubiegłym roku po raz pierwszy moment realizacji obowiązku przypadła na koniec czerwca w związku z nową Ustawą o efektywności energetycznej z 20 maja 2016 r. W efekcie na rynku funkcjonują obecnie cztery indeksy dla praw majątkowych „białych”, tj.:

- PMEF – świadectwa efektywności energetycznej wydawane w oparciu o system przetargów na podstawie poprzedniej podstawy prawnej, wygaszane z dniem 30 czerwca 2019 r.;

- PMEF-2017 – świadectwa efektywności energetycznej wydawane dla zakończonych inwestycji dla wniosków składanych w 2017 r. (poza systemem przetargowym), które, podobnie jak PM „kogeneracyjne” wygasną po 30 czerwca 2018 r.;
- PMEF-2018 – świadectwa efektywności energetycznej wydawane dla zakończonych inwestycji dla wniosków składanych w 2018 r. (poza systemem przetargowym), które, podobnie jak PM „kogeneracyjne” wygasną po 30 czerwca 2019 r.;
- PMEF_F – świadectwa efektywności energetycznej wydawane dla nierozpoczętych inwestycji zgodnie z Ustawą z dnia 20 maja 2016 r., nie mające daty wygaśnięcia.

W dniu 20 lipca 2017 r. opublikowane zostały wyniki ostatniego przetargu dla inwestycji w zakresie efektywności energetycznej ogłoszonego przez URE 21 września 2016 r. W ramach poszczególnych kategorii wybrano projekty opiewające łącznie na prawie 55% puli (w sumie 806,743 toe). Wzrost ilości PMEF na rynku spowodował załamanie cen instrumentu w II połowie 2017 r. Ostatecznie jednak ceny indeksów wróciły do poziomu średnio 712 PLN/toe w związku z pojawieniem się informacji pochodzącej z Ministerstwa Energii, że jeżeli pojawi się zagrożenie, iż po realizacji obowiązku za rok 2018, tj. po 30 czerwca 2019 r. na rejestrach pozostaną niewykorzystane PMEF, wówczas mogą zostać podjęte działania mające na celu zmianę terminu ich umarzania, tj. wydłużenie ich obowiązywania. Ostatnia nowelizacja Ustawy o efektywności energetycznej choć ułatwiła proces starania się o wsparcie dla proefektywnościowych działań, w związku z pominięciem procedury przetargowej, jednocześnie ograniczyła podaż PMEF_F poprzez limitację wsparcia projektu do jednokrotnej średniorocznej oszczędności energetycznej. Przełożyło się to na wycenę PMEF_F na poziomie 1500 PLN/toe (zbliżonej do „jOz”).

Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych

W dniu 28 grudnia 2017 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, przedłożony przez Ministra Energii. Projekt zaproponował regulację, których celem ma być stymulowanie rozwoju elektromobilności w Polsce oraz zastosowanie w transporcie paliw alternatywnych, w tym energii elektrycznej. Ustawa ma stworzyć podstawy prawne do rozbudowy infrastruktury do ładowania samochodów energią elektryczną, wspierając rozwój rynku i infrastruktury paliw alternatywnych oraz innowacyjnych form transportu. Prezydent RP Andrzej Duda podpisał ustawę w dniu 5 lutego 2018 r. Weszła ona w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw.

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE OCZEKIWANYCH ZDARZEŃ I SPRAW BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM TOCZĄCYCH SIĘ NEGOCJACJI

Nowelizacja ustawy o OZE

W dniu 29 czerwca 2018 r. Prezydent RP podpisał ustawę z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw. Celem ustawy było dostosowanie polskich przepisów dot. pomocy publicznej do wymagań, które Komisja Europejska postawiła RP w procedurze notyfikacyjnej systemu wsparcia rozwoju OZE. Ustawa reguluje zmiany zasad systemu aukcyjnego, m.in. wprowadzając zmodyfikowany układ koszyków aukcyjnych. Efektem zaimplementowanych zmian jest także zniesienie limitu udziału w aukcjach OZE dla jednostek spalania biomasy o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 50 MW. Dodatkowo, w aspekcie biomasy, ustawa ustala udział biomasy agro w łącznym udziale wagowym biomasy na poziomie:

- 85% dla instalacji spalania wielopaliwowego oraz dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego o mocy zainstalowanej elektrycznej wyższej niż 5 MW,
- 10% dla dedykowanych instalacji spalania biomasy oraz układów hybrydowych o mocy zainstalowanej elektrycznej wyższej niż 20 MW.

Przepisy te są istotne między innymi z punktu widzenia bloku nr 9 Elektrowni Połaniec ponieważ jednostka po raz pierwszy będzie mogła wziąć udział w aukcjach OZE.

W I kwartale 2019 r. rozpoczęte zostały prace nad projektem kolejnej ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z przedstawionymi uzasadnieniami celem zmian jest realizacja zadań określonych w polityce energetycznej Polski do 2020 r., poprzez zmniejszenie obciążeń odbiorców końcowych z tytułu systemów wsparcia odnawialnych źródeł energii oraz rosnących cen energii elektrycznej. Jednocześnie nowelizacja umożliwi przeprowadzenie aukcji na zakup energii elektrycznej z OZE w 2019 roku poprzez wskazanie w przepisach przejściowych, maksymalnych ilości i wartości, która będzie przedmiotem sprzedaży oraz wyznaczenie cen referencyjnych, stanowiących maksymalną wartość oferty, która może zostać złożona przez wytwórcę w ofercie aukcyjnej.

Taryfa dla usług dystrybucji energii elektrycznej 2018 w kontekście regulacji jakościowej oraz tzw. „taryfy antysmogowej”

Nowy model regulacji jakościowej zaczął obowiązywać od 1 stycznia 2016 r. Zgodnie z jego założeniami, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzależnił część przychodu regulowanego OSD od jakości usług świadczonych przez te podmioty. Ocena ta odbywa się poprzez pomiar szeregu wskaźników, w szczególności niezawodności zasilania oraz czasu realizacji przyłączy do sieci elektroenergetycznej. Z perspektywy zatwierdzonej na rok 2018 Taryfy dla usług dystrybucji energii elektrycznej stwierdzić należy, że dla omawianego roku, wpływ regulacji jakościowej na możliwy do uzyskania przez Spółkę przychód jest nieznaczny. Ponadto w związku z Rozporządzeniem Ministra Energii z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną w Taryfie dla usług dystrybucji energii elektrycznej utworzona została nowa grupa taryfowa G12as. Ma ona promować pobór energii w okresie tzw. doliny nocnej, poprzez ustalenie preferencyjnych stawek składnika zmiennego stawki sieciowej. Przeprowadzone analizy wskazują, że jej wpływ na przychody OSD jest obecnie neutralny.

Istotne trendy w obszarze Dystrybucji

Pojawiające się nowe technologie, rosnące oczekiwania Klientów oraz dynamicznie zmieniające się otoczenie gospodarcze w Polsce i na świecie powodują zmiany w sposobie funkcjonowania OSD. Skutkują one koniecznością wdrażania szeregu rozwiązań innowacyjnych w obszarze dystrybucji, prowadzących do modernizacji i rozbudowy sieci dystrybucyjnej uwzględniającej wiodące trendy w energetyce. Kluczowe trendy związane są z:

- rozwojem i wdrażaniem inteligentnych sieci,
- rozwojem i wdrażaniem nowoczesnych systemów IT wspierających zarządzanie siecią,
- pojawieniem się nowych rozwiązań instytucjonalnych i technicznych, takich jak klastry, spółdzielnie energetyczne, rynek prosumencki, magazyny energii, elektromobilność,
- prowadzeniem projektów badawczo-rozwojowych (B+R).

Model regulacji jakościowej

W 2018 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przeprowadził ewaluację modelu regulacji jakościowej na lata 2016-2020, opracowanego w 2015 roku. W wyniku tej ewaluacji Prezes URE opublikował dokument „Regulacja jakościowa w latach 2018-2025 dla Operatorów Systemów Dystrybucyjnych (którzy dokonali, z dniem 1 lipca 2007 roku, rozdzielenia działalności)”. Najważniejsze zmiany, jakie zostały wprowadzone w modelu regulacji jakościowej, które będą obowiązywać od 2018 roku, to: wprowadzenie tzw. wskaźników obszarowych - w miejsce 2 wskaźników niezawodności (SAIDI, SAIFI) wprowadzono wskaźniki obszarowe z podziałem na 4 obszary: duże miasta, miasta na prawach powiatu, miasta, wsie; określenie metody wyznaczania nowych długoterminowych celów (do 2025 r.); wyeliminowanie z obliczania wskaźników niezawodności zdarzeń pogodowych o charakterze katastrofalnym; przyznanie premii za wykonanie celów końcowych regulacji jakościowej; odniesienie kary za niewykonanie celów rocznych do kwoty zwrotu z kapitału stanowiącego część przychodu regulowanego.

Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO)

RODO jest unijnym aktem prawnym, który obowiązuje od 25 maja 2018 r. we wszystkich krajach członkowskich. Wprowadza nowe zasady przetwarzania danych osobowych i nakłada na administratorów danych nowe obowiązki. Grupa Kapitałowa ENEA w swojej działalności uwzględnia wymagania nowych przepisów, w tym zapewnia odpowiedni poziom bezpieczeństwa dla przetwarzanych danych osobowych, mając przede wszystkim na uwadze ochronę praw i wolności osób, których dane przetwarza.

4. KLUCZOWE NIEFINANSOWE WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

Kluczowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Grupy Kapitałowej ENEA	Rok		
	2016	2017	2018
Zainstalowana moc elektryczna [MW _e]	3 307,8 MW _e ¹⁾	6 256,6 MW _e ²⁾	6 256,6 MW _e
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej (netto)	13 567 GWh	20 973 GWh	26 503 GWh
Segment Obrót: liczba odbiorców energii (Punktów Poboru Energii - stan na koniec okresu sprawozdawczego)	2 405,0 tys.	2 422,4 tys.	2 486,3 tys.
Segment Obrót: sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	17,989 TWh	18,916 TWh	21,457 TWh
Segment Dystrybucja: liczba Klientów/odbiorców energii (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	2 520,2 tys.	2 553,7 tys.	2 588,9 tys.
Segment Dystrybucja: długość linii dystrybucyjnych wraz z przyłączami	121,30 tys. km	122,37 tys. km	122,82 tys. km
SAIDI – średni czas trwania wyłączenia zasilania ³⁾	241,76 min	618,70 min ⁴⁾	149,94 min ⁵⁾
SAIFI – częstotliwość wyłączenia zasilania ³⁾	3,72	4,31	3,03 ⁵⁾

¹⁾ W ujęciu bez przyjętej w marcu 2017 r. spółki ENEA Elektrownia Połaniec S.A.

²⁾ W 2017 r. w wyniku uruchomienia nowego bloku energetycznego ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. w Koźmienicach oraz przejścia Elektrowni Połaniec Grupa Kapitałowa ENEA istotnie zwiększyła swoje moce wytwórcze.

³⁾ Wskaźniki SAIFI i SAIDI dotyczą planowanych i nieplanowanych (łącznie z katastrofalnymi) przerw w dostawach energii elektrycznej dla wysokiego i średniego napięcia. W 2017 r. znaczący wpływ na poziom tych wskaźników miały rozległe zniszczenia sieci wywołane w szczególności orkanami Ksawery i Grzegorz.

⁴⁾ W 2018 r. nastąpiła korekta wielkości wskaźnika o 0,01 minuty.

⁵⁾ Wartości wskaźników niezawodności SAIDI i SAIFI są wartościami wskaźników nieoczyszczonych z katastrofalnych zdarzeń pogodowych. Zgodnie z nową Regulacją Jakościową w latach 2018-2025 dla Operatorów Systemów Dystrybucyjnych, wskaźniki te podlegają oczyszczeniu. Przedstawione wskaźniki za rok 2018 nie zostały jeszcze ostatecznie przeliczone (stan na dzień 23.01.2019 r.). Oznacza to, że ostateczne wskaźniki za rok 2018 mogą jeszcze nieznacznie się zmienić.

5. RYZYKA NIEFINANSOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA

Grupa Kapitałowa ENEA w sposób systematyczny zarządza ryzykami związanymi z jej działalnością. W Grupie ENEA funkcjonuje koncepcja procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym (ERM), która została oparta o model skoordynowany. **Celem procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym jest maksymalna ochrona Grupy ENEA przed skutkami materializacji zidentyfikowanych ryzyk.** W przyjętym modelu, za pośrednictwem dedykowanych w tym celu jednostek organizacyjnych, ENEA S.A. koordynuje proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym. Realizację przyjętych założeń umożliwia struktura, w ramach której w ENEA S.A. umiejscowiony jest **Departament Zarządzania Ryzykiem**, składający się z dwóch biur odpowiedzialnych odpowiednio za zarządzanie ryzykiem finansowym oraz zarządzanie ryzykiem biznesowym, ciągłością działania i ubezpieczeniami. Jednocześnie spółki z Grupy posiadają w swoich strukturach komórki odpowiedzialne za obszar zarządzania ryzykiem, które współpracują z Departamentem Zarządzania Ryzykiem ENEA S.A. W spółkach funkcjonuje podział organizacyjny na Front Office, Middle Office oraz Back Office.

Efektywność procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym zapewnia:

- system zarządzania ciągłością działania mający na celu identyfikację procesów krytycznych dla działalności spółek Grupy ENEA i wdrożenie takich mechanizmów i procedur, które zapewnią ich ciągłość w sytuacji awaryjnej,
- identyfikowanie ryzyk niefinansowych na poziomie poszczególnych spółek Grupy ENEA podyktowane specyfiką prowadzonej działalności,
- podzielenie procesu na określone segmenty, dla których opracowana została dokumentacja w postaci polityk, procedur oraz metodyk,
- etapowość procesu obejmująca identyfikację i ocenę nowych ryzyk, monitorowanie istniejących ryzyk oraz ich raportowanie,
- operacyjne zarządzanie ryzykiem przez spółki Grupy ENEA w ramach przyznanych limitów i na zasadach zatwierdzanych przez Komitet Ryzyka Grupy ENEA.

Polityki, Procedury oraz Metodyki regulujące kwestie zarządzania ryzykami w Grupie ENEA to:

- Polityka zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie ENEA (Polityka ERM),
- Metodyka zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie ENEA,
- Polityka zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA,
- Procedura zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA,
- Polityka zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA,
- Procedura zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA,
- Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie ENEA,
- Procedura zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie ENEA,
- Polityka zarządzania ryzykiem towarowym w Grupie ENEA,
- Procedura zarządzania ryzykiem towarowym w Grupie ENEA,
- Polityka zarządzania ciągłością działania w Grupie ENEA,
- Metodyka zarządzania ciągłością działania w Grupie ENEA,
- Polityka ubezpieczeniowa Grupy ENEA,
- Polityka zapewnienia integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego w Grupie ENEA,
- Polityka zapobiegania nadużyciom na rynku instrumentów finansowych w zakresie towarowych instrumentów pochodnych, uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz produktów powiązanych w Grupie ENEA.

Model zarządzania ryzykiem został dodatkowo opisany na slajdach 53-56 „Sprawozdania Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.”

5. RYZYKA NIEFINANSOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA

W ramach mapy ryzyk w Grupie Kapitałowej ENEA zidentyfikowano następujące ryzyka niefinansowe, które mogą mieć znaczący negatywny wpływ na zagadnienia społeczne, pracownicze, środowiskowe, przeciwdziałania korupcji i łapownictwu lub zagadnienia praw człowieka:

Obszar pracowniczy

- ryzyko luki pokoleniowej,
- ryzyko niepokoju społecznego, związane z brakiem porozumienia między partnerami społecznymi przy analizowaniu postulatów strony społecznej, dotyczących nowej umowy społecznej, weryfikacji zapisów ZUZP, wprowadzania niestosowanych wcześniej narzędzi z obszaru zarządzania zasobami ludzkimi,
- ryzyko wystąpienia wypadków przy pracy lub chorób zawodowych,
- ryzyko wystąpienia sporów z Pracownikami, grupami Pracowników, organizacjami związkowymi.

Obszar społeczny

- ryzyko naruszenia ochrony danych osobowych spowodowane błędem ludzkim; celowym działaniem Pracownika lub współpracownika; niezajomością lub nieprzebraniem przepisów prawa i regulacji wewnętrznych przez Pracowników lub Współpracowników; błędem lub celowym działaniem kontrahentów; błędem lub awarią systemu informatycznego; atakiem hackerskim,
- ryzyko naruszenia obowiązków informacyjnych spowodowane nieprawidłowym ujawnieniem informacji; przekazaniem do mediów informacji, które są poufne, mogą mieć charakter cenotwórczy lub wpłynąć na zachowania i decyzje inwestorów; nieprawidłowym wykonywaniem obowiązków informacyjnych poprzez: niedochowanie terminu niezwłoczności, niedochowanie terminu wskazanego wprost w innych przepisach, nieprzekazanie wymaganej informacji, czy też nieprecyzyjność przekazanej informacji, która może wprowadzić w błąd,
- ryzyko niewłaściwego zarządzania informacją w sytuacji kryzysowej, braku informacji w sytuacjach kryzysowych, podania do wiadomości publicznej sprzecznej informacji lub udzielenia informacji przez Pracowników nieuprawnionych,
- ryzyko wystąpienia sporów z Pracownikami, grupami Pracowników, organizacjami związkowymi,
- ryzyko wzrostu ilości roszczeń osób trzecich - właścicieli nieruchomości w zakresie spłaty zaległych zobowiązań za służebność przesyłu/ dzierżawę nieruchomości,
- ryzyko wyrządzenia szkód lub strat Klientom i osobom trzecim w wyniku prowadzonej działalności,
- ryzyko opóźnień w realizacji inwestycji kluczowych dla realizacji przyłączy,
- ryzyko opóźnień lub braku wydania decyzji istotnych dla Klientów dotyczących przyłączy,
- ryzyko awarii lub uszkodzeń w infrastrukturze istotnej dla produkcji i dostaw energii elektrycznej,
- ryzyka towarowe związane z produkcją energii elektrycznej (spowodowane niewywiązaniem się kontrahenta ze zobowiązań kontraktowych dotyczących dostaw paliw lub usług transportowych; niedostateczną dywersyfikacją źródeł zaopatrzenia).

Obszar środowiskowy ¹⁾

- ryzyko niedostosowania technologii wytwarzania energii elektrycznej i ciepła do zastrzonych przepisów dotyczących ochrony środowiska (konkluzje BAT, Dyrektywa IED), w tym emisji do powietrza NO_x, SO₂, HCl, HF, NH₃, rtęci, pyłu, a także zabudowy urządzeń pomiarowych oraz redukcji metali ciężkich ze ścieków pochodzących z instalacji odsiarczania spalin (IOS),
- ryzyko awarii urządzeń instalacji odsiarczania spalin (IOS), instalacji odazotowania spalin (SCR) oraz elektrofiltrów służących do ograniczenia emisji pyłów,
- ryzyko nieprzebrzenia warunków obowiązujących pozwoleń w zakresie:
 - gospodarki wodno - ciekowej, w tym niedotrzymania przepływu nienaruszalnego i dopuszczalnej temperatury wód pochłodniczych,
 - odpadów, w tym szlamu z instalacji odsiarczania spalin (IOS),
 - emisji do powietrza, w tym NO_x, SO₂ i pyłów,
- ryzyko niedotrzymania rocznego terminu magazynowania mieszanki popiołowo-żużlowej z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych lub niedotrzymania obowiązku instalacji monitoringu wizyjnego na składowisku mieszanki popiołowo-żużlowej,
- ryzyko utraty statusu produktu ubocznego dla gipsu,
- ryzyko przekroczenia masy magazynowanych odpadów (dotyczy pozostałych odpadów oprócz ubocznych produktów spalania),
- ryzyko pojawienia się zwiększonej ilości amoniaku w odpadach paleniskowych i gipsie.

Obszar praw człowieka

- ryzyko naruszenia ochrony danych osobowych.

Obszar przeciwdziałania korupcji i łapownictwu

- ryzyko wystąpienia sytuacji dzielenia zamówień, nadużyć w stosowaniu procedury tzw. zamówień awaryjnych,
- ryzyko udzielenia pomocy finansowej, rzeczowej lub organizacyjnej przez Fundację ENEA podmiotom działającym niezgodnie z prawem lub podejmującym działania sprzeczne z interesem Grupy ENEA lub dobrem publicznym.

¹⁾ NO_x – tlenki azotu, SO₂ - dwutlenek siarki, HCl – chlorowódz, HF – fluorowódz, NH₃ – amoniak, (IOS) – instalacja odsiarczania spalin, (SCR) – instalacja katalicznego odazotowania spalin.

5. RYZYKA NIEFINANSOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA

Przykłady zidentyfikowanych ryzyk niefinansowych oraz sposobów zarządzania nimi w obszarze środowiskowym			
SEGMENT	NAZWA SPÓŁKI	RYZYKO NIEFINANSOWE	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM
WYDOBYCIE	Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.	<ol style="list-style-type: none"> Ryzyko zagrożenia dla środowiska wodnego, Ryzyko związane z niewłaściwym postępowaniem z substancjami chemicznymi, Ryzyko niedostosowania organizacji do nowych rozwiązań prawnych i innych regulacji związanych z ochroną środowiska. 	<ol style="list-style-type: none"> Ze względu na ryzyko zagrożenia dla środowiska wodnego w spółce realizowany jest bieżący monitoring i stały nadzór działalności w tym zakresie. Spółka na bieżąco wykonuje przeglądy i modernizacje poszczególnych instalacji oraz przeprowadza bieżące szkolenia w zakresie podnoszenia świadomości i kompetencji Pracowników w powyższym obszarze. Spółka prowadzi działania mające na celu regularne zapoznawanie załogi z zasadami bezpiecznego stosowania środków chemicznych. Prowadzony jest również bieżący i stały monitoring przepisów prawa w tym obszarze. W celu eliminacji ryzyka niedostosowania organizacji do obowiązujących rozwiązań prawnych i regulacji spółka w sposób bieżący i stały monitoruje planowane do wprowadzenia i wprowadzane akty prawne oraz decyzje organów branżowych.
WYTWARZANIE	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	<ol style="list-style-type: none"> Ryzyko negatywnego wpływu na środowisko poprzez emisję tlenków azotu i pyłów do powietrza, Ryzyko oddziaływania na zasoby naturalne w pobliżu lokalizacji Elektrowni Kozienice, Ryzyko nieprawidłowego i nieterminowego sporządzania sprawozdawczości Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE), skutkujące naliczeniem kar administracyjnych za nieterminowe rozliczenie wielkości emisji. 	<ol style="list-style-type: none"> W 2018 roku spółka sfinalizowała inwestycje, które obniżą emisje tlenków azotu oraz pyłów do powietrza poprzez wykonanie zabudowy Instalacji Katalitycznego Odazotowania Spalin SCR na bloku 500 MW nr 10 oraz przeprowadzenie modernizacji elektrofiltru bloku 200 MW nr 6. Spółka kontynuuje wprowadzony w 2016 roku stały nadzór przyrodniczy na terenie Elektrowni Kozienice i w jej najbliższym sąsiedztwie oraz prowadzi ochronę gatunkową, w ramach której m.in.: prowadzi stały nadzór przyrodniczy podczas prac modernizacji torowiska Elektrowni przy stanowiskach gniewosza płamistego. Ryzyko jest minimalizowane poprzez skuteczny nadzór nad realizacją Planu monitorowania emisji CO₂, będącego integralną częścią aktualnie obowiązującej Decyzji Mazowieckiego Urzędu Marszałkowskiego, zezwalającej na emisję gazów cieplarnianych. Weryfikacja raportu rocznego dotycząca emisji odbywa się w dwóch etapach: preweryfikacji i raportu końcowego.
WYTWARZANIE	ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	<ol style="list-style-type: none"> Ryzyko niekorzystnego oddziaływania Elektrowni Połaniec na środowisko naturalne poprzez funkcjonowanie oczyszczalni, emisje tlenków azotu oraz pyłów do powietrza. 	<ol style="list-style-type: none"> Spółka minimalizuje zidentyfikowane ryzyko poprzez prowadzenie inwestycji infrastrukturalnych oraz prac modernizacyjnych. W roku 2018 spółka wykonała modernizację oczyszczalni ścieków, IOS oraz zabudowę na Bloku nr 4 katalizatora SCR, skutkującą zmniejszeniem emisji tlenków azotu z poziomu ok 500 mg/Nm³ do wartości poniżej 200 mg/Nm³. Spółka zmodernizowała również elektrofiltry bloków 2-7, ograniczając tym samym emisje pyłów.
WYTWARZANIE	ENEA Ciepło Sp. z o.o. Oddział Elektrociepłownia Białystok	<ol style="list-style-type: none"> Ryzyko związane z aspektami środowiskowymi będącymi elementami działań lub wyrobów mających znaczący wpływ na środowisko w zakresie: poboru wody podziemnej, unieszkodliwiania odpadów paleniskowych, powstawania i odprowadzania ścieków deszczowo - przemysłowych i wód opadowych do wód powierzchniowych oraz zrzut wód opadowych do gruntu, emisji SO₂, NO₂, pyłu, Ryzyko wystąpienia sytuacji awaryjnych, mających wpływ na środowisko naturalne, a dotyczących m.in.: wycieku związków chemicznych ze zbiorników magazynowych, oleju z transformatorów i turbozespołów; pożaru urządzeń energetycznych, węgla i pyłu drzewnego; uszkodzenia pojemnika ze źródłem promieniotwórczym; zanieczyszczenie wody socjalno-bytowej. 	<ol style="list-style-type: none"> Spółka na podstawie przyjętych kluczowych charakterystyk oraz określonych kryteriów operacyjnych prowadzi stały monitoring zidentyfikowanych znaczących aspektów środowiskowych. W obszarze zidentyfikowanych potencjalnych sytuacji awaryjnych, określone zostały sposoby reagowania na zaistniałą sytuację, działania prewencyjne zapobiegające powstawaniu awarii oraz działania zmierzające do przygotowania się do reagowania w przypadku zaistniałej awarii. W spółce funkcjonuje Grupa Ratownictwa Awaryjnego, która jest dedykowaną jednostką do udziału w warunkach wystąpienia awarii.

5. RYZYKA NIEFINANSOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA

Przykłady zidentyfikowanych ryzyk niefinansowych oraz sposobów zarządzania nimi w obszarze środowiskowym

SEGMENT	NAZWA SPÓŁKI	RYZYKO NIEFINANSOWE	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM
WYTWARZANIE	ENEA Ciepło Sp. z o. o.	1. Ryzyka środowiskowe dotyczące emisji zanieczyszczeń: NO _x , pyłów, SO ₂ , CO ₂ , CO, HCl, HF (zidentyfikowane w procedurze PŚ-4.3-01 „Identyfikacja aspektów środowiskowych”).	1. Spółka posiada system ciągłego monitoringu emisji zanieczyszczeń obejmujący dwa niezależne emitory Ciepłowni „Zachód”, które zapewniają kontrolę poziomu emitowanych zanieczyszczeń realizowaną w systemie ciągłym. Spółka, celem przeciwdziałania materializacji ryzyka emisji zanieczyszczeń, stosuje się do Instrukcji I-OŚ-15 „Analiza ryzyka monitorowania emisji CO ₂ ”, która identyfikuje i określa prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka i skutków oddziaływania zagrożeń. W instrukcji zdefiniowana została matryca oraz tabela ryzyka. Dodatkowo kontrola poszczególnych etapów działań, począwszy od ustalania ilości zużytego paliwa, poprzez nadzorowanie procesu spalania, kontrolę zbierania i przetwarzania danych, a skończywszy na obliczeniach wielkości wszystkich emisji zanieczyszczeń, wpływa na zmniejszenie poszczególnych ryzyk środowiskowych. Spółka realizuje również inwestycje, które ograniczają negatywne skutki oddziaływania na środowisko. Przykładem tego typu inwestycji jest zmiana sposobu opalania w Ciepłowni „Zachód”, której celem jest konwersja kotła węglowego WR-25-014S Nr 1 na opalany gazem ziemnym. Inwestycja w 2019 roku spowoduje znaczne zmniejszenie zanieczyszczeń pyłowo-gazowych.
WYTWARZANIE	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Segment OZE	1. Ryzyko przerwania ciągłości morfologicznej rzek, na których zlokalizowane są elektrownie wodne i stopnie piętrzące. 2. Ryzyko oddziaływania na chiropterofaunę i ornitofaunę przez wiatraki, co może skutkować wzrostem śmiertelności danej populacji.	1. Spółka opracowała analizy wariantowe dotyczące zastosowania najkorzystniejszych rozwiązań na danej elektrowni wodnej w celu zachowania ciągłości morfologicznej rzek. Ponadto spółka współdziała z jednostkami państwowymi w celu wybudowania przepławek dla ryb w miejscach, gdzie jest to niezbędne np. przepławki na rzece Redze (inwestycje zrealizowane) oraz przepławka na rzece Drawa (inwestycja w trakcie realizacji). 2. Spółka zleca i nadzoruje monitoringi wpływu swoich farm wiatrowych na populację chiropterofauny oraz ornitofauny. W chwili obecnej nie stwierdzono wzrostu śmiertelności, w którejś z wymienionych populacji.

Przykłady zidentyfikowanych ryzyk niefinansowych oraz sposobów zarządzania nimi w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy

SEGMENT	NAZWA SPÓŁKI	RYZYKO NIEFINANSOWE	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM
DYSTRYBUCJA	ENEA Operator Sp. z o.o.	1. Ryzyko związane z zagrożeniem wypadkiem przy pracy.	1. Celem eliminacji potencjalnego zagrożenia w spółce prowadzona jest kampania BHP „Nasz wybór – bezpieczna praca”. W ramach akcji, odbywają się spotkania edukacyjne w zakresie bezpiecznej pracy przy obsłudze pilarki łańcuchowej oraz metod i zasad ewakuacji poszkodowanych z wysokości. Ponadto spółka prowadzi działania podnoszące świadomość w zakresie potencjalnych sytuacji zagrożenia poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych, do których należą plakaty informacyjne, wskaźniki napięcia, gadżety o tematyce BHP. W spółce funkcjonuje newsletter elektroniczny promujący bezpieczeństwo i higieniczne warunki pracy. Dodatkowo spółka przeprowadza oceny ryzyka zawodowego zgodnie z zatwierdzoną metodyką Polskiego Towarzystwa Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej pt. „Ryzyko zawodowe w spółkach dystrybucyjnych energii elektrycznej”.

5. RYZYKA NIEFINANSOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY

Przykłady zidentyfikowanych ryzyk niefinansowych oraz sposobów zarządzania nimi w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy

SEGMENT	NAZWA SPÓŁKI	RYZYKO NIEFINANSOWE	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM
WYTWARZANIE	ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	<ol style="list-style-type: none"> Ryzyko wykonywania przez Wykonawców prac niezgodnie z przepisami i zasadami BHP obowiązującymi na terenie Elektrowni Połaniec. Ryzyko posiadania tylko teoretycznej wiedzy, dotyczącej gaszenia pożarów i posługiwania się gaśnicami. 	<ol style="list-style-type: none"> W celu zapoznania Pracowników poszczególnych Wykonawców z wewnętrznymi wymaganiami dotyczącymi BHP został opracowany dokument „Podstawowe wymagania dla Wykonawców realizujących prace na rzecz Elektrowni, zasady wyznaczania koordynatorów, ich obowiązki i uprawnienia oraz obowiązki Pracowników Elektrowni przy zlecaniu prac Wykonawcom”. Dokument precyzuje m.in., że: wszystkie osoby przed rozpoczęciem prac na terenie Elektrowni zobowiązane są do: <ul style="list-style-type: none"> odbycia szkolenia wstępnego BHP organizowanego przez przedstawicieli Elektrowni i poddania się egzaminowi sprawdzającemu wiedzę z zakresu tego szkolenia; zapoznania się z przepisami i zasadami BHP oraz ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi na terenie Elektrowni. W celu nabycia nowych i niezbędnych umiejętności z zakresu ratowania życia czy gaszenia pożaru i ewakuacji zwiększono liczbę ćwiczeń praktycznych. W programach szkoleń okresowych ujęte są ćwiczenia z użyciem podręcznego sprzętu gaśniczego w tym: gaszenie symulatorami gaśnic na mgłę wodną „Płonąca wanna” spalająca gaz propan; gaszenie surowców gaśnicami proszkowymi i CO₂; biomasa, zrębka; użycie hydrantu wewnętrznego. Ponadto wprowadzono zajęcia z udzielania pierwszej pomocy na fantomie z AED oraz użycia sprzętu ratowniczego Elektrowni.
WYTWARZANIE	ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o.	<ol style="list-style-type: none"> Ryzyko wynikające z prac związanych z usuwaniem izolacji azbestowo - cementowej z sieci ciepłej. Ryzyko chorób zawodowych. 	<ol style="list-style-type: none"> W spółce przeprowadzane są szkolenia okresowe z bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej dla Pracowników fizycznych i osób kierujących Pracownikami, którzy w związku z wykonywanymi pracami są lub mogą być narażeni na działanie pyłu azbestu. Dokonywane są również pomiary czynników szkodliwych, uciążliwych i niebezpiecznych na stanowiskach takich jak: spawacz, koordynator dostaw zrębki, obchodowy urządzeń biomasowych, mistrz biomasy, operator sprzętu ciężkiego, kierowca, Pracownik usuwający izolację azbestowo – cementową, monter urządzeń i instalacji ciepłowniczych.
WYTWARZANIE	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	<ol style="list-style-type: none"> Ryzyka związane z wykonywaniem obowiązków na części maszyn i urządzeń, które stanowią wyposażenie parku maszynowego i zostały zakupione przed 1 stycznia 2003 r. oraz ryzyka związane z pracą wykonywaną na wysokości. Ryzyko chorób zawodowych. 	<ol style="list-style-type: none"> W celu przeciwdziałania zaistnieniu zidentyfikowanych ryzyk w spółce wdrożono proces nadzoru nad środowiskiem pracy oraz instrukcje bezpiecznej pracy na poszczególnych stanowiskach. Dodatkowo, w spółce prowadzone są czynności pozwalające na dostosowanie maszyn będących na wyposażeniu spółki do minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez Pracowników podczas pracy.
WYDOBYCIE	Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	<ol style="list-style-type: none"> Ryzyko wystąpienia śmiertelnego, ciężkiego lub zbiorowego wypadku przy pracy, niezapewnienia odpowiednich warunków bezpieczeństwa pracy oraz nierealizowania wymagań określonych w Systemie Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy (normy PN-EN 18001 i OHS.A.S 18001). 	<ol style="list-style-type: none"> W celu przeciwdziałania zaistnieniu istotnych ryzyk w zakresie BHP prowadzone jest ciągle doskonalenie procesu szkolenia Pracowników. Kontrolowana jest ich wiedza oraz stosowanie się do przepisów bezpieczeństwa. Spółka realizuje inicjatywy zawarte w Programie Poprawy Bezpieczeństwa – na 2019 rok zaplanowane jest opracowanie i wdrożenie platformy szkoleniowej virtual reality (VR).
WSPARCIE	ENEA Centrum Sp. z o.o.	<ol style="list-style-type: none"> Ryzyko wypadku komunikacyjnego oraz ryzyko związane z pożarem. 	<ol style="list-style-type: none"> Podstawą do określania oraz szacowania ryzyka zawodowego w spółce jest karta ryzyka zawodowego opracowana dla stanowiska pracy. W związku z zidentyfikowanymi ryzykami w spółce prowadzone są działania i akcje w postaci próbnych ćwiczeń ewakuacyjnych, szkoleń z zakresu bezpiecznej jazdy, szkoleń z zakresu pierwszej pomocy dla Pracowników spółki oraz systematyczne kontrole stanowisk i pomieszczeń pracy.

5. RYZYKA NIEFINANSOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA

Przykłady zidentyfikowanych ryzyk niefinansowych oraz sposobów zarządzania nimi w obszarze pracowniczym

SEGMENT	NAZWA SPÓŁKI	RYZYKO NIEFINANSOWE	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM
WYTWARZANIE	ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	1. Ryzyko niezapewnienia optymalnego poziomu kompetencji dla zachowania właściwej realizacji zadań spółki w latach 2018 -2022 (w okresie zmiany pokoleniowej).	1. Główne sposoby zarządzania ryzykiem związane są z: określeniem potrzeb kadrowych w spółce, analizą uprawnień emerytalnych Pracowników, stałym monitoringiem fluktuacji Pracowników, planowaniem i efektywną realizacją procesów rekrutacyjnych, realizacją szkoleń, w tym szkoleń na stanowisku pracy, sporządzaniem wieloletnich planów zatrudnienia.
DYSTRYBUCJA	ENEA Operator Sp. z o.o.	1. Ryzyko wynikające z trudności z pozyskiwaniem kompetentnych Pracowników, wynikające z małego zainteresowania zawodem technik elektryk (ryzyko luki pokoleniowej).	1. Spółka zarządza ryzykiem poprzez nawiązanie współpracy ze szkołami zawodowymi w ramach projektu szkół patronackich Grupy ENEA oraz podejmuje próby dostosowania programu nauczania w w/w szkołach do swoich potrzeb. Jednocześnie spółka bierze aktywny udział w Targach Pracy i prowadzi działania mające na celu promocję spółki jako potencjalnego pracodawcy. W tym celu organizuje praktyki i staże w ramach programu „Zainstaluj się w Enei”. W 2018 roku w swoim obszarze działania spółka podpisała dziewięć umów ze szkołami branżowymi. Zakres umów przewiduje dofinansowanie pracowni dydaktycznych, pomoc w organizowaniu wycieczek, konkursów, stypendiów dla najzdolniejszych, pomoc w zdobyciu specjalistycznych kwalifikacji zawodowych. Ponadto spółka współuczestniczy w projekcie Kształcenie Dualne, umożliwiającym zdobycie doświadczenia zawodowego, fachowej wiedzy i praktycznych umiejętności pod okiem specjalistów z Grupy już w trakcie studiów. ENEA Operator Sp. z o.o. podpisała również trójstronną umowę z Uniwersytetem Zielonogórskim oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego "Elektryk" w Nowej Soli o utworzenie klasy pilotażowej pod własnym patronatem, w celu promowania wśród uczniów klas o profilu nauczania w zawodzie technik elektryk i pozyskania w przyszłości Pracowników z absolwentów szkoły.
WSPARCIE	ENEA Serwis Sp. z o.o.	1. Ryzyko luki pokoleniowej.	1. Działania w aspekcie luki pokoleniowej w 2018 r. to: podpisanie ośmiu umów ze szkołami patronackimi w Szczecinie, Poznaniu, Gorzowie Wielkopolskim, Bydgoszczy, Lesznie, Nowej Soli, Sulęcinie i Gnieźnie oraz zawarcie umowy na praktyki studenckie w ramach studiów dualnych (praktycznych).

Przykłady zidentyfikowanych ryzyk niefinansowych oraz sposobów zarządzania nimi w obszarze społecznym

SEGMENT	NAZWA SPÓŁKI	RYZYKO NIEFINANSOWE	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM
WYDOBYCIE	Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	1. Ryzyko zaniechania komunikacji i dialogu z przedstawicielami społeczności lokalnej oraz ryzyko pojawienia się niepokojów społecznych w postaci akcji protestacyjnych i strajków w związku z potencjalną koniecznością wdrażania dalszych działań spółki w zakresie dostosowania poziomu jej działalności do trudnej sytuacji rynkowej.	1. Głównymi sposobami przeciwdziałania materializacji ryzyka są: współpraca komórki odpowiedzialnej za koordynację CSR w spółce ze wszystkimi pionami i spółkami zależnymi oraz coroczne publikowanie raportów niefinansowych, podpisywanie porozumień/umów z partnerami ze strony nauki, organizacji pozarządowych, biznesu, cykl sesji dialogowych z Interesariuszami, regularne spotkania ze Związkami Zawodowymi i Komisji Socjalnej.
WYDOBYCIE	Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	1. Ryzyko nieprawidłowego wdrożenia Strategii Społecznej Odpowiedzialności oraz braku osiągnięcia założonych celów społecznych i braku zaangażowania w inicjatywy z zakresu CSR kreowane przez spółkę.	1. Przyjęcie przez Zarząd Strategii Społecznej Odpowiedzialności Biznesu na lata 2018-2021, będącej efektem pracy interdyscyplinarnego zespołu, składającego się z przedstawicieli komórek będących właścicielami poszczególnych obszarów strategicznych, uzgodnionych na podstawie raportów z sesji dialogowych z Interesariuszami, realizowanych uprzednio w oparciu o standard AA1000 z wykorzystaniem matrycy Interesariuszy LWB.

5. RYZYKA NIEFINANSOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA

Przykłady zidentyfikowanych ryzyk niefinansowych oraz sposobów zarządzania nimi w obszarze społecznym			
SEGMENT	NAZWA SPÓŁKI	RYZYKO NIEFINANSOWE	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM
DYSTRYBUCJA	ENEA Operator Sp. z o.o.	1. Ryzyko protestów różnych grup społecznych związane z realizacją zadań inwestycyjnych (szczególnie inwestycji liniowych) ENEA Operator Sp. z o.o.– tzw. efekt NIMBY („not in my backyard”). Powstawanie komitetów protestacyjnych, grup osób, samozwańczych „pełnomocników,” i innych sabotujących procesy budowlane.	1. Przyjęto dokument „Standardy budowania i realizacji strategii komunikacji i PR dla kluczowych inwestycji sieciowych Enei Operator”, który zawiera standardy komunikacji wewnętrznej zarówno między jednostkami organizacyjnymi ENEA Operator, jak i między inwestorem a Wykonawcami. Dokument zawiera również standardy komunikacji zewnętrznej, rozumiane jako włączenie do procesu komunikacji Interesariuszy zewnętrznych w tym m.in. społeczności lokalnych i samorządów.
OBRÓT	ENEA S.A.	1. Ryzyko nadszarpnięcia relacji z kluczowymi Interesariuszami spółki, w tym z Klientami, w wyniku nieprawidłowo prowadzonej komunikacji i dialogu.	1. W celu przeciwdziałania materializacji ryzyka spółka: <ul style="list-style-type: none"> - rozwija wielokanałową komunikację z otoczeniem zewnętrznym, - realizuje Strategię Społecznej Odpowiedzialności Biznesu i politykę „dobrego sąsiada” poprzez prowadzenie autorskich projektów prospołecznych oraz zaangażowanie w projekty i programy społeczne realizowane przez podmioty użyteczności publicznej, - na bieżąco monitoruje sytuację i zdarzenia mogące skutkować wybuchem niepokojów społecznych, - prowadzi systematyczne badania satysfakcji Klientów.

Przykłady zidentyfikowanych ryzyk niefinansowych oraz sposobów zarządzania nimi w obszarze praw człowieka			
SEGMENT	NAZWA SPÓŁKI	RYZYKO NIEFINANSOWE	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM
OBRÓT	ENEA S.A.	1. Ryzyko zaistnienia mobbingu, dyskryminacji lub innego nieakceptowalnego zachowania.	1. Spółka przeciwdziała materializacji ryzyka poprzez odpowiednią edukację i informowanie Pracowników, organizuje szkolenia dla menadżerów i pozostałych Pracowników oraz publikuje cykle artykułów poświęconych tematyce mobbingu, dyskryminacji i innych nieakceptowalnych zachowań. W spółce została wdrożona „Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz innym nieakceptowalnym zachowaniom w ENEA S.A.”. Planowane jest również przeprowadzenie badania satysfakcji, zawierającego pytania dotyczące zachowań nieakceptowalnych.

5. RYZYKA NIEFINANSOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA

Przykłady zidentyfikowanych ryzyk niefinansowych oraz sposobów zarządzania nimi w obszarze klienckim			
SEGMENT	NAZWA SPÓŁKI	RYZYKO NIEFINANSOWE	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM
OBRÓT	ENE A S.A., ENE A Centrum Sp. z o.o.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cyberryzyka, do których należą: ryzyko utraty dostępności systemów bilingowych, ryzyko ataku na infrastrukturę informatyczną, ryzyko utraty ciągłości działania środowisk i infrastruktury teleinformatycznej, ryzyko braku łączności z siecią Internet. 2. Ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących ochrony danych osobowych. 3. Ryzyko naruszenia przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ryzyka mitygowane są przez służby IT w ENE A Centrum. W 2019 r. przewiduje się dalsze doskonalenie systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego i jego dostosowanie do nowych przepisów prawa, w szczególności do wymogów ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Jednym z ważnych obszarów tego doskonalenia jest rozwój procesów reagowania na incydenty z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego, jako niezwykle istotnego elementu zapewnienia ciągłości działania usług świadczonych dla Klientów. 2. Grupa ENE A działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych¹⁾. Celem przeciwdziałania zaistnienia wskazanego ryzyka w spółkach Grupy został wyznaczony Inspektor Ochrony Danych, który monitoruje przestrzeganie przepisów o ochronie danych osobowych i jest punktem kontaktowym we wszystkich sprawach związanych z ochroną danych także dla Klientów i kontrahentów. W ramach dokumentacji ochrony danych osobowych w Grupie ENE A wdrożono: Politykę Ochrony Danych Osobowych w Grupie ENE A, Zasady Bezpieczeństwa Teleinformatycznego w Grupie ENE A, Zasady przetwarzania danych osobowych w Grupie ENE A, Metodykę zarządzania ryzykiem przetwarzania danych osobowych w Grupie ENE A. 3. Główne działania służące minimalizacji ryzyka to: analiza reklamacji i zgłoszeń Klientów, a następnie zmiana procesów i edukacja Pracowników w celu wyeliminowania naruszeń praw konsumentów; standaryzacja szablonów umów z Klientami i odpowiedzi na powtarzalne zgłoszenia Klientów oraz współpraca z Towarzystwem Obrotu Energią w zakresie edukacji Klientów w ramach kampanii „To nie żarty – wybieraj mądrze. Sprawdź, kto oferuje Ci prąd i gaz”, której celem jest ostrzeżenie przed nieuczciwymi sprzedawcami.

¹⁾ Od 25 maja 2018 r. we wszystkich krajach członkowskich Unii Europejskiej obowiązuje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE – zwanym także ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO).

6. ZAGADNIENIA ŚRODOWISKOWE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

Grupa Kapitałowa ENEA jest świadoma wpływu swojej działalności na środowisko naturalne i dokłada wszelkich starań celem minimalizacji ewentualnych negatywnych skutków jej działalności. Podejście do korzystania z zasobów naturalnych reguluje Kodeks Etyki Grupy ENEA, w którym zostały określone „**Zasady postępowania Grupy ENEA**”, wskazujące na dbałość o środowisko naturalne. Zgodnie z tym Grupa ENEA:

- dba o środowisko naturalne i podejmuje wszelkie niezbędne działania w celu jego ochrony, niezależnie od miejsca i rodzaju wykonywanej pracy,
- w sposób racjonalny korzysta z zasobów naturalnych i energii,
- dąży do zapewnienia należytej ochrony środowiska naturalnego stosując się do przepisów prawa powszechnie obowiązującego, a także wewnętrznych regulacji,
- włącza się do działań i aktywnie uczestniczy w akcjach edukacyjnych na rzecz ochrony środowiska naturalnego i budowania świadomości ekologicznej,
- podejmuje działania mające na celu zapobieganie wystąpieniu awarii zagrażających środowisku naturalnemu.

Istotnym dokumentem w zakresie troski o środowisko naturalne jest **Polityka Compliance Grupy ENEA**. Treść dokumentu wskazuje na dbałość o zrównoważony rozwój i środowisko naturalne między innymi poprzez:

- działania minimalizujące emisję zanieczyszczeń i gwarantujące rozsądne gospodarowanie zasobami naturalnymi,
- inicjatywy na rzecz zachowania równowagi pomiędzy działalnością Grupy, a środowiskiem naturalnym,
- prowadzenie inwestycji uwzględniających technologie przyjazne środowisku,
- wspieranie OZE,
- współpracę z organizacjami odpowiedzialnymi za dbanie o środowisko naturalne.

W 2018 roku spółki Grupy ENEA nie odnotowały żadnych istotnych kar ani sankcji pozafinansowych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska.

Priorytetem dla Grupy ENEA jest wytwarzanie i dostarczanie energii elektrycznej w sposób niezawodny, bezpieczny i przyjazny środowisku poprzez wykorzystywanie najlepszych dostępnych rozwiązań i technologii, minimalizujących niekorzystny wpływ prowadzonej działalności na środowisko naturalne. Istotne dla Grupy ENEA jest również zachowanie w niezmiennym lub optymalnym stanie przyrody ożywionej i nieożywionej w otoczeniu jej spółek. W tym celu, spółki Grupy prowadzą aktywności pozwalające m.in. na zachowanie różnorodności biologicznej oraz utrzymanie stabilności ekosystemów i trwałości procesów ekologicznych.

Ze względu na konieczność wprowadzania odrębnych zasad korzystania ze środowiska naturalnego w poszczególnych segmentach, spółki Grupy realizują podstawowe procesy zgodnie z przyjętymi politykami, instrukcjami i regulaminami, obligującymi je do minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez **ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza** i prowadzenie bezpiecznej gospodarki odpadami, zapewniającej odpowiednie ich segregowanie, odzysk lub utylizację, zgodnie z wymogami ochrony środowiska. Ponadto, spółki Grupy stosują procedury wskazujące metodykę monitorowania i wykonywania pomiarów oddziaływań środowiskowych związanych ze zidentyfikowanymi aspektami środowiskowymi, a także zasady analizy i dokumentowania wyników oraz osiągniętych efektów działalności środowiskowej.

Obszarem, na który Grupa ENEA zwraca szczególną uwagę jest **gospodarka wodno-ściekowa**. Ze względu na to, że działalność Grupy wiąże się ze zużyciem znaczących ilości wody, spółki stosują się do wewnętrznych instrukcji regulujących powyższy obszar.

Istotne jest również zarządzanie **odpadami i ich gospodarowanie**. Spółki stosują procedury, których celem jest identyfikacja wytwarzanych odpadów powstających w procesie działalności gospodarczej oraz określenie sposobu postępowania z wytworzonymi odpadami. Powyższe zasady niejednokrotnie obowiązują również firmy zewnętrzne wykonujące prace na terenie i na rzecz spółek.

6. ZAGADNIENIA ŚRODOWISKOWE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

Do najważniejszych polityk, standardów i procedur należytej staranności wdrażanych w obszarze zarządzania środowiskowego w spółkach Grupy ENEA należą:

Polityki, procedury, instrukcje i inne dokumenty w obszarze środowiska wdrażane w spółkach Grupy ENEA	
ENE S.A.	– Polityka środowiskowa
ENE Wytwarzanie Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP oparta o wymagania norm PN-EN ISO 9001:2015, PN-EN ISO 14001:2015, PN-N-18001:2004 /OHS.A.S 18001:2007, – Księga Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskowego i BHP, – Procedura „Nadzór nad wymaganiami prawnymi i innymi”, – Procedura „Identyfikacja i ocena aspektów środowiskowych”, – Procedura „Monitorowanie środowiska”, – Procedura „Identyfikacja potencjalnych wypadków i sytuacji awaryjnych oraz reagowanie w przypadku ich wystąpienia w ENE Wytwarzanie Sp. z o.o. w lokalizacji Świerże Górne”, – Plan działań ratowniczych na wypadek zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia lub środowiska w ENE Wytwarzanie Sp. z o.o. w Świerżach Górnych (Elektrownia Kozienice), – Procedura „Gotowości i reagowania na awarie w lokalizacji Koronowo”, – Procedura „Zarządzanie celami”, – Procedura „Przegląd zarządzania, analiza i doskonalenie”, – Pozostałe szczegółowe procedury i instrukcje postępowania określające zasady prowadzenia działań oddziaływujących na środowisko, monitorowania, prowadzenia pomiarów oraz sprawowania nadzoru metrologicznego nad urządzeniami pomiarowymi służącymi do monitorowania efektów działalności środowiskowej.
ENE Ciepło Sp. z o.o.	– Zintegrowana polityka jakości, środowiskowa oraz bezpieczeństwa i higieny pracy,
ENE Ciepło Serwis Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Księga zintegrowanego systemu zarządzania, – Procedura PŚ-4.3-01 „Identyfikacja aspektów środowiskowych”, – Procedura PŚ-4.4-01 „Reagowanie na sytuacje niebezpieczne i awarie”, – Procedura PŚ-4.4-02 „Gospodarka odpadami”, – Procedura PŚ-4.5-01 „System monitorowania i pomiarów parametrów mających wpływ na środowisko”, – Instrukcja jakości QI.7.5-11 „Program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym związanych z magazynowaniem i użytkowaniem substancji i materiałów niebezpiecznych na terenie Ciepłowni Zachód”, – Instrukcje wewnętrzne dotyczące monitorowania i raportowania emisji CO₂: <ul style="list-style-type: none"> > Instrukcja I-OŚ-01 „Zarządzanie zapisami i dokumentacją”, > Instrukcja I-OŚ-02 „Określenie zmian mających wpływ na przydział uprawnień do emisji dla instalacji”, > Instrukcja I-OŚ-03 „Obliczanie emisji CO₂”, > Instrukcja I-OŚ-04 „Jakość systemu informatycznego wykorzystywanego w działaniach w zakresie przepływu danych”, > Instrukcja I-OŚ-05 „Szacunkowe określenie zużycia paliwa w czasie uszkodzenia wagi taśmowej”, > Instrukcja I-OŚ-06 „Kontrolowanie procesów zleczanych na zewnątrz”, > Instrukcja I-OŚ-07 „Identyfikacja zainstalowanych przyrządów służących do wyznaczania wartości danych”, > Instrukcja I-OŚ-08 „Zarządzanie personelem dla celów ETS”, > Instrukcja I-OŚ-09 „Ocena adekwatności planu monitorowania”, > Instrukcja I-OŚ-10 „Zarządzanie działaniami w zakresie przepływu danych”, > Instrukcja I-OŚ-11 „Przeprowadzanie korekt i działań naprawczych”, > Instrukcja I-OŚ-12 „Nadzór nad wyposażeniem pomiarowym do monitorowania emisji CO₂”, > Instrukcja I-OŚ-13 „Wewnętrzne przeglądy i walidacja danych”, > Instrukcja I-OŚ-14 „Ocena niepewności”, > Instrukcja I-OŚ-15 „Analiza ryzyka monitorowania emisji CO₂”.

6. ZAGADNIENIA ŚRODOWISKOWE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

Polityki, procedury, instrukcje i inne dokumenty w obszarze środowiska wdrażane w spółkach Grupy ENEA	
ENEA Ciepło Sp. z o.o. Oddział Elektrociepłownia Białystok	<ul style="list-style-type: none"> – Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskowego i BHP, – Księga Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskowego i BHP, – Procedura „Zarządzanie celami”, – Procedura „Identyfikacja i ocena aspektów środowiskowych”, – Procedura „Monitorowanie środowiska”, – Procedura „Identyfikacja zagrożeń i ustalanie sposobów reakcji na awarie środowiskowe Elektrociepłownia Białystok”, – Procedura „Zapobieganie i zmniejszanie wpływu sytuacji awaryjnych na środowisko Elektrociepłownia Białystok”, – Procedura „Działania w przypadku awarii środowiskowych Elektrociepłownia Białystok”.
Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Instrukcja „Postępowanie z odpadami”, – Procedury wymienione w planie monitorowania emisji CO₂.
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Polityka środowiskowa.
ENEA Operator Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Program Zakładowy Bank Zanieczyszczeń Środowiska SOZAT, – Procedura wypełniania obowiązków wobec podmiotów finansujących inwestycje ENEA Operator Sp. z o.o., – Procedura ewidencjonowania urządzeń elektroenergetycznych zawierających gaz SF6 w ilości co najmniej 6 kg oraz czynności na nich wykonywanych.
ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Gospodarka odpadami w ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.
ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	<ul style="list-style-type: none"> – Procedura identyfikacji i oceny aspektów środowiskowych,
ENEA Bioenergia Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Procedura monitorowania środowiska, – Program zarządzania środowiskowego.
Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. ¹⁾	<ul style="list-style-type: none"> – Polityka zintegrowanego systemu zarządzania BHP, jakości i środowiska oraz związane z nią procedury środowiskowe.

¹⁾ Zagadnienia środowiskowe dotyczące obszaru Wydobywanie – Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. opisano również na slajdzie 114 „Sprawozdania Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.”.

6. ZAGADNIENIA ŚRODOWISKOWE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

Do głównych priorytetów Grupy Kapitałowej ENEA związanych z obszarem środowiskowym należy świadome i racjonalne zarządzanie posiadanymi zasobami oraz prowadzenie działalności w sposób bezpieczny, przyjazny środowisku naturalnemu i zgodny z wymaganiami prawnymi. Istotnymi działaniami podejmowanymi przez spółki Grupy w obszarze środowiskowym są inicjatywy wpływające na oszczędności w zużyciu energii elektrycznej i eliminację z działalności materiałów zagrażających środowisku. Nieodłącznym elementem tych działań jest również zwiększenie świadomości ekologicznej oraz podnoszenie wiedzy wśród Pracowników w zakresie racjonalnego korzystania ze środowiska.

Grupa Kapitałowa ENEA w 2018 roku prowadziła liczne działania przyczyniające się do zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne. Aktywności w tym zakresie obejmują inwestycje przeprowadzane na szeroką skalę oraz drobne zmiany w zakresie korzystania ze środowiska w codziennym dniu pracy.

W 2018 roku **ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.** przeprowadziła szereg inwestycji, które pozytywnie wpływają na środowisko naturalne poprzez obniżenie emisji tlenków azotu i pyłów do powietrza.¹⁾ Do najważniejszych z nich należą:

- zabudowa instalacji katalitycznego odazotowania spalin - SCR dla kotłów AP-1650 bloków 500 MW nr 9 i 10,
- zabudowa dodatkowych zaworów odcinających na instalacji mazutowej,
- modernizacja instalacji odsiarczania spalin IOS I, II, IV,
- modernizacja elektrofiltrów bloków 200 MW nr 1 – 8,
- zabudowa na emitorach systemu pomiarów ciągłych, wynikających z konkluzji BAT,
- zabudowa instalacji redukcji metali ciężkich w ściekach z IOS,
- modernizacja turbosopłów bloków nr 9 i 10 w celu obniżenia jednostkowego zużycia ciepła.

W Grupie realizowane były też działania zmierzające do korzystania z **alternatywnych źródeł pozyskania energii**. Tym samym, w 2018 roku Grupa sfinalizowała inwestycje w postaci elektrowni fotowoltaicznej o mocy maksymalnej 19,2 kW w Poznaniu. Instalacja składa się z 64 paneli fotowoltaicznych. Generowana energia elektryczna synchronizowana jest z siecią energetyczną. Jest to proekologiczne źródło energii odnawialnej.

W roku 2018 **ENEA Elektrownia Połaniec S.A.** wykonała modernizację oczyszczalni ścieków IOS oraz zabudowę na bloku nr 4 katalizatora SCR, skutkującą zmniejszeniem emisji tlenków azotu z poziomu ok 500 mg/Nm³ do wartości poniżej 200 mg/Nm³. Spółka zmodernizowała również elektrofiltry bloków 2-7, ograniczając tym samym emisje pyłów.

W 2018 roku Grupa wykonała **modernizację infrastruktury oświetleniowej** w niektórych miastach i gminach. Działania obejmowały wymianę starych, wyeksploatowanych opraw na nowe, energooszczędne oprawy i o lepszych parametrach oświetleniowych. Rozwiązanie wpłynęło na obniżenie zużycia i kosztów energii elektrycznej oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców.

ENEA Centrum Sp. z o.o. zrealizowała na rzecz **ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.** inwestycje dotyczące **modernizacji i objęcia monitoringiem instalacji** związanych z uruchomieniem bloku B11 i zwiększeniem efektywności monitoringu pozostałych instalacji. Podjęte działania obejmowały:

- rozbudowę systemu STARLIMS w Wydziale Laboratoriów Chemicznych ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.,
- powiązanie systemu MIKROS z bloku B11 z istniejącym systemem MIKROS bloków 1-10,
- przeprowadzenie modyfikacji Programu Wisła.

Ponadto wprowadzono monitoring instalacji rozładunkowej samochodów z mączką kamienia i wapnem hydratyzowanym, monitoring punktu załadunku gipsu na samochody, monitoring zbiorników retencyjnych, monitoring pól na składowisku żużla i popiołu z możliwością wglądu do zapisów archiwalnych. Zrealizowane inwestycje pozwoliły na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa i efektywności monitoringu w zakresie ilości i jakości dostarczanych surowców oraz emitowanych do środowiska zanieczyszczeń.

Podjęto również działania, które przyczyniają się do zmniejszenia oddziaływania na środowisko naturalne w codziennej pracy. W **Biurach Obsługi Klienta** zmieniono szablony dokumentów rozliczeniowych, co przyczyniło się do zmniejszenia ilości kartek i oszczędności w zużyciu papieru potrzebnego do wydruku faktur. Zrealizowano również projekt pt. „optymalizacja kosztów wydruku i wysyłki” wpływając na minimalizację ilości drukowanych dokumentów. W tym celu, w obszarze zielonogórskim zrezygnowano z wysyłania blankietów do zapłaty. Ponadto w całej Grupie wdrażane są rozwiązania elektroniczne pozwalające na wysyłkę e-faktur oraz udzielanie odpowiedzi na reklamacje w formie elektronicznej.

¹⁾ Szczegółowe zestawienie zmian w emisji zamieszczano na slajdzie 111-112 „Sprawozdania Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.”

6. ZAGADNIENIA ŚRODOWISKOWE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

Łączne zużycie energii elektrycznej w Grupie Kapitałowej ENEA [MWh] ^{1) 2)}	2018
Łączne zużycie energii elektrycznej przez spółki Grupy Kapitałowej ENEA	3 288 483,85

¹⁾ Suma zużycia energii elektrycznej nie uwzględnia danych dla części budynków administracyjnych / biurowych użytkowanych przez spółki, które regulują płatności za energię w formie ryczałtu na podstawie umowy z administratorami tych budynków i nie mają szczegółowych danych dotyczących zużycia energii w tych budynkach.

²⁾ W tym ENEA Operator Sp. z o. o.: zużycie energii na potrzeby własne 39 173 MWh (całkowite zużycie energii 1 271 048 MWh - straty w sieci 1 231 875 MWh).

Głównym priorytetem Grupy dotyczącym efektywności energetycznej są działania realizowane na rzecz ograniczania strat energii elektrycznej powstających w procesie jej dystrybucji. Spółka ENEA Operator Sp. z o.o. realizuje założenia wynikające z przyjętej „Strategii Obszaru Dystrybucji Grupy Kapitałowej – inicjatywa: Realizacja kompleksowych działań wpływających na ograniczenie różnicy bilansowej” oraz wdraża „Program ograniczania różnicy bilansowej w ENEA Operator Sp. z o.o.” W konsekwencji tych działań spółka w 2018 roku odnotowała niższy poziom zużycia energii elektrycznej niż w roku 2017. Przełożenie na to mają poniesione nakłady zarówno na nowe inwestycje, jak i modernizację sieci, przyłączy, nowych źródeł energii elektrycznej oraz działań eksploatacyjno-ruchowych.

Łączny pobór wody w Grupie Kapitałowej ENEA [m ³] ³⁾	2018
Łączne zużycie wody przez spółki Grupy Kapitałowej ENEA:	2 912 857 178,93
w tym pobór wody z ujęć / wodociągów miejskich	241 504,43
w tym pobór wody powierzchniowej ⁴⁾	2 896 571 028,00
w tym pobór wody głębinowej	841 364,00
w tym pobór wody z drenażu	12 565 217,00
w tym pobór wody z innego źródła	2 638 065,50

³⁾ Suma zużycia wody nie uwzględnia danych dla części budynków administracyjnych / biurowych użytkowanych przez spółki, które regulują płatności za wodę w formie ryczałtu na podstawie umowy z administratorami tych budynków i nie mają szczegółowych danych dotyczących zużycia wody w tych budynkach.

⁴⁾ Elektrownia Kozienice w największym stopniu wykorzystuje do produkcji wodę pochodzącą z rzeki Wisły. Należy podkreślić, że pobór zwrótny wody przeznaczony na cele chłodnicze stanowi aż 99,68 % całkowitej pobranej wody przez Elektrownię.

Całkowita waga wygenerowanych w Grupie Kapitałowej ENEA odpadów [Mg] ⁵⁾	2018
Całkowita waga wygenerowanych w Grupie Kapitałowej ENEA odpadów:	8 318 352,47
w tym odpady niebezpieczne	823,69
w tym odpady inne niż niebezpieczne ⁶⁾	8 317 528,78

⁵⁾ Wartość odpadów nie uwzględnia nieruchomości administracyjnych, które rozliczają się ryczałtowo w czynszu za wszystkie media.

⁶⁾ Wzrost wielkości odpadów innych niż niebezpieczne związany jest ze wzrostem ilości wytwarzania odpadów wydobywczych o kodzie 010412 generowanych przez LW Bogdanka S.A. Ilość odpadów górniczych w 2018 roku wynosiła 6 646 153,20 Mg. Wzrost ten spowodowany jest m.in. warunkami geologiczno-górnictwymi, zwiększoną ilością robót przygotowawczych, w tym przebudową wyrobisk korytarzowych.

6. ZAGADNIENIA ŚRODOWISKOWE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

W latach 2016-2018 emisja CO₂ na 1 MWh wytworzonej energii w Grupie ENEA została obniżona o ponad 7%. Szczegółowe informacje o wskaźniku emisji CO₂ [kg/MWh] opisano w sekcji Środowisko Naturalne „Sprawozdanie Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.” na slajdach nr 111-112.

Poziom emisji CO ₂ spółek z Segmentu Wytwarzanie [Mg]	2017	2018
ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	12 663 362, 31	14 077 048,27 ¹⁾
ENEA Ciepło Sp. z o.o.	17 973	301 107 ²⁾
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	15 190,22	14 576,44
Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	84 345	83 932
ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	7 029 514	8 219 329

¹⁾ Suma emisji CO₂ dla bloków 1-10, bloku 11 i kotłowni rozruchowej oraz ENEA Wytwarzanie Segment OZE.

²⁾ W tym ENEA Ciepło Sp. z o.o. Oddział Elektrociepłownia Białystok 280 147 Mg. W roku 2018 nastąpiło połączenie ENEA Ciepło Sp. z o.o. z Elektrociepłownią Białystok.

Produkcja energii z OZE w Grupie Kapitałowej ENEA [GWh]	2017	2018
Łączna produkcja z odnawialnych źródeł energii, w tym:	1 826	2 025
ENEA Wytwarzanie – Segment Ciepło Elektrociepłownia Białystok – Spalanie biomasy ³⁾	69	149
ENEA Wytwarzanie – Segment OZE – elektrownie wodne	173	159
ENEA Wytwarzanie – Segment OZE – farmy wiatrowe	190	130
ENEA Wytwarzanie – Segment OZE – biogazownie	10	6
ENEA Ciepło - Spalanie biomasy ⁴⁾	-	23
ENEA Elektrownia Połaniec – Współspalanie biomasy ⁵⁾	339	180
ENEA Elektrownia Połaniec – Spalanie biomasy ⁵⁾	1 045	1 378

W związku z wydzieleniem z dniem 30 listopada 2018 r. Elektrociepłowni Białystok z ENEA Wytwarzanie nastąpiła zmiana prezentacji danych:

³⁾ W 2018 r. dane za 11 miesięcy.

⁴⁾ W 2018 r. dane za grudzień.

⁵⁾ Dane dla ENEA Elektrownia Połaniec dla roku 2017 prezentowane dla okresu od 14 marca 2017 r. po włączeniu ENEA Elektrownia Połaniec do Grupy Kapitałowej ENEA.

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.1. ZATRUDNIENIE, MOTYWACJA, SZKOLENIA ¹⁾

Jedną z zasad postępowania w Grupie Kapitałowej ENEA jest tworzenie przyjaznego miejsca pracy. Oznacza to, że Grupa Kapitałowa ENEA wprowadza rozwiązania budujące atmosferę w miejscu pracy sprzyjającą ogólnie pojętej współpracy. Przejawem powyższego jest **dbałość o edukację i rozwój kompetencji** Pracowników oraz **podnoszenie ich umiejętności zawodowych**. Jednocześnie Grupa stosuje zasady równego traktowania i obiektywne kryteria oceny Pracowników odzwierciedlone w **warunkach zatrudnienia, awansu, wynagradzania oraz ścieżki rozwoju**. Nadrzędnym warunkiem wypełniania przyjętej zasady i realizacji przyjętych założeń jest przestrzeganie prawa pracowniczego. W tym celu, spółki Grupy ENEA stosują reguły zawarte w:

- **Kodeksie Etyki Grupy ENEA** - dokumencie określającym główne wytyczne i regulacje w zakresie etyki oraz wartości Grupy ENEA. Regulamin Kodeksu opisuje możliwe sposoby zgłaszania wątpliwości etycznych, naruszeń i nieprawidłowości,
- **Regulaminie Komisji Etyki Grupy ENEA** – dokumencie regulującym zasady działania Komisji Etyki oraz procedurę zgłaszania, przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń o wątpliwościach etycznych i naruszeniach Kodeksu Etyki,
- **Polityce Compliance Grupy ENEA** - podstawowym dokumencie, regulującym kwestie Compliance w Grupie ENEA, który opisuje w szczególności standardy w zakresie przestrzegania prawa, pożądane zachowania Pracowników i najważniejsze standardy etyczne uwzględniające interes Grupy ENEA i stanowiące istotny element kultury korporacyjnej. Polityka opisuje również możliwe sposoby zgłaszania zidentyfikowanych naruszeń i nieprawidłowości,
- **Procedurze realizacji działań rozwoju kapitału ludzkiego w Grupie ENEA** – dokumencie określającym formy i ujednolicającym postępowanie w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych Pracowników,
- **Preliminarzu Wspólnej Działalności Socjalnej na 2018 r.** w Grupie ENEA – dokumencie regulującym kwestie dofinansowania świadczeń socjalnych na rzecz Pracowników w 2018 roku.

Poza wytycznymi wprowadzonymi na poziomie Grupy, poszczególne spółki, z uwagi na duże zróżnicowanie charakteru i zakresu prowadzonej działalności oraz w celu uregulowania zasad współpracy z Pracownikami i budowania relacji opartych o jasne i przejrzyste zasady, stosują określone procedury i polityki. W Grupie ENEA funkcjonują m.in. dokumenty określające procedury rekrutacji Pracowników, zasady premiowania, instrukcje ewidencjonowania czasu pracy, instrukcje przeprowadzania oceny pracowniczej, zasad ewidencjonowania i rozliczeń podróży służbowych, zasad realizacji rozstań z Pracownikami, czy zasad adaptacji Pracowników. Celem przyjętych dokumentów w obszarze zarządzania kwestiami pracowniczymi jest zapewnienie zgodności wewnętrznych regulacji z przepisami Kodeksu Pracy, przepisami Ładu Korporacyjnego oraz pozostałymi przepisami prawa odnoszącymi się do praw i obowiązków pracowniczych. Do najważniejszych z nich należą:

Polityki, procedury, instrukcje i inne dokumenty w obszarze zagadnień pracowniczych wdrażane w spółkach Grupy Kapitałowej ENEA

Akty pochodne w Grupie ENEA w zakresie HR	<ul style="list-style-type: none"> – Kodeks Etyki w Grupie ENEA, – Procedura Komitetu Zarządzania Grupy ENEA dotycząca polityki personalnej w zakresie obsady Zarządów i Rad Nadzorczych Spółek, – Procedura realizacji działań rozwoju kapitału ludzkiego w Grupie ENEA, – Zasady adaptacji w Grupie ENEA.
--	---

¹⁾Więcej informacji na temat realizacji Polityki HR w Grupie Kapitałowej ENEA w 2018 r. znajduje się na slajdzie 58 „Sprawozdania Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.”

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.1. ZATRUDNIENIE, MOTYWACJA, SZKOLENIA

Polityki, procedury, instrukcje i inne dokumenty w obszarze zagadnień pracowniczych wdrażane w spółkach Grupy Kapitałowej ENEA	
ENE A S.A.	<ul style="list-style-type: none"> – Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Przemysłu Energetycznego, – Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników ENE A S.A. oraz Spółek zależnych, – Regulamin Pracy w ENE A S.A., – Regulamin wyborów Społecznych Inspektorów Pracy w GK ENE A S.A., – Programy szkoleń BHP dla ENE A S.A., – Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz innym nieakceptowalnym zachowaniom w ENE A S.A., – Regulamin Premiowania Pracowników ENE A S.A., – Regulamin premiowania Pracowników ENE A S.A. w oparciu o System Zarządzania przez Cele, – Model Kompetencji ENE A S.A., – Procedura Rekrutacji w ENE A S.A., – Zasady wnioskowania i nadawania odznaczeń w Grupie Kapitałowej ENEA, – Regulamin Odznaki zasłużony dla Grupy Kapitałowej ENEA.
ENE A Operator Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Przemysłu Energetycznego, – Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników ENE A S.A. oraz Spółek zależnych wymienionych w załączniku nr 10 do Układu, – Regulamin Pracy Pracowników ENE A Operator Sp. z o.o., – Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz innym nieakceptowalnym zachowaniom w ENE A Operator Sp. z o.o., – Procedura Rekrutacji, – Regulamin funkcjonowania systemu Zarządzanie Przez Cele w ENE A Operator Sp. z o.o., – Regulamin organizacji podróży służbowych w ENE A Operator Sp. z o.o., – Procedura szkoleń okresowych BHP w ENE A Operator Sp. z o.o., – Procedura szkoleń prac pod napięciem w ENE A Operator Sp. z o.o.
Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.	<ul style="list-style-type: none"> – Regulamin Pracy, – Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, – Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, – Kodeks Etyki, – Polityka Bezpieczeństwa Informacji, – Polityka Bezpieczeństwa Danych Osobowych.
ENE A Centrum Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Przemysłu Energetycznego, – Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników ENE A S.A. oraz Spółek zależnych wymienionych w załączniku nr 10 do Układu, – Regulamin Pracy w ENE A Centrum Sp. z o.o., – Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz innym nieakceptowalnym zachowaniom w ENE A Centrum Sp. z o.o., – Regulamin Premiowania Pracowników ENE A Centrum Sp. z o.o. w oparciu o System Zarządzania przez Cele, – Zasady realizacji rozstań z Pracownikami w ENE A Centrum Sp. z o.o.

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.1. ZATRUDNIENIE, MOTYWACJA, SZKOLENIA

Polityki, procedury, instrukcje i inne dokumenty w obszarze zagadnień pracowniczych wdrażane w spółkach Grupy Kapitałowej ENEA

ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	<ul style="list-style-type: none"> - Regulamin Pracy, - Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników ENEA Elektrownia Połaniec S.A., - Regulamin Wynagradzania Kadry Menedżerskiej, - Program Ochrony Zdrowia, - Procedura Identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego, - Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz innym nieakceptowalnym zachowaniom w ENEA Elektrownia Połaniec S.A., - Porozumienie ze Związkami Zawodowymi z dnia 30 grudnia 1999 r. dotyczące zasad współpracy, - Umowa dotycząca partycypacji w kosztach związanych z działalnością związkową zawarta ze Spółkami wydzielonymi w procesie restrukturyzacji, - Umowa dotycząca partycypacji w kosztach związanych z prowadzeniem PKZP zawarta ze Spółkami wydzielonymi w procesie restrukturyzacji, - Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, - Instrukcja w sprawie przeprowadzania oceny Pracowników, - Instrukcja w zakresie administracji kadrowej, - Instrukcja w sprawie badań lekarskich, - Instrukcja ewidencji czasu pracy.
ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Przemysłu Energetycznego, - Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.; Umowa Społeczna dla Pracowników ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., - Regulamin pracy dla Pracowników ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., - Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, - Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz innym nieakceptowalnym zachowaniom w ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., - Procedura zarządzania personelem ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., - Regulamin premiowania Pracowników ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., - Regulamin premii rocznej dla Pracowników ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., - Procedura Rekrutacji.

Nieodłącznym elementem budowania sprzyjających warunków pracy jest inwestycja w **rozwój Pracowników**. Grupa ENEA mając powyższe na względzie, organizuje w ciągu roku **szereg szkoleń i inicjatyw**, które z jednej strony podnoszą kompetencje Pracowników, a z drugiej wpływają na zachowanie konkurencyjności branży. W związku z tym, kierownicy jednostek organizacyjnych przy konsultacji ze swoimi Pracownikami przygotowują zestawienie zapotrzebowań na szkolenia rozwijające kompetencje, które są realizowane w ciągu roku.

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.1. ZATRUDNIENIE, MOTYWACJA, SZKOLENIA

Grupa ENEA stosuje również finansowe i pozafinansowe formy motywacji Pracowników. **Do najczęściej spotykanych dodatkowych benefitów w Grupie ENEA należą:**

- prawo do premii rocznej,
- dodatek stażowy,
- nagroda i dzień wolny na dzień Energetyka, nagroda jubileuszowa,
- dopłata do energii elektrycznej wykorzystywanej w gospodarstwie domowym po roku pracy,
- dofinansowanie do wczasów pod gruszą, wypoczynku dzieci i młodzieży, żłobków i przedszkoli (uzależnione od wysokości dochodu),
- prawo do opieki medycznej, ubezpieczenia grupowe,
- prawo do dofinansowania do Karty MultiSport lub dopłata do aktywności sportowej,
- dopłata do aktywności kulturalnej (dofinansowanie do biletów do kina, teatru, muzeum),
- korzystniejsze od wynikających z Kodeksu Pracy odprawy emerytalno-rentowe,
- prawo do Pracowniczego Programu Emerytalnego po roku pracy,
- prawo do pożyczki oraz prawo do zapomogi dla Pracowników znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i zdrowotnej,
- dofinansowanie do okularów korekcyjnych,
- finansowanie lub dofinansowanie wczasów profilaktyczno-leczniczych oraz pobytów w sanatorium,
- finansowanie udziału Pracowników w szkoleniach oraz dofinansowanie do studiów.

Pracownicy Grupy ENEA mogą również korzystać z **pozafinansowych form motywacji, w ramach których należy wyróżnić:**

- Pomysłodajnię – program umożliwiający realizację własnych inicjatyw, usprawnień pracy własnej i Współpracowników,
- integrację Pracowników poprzez udział w wolontariacie pracowniczym,
- możliwość angażowania się Pracowników na rzecz lokalnych społeczności, np. w ramach akcji „Potęga poMocy”,
- konkursy dla Pracowników i ich dzieci,
- ruchomy czas pracy.

Grupa Kapitałowa ENEA zatrudnia na umowę o pracę 16 531 osób, w tym 2 950 kobiet i 13 581 mężczyzn.

Liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę ¹⁾ (stan na dzień 31 grudnia 2018 r.)	16 531
w tym kobiety	2 950
w tym mężczyźni	13 581

¹⁾ Liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę obejmuje wszystkie osoby zatrudnione na umowę o pracę w spółkach Grupy Kapitałowej ENEA według stanu na dzień 31.12.2018 r., łącznie z Pracownikami czasowo zawieszonymi w zatrudnieniu, tj. przebywającymi na: urloпах wychowawczych, urloпах bezpłatnych powyżej 30 dni i świadczeniach rehabilitacyjnych.

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.1. ZATRUDNIENIE, MOTYWACJA, SZKOLENIA

łączna liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę	16 531
w tym zatrudnieni na pełny wymiar czasu pracy - kobiety	2 931
w tym zatrudnieni na pełny wymiar czasu pracy - mężczyźni	13 533
w tym zatrudnieni na niepełny wymiar czasu pracy - kobiety	19
w tym zatrudnieni na niepełny wymiar czasu pracy - mężczyźni	48

łączna liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę	16 531
w tym zatrudnieni na umowę o pracę na czas nieokreślony - kobiety	2 594
w tym zatrudnieni na umowę o pracę na czas nieokreślony - mężczyźni	11 801
w tym zatrudnieni na pozostałe umowy (w tym: na okres próbny, czas określony, stażowe i zastępstwa) - kobiety	356
w tym zatrudnieni na pozostałe umowy (w tym: na okres próbny, czas określony, stażowe i zastępstwa) - mężczyźni	1 780

łączna liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę	16 531
w tym najwyższa kadra zarządzająca - kobiety	0
w tym najwyższa kadra zarządzająca - mężczyźni	1
w tym dyrektorzy - kobiety	36
w tym dyrektorzy - mężczyźni	139
w tym kierownicy niższego szczebla - kobiety	207
w tym kierownicy niższego szczebla - mężczyźni	799
w tym Pracownicy operacyjni – kobiety	291
w tym Pracownicy operacyjni – mężczyźni	9 765
w tym Pracownicy administracyjni – kobiety	2 416
w tym Pracownicy administracyjni - mężczyźni	2 877

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.1. ZATRUDNIENIE, MOTYWACJA, SZKOLENIA

Łączna liczba nowych Pracowników zatrudnionych w ciągu 2018 roku na umowę o pracę ¹⁾	2 121
w tym kobiet	438
w tym mężczyzn	1 683
w tym Pracowników poniżej 30 roku życia	1 022
w tym Pracowników powyżej z przedziału wiekowego 30-50 lat	884
w tym Pracowników powyżej 50 roku życia	215

¹⁾ Liczba nowych Pracowników zatrudnionych w ciągu roku dotyczy nowoprzyjętych do spółek Grupy ENEA Pracowników zarówno z rekrutacji zewnętrznej, jak i wewnętrznej.

Łączna liczba odejść w ciągu 2018 roku Pracowników zatrudnionych na umowę o pracę ²⁾	1 720
w tym kobiet	268
w tym mężczyzn	1 452
w tym Pracowników poniżej 30 roku życia	499
w tym Pracowników powyżej z przedziału wiekowego 30-50 lat	693
w tym Pracowników powyżej 50 roku życia	528

²⁾ Liczba odejść Pracowników w ciągu roku dotyczy rozwiązań umów o pracę pomiędzy spółkami Grupy ENEA a ich Pracownikami.

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.2. ZARZĄDZANIE LUKĄ POKOLENIOWĄ

Grupa Kapitałowa ENEA, jako odpowiedzialny partner biznesowy, od lat prowadzi politykę mającą na celu zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej oraz dostarczanie produktów i usług o oczekiwanej jakości. Jednocześnie Grupa jest świadoma wyzwań jakie przed nią stoją zarówno w zakresie technologicznym, jak i posiadanych zasobów. Kluczowym elementem w tym obszarze są Pracownicy. W celu zapewnienia odpowiedniej kadry i przeciwdziałania luce pokoleniowej Grupa realizuje poniższe inicjatywy:

- współpraca spółek z Grupy z lokalnymi szkołami zawodowymi i technicznymi, w tym ze szkołami o profilu energetycznym (program szkół patronackich),
- dualny system kształcenia zawodowego w ramach współpracy z uczelniami,
- promocja na uczelniach i targach pracy Grupy ENEA, jako potencjalnego, godnego zaufania pracodawcy,
- organizacja programu staży i praktyk „Zainstaluj się w Enei”,
- wsparcie uczniów w procesie kształcenia poprzez organizację spotkań i wycieczek dydaktycznych.

Spółka ENEA Operator Sp. z o.o. w 2018 r. podpisała dziewięć umów patronackich ze szkołami branżowymi. W zakresie podpisanych umów przewiduje się dofinansowanie pracowni dydaktycznych, pomoc w organizowaniu wycieczek, konkursów, stypendiów dla najzdolniejszych uczniów oraz pomoc w zdobyciu specjalistycznych kwalifikacji zawodowych. Uczniowie tych szkół odbywają obowiązkowe praktyki uczniowskie w spółce. Jednocześnie podejmowane są działania, w zakresie wcześniejszego zatrudnienia nowego Pracownika, w miejsce Pracownika deklarującego rozwiązanie umowy o pracę w związku z przejściem na emeryturę w celu wdrożenia go do wykonywanej pracy i uzyskania niezbędnych specjalistycznych kwalifikacji. Dodatkowo ENEA Operator Sp. z o.o. w ramach projektu "Zainstaluj się w Enei" przyjmuje studentów na płatne staże oraz bezpłatne lub płatne praktyki o okresie trwania od 3 do 12 miesięcy oraz bierze udział w projekcie Kształcenie Dualne, umożliwiającym zdobycie w trakcie studiów doświadczenia zawodowego, fachowej wiedzy i praktycznych umiejętności, pod okiem specjalistów z Grupy ENEA.

Spółka ENEA S.A. w 2018 roku nawiązała współpracę z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w ramach której brała udział w Akademii Rozwoju oraz promowała oferty pracy wśród studentów. Ponadto ENEA S.A. była organizatorem wycieczki edukacyjnej dla uczniów technikum z Poznania na teren szkoleniowego poligonu energetycznego w Łagowie. ENEA S.A. realizowała również działania mające na celu kształtowanie wizerunku potencjalnego pracodawcy wśród studentów podczas wydarzeń targowych m.in.:

- Absolvent Talent Days w Poznaniu,
- Dni Kariery w Poznaniu,
- Targi pracy w Szczecinie,
- Targi Pracy Offerty w Bydgoszczy.

W ramach współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu, spółka ENEA Trading Sp. z o.o. zorganizowała III edycję konkursu „Modelowanie Rynku Energii”.

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.3. KOMUNIKACJA I WOLNOŚĆ ZRZESZANIA SIĘ

W ramach prowadzenia przejrzystej polityki informacyjnej Grupa Kapitałowa ENEA podejmuje działania, aby zapewnić Pracownikom równy dostęp do relacji z podejmowanymi działaniami i wydarzeń mających miejsce w Grupie. Istotnym elementem budowania pozytywnych relacji w organizacji jest dialog prowadzony z Interesariuszami, w tym z Pracownikami. W celu sprawnego przepływu informacji wewnątrz Grupy, do najczęściej stosowanych form komunikacji należy:

- **Intranet korporacyjny** – zamieszczane są w nim aktualności dotyczące Grupy Kapitałowej ENEA,
- **Strefa Pracownika** – zamieszczane są w niej aktualności, informacje oraz dokumenty dotyczące spraw pracowniczych Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA,
- **Newsletter („ENE News”)** – zamieszczane są w nim aktualności oraz komunikaty dotyczące Grupy Kapitałowej ENEA,
- **Mailing** – w mailach do Pracowników przesyłane są ważne komunikaty, dotyczące wybranych grup lub wszystkich Pracowników,
- **Pomysłodajnia** – jest to skrzynka mailowa, na którą Pracownicy Grupy Kapitałowej ENEA przesyłają swoje inicjatywy, pomysły doskonalenia procedur i procesów oraz realizowanych zadań, które mogą usprawnić pracę,
- **HRnapiszdonas** – jest to skrzynka mailowa, na którą Pracownicy Grupy Kapitałowej ENEA przesyłają pytania dotyczące spraw pracowniczych, publikowanych w Strefie Pracownika w Intranecie.

W roku objętym raportowaniem, jedną z form komunikacji wśród spółek Grupy Kapitałowej ENEA było badanie satysfakcji Pracowników. Badanie obejmowało jedenaście obszarów zdefiniowanych, jako kluczowe w kontekście satysfakcji Pracowników. Tym samym badaniu podlegało:

- **Moje miejsce pracy** – wskazujące na poziom satysfakcji Pracowników z dostępności i jakości narzędzi, stosowanych zasad BHP, systemów i rozwiązań IT oraz otaczającego środowiska pracy, jak np. pomieszczenia socjalne,
- **Przyjazne miejsce pracy** – uwzględniające czynniki społeczne mówiące o szacunku, równym traktowaniu, obiektywnej ocenie oraz poczuciu stabilizacji pracy,
- **Mój zespół** – obszar uwzględniający najbliższe otoczenie społeczne członków zespołu, w jakim pracuje uczestnik badania,

- **Komunikacja** – uwzględniająca aspekt komunikacji indywidualnej np. możliwość wyrażania opinii własnej oraz ogólnofirmowej związanej np. z komunikowaniem zmian,
- **Współpraca z przełożonym** – szerokie spektrum możliwości oceny umiejętności menedżerskich przełożonego, jako jednego z kluczowych czynników satysfakcji Pracowników i w wielu sytuacjach łącznika pomiędzy nimi a organizacją,
- **Informacja zwrotna** – uwzględniająca czynniki kultury organizacyjnej, umożliwiająca Pracownikom doskonalenie i rozwój na podstawie informacji o jakości pracy otrzymanej od przełożonego,
- **Możliwość rozwoju i dostępność szkoleń** – wskazujące na poziom satysfakcji związanej z realizacją ambicji zawodowych zarówno w kontekście awansów jak i nabywania nowych kwalifikacji oraz kompetencji,
- **Organizacja pracy i współpraca między jednostkami organizacyjnymi** - dotyczące aspektów zarówno organizacji pracy na stanowisku, jak i wpływu na współpracę pomiędzy różnymi częściami struktury organizacyjnej,
- **Ocena warunków wynagradzania i świadczeń pracowniczych** – szczególnie istotny i wrażliwy aspekt zarządzania oparty o motywację finansową i pokrewną (programy benefitowe, świadczenia ogólnozakładowe czy systemy premie i mechanizmy podwyżkowe),
- **Postrzeganie wizerunku firmy i kultura organizacyjna** – dające możliwość oceny oczami Pracowników dotychczasowych nakładów, jakie firma poniosła na kształtowanie jej wizerunku i budowanie kultury organizacyjnej,
- **Ja w firmie** – obszar mówiący o subiektywnym poczuciu zaangażowania Pracowników zarówno w realizowane zadania na stanowisku, jak i w szerzej rozumiane sprawy firmy.

Spółki Grupy prowadzą również działania mające na celu zwiększenie zaangażowania Pracowników w udoskonalanie obecnego sposobu komunikacji oraz podniesienie satysfakcji z pracy. W spółce ENEA Centrum Sp. z o.o. została wdrożona inicjatywa pt. „Konkurs Pracownik z Energią”, której celem jest docenienie Pracowników wyróżniających się postawą i zaangażowaniem oraz wspieranie komunikacji. Natomiast w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zorganizowany został konkurs dla Pracowników w obszarze innowacji.

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.3. KOMUNIKACJA I WOLNOŚĆ ZRZESZANIA SIĘ

Poza rozwiązaniami przyjętymi na poziomie Grupy, poszczególne spółki stosują różne formy wymiany informacji wśród Pracowników. Do najczęściej stosowanych należą cykliczne spotkania operacyjne, sesje strategiczne i wideokonferencje, w których uczestniczą Zarządy spółek oraz kierownicy komórek organizacyjnych. Ponadto kierownicy komórek organizacyjnych prowadzą dialog poprzez spotkania z kierownikami niższego szczebla przy omawianiu bieżących spraw operacyjnych. Codzienną komunikację z Pracownikami na stanowiskach robotniczych zapewnia również obecność przełożonych na obszarach, za które odpowiadają. Poza cyklicznymi spotkaniami w spółkach odbywają się roczne lub kwartalne rozmowy pozwalające na podsumowanie minionego okresu oraz omówienie wzajemnych oczekiwań.

Grupa Kapitałowa ENEA szanuje prawo swoich Pracowników do zakładania związków zawodowych, przynależności i aktywnej w nich działalności. Zarządy spółek regularnie spotykają się z przedstawicielami organizacji związkowych.

Związki zawodowe funkcjonujące przy spółkach wiodących i zatrudniających największą liczbę Pracowników w Grupie Kapitałowej ENEA	
ENE A S.A.	<ul style="list-style-type: none"> – Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” ENEA, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Energetyków w ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy „Synergia” Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA, – Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Związku Zawodowego Inżynierów i Techników przy ENEA S.A.
ENE A Operator Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” ENEA, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Ciągłego Grupy Energetycznej ENEA S.A., – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Energetyków Zakładowa Organizacja Związkowa w ENEA Operator Sp. z o.o., – Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Związku Zawodowego Inżynierów i Techników przy ENEA S.A., – Międzyzakładowy Związek Zawodowy „Synergia” Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA.
ENE A Elektrownia Połaniec S.A.	<ul style="list-style-type: none"> – Międzyzakładowy Związek Zawodowy przy Elektrowni Połaniec, – Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Elektrowni Połaniec i Spółek, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Ciągłego, – Międzyzakładowa Organizacja Związkowa „Energetyk”, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Dozoru przy Elektrowni w Połaniu.
ENE A Wytwarzanie Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Zmianowych w ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., – Organizacja Zakładowa NSZZ Solidarność w ENEA Wytwarzanie, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Energetyków w ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.
ENE A Centrum Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA, – Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Związku Zawodowego Inżynierów i Techników przy ENEA S.A., – Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” ENEA, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy „Synergia” Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Ciągłego Grupy Energetycznej ENEA S.A, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Energetyków w ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., – Międzyzakładowy Związek Zawodowy przy Elektrowni Połaniec S.A. w Zawadzie, – Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Dozoru przy Elektrowni w Połaniu, – Międzyzakładowa Organizacja Związkowa przy ENEA Ciepło Sp. z o. o. z siedzibą w Białymstoku Krajowego Związku Zawodowego Ciepłowników.
Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	<ul style="list-style-type: none"> – Związek Zawodowy Górników w Polsce, – NSZZ „Solidarność”, – Związek Zawodowy „Kadra”, – Związek Zawodowy Pracowników Zakładów Przeróbki Mechanicznej Węgla w Polsce “PRZERÓBKA” .

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.4. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

Grupa Kapitałowa ENEA w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Priorytetem działań w tym zakresie jest tworzenie miejsca pracy przyjaznego i bezpiecznego dla Pracowników. Grupa dąży do eliminacji wypadków przy pracy oraz zwiększania świadomości, odpowiedzialności i zaangażowania Pracowników w poprawę bezpieczeństwa w miejscu pracy. Ponadto, skupia się na działaniach propagujących bezpieczne zasady pracy oraz budujących wśród Pracowników świadomość zagrożeń zawodowych. Wdrażane są na poziomie Grupy rozwiązania monitorujące stan bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez wdrożone procedury, polityki i instrukcje.

Polityki, procedury, instrukcje i inne dokumenty w obszarze zagadnień pracowniczych dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w spółkach wiodących i kluczowych dla zagadnień BHP	
NAZWA SPÓŁKI	DOKUMENTY
ENEA S.A.	<ul style="list-style-type: none"> – Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników ENEA S.A. oraz Spółek zależnych, – Regulamin Pracy w ENEA S.A., – Instrukcje BHP (Instrukcja BHP przy wykonywaniu pracy z użyciem komputera; Instrukcja BHP przy wykonywaniu pracy przy użyciu kserokopiarki; Instrukcja BHP przy wykonywaniu pracy przy użyciu niszczarki), – Programy szkoleń (program szkoleń wstępnych, program instruktaży ogólnych), – Ocena ryzyka zawodowego, – Inne instrukcje (Instrukcja oceny i dokumentowania ryzyka zawodowego; Instrukcje pierwszej pomocy; Instrukcje postępowania na wypadek pożaru).
ENEA Operator Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – Procedura oceny i dokumentowania ryzyka zawodowego w ENEA Operator Sp. z o.o., – Procedura ochrony przeciwpożarowej w ENEA Operator Sp. z o.o., – Procedura określająca zasady współpracy w zakresie BHP pomiędzy ENEA Operator Sp. z o.o. a Wykonawcą, – Procedura szkoleń okresowych BHP w ENEA Operator Sp. z o.o., – Procedura szkoleń prac pod napięciem w ENEA Operator Sp. z o.o., – Procedura asekuracji przy pracach na wysokości w ENEA Operator Sp. z o.o., – Procedura obiegu dokumentów dla instruktażu specjalistycznego z zasad asekuracji i ewakuacji przy pracach na wysokości w ENEA Operator Sp. z o.o., – Regulamin przygotowania zawodowego dla nowo zatrudnionych Pracowników Posterunków Energetycznych, – Instrukcje (Instrukcja organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych w ENEA Operator sp. z o.o.; Instrukcje eksploatacyjne obiektów i urządzeń elektroenergetycznych w ENEA Operator Sp. z o.o.; Instrukcje stanowiskowe.), – Inne instrukcje (Standard wyposażenia Posterunków Energetycznych oraz wozów brygad Posterunków Energetycznych; Metody i zasady asekuracji przy pracach na wysokości w ENEA Operator Sp. z o.o.; Zawiadomienie do Państwowej Inspekcji Pracy / Prokuratury Rejonowej o wypadku śmiertelnym, ciężkim, zbiorowym; Zgłoszenie zdarzenia wypadkowego; Standaryzacja - tablice i znaki bezpieczeństwa oraz zasady ich stosowania w ENEA Operator Sp. z o.o.).
ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	<ul style="list-style-type: none"> – Zintegrowany System Zarządzania obejmujący System Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy, – Instrukcja Organizacji Bezpiecznej Pracy w ENEA Elektrownia Połaniec S.A., – Instrukcja postępowania w razie wypadków i nagłych zachorowań oraz zasad postępowania powypadkowego, – Instrukcja przeprowadzania i dokumentowania szkoleń w dziedzinie BHP, – Instrukcja przydzielania odzieży i obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej oraz środków czystości, – Instrukcja ochrony przeciwpożarowej w ENEA Elektrownia Połaniec S.A., – Instrukcja w sprawie zakazu palenia wyrobów tytoniowych w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych, – Procedura monitorowania BHP, – Procedura identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego.

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.4. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

Polityki, procedury, instrukcje i inne dokumenty w obszarze zagadnień pracowniczych dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w spółkach wiodących i kluczowych dla zagadnień BHP	
NAZWA SPÓŁKI	DOKUMENTY
ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskowego i BHP, - Procedura „Monitorowanie BHP”, - Procedura gotowości i reagowania na awarie w lokalizacji Koronowo, - Procedura „Identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka zawodowego”, - Instrukcje: (Instrukcja oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy; Instrukcja badania wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zdarzeń potencjalnie wypadkowych; Instrukcja Organizacji Bezpiecznej Pracy; Instrukcje stanowiskowe i instrukcje BHP; Instrukcje BHP eksploatacji urządzeń), - Regulamin pracy dla Pracowników ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., - Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz innym nieakceptowalnym zachowaniom w ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., - Zarządzenie w sprawie odpowiedzialności pracodawcy w zakresie BHP, - Programy szkoleń wstępnych, stanowiskowych i okresowych dla Pracowników, - Regulamin Organizacyjny.
Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	<ul style="list-style-type: none"> - Strategia w zakresie obszaru bezpieczeństwa pracy, - Dokument bezpieczeństwa Zakładu Górniczego, - Procedury, regulaminy, wytyczne i instrukcje Zintegrowanego Systemu Zarządzania - jakością, środowiskiem i BHP, - Kodeks Etyki, - Regulamin Pracy, - Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, - Zarządzenia Zarządu i Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego.
ENEA Pomiary Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Procedura zgłaszania wypadków przy pracy, - Instrukcje BHP w magazynie: (Instrukcja przy użytkowaniu wózka widłowego; Instrukcja przy użytkowaniu podestu ruchomego; Instrukcja przy ręcznych pracach transportowych), - Instrukcja przy eksploatacji i konserwacji regałów półkowych, - Instrukcja przy obsłudze plombownicy pneumatycznej stołowej, - Instrukcja podczas malowania natryskowego liczników energii elektrycznej pistoletem natryskowym, - Instrukcja postępowania w przypadku pożaru, - Inne instrukcje (Instrukcja przy obsłudze komputera z monitorem ekranowym i drukarki; Instrukcja przy obsłudze niszczarki).
ENEA Serwis Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Procedura zgłaszania wypadków przy pracy oraz wypadków w drodze do pracy lub z pracy w ENEA Serwis Sp. z o.o., - Procedura prac pod napięciem, - Instrukcje (Instrukcja stanowiskowa biurowo – administracyjna; Instrukcja stanowiskowa elektromonter; Inne instrukcje stanowiskowe).
ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Regulamin Pracy Pracowników ENEA Oświetlenie Sp. z o.o., - Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, - Procedura prac pod napięciem przy urządzeniach elektroenergetycznych w ENEA Operator Sp. z o.o., - Instrukcje związane z bezpieczeństwem i higieną pracy takie jak m.in.: (Instrukcja organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych w Eneos Sp. z o.o.; Instrukcja stanowiskowa elektromontera; Instrukcja stanowiskowa nieelektryka; Instrukcja eksploatacji linii i urządzeń oświetlenia drogowego w ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.; Instrukcja stanowiskowa elektromontera pomiarów urządzeń energetycznych przewoźnego laboratorium pomiarowego; Instrukcje oznakowania robót prowadzonych w pasie drogowym przez Eneos Sp. z o.o.; Instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy podczas transportu, rozładunku/załadunku, składowania oraz montażu słupów oświetleniowych; Instrukcja BHP magazynowania i składowania materiałów; Instrukcja BHP przy pracach transportowych; Instrukcja BHP przy pracach z drabiną; Instrukcja BHP na stanowisku pracy z komputerem i drukarką), - Instrukcje BHP przy obsłudze urządzeń biurowych (m.in. bindownicy, kserokopiarki itp.) oraz instrukcje BHP przy obsłudze innych urządzeń (np. wiertarki, pilarki tarczowej do drewna, szlifierki), - Zasady prowadzenia ruchu urządzeń elektroenergetycznych w ENEA Operator Sp. z o.o.

7. ZAGADNIENIA PRACOWNICZE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

7.4. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

Grupa ENEA monitoruje zmiany i rozwiązania techniczne pojawiające się na rynku, które wpływają na poziom bezpieczeństwa. Co roku, wyznaczony Pracownik BHP bierze udział w Targach Ochrony Pracy, na których dokonuje przeglądu najnowszych rozwiązań technologicznych w zakresie BHP. Podczas pobytu na targach przedstawiciel służby BHP bierze udział w seminariach i wykładach organizowanych przez instytucje związane z branżą BHP i ppoż., aktualizując wiedzę, w oparciu o którą wprowadza ulepszone rozwiązania w spółkach.

Procedura wypadkowa w spółkach Grupy przebiega według ściśle określonego sposobu postępowania. W przypadku zaistnienia wypadku niezwłocznie po otrzymaniu informacji o zdarzeniu powoływany jest zespół powypadkowy mający na celu wyjaśnienie okoliczności i przyczyn zdarzenia. Po przeprowadzeniu badania zdarzenia wypadkowego zespół sporządza protokół i określa działania naprawcze. Dokumentacja dotycząca zaistniałych wypadków przechowywana jest w odpowiednich rejestrach poszczególnych spółek.

Grupa ENEA dba o ergonomiczne warunki pracy, wprowadzając udogodnienia w tym zakresie (np. poprzez zmiany na stanowiskach pracy w postaci doposażenia ich w podnóżki, podkładki pod nadgarstki oraz wymiany foteli biurowych na takie, które posiadają regulację podłokietników). W 2018 roku swoją kontynuację miał program szkoleń z zakresu pierwszej pomocy realizowany dla Pracowników ENEA Centrum Sp. z o.o. i ENEA S.A. Program uwzględniał również elementy pierwszej pomocy dotyczące niemowląt i dzieci. Kontynuowany był także, szczególnie dla Pracowników z obszaru sprzedażowego, program z zakresu bezpiecznej jazdy „Skoda Auto Lab”. Jednocześnie spółki Grupy wzbogaciły szkolenia wstępne i instruktaże ogólne o praktyczne pokazy z wykorzystaniem fantomów i treningowych defibrylatorów.

ENEA Ciepło Sp. z o.o. w 2018 roku przeprowadziła analizę stanu zdrowia Pracowników pod kątem narażenia na szkodliwe działanie hałasu oraz w przypadku Pracowników wykonujących prace spawalnicze również na przekroczenia norm higienicznych stężenia manganu lub promieniowania optycznego. Na podstawie wyników tych szkoleń wprowadzono program działań optycznych oraz program działań organizacyjno - technicznych, zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas w postaci doboru ochronników słuchu.

W spółce ENEA Operator Sp. z o.o. zagadnienia BHP odgrywają kluczową rolę, stąd w celu eliminacji potencjalnych zagrożeń w tym obszarze prowadzona jest kampania BHP „Nasz wybór – bezpieczna praca”. W ramach akcji odbywają się spotkania edukacyjne w zakresie bezpiecznej pracy, w ramach których w minionym roku poruszano temat obsługi pilarki łańcuchowej oraz metod i zasad ewakuacji poszkodowanych z wysokości.

Do głównych inicjatyw w obszarze BHP w spółce ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. i ENEA Serwis Sp. z o.o. należą regularne przeglądy sprzętu BHP oraz sprzętu asekuracyjnego do prac na wysokości. Ponadto w 2018 roku spółka ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. dokonała wymiany sprzętu asekurującego do prac na wysokości oraz sprzętu chroniącego przed porażeniem.

Na szczególną uwagę zasługuje również program poprawy bezpieczeństwa pracy, który realizowany jest w spółce Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. od 2017 roku. W roku objętym raportowaniem wprowadzono testowy program kontroli wiedzy, w ramach którego przeprowadzono badanie poziomu wiedzy wśród 1 300 Pracowników spółki. Ponadto, na ekranach zlokalizowanych w miejscach gromadzenia się załogi przed zjazdem w dół do kopalni, emitowane są rekonstrukcje wypadków oraz prawidłowe wykonywania czynności. Jednocześnie wprowadzono nowe rozwiązania dotyczące ochrony przed środkami chemicznymi takie jak filtry, kombinezony, rękawice.

Pracownicy		Podwykonawcy	
Liczba wypadków śmiertelnych	Liczba wszystkich raportowanych wypadków	Liczba wypadków śmiertelnych	Liczba wszystkich raportowanych wypadków
0	198	2	110

8. ZAGADNIENIA SPOŁECZNE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

8.1. WOLONTARIAT I ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE

Grupa Kapitałowa ENEA, jako podmiot odpowiedzialny za otoczenie, z którego się wywodzi i w którym funkcjonuje, realizuje szereg działań odpowiadających na potrzeby i oczekiwania lokalnych społeczności. Podejmowane działania z obszaru społecznej odpowiedzialności biznesu, przyjmują wielowymiarowy charakter i skierowane są do zróżnicowanej grupy Interesariuszy.

Podstawowymi dokumentami regulującymi zasady udziału Grupy ENEA w działaniach społecznych są:

- **Zasady postępowania z wnioskami o Wsparcie w obszarze zaangażowania społecznego w Grupie ENEA,**
- **Zasady Prowadzenia działań Public Relations i działań Partnerstwa Społecznego w Grupie ENEA,**
- **Regulamin Wolontariatu Pracowniczego w Grupie ENEA.**

Dodatkowo, centrum kompetencyjnym w zakresie realizacji zaangażowania społecznego w Grupie jest Fundacja ENEA, której cele i zasady działań społecznych określają następujące dokumenty:

- **Statut Fundacji ENEA,**
- **Regulamin organizacyjny Fundacji ENEA,**
- **Regulamin udzielania wsparcia przez Fundację ENEA.**

Realizowane przez Fundację ENEA inicjatywy, które nastawione są na budowanie realnej wartości dla otoczenia, skupiają się na przedstawianiu problemu i proponowaniu jego rozwiązania. Przemysłane i innowacyjne kampanie społeczne skierowane do społeczności lokalnych, obejmują swoimi tematami ochronę środowiska, bezpieczeństwo, sport, edukację dzieci i młodzieży, pomoc osobom potrzebującym oraz kulturę i sztukę.

Do podmiotów, które oprócz Fundacji ENEA prowadzą aktywne działania zaangażowania społecznego, należy powołana przez spółkę Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A., **Fundacja „Solidarni Górnicy”**. Działa ona od roku 2014, a jej celem jest udzielanie wsparcia finansowego i wspomaganie Pracowników spółki i ich rodzin, poszkodowanych w wypadkach losowych, chorych, w trudnej sytuacji materialnej. Fundacja ma także za zadanie wspieranie unikalnych talentów, przedsięwzięć kulturalnych, ekologicznych i prozdrowotnych o dużym znaczeniu lokalnym i regionalnym.

Grupa ENEA angażuje się również w **wydarzenia mające wymiar ogólnopolski i wyjątkowe znaczenie dla społeczeństwa.**

Rok 2018 był szczególnym okresem ze względu na **upamiętnienie setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości oraz odbywające się obchody stulecia Powstania Wielkopolskiego**. Grupa Kapitałowa ENEA bardzo aktywnie włączyła się w te uroczystości poprzez organizację oraz współorganizację ponad stu różnego typu inicjatyw społecznych, wpisujących się w szeroko pojętą edukację historyczną. Celem zaangażowania Grupy Kapitałowej ENEA w obchody stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości oraz stulecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego było budowanie świadomości historycznej i odpowiedzialne promowanie nowoczesnego patriotyzmu. W tym celu, ENEA angażowała się w dużą ilość projektów edukacyjnych i kulturalnych ważnych dla lokalnych społeczności. Działania Grupy w jubileuszowym 2018 r. zaplanowano w sposób uwzględniający ich różny charakter i zasięg. Lista związanych z tym inicjatyw zawiera m.in. wydarzenia kulturalne, sportowe, edukacyjne, konkursy i multimedialne pokazy. Realizowano inicjatywy o charakterze ogólnopolskim, regionalnym, jak i lokalnym, a najważniejsze z nich, to m.in.:

- mapping „Wielkopolska wiktoria” – widowisko światła i dźwięku w przestrzeni miejskiej Poznania,
 - okolicznościowe wydawnictwo „Kurjer Powstańczy”,
 - słuchowisko radiowe o Powstaniu Wielkopolskim emitowane w Polskim Radiu (Poznań, Szczecin),
 - koncert „Wielkopolanie śpiewają Niepodległej. W chwilach próby zwycięstwo”,
 - murale upamiętniające 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości i Powstanie Wielkopolskie w kilkunastu lokalizacjach,
 - konkurs dla Pracowników Grupy ENEA „100 lat WielkoPOLSKO!”,
 - plenerowe widowisko historyczne „Orzeł i Krzyż - Niepodległa”,
 - piknik niepodległościowy organizowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.
- We wszystkie te projekty aktywnie zaangażowali się Pracownicy Grupy ENEA.

Wolontariat i zaangażowane społeczne	2018
Łączna kwota przeznaczona przez Grupę Kapitałową ENEA na działania zaangażowania społecznego	1 847 914,87 zł
Liczba beneficjentów działań wolontariatu pracowniczego (w tym uczestników akcji/szkoleń i innych działań prowadzonych w ramach wolontariatu pracowniczego) ¹⁾	11 500 osób
Liczba Pracowników zaangażowanych (minimum raz w roku) w wolontariat pracowniczy w Grupie ENEA	173 osoby
Łączna liczba godzin przeznaczonych przez Pracowników na wolontariat pracowniczy w 2018 roku	603 godziny

¹⁾ Wskaźnik nie obejmuje beneficjentów działań wolontariatu pracowniczego realizowanych podczas imprez masowych, np. pokazów ratownictwa realizowanych przez wolontariuszy – ratowników podczas festynów, pikników, itp.

8. ZAGADNIENIA SPOŁECZNE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

8.1. WOLONTARIAT I ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE

PRZYKŁADY INICJATYWY REALIZOWANYCH W RAMACH GRUPY ENEA

- **ENEA Akademia Talentów** – inicjatywa ENEA S.A. i Fundacji ENEA, której celem jest wspieranie rozwoju młodych talentów. Akcja skierowana jest równocześnie do dzieci i młodzieży oraz szkół, które chcą rozwijać talenty i pasje swoich uczniów,
- **ENEA Akademia Sportu** – program, którego celem jest promocja zdrowia poprzez organizację zajęć sportowych w formie pozalekcyjnej na terenie partnerskich klubów sportowych,
- **ENEA dla pokoleń. Wspólnie o bezpieczeństwie** - projekt stworzony z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa rodzinom wielopokoleniowym i seniorom poprzez edukację i poszerzanie świadomości konsumenckiej oraz wsparcie ochrony przeciwpożarowej w gospodarstwach domowych. W ramach akcji, od kwietnia do grudnia 2018 r., odbyło się dziesięć warsztatów, podczas których omawiane były kwestie bezpieczeństwa konsumenckiego, zagadnienia związane z bezpieczeństwem przeciwpożarowym oraz podstawy udzielania pierwszej pomocy osobom dorosłym oraz dzieciom,
- **Dobra Energia ponad Granicami** – celem projektu jest wielopokoleniowa integracja Polaków i budowanie mostów przyjaźni ponad granicami. Program buduje i wzmacnia tożsamość narodową młodych Polaków, którzy uczą się w polskich szkołach na Wileńszczyźnie oraz buduje przyjaźnie z rówieśnikami w regionie,
- **Biegamy – Zbieramy – Pomagamy** – akcja, w której Pracownicy Grupy ENEA, biorący udział w zawodach sportowych, pomagają potrzebującym. Przebiegnięte przez nich kilometry zostają przeliczone na złotówki, a te następnie przekazane są na organizację zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- **Potęga poMocy** – celem projektu jest propagowanie idei prospołecznych oraz integracja i wspieranie realizacji projektów o zasięgu i znaczeniu lokalnym. W ramach akcji, Pracownicy Grupy ENEA zgłaszają projekty, które ich zdaniem powinny otrzymać wsparcie grantowe, a po zatwierdzeniu – angażują się w ich realizację,
- **Energię mamy we krwi** – działanie, które zachęca wszystkich Pracowników Grupy ENEA do honorowego krwiodawstwa. W 2018 roku w ramach akcji realizowanej przy współpracy z Regionalnymi Centrami Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa zostało zebranych 80 litrów krwi,

- **wolontariat kompetencyjny** – program obejmujący działania wolontariackie realizowane w formie zajęć edukacyjnych pt. „**Nie taki prąd straszny**” – lekcje o energii dla najmłodszych oraz zajęcia z ratownictwa przedmedycznego „**Pierwsza pomoc**”,
- **wolontariat akcyjny** – to krótkie akcje celowe lub okazjonalne np. organizacja Mikołajek dla dzieci ze świetlicy środowiskowej „Tulipanki” z Poznania, rewitalizacja ogrodu w Hospicjum Pallium w Poznaniu, czy udział w projekcie „Mój własny kąt” Stowarzyszenia Centrum Rozwoju Edukacji Obywatelskiej CREO, którego celem była poprawa warunków bytowych lokatorów mieszkających w Domach Pomocy Społecznej w Poznaniu.

PRZYKŁADY INICJATYW SPOŁECZNYCH I WOLONTARIATU PRACOWNICZEGO REALIZOWANYCH W RAMACH SPÓŁEK GRUPY

- **Akademia Bezpiecznego Przedszkolaka** - celem inicjatywy jest propagowanie bezpiecznego zachowania się dzieci podczas drogi do przedszkola, bezpiecznej zabawy w przedszkolu, na podwórku, w domu, zapoznanie przedszkolaków z podstawowymi znakami drogowymi oraz przekazaniu im wiedzy o innych zagrożeniach mogących ich spotkać - **ENEA Operator Sp. z o.o.**,
- **Elektrownia Kobiet – Forum Kobiet** - program, dzięki któremu kobiety mogły dowiedzieć się, jak zadbać o swoje zdrowie, urodę i bezpieczeństwo. Projekt powstał po to, aby wzmocnić poczucie własnej wartości i samoświadomości kobiet - **ENEA Elektrownia Połaniec S.A.**,
- program poprawy bezpieczeństwa pracy skierowany do Pracowników i ich rodzin, zakładający szereg akcji profilaktycznych, prozdrowotnych oraz popularyzujących znajomość i przestrzeganie przepisów i zasad BHP - **Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.**,
- **Wielkanocna paczka** – zbiórka dla dzieci oddziału dziecięcego Szpitala Specjalistycznego w Pile gier, artykułów piśmienniczych, maskotek i zabawek - **Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.**,
- **ENEA dla zdrowia** - bezpłatne badania cytologiczne dla kobiet z Gminy Koźnice (program profilaktyki raka szyjki macicy) – **ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.**,
- **Karma wraca** - zbiórka pożywienia dla zwierząt. Łącznie Pracownicy zebrali 800 kg żywności dla zwierząt, która została przekazana do wybranych schronisk - **ENEA Operator Sp. z o.o.**

8. ZAGADNIENIA SPOŁECZNE - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

8.2. BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE

„Strategia Rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA w perspektywie do 2030 roku” jest podstawowym dokumentem strategicznym Grupy. W ramach przyjętych w nim celów, Grupa koncentruje się na inicjatywach, przyczyniających się do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Tym samym, w wymiarze społecznym podejmuje kroki, które wpływają na zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej i niezawodność funkcjonowania sieci dystrybucyjnej oraz realizuje plany wpływające na minimalizację potencjalnego zagrożenia w tym obszarze.

W okresie objętym raportowaniem, Grupa wykonała zadania inwestycyjne związane z poprawą jakości infrastruktury dystrybucyjnej, podniesieniem standardów jakościowych dostarczanej energii, ograniczaniem strat energii i automatyzacją pracy sieci. Jednym z przejawów dbałości o powyższe standardy jest **Program Poprawy Niezawodności** w ENEA Operator Sp. z o.o., którego realizacja bezpośrednio przekłada się na poprawę dostaw energii. Grupa monitoruje skuteczność prowadzonych prac poprzez wskaźniki, do których należą SAIDI i SAIFI (zdefiniowane na slajdzie 135 Oświadczenia).

W 2018 roku Program Poprawy Niezawodności realizował działania takie jak:

- modernizacja ciągów liniowych SN w zakresie kompleksowej modernizacji całych odcinków linii łącznie w montażem łączników sterowanych zdalnie,
- automatyzacja elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej w zakresie montażu łączników sterowanych zdalnie w liniach napowietrznych SN oraz w stacjach transformatorowych i modernizacji sterowników obiektowych i koncentratorów,
- likwidacja zagrożeń zwarciovych w sieci SN, mająca na celu zwiększenie przekrojów wyprowadzeń linii SN z GPZ, co pozwoli w konsekwencji na zwiększenie pewności zasilania Odbiorców,
- wymiana kabli niesieciowanych SN na kable w izolacji z polietylenu usieciowanego,
- wdrożenie w wybranych ciągach SN funkcji FDIR (Faul Detection, Isolation & Restoration),
- likwidacja sieci 6 kV na terenie RD Poznań.

Istotnym obszarem inwestycyjnym wpływającym na bezpieczeństwo energetyczne kraju jest budowa **Elektrowni Ostrołęka C**. Kontrakt na budowę nowoczesnego, niskoemisyjnego bloku o mocy 1 000 MW_e podpisano w Ostrołęce 12 lipca 2018 r. Inwestycja będzie sprzyjać rozwojowi Ostrołęki i północno-wschodniej Polski. Nowy blok będzie kolejnym z serii stabilnych, wysokosprawnych i niskoemisyjnych źródeł energii o mocy około 1 GW, tworzących strategiczną podstawę Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Zgodnie z założeniami inwestycja będzie oparta o nowoczesne technologie i będzie spełniać najwyższe standardy środowiskowe. Przewiduje się, że pierwsza synchronizacja nowego bloku nastąpi w 2023 roku. Elektrownię zaprojektowano pod kątem maksymalnej elastyczności pracy, krótkiego czasu uruchamiania, szybkości zwiększania i zmniejszania obciążenia, a także osiągania minimalnego obciążenia. Dla efektywnej współpracy z systemem elektroenergetycznym, w którym wzrastać będzie udział OZE, nowy blok ma osiągać pełne obciążenie w mniej niż 30 minut, a także zmieniać obciążenie od 35% do 100%. Projekt Elektrowni Ostrołęka C realizują wspólnie Grupy: Energa i ENEA, chcąc przy tym wykorzystać wiedzę i doświadczenie zdobyte przez ENEĘ podczas budowy nowego bloku Elektrowni Kozienice. Wysokosprawny blok energetyczny o mocy 1 000 MW_e brutto na parametry nadkrytyczne pary, opalany będzie węglem kamiennym, przy zastosowaniu najnowocześniejszych technologii umożliwiających pracę bloku z wysoką dyspozycyjnością i sprawnością. Wykorzystane technologie pozwolą także na pełne zagospodarowanie ubocznych produktów spalania poprzez budowę nowoczesnych i wydajnych instalacji pomocniczych w zakresie obsługi wszystkich gospodarek, które będą funkcjonować na terenie elektrowni. Jest to inwestycja kluczowa dla polskiego bezpieczeństwa energetycznego.

9. ZAGADNIENIA PRAW CZŁOWIEKA - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

Grupa ENEA, jako organizacja ucząca się, wyznacza nowe kierunki rozwoju oraz cele, które wpływają na budowę dojrzałej organizacji. Tym samym, w obszarze praw człowieka priorytetowe dla spółek Grupy jest:

- wprowadzenie spójnej i jednolitej Polityki Antymobbingowej w Grupie ENEA,
- zapewnienie środków i narzędzi wsparcia Pracownikom, którzy uważają, iż są poddawani mobbingowi, w celu uzyskania pomocy w zbadaniu sprawy, bezstronnym wyjaśnieniu jej oraz zastosowaniu środków naprawczych,
- prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych w zakresie promowania właściwych postaw w organizacji oraz wskazywania zachowań uznanych za niedopuszczalne poprzez np.: szkolenia e-learning czy webinaria.

W Grupie ENEA istotnymi dokumentami definiującymi wartości etyczne są:

- wdrożona na poziomie Grupy **Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz innym nieakceptowalnym zachowaniom**. Polityka wskazuje charakterystyki zachowań niedopuszczalnych, tryb ich zgłaszania oraz postępowania w przypadku zgłoszenia, a także działania prewencyjne w tej kwestii oraz obowiązki pracodawcy i Pracowników,
- **Kodeks Etyki Grupy ENEA** definiujący wartości etyczne, którymi powinni kierować się wszyscy Pracownicy Grupy w codziennej pracy i kontaktach biznesowych, prezentujący zasady postępowania, u podstaw których leży równe traktowanie i poszanowanie godności osobistej. Kodeks wprowadza standardy zachowań wobec Klientów, partnerów biznesowych, akcjonariuszy, społeczności lokalnych i Współpracowników. Dokument jest podstawą do budowania odpowiedzialnej kultury organizacyjnej opartej o **cztery główne wartości**, do których należą:
 - **uczciwość**: postępowanie zgodne z zasadami etycznymi, przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, wzajemne poszanowanie i akceptacja otwartości w wyrażaniu opinii i poglądów,
 - **odpowiedzialność**: dotrzymywanie deklaracji w zakresie jakości, terminowości i niezawodności usług, realizacja obowiązków pracowniczych i dotrzymywanie zobowiązań wynikających z umów społecznych,
 - **bezpieczeństwo**: dzielenie się wiedzą i ciągłe podnoszenie kwalifikacji, umożliwienie Pracownikom zdobywania nowych doświadczeń,

- **kompetencja**: podejmowanie działań profilaktycznych i naprawczych w celu zapewnienia bezpiecznego środowiska pracy i ochrony środowiska naturalnego oraz ochronę danych wrażliwych, danych osobowych i informacji chronionych,
- **Polityka Compliance Grupy ENEA** odnosząca się do wartości całej organizacji, wskazująca na potrzebę budowania przyjaznego środowiska pracy oraz dbałości o ochronę zdrowia i bezpieczeństwa Pracowników.

Za wdrożenie i kontrolę prawidłowości funkcjonowania wymienionych polityk oraz przestrzegania przyjętych norm odpowiadają na poziomie Grupy: **Departament Zarządzania Zasobami Ludzkimi** w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i wdrażania Kodeksu Etyki Grupy ENEA i **Departament Zarządzania Operacyjnego** w zakresie Compliance. Wszyscy Pracownicy dbają o przestrzeganie przyjętych zasad oraz są zobligowani do wzajemnego monitorowania swojego środowiska w kontekście realizacji zadań, zgodnie z obowiązującymi normami etycznymi.

W Grupie funkcjonuje również **Komisja Etyki**, która rozpatruje zgłoszenia dotyczące zdarzeń stojących w sprzeczności ze standardami postępowania określonymi w Kodeksie Etyki Grupy ENEA. W związku ze zgłoszaniem przez Pracowników wątpliwościami etycznymi oraz zauważonymi naruszeniami Kodeksu Etyki, Komisja prowadzi czynności mające za zadanie bezstronne rozstrzygnięcie zidentyfikowanych naruszeń. Przyjęta forma pozwala Pracownikom korzystać z pomocy oraz wyjaśnić wątpliwości dotyczące nieetycznych zachowań. Komisja Etyki działa w oparciu o Regulamin, określający sposób jej działania, procedury zgłaszania wątpliwości i naruszeń oraz sposób weryfikacji zgłoszeń.

Ze względu na różnorodność spółek należących do Grupy Kapitałowej ENEA, na poziomie poszczególnych jednostek zostały wdrożone również dokumenty lub działania korespondujące z ogólnie przyjętymi w Grupie zasadami etycznymi.

Najważniejsze regulacje i inicjatywy w tym obszarze to:

- Spółka **Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.** posiada wewnętrzny dokument Kodeks Etyki dla GK LW Bogdanka S.A. Jednostką odpowiedzialną za monitoring przyjętych w nim regulacji jest Rzecznik ds. Etyki oraz Inspektor ds. CSR. W 2018 roku prowadzono w spółce działalność edukacyjną na rzecz przeciwdziałania łamaniu praw człowieka, opracowana została również w tej kwestii Polityka Różnorodności,

9. ZAGADNIENIA PRAW CZŁOWIEKA - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

- W spółce **ENEA S.A.** prowadzone były działania informacyjno - edukacyjne oraz szkolenia online dla menadżerów dotyczące świadomego budowania przyjaznego środowiska pracy oraz właściwej komunikacji i interpretacji wprowadzonych regulacji,
- Spółka **ENEA Serwis Sp. z o.o.** powołała **Zespół Przeciwdziałania Mobbingowi oraz Innym Nieakceptowanym Zachowaniom**. Dodatkowo spółka przeprowadziła szkolenia z tematu „Budowanie Przyjaznego Środowiska Pracy i Przeciwdziałania Mobbingowi” skierowane do Członków Zarządu i Dyrektorów. Odbyły się również warsztaty Compliance wzmacniające kulturę organizacyjną,
- W roku sprawozdawczym w **ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.** wdrożono „Zasady przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i innym nieakceptowanym zachowaniom w ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.”. Powołano Zespół, którego celem jest badanie ewentualnych naruszeń w miejscu pracy oraz przeprowadzono w Spółce kampanię informacyjną dotyczącą wdrożenia nowych zasad,
- **ENEA Operator Sp. z o.o.** w związku ze zmianami regulacyjnymi na poziomie Grupy, powołała na okres 4 lat kadencji Komisję Antymobbingową. Członkowie Zespołu otrzymali odpowiednie przygotowanie poprzez szkolenia i konsultacje prawne. Zapewniona została również cykliczna edukacja kadry zarządzającej w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i innym niepożądanym zachowaniom,
- **ENEA Logistyka Sp. z o.o.** przyjęła dokumenty na poziomie spółki: Politykę Antymobbingową oraz Politykę Compliance. Został utworzony Zespół Antymobbingowy oraz założony specjalny adres e-mail, na który Pracownicy mogą zgłaszać zachowania sprzeczne z przyjętymi normami.

W 2018 roku w Grupie Kapitałowej ENEA nie odnotowano potwierdzonych przypadków dyskryminacji.

10. ZAGADNIENIA PRZECIWDZIAŁANIA KORUPCJI I ŁAPOWNICTWU - OPIS POLITYK I PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI ORAZ ICH WYNIKI

Grupa Kapitałowa ENEA, prowadzi działalność z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa w sposób etyczny i pozbawiony jakichkolwiek przejawów korupcji i łapownictwa. Grupa ENEA, jako priorytetowe wskazuje zapobieganie występowaniu zjawisk o charakterze korupcyjnym oraz ich eliminowanie. Tym samym kluczowe dla Grupy jest kształtowanie kultury organizacyjnej opartej na zgodnych z prawem i regulacjami wewnętrznymi zachowaniach Pracowników. Grupa dąży do zapobiegania powstawaniu zjawiska konfliktu interesów, wprowadza regulacje zapewniające transparentność w relacjach z kontrahentami, wpływając na minimalizowanie ryzyka pojawienia się strat finansowych i reputacyjnych w spółkach. W strukturach Grupy znajduje się jednostka Compliance, która monitoruje zgodność prowadzonych działań z przepisami prawa oraz regulacjami. Spółki Grupy zobowiązane są do przestrzegania zasad zawartych w poniższych dokumentach regulujących wskazany obszar:

- **Zasady przyjmowania i wręczenia upominków w Grupie ENEA,**
- **Polityka Compliance Grupy ENEA,**
- **Kodeks Etyki Grupy ENEA,**
- **Polityka Zakupowa Grupy Kapitałowej ENEA,**
- **Zasady prowadzenia działań sponsoringowych w Grupie ENEA.**

Efektami wdrożonych polityk jest:

- brak odnotowanych przypadków korupcji,
- wyższa świadomość Pracowników w kontekście konieczności działania w sposób etyczny,
- brak strat reputacyjnych i finansowych związanych z działaniami korupcyjnymi.

Regulacje dotyczące zagadnień antykorupcyjnych wdrażane są przez poszczególne jednostki organizacyjne w Grupie, w których zakresie kompetencyjnym znajduje się regulowana kwestia. Jednocześnie nad prawidłowością realizacji założeń polityk oraz monitoringiem ich wyników czuwa jednostka Compliance funkcjonująca w ramach Departamentu Zarządzania Operacyjnego w ENEA S.A. To ona odpowiedzialna była za rozpowszechnienie materiałów dotyczących przeciwdziałania korupcji w Intranecie dla spółek Grupy Kapitałowej ENEA.

Ponadto w poszczególnych spółkach realizowane są inicjatywy własne, które wpływają na kształtowanie kultury organizacyjnej wolnej od przejawów korupcji. Systematycznie upowszechniana jest wiedza z zakresu przeciwdziałania korupcji zarówno podczas szkoleń adaptacyjnych dla nowo zatrudnionych Pracowników, jak i szkoleń powtarzanych dla wszystkich Pracowników co trzy lata. Te przeprowadzane są w zależności od charakteru danej spółki oraz specyfiki zadań wykonywanych przez jej Pracowników: w ramach bezpośrednich z nimi szkoleń lub za pomocą wspólnej dla spółek Grupy platformy e-learningowej. W sytuacji zmiany lub wprowadzenia nowego dokumentu regulującego kwestie antykorupcyjne szkolenia przeprowadza się wcześniej niż co trzy lata.

Pracownicy, którzy nie mają dostępu do komputera, są zobowiązani samodzielnie zapoznać się z zakresem regulacji przekazanych im przez przełożonych. W spółkach Grupy, mających dostęp do platformy e-learningowej, w ciągu jednego miesiąca od daty zatrudnienia, Pracownicy są zobowiązani do odbycia obowiązkowych szkoleń z zakresu Polityki Compliance oraz Zasad przyjmowania i wręczenia upominków.

Wskaźniki efektywności wdrożonych polityk w zakresie przeciwdziałania korupcji	
Liczba potwierdzonych przypadków korupcji w Spółkach Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.	0
% Pracowników spółek, którzy odbyli obowiązkowe szkolenia z zakresu przeciwdziałania korupcji w 2018 r. ¹⁾	ENEA S.A. – 99% Pracowników ENEA Trading Sp. z o.o. – 95% Pracowników ENEA Pomiary Sp. z o.o. – 100% Pracowników ENEA Serwis Sp. z o.o. – 93% Pracowników ENEA Centrum Sp. z o.o. – 99% Pracowników ENEA Operator Sp. z o.o. – 94% Pracowników ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. – 100% Pracowników ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. – 98% Pracowników ENEA Logistyka Sp. z o.o. – 100% Pracowników ENEA Bioenergia Sp. z o.o. – 100% Pracowników ENEA Elektrownia Połaniec S.A. – 97% Pracowników Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. – 100% Pracowników
% Pracowników spółek poinformowanych o obowiązujących zasadach przeciwdziałania korupcji	100%
% członków organów zarządzających Grupy Kapitałowej ENEA, których poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych organizacji	100%

¹⁾ Dane dotyczą Pracowników posiadających dostęp do platformy e-learning. Za szkolenie Pracowników bez dostępu do komputera są odpowiedzialni ich przełożeni.

11. LISTA WSKAŹNIKÓW I KLUCZOWYCH INFORMACJI UJĘTYCH W OŚWIADCZENIU

Kod wskaźnika	Opis wskaźnika	Numer slajdu
UoR GRI 102-2	Opis modelu biznesowego	130-131
UoR	Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności	135
wskaźnik własny	Zainstalowana moc elektryczna	135
wskaźnik własny	Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej (netto)	135
wskaźnik własny	Segment Obrót: liczba odbiorców energii (Punktów Poboru Energii)	135
wskaźnik własny	Segment Obrót: sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	135
wskaźnik własny	Segment Dystrybucja: liczba Klientów/odbiorców energii	135
wskaźnik własny	Segment Dystrybucja: długość linii dystrybucyjnych wraz z przyłączami	135
wskaźnik sektorowy EU 29	SAIDI – średni czas trwania wyłączenia zasilania	135
wskaźnik sektorowy EU 28	SAIFI – częstotliwość wyłączenia zasilania	135
UoR	Ryzyka niefinansowe związane z działalnością Grupy Kapitałowej ENEA	136-143
UoR	Zagadnienia środowiskowe – opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki	144-149
GRI 302-1	Zużycie energii w organizacji	148
GRI 303-2	Całkowity pobór wody według źródła	148
GRI 306-2	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu	148
GRI 305-1	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych (Segment Wytwarzanie)	149
wskaźnik własny	Wyprodukowana energia z OZE w Grupie Kapitałowej ENEA	149
UoR	Zagadnienia pracownicze - opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki	150-161
GRI 102-8	Dane dotyczące Pracowników oraz innych osób świadczących pracę na rzecz organizacji, w tym: - całkowita liczba Pracowników w podziale na płeć i rodzaj zatrudnienia - całkowita liczba Pracowników w podziale na typ zatrudnienia (w pełnym lub w niepełnym wymiarze godzin)	153-154
GRI 401-1	Łączna liczba i odsetek nowych Pracowników zatrudnionych oraz łączna liczba odejść w okresie raportowania, w tym: - całkowita liczba i odsetek nowo zatrudnionych Pracowników w podziale na płeć, wiek - całkowita liczba i odsetek Pracowników, którzy odeszli z organizacji w podziale na płeć, wiek	155
GRI 403-2	Wypadki przy pracy	161
UoR	Zagadnienia społeczne - opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki	162-164
wskaźnik własny	Łączna kwota przeznaczona przez GK ENEA na wszystkie działania zaangażowania społecznego	162
UoR	Zagadnienia praw człowieka - opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki	165-166
UoR	Zagadnienia przeciwdziałania korupcji i łapownictwu - opis polityk i procedur należytej staranności oraz ich wyniki	167
GRI 205-2	Komunikacja i szkolenia poświęcone politykom i procedurom antykorupcyjnym	167

Załączniki

Załącznik nr 1 - Rachunek zysków i strat ENEA Operator Sp. z o.o. / 2018

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych odbiorcom końcowym	3 103 968	2 566 317	-537 651	-17,3%
Przychody z tytułu opłat dodatkowych	5 733	5 604	-129	-2,3%
Przychody ze sprzedaży niezafakturowanej usług dystrybucji	5 986	-1 776	-7 762	-129,7%
Rozliczenie rynku bilansującego	13 485	11 153	-2 332	-17,3%
Opłaty za przyłączenie do sieci	64 258	54 659	-9 599	-14,9%
Przychód z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej	6 265	6 520	255	4,1%
Przychody z tytułu usług	28 080	28 610	530	1,9%
Sprzedaż usług dystrybucji innym podmiotom	15 923	18 308	2 385	15,0%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	2 980	2 483	-497	-16,7%
Przychody ze sprzedaży	3 246 678	2 691 878	-554 800	-17,1%
Amortyzacja środków trwałych i WNIIP	490 035	524 637	34 602	7,1%
Koszty świadczeń pracowniczych	415 930	445 829	29 899	7,2%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	29 209	32 031	2 822	9,7%
Zakup energii na potrzeby własne oraz straty sieciowe	228 790	235 731	6 941	3,0%
Koszty usług przesyłowych	1 022 283	408 374	-613 909	-60,1%
Inne usługi obce	272 940	288 068	15 128	5,5%
Podatki i opłaty	189 147	202 596	13 449	7,1%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	2 648 334	2 137 266	-511 068	-19,3%
Pozostałe przychody operacyjne	38 605	76 333	37 728	97,7%
Pozostałe koszty operacyjne	56 331	39 765	-16 566	-29,4%
Zysk/ (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(12 830)	(14 817)	-1 987	15,5%
Zysk / (strata) operacyjny	567 788	576 363	8 575	1,5%
Przychody finansowe	1 995	3 019	1 024	51,3%
Koszty finansowe	53 543	65 318	11 775	22,0%
Zysk / (strata) brutto	516 240	514 064	-2 176	-0,4%
Podatek dochodowy	101 176	95 548	-5 628	-5,6%
Zysk / (strata) netto	415 064	418 516	3 452	0,8%
EBITDA	1 057 823	1 101 000	43 177	4,1%

2018

Czynniki zmiany EBITDA ENEA Operator Sp. z o.o. (wzrost o 43 mln zł):

- (-) niższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 545 mln zł wynikają głównie ze zmiany prezentacji przychodów ze sprzedaży usług dystrybucji (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (-) niższe przychody z tyt. opłat za przyłączenie do sieci o 10 mln zł wynikają głównie z rozliczania w roku poprzednim kwartalnych odpisów MSR (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (+) niższe saldo kosztów zakupu usług przesyłowych i dystrybucyjnych o 616 mln zł wynika głównie ze zmiany prezentacji kosztów zakupu usług przesyłowych (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (-) wyższe saldo kosztów zakupu energii na pokrycie różnicy bilansowej o 9 mln zł wynika z wyższej średniej ceny energii elektrycznej
- (-) wyższe koszty świadczeń pracowniczych o 30 mln zł wynikają głównie ze zmiany stanu rezerw aktuarialnych
- (-) wyższe koszty pozostałych usług obcych o 15 mln zł głównie w obszarze eksploatacji majątku sieciowego
- (-) wyższe koszty podatków i opłat o 13 mln zł są efektem zrealizowanych inwestycji w zakresie majątku sieciowego
- (+) wyższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej (saldo) o 52 mln zł wynika głównie z niższych odpisów aktualizujących należności, wyższych przychodów z tytułu nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych oraz wyższych przychodów od ubezpieczyciela dotyczących usuwania szkód losowych poniesionych przez Spółkę w 2017 roku

Załącznik nr 2 - Rachunek zysków i strat ENEA Operator Sp. z o.o. / 4Q 2018

[tys. zł]	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych odbiorcom końcowym	792 386	639 202	-153 184	-19,3%
Przychody z tytułu opłat dodatkowych	1 647	1 445	-202	-12,3%
Przychody ze sprzedaży niezafakturowanej usług dystrybucji	7 657	4 815	-2 842	-37,1%
Rozliczenie rynku bilansującego	9 208	9 459	251	2,7%
Opłaty za przyłączenie do sieci	16 197	13 323	-2 874	-17,7%
Przychód z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej	1 376	1 705	329	23,9%
Przychody z tytułu usług	7 220	7 146	-74	-1,0%
Sprzedaż usług dystrybucji innym podmiotom	3 898	4 673	775	19,9%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	939	985	46	4,9%
Przychody ze sprzedaży	840 528	682 752	-157 776	-18,8%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	123 820	137 943	14 123	11,4%
Koszty świadczeń pracowniczych	118 554	135 183	16 629	14,0%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	7 965	9 006	1 041	13,1%
Zakup energii na potrzeby własne oraz straty sieciowe	60 488	61 488	1 000	1,7%
Koszty usług przesyłowych	258 448	102 661	-155 787	-60,3%
Inne usługi obce	82 098	86 831	4 733	5,8%
Podatki i opłaty	43 459	46 180	2 721	6,3%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	694 832	579 292	-115 540	-16,6%
Pozostałe przychody operacyjne	15 507	14 129	-1 378	-8,9%
Pozostałe koszty operacyjne	6 736	10 220	3 484	51,7%
Zysk/ (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(9 825)	(9 012)	813	-8,3%
Zysk / (strata) operacyjny	144 642	98 357	-46 285	-32,0%
Przychody finansowe	842	619	-223	-26,5%
Koszty finansowe	14 556	15 632	1 076	7,4%
Zysk / (strata) brutto	130 928	83 344	-47 584	-36,3%
Podatek dochodowy	24 289	16 637	-7 652	-31,5%
Zysk / (strata) netto	106 639	66 707	-39 932	-37,4%
EBITDA	268 462	236 300	-32 162	-12,0%

4Q 2018

Czynniki zmiany EBITDA ENEA Operator sp. z o.o. (spadek o 32 mln zł):

- (-) niższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 156 mln zł wynikają głównie ze zmiany prezentacji przychodów ze sprzedaży usług dystrybucji (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (-) niższe przychody z tyt. opłat za przyłączenie do sieci o 3 mln zł wynikają głównie z kwartalnych odpisów MSR w 2017 (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (+) niższe saldo kosztów zakupu usług przesyłowych i dystrybucyjnych o 157 mln zł wynika głównie ze zmiany prezentacji kosztów zakupu usług przesyłowych (od 1 stycznia 2018 r. zmiana standardu – MSSF 15)
- (-) wyższe koszty świadczeń pracowniczych o 17 mln zł wynikają głównie ze zmiany stanu rezerw aktuarialnych
- (-) wyższe koszty pozostałych usług obcych o 5 mln zł głównie w obszarze eksploatacji majątku sieciowego
- (-) wyższe koszty podatków i opłat o 3 mln zł są efektem zrealizowanych inwestycji w zakresie majątku sieciowego
- (-) niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej (saldo) o 4 mln zł wynika głównie ze zmiany stanu rezerw dot. majątku sieciowego oraz niższych odpisów aktualizujących należności

Załącznik nr 3 - Rachunek zysków i strat ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. / 2018

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	2 545 822	4 179 697	1 633 875	64,2%
<i>koncesja na wytwarzanie</i>	2 371 161	3 519 350	1 148 189	48,4%
<i>koncesja na obrót</i>	174 661	660 347	485 686	278,1%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	27 224	50 746	23 522	86,4%
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	17 786	26 019	8 233	46,3%
Przychody ze sprzedaży ciepła ¹⁾	160 082	136 185	-23 897	-14,9%
Przychody z tytułu usług	12 731	12 007	-724	-5,7%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	12 257	12 115	-142	-1,2%
Podatek akcyzowy	226	237	11	4,9%
Przychody ze sprzedaży netto¹⁾	2 775 676	4 416 532	1 640 856	59,1%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	234 430	454 841	220 411	94,0%
Koszty świadczeń pracowniczych	255 377	270 152	14 775	5,8%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	1 568 038	2 074 484	506 446	32,3%
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	246 145	1 284 642	1 038 497	421,9%
Usługi przesyłowe ¹⁾	402	460	58	14,4%
Inne usługi obce	143 749	165 877	22 128	15,4%
Podatki i opłaty	79 685	88 309	8 624	10,8%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży¹⁾	2 527 826	4 338 765	1 810 939	71,6%
Pozostałe przychody operacyjne	19 766	67 978	48 212	243,9%
Pozostałe koszty operacyjne	7 621	29 171	21 550	282,8%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	545	(4 128)	-4 673	-857,4%
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	0	170 734	170 734	100,0%
Zysk / (strata) operacyjny	260 540	283 180	22 640	8,7%
Przychody finansowe	2 227	111 422	109 195	4903,2%
Koszty finansowe	33 739	149 174	115 435	342,1%
Przychody z tytułu dywidend	1 013	1 217	204	20,1%
Zysk / (strata) brutto	230 041	246 645	16 604	7,2%
Podatek dochodowy	76 025	24 317	-51 708	-68,0%
Zysk / (strata) netto	154 016	222 328	68 312	44,4%
EBITDA	494 970	567 287	72 317	14,6%

2018
Czynniki zmiany EBITDA Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. (wzrost o 72 mln zł):
Elektrownie Systemowe - wzrost EBITDA o 62,9 mln zł

(+) wzrost marży na wytwarzaniu o 283,6 mln zł
 (-) spadek marży na obrocie o 145,3 mln zł
 (-) wzrost kosztów stałych o 71,1 mln zł
 (-) spadek marży na Rynku Bilansującym o 28,6 mln zł
 (-) niższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 11,0 mln zł
 (+) wzrost pozostałych czynników o 35,3 mln zł: m.in. w 2017 r. niedobór inwentaryzacyjny paliwa produkcyjnego, wynik na pozostałej działalności operacyjnej uwzględniający efekt inwentaryzacji materiałów

Segment Ciepło - spadek EBITDA o 21,0 mln zł

W 2018r. z dniem 30 listopada nastąpiło wydzielenie zorganizowanej części przedsiębiorstwa - Elektrociepłowni Białystok (ECB) w związku z powyższym dane dotyczące ECB obejmują wykonanie 11 miesięcy w 2018 roku, natomiast w danych za 2017 rok zaprezentowany jest cały rok. Odchylenia uwzględniające fakt nieporównywalności okresów przedstawiają się następująco:
 (-) wyższe koszty zużycia biomasy o 32,6 mln zł
 (-) wyższe koszty CO₂ o 5,1 mln zł
 (-) niższe przychody za sprzedaż ciepła o 23,4 mln zł
 (-) niższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej o 12,7 mln zł
 (+) wyższe przychody z tytułu świadectw pochodzenia o 10,7 mln zł
 (+) niższe koszty węgla o 23,7 mln zł
 (+) niższe koszty stałe o 15,0 mln zł
 (+) wyższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej łącznie z wynikiem na sprzedaży i likwidacji środków trwałych o 2,1 mln zł

Segment OZE - wzrost EBITDA o 30,4 mln zł

(+) Obszar Wiatr (+22,8 mln zł): spadek kosztów stałych o 9,6 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 9,1 mln zł; +6,6 mln zł odszkodowanie z tytułu utraty zysku (awaria FW Bardy); spadek kosztów zmiennych o 2,1 mln zł; spadek przychodów z energii elektrycznej o 4,8 mln zł;
 (+) Obszar Woda (+11,2 mln zł): wzrost przychodów z energii elektrycznej o 6,4 mln zł, wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 5,6 mln zł;
 (-) Obszar Biogaz (-3,6 mln zł): -3,0 mln zł rozwiązanie rezerwy na roszczenia o odszkodowanie (2017 r. 3,5 mln zł; 2018r. 0,5 mln zł); spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,5 mln zł; spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 0,5 mln zł; spadek kosztów zużycia i transportów substratów o 1,3 mln zł; spadek kosztów stałych o 0,2 mln zł

¹⁾Zgodnie z MSSF w 2018 roku nastąpiła zmiana prezentacyjna dla Elektrociepłowni Białystok tj. koszty usług przesyłowych pomniejszają przychody z ciepła. Dla zachowania porównywalności skorygowano okres porównawczy tj. 2017 rok.

Załącznik nr 4 - Rachunek zysków i strat ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. / 4Q 2018

[tys. zł]	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	587 153	1 062 696	475 543	81,0%
<i>koncesja na wytwarzanie</i>	534 879	865 635	330 756	61,8%
<i>koncesja na obrót</i>	52 274	197 061	144 787	277,0%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	8 974	19 141	10 167	113,3%
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	3 551	0	-3 551	-100,0%
Przychody ze sprzedaży ciepła ¹⁾	46 671	28 955	-17 716	-38,0%
Przychody z tytułu usług	3 166	2 907	-259	-8,2%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	2 971	2 660	-311	-10,5%
Podatek akcyzowy	61	39	-22	-36,1%
Przychody ze sprzedaży netto¹⁾	652 425	1 116 320	463 895	71,1%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	59 134	108 918	49 784	84,2%
Koszty świadczeń pracowniczych	77 506	69 153	-8 353	-10,8%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	392 840	500 431	107 591	27,4%
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	62 573	380 460	317 887	508,0%
Usługi przesyłowe ¹⁾	107	62	-45	-42,1%
Inne usługi obce	43 314	51 371	8 057	18,6%
Podatki i opłaty	16 619	25 024	8 405	50,6%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży¹⁾	652 093	1 135 419	483 326	74,1%
Pozostałe przychody operacyjne	9 996	46 004	36 008	360,2%
Pozostałe koszty operacyjne	4 124	14 077	9 953	241,3%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(210)	(2 009)	-1 799	856,7%
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	0	119 369	119 369	100,0%
Zysk / (strata) operacyjny	5 994	130 188	124 194	2072,0%
Przychody finansowe	2 007	106 988	104 981	5230,7%
Koszty finansowe	21 490	36 169	14 679	68,3%
Zysk / (strata) brutto	-13 489	201 007	214 496	-1590,2%
Podatek dochodowy	25 898	-15 468	-41 366	-159,7%
Zysk / (strata) netto	-39 387	216 475	255 862	-649,6%
EBITDA	65 128	119 737	54 609	83,8%

4Q 2018
Czynniki zmiany EBITDA Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. (wzrost o 55 mln zł):
Elektrownie Systemowe - wzrost EBITDA o 41,0 mln zł

- (+) wzrost marży na wytwarzaniu o 119,1 mln zł
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 21,5 mln zł
- (+) w 2017r. niedobór inwentaryzacyjny paliwa produkcyjnego 20,5 mln zł,
- (-) niższa marża na obrocie o 73,3 mln zł
- (-) wyższe koszty stałe o 24,2 mln zł
- (-) niższa marża na rynku bilansującym o 16,0 mln zł
- (-) niższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 7,1 mln zł

Segment Ciepło - wzrost EBITDA o 2,6 mln zł

- W 2018r. z dniem 30 listopada nastąpiło wydzielenie zorganizowanej części przedsiębiorstwa - Elektrociepłowni Białystok (ECB) w związku z powyższym dane dotyczące ECB obejmują wykonanie października i listopada 2018 roku, natomiast w danych za 2017 rok zaprezentowany jest cały IV kwartał.
- Odchylenia uwzględniające fakt nieporównywalności okresów przedstawiają się następująco:
- (-) niższe przychody za sprzedaży ciepła o 17,5 mln zł
 - (-) niższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej o 5,7 mln zł
 - (-) wyższe koszty zużycia biomasy o 4,0 mln zł
 - (+) niższe koszty CO₂ o 0,8 mln zł
 - (+) wyższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej łącznie z wynikiem na sprzedaży i likwidacji środków trwałych o 1,1 mln zł
 - (+) wyższe przychody z tytułu świadectw pochodzenia o 4,4 mln zł
 - (+) niższe koszty węgla o 8,1 mln zł
 - (+) niższe koszty stałe o 15,5 mln zł

Segment OZE - wzrost EBITDA o 11,0 mln zł

- (+) Obszar Wiatr (+15,2 mln zł): +6,6 mln zł odszkodowanie z tytułu utraty zysku (awaria FW Bardy); ; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 5,2 mln zł; spadek kosztów stałych 1,5 mln zł; spadek kosztów zmiennych o 0,7 mln zł; wzrost przychodów z energii elektrycznej o 0,6 mln zł;
- (-) Obszar Woda (-0,4 mln zł): spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 1,5 mln zł; spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej łącznie z wynikiem na sprzedaży i likwidacji środków trwałych 0,2 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,4 mln zł;
- (-) Obszar Biogaz (-3,8 mln zł): -3,5 mln zł w 2017r. rozwiązanie rezerwy na roszczenia o odszkodowanie; -0,3 mln zł spadek przychodów ze sprzedaży świadectw pochodzenia

¹⁾Zgodnie z MSSF w 2018 roku nastąpiła zmiana prezentacyjna dla Elektrociepłowni Białystok tj. koszty usług przesyłowych pomniejszają przychody z ciepła. Dla zachowania porównywalności skorygowano okres porównawczy tj. 2017 rok.

Załącznik nr 5 - Rachunek zysków i strat ENEA Elektrownia Połaniec / 2018

[tys. zł]	14.03-31.12.2017 ¹⁾	2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	1 644 008	2 555 853	911 845	55,5%
Podatek akcyzowy	46	218	172	373,9%
Przychody ze sprzedaży netto	1 643 962	2 555 635	911 673	55,5%
Amortyzacja środków trwałych i WNIIP	47 333	57 068	9 735	20,6%
Koszty świadczeń pracowniczych	65 241	61 096	-4 145	-6,4%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	1 017 884	1 542 235	524 351	51,5%
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	206 039	490 995	284 956	138,3%
Usługi przesyłowe	2 709	0	-2 709	-100,0%
Inne usługi obce	164 831	206 038	41 207	25,0%
Podatki i opłaty	30 222	39 167	8 945	29,6%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	1 534 259	2 396 599	862 340	56,2%
Pozostałe przychody operacyjne	18 780	25 595	6 815	36,3%
Zysk/ (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(23)	(609)	-586	2547,8%
Pozostałe koszty operacyjne	1 254	1 573	319	25,4%
Zysk / (strata) operacyjny	127 206	182 449	55 243	43,4%
Przychody finansowe	82 830	2 499	-80 331	-97,0%
Koszty finansowe	535	22 171	21 636	4044,1%
Przychody z tytułu dywidend	0	215	215	100,0%
Zysk / (strata) brutto	209 501	162 992	-46 509	-22,2%
Podatek dochodowy	18 774	16 936	-1 838	-9,8%
Zysk / (strata) netto	190 727	146 056	-44 671	-23,4%
EBITDA	174 539	239 517	64 978	37,2%

2018

EBITDA ENEA Elektrownia Połaniec:

- przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (łącznie z RUS) 2.316 mln zł (sprzedaż 12.774 GWh energii elektrycznej), przychody ze sprzedaży CO₂ 1,6 mln zł
- przychody ze sprzedaży ciepła 56 mln zł przy wolumenie sprzedaży 2.369 TJ
- przychody z tytułu świadectw pochodzenia 175 mln zł - sprzedaż skorygowana o przychód z rozpoznania, koszt własny sprzedaży oraz aktualizację wartości zapasu zielonych certyfikatów na dzień bilansowy
- pozostałe przychody 8 mln zł - przychody z najmu oraz zagospodarowania ubocznych produktów spalania
- zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów 1.542 mln zł, w tym: zużycie paliw 1.279 mln zł, rezerwa na koszty zużycia CO₂ 212 mln zł, zużycie materiałów remontowych 24 mln zł, pozostałe 25 mln zł (zużycie pozostałych materiałów i energii, chemikaliów i addytywów)
- zakup energii na potrzeby sprzedaży 491 mln zł – wolumen zakupu 2.680 GWh
- inne usługi obce 206 mln zł – w tym: usługi remontowe: 76 mln zł, usługi transportowe 9 mln zł, zagospodarowanie odpadów 20 mln zł, usługi przygotowania biomasy 23 mln zł, ubezpieczenie majątku 8 mln zł, usługi ENEA Centrum 5 mln zł, SLA ENEA Trading 10 mln zł, korzystanie ze znaku towarowego ENEA 5 mln zł, pozostałe usługi 50 mln zł (w tym: eksploatacyjne, prawne, audyty, wynajmy i dzierżawy, ochrona mienia, inne usługi zewnętrzne)
- podatki 39 mln zł – w tym: podatek od nieruchomości 23 mln zł, opłata z tyt. ochrony środowiska 13 mln zł; opłata koncesyjna 1 mln zł

¹⁾Dane za okres 14.03-31.12.2017 r. dotyczyły GK ENEA Elektrownia Połaniec, natomiast pozycje prezentowane od 1 stycznia 2018 r. dotyczą danych jednostkowych ENEA Elektrownia Połaniec (bez ENEA Bioenergia Sp. z o.o.)

Załącznik nr 6 - Rachunek zysków i strat ENEA Elektrownia Połaniec / 4Q 2018

[tys. zł]	4Q 2017 ¹⁾	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	496 745	665 948	169 203	34,1%
Podatek akcyzowy	-4	61	65	-1625,0%
Przychody ze sprzedaży netto	496 749	665 887	169 138	34,0%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	23 877	15 150	-8 727	-36,5%
Koszty świadczeń pracowniczych	23 082	16 501	-6 581	-28,5%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	312 636	421 020	108 384	34,7%
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	69 783	129 234	59 451	85,2%
Usługi przesyłowe	1 771	0	-1 771	-100,0%
Inne usługi obce	55 990	53 612	-2 378	-4,2%
Podatki i opłaty	11 270	9 138	-2 132	-18,9%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	498 409	644 655	146 246	29,3%
Pozostałe przychody operacyjne	15 805	24 263	8 458	53,5%
Zysk/ (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	0	(609)	-609	-100,0%
Pozostałe koszty operacyjne	724	971	247	34,1%
Zysk / (strata) operacyjny	13 421	43 915	30 494	227,2%
Przychody finansowe	79 773	523	-79 250	-99,3%
Koszty finansowe	-93	-14 378	-14 285	15360,2%
Zysk / (strata) brutto	93 287	58 816	-34 471	-37,0%
Podatek dochodowy	3 961	-3 176	-7 137	-180,2%
Zysk / (strata) netto	89 326	61 992	-27 334	-30,6%
EBITDA	37 298	59 065	21 767	58,4%

¹⁾ Dane za 4Q 2017 dotyczyły GK ENEA Elektrownia Połaniec, natomiast pozycje prezentowane za 4Q 2018 dotyczą danych jednostkowych ENEA Elektrownia Połaniec (bez ENEA Bioenergia Sp. z o.o.)

4Q 2018

Czynniki zmiany EBITDA ENEA Elektrownia Połaniec (wzrost o 22 mln zł):

(+) wyższe przychody ze sprzedaży o +169 mln zł. wynikają głównie z wyższej sprzedaży energii elektrycznej o 112 mln zł jako efekt wyższego wolumenu sprzedaży energii o 402 GWh oraz wyższej ceny sprzedaży o 14,36 zł/MWh. Przychód z zielonych certyfikatów wyższy o +53 mln zł jako efekt wyższej ceny zielonych certyfikatów o 102,92 zł/MWh. Wyższe przychody ze sprzedaży usług systemowych o +0,6 mln.

(+) niższe koszty świadczeń pracowniczych o 6,5 mln zł wynikające głównie z braku konsolidacji Bioenergii w wykonaniu 2018 roku oraz projektu Integracji EC

(-) wyższe koszty zużycia materiałów i surowców o 108 mln zł głównie w efekcie wyższej produkcji o 320 GWh, co spowodowało większe zużycie materiałów i surowców bezpośrednio produkcyjnych przy jednoczesnym wzroście kosztów węgla o 13,86 zł/MWh i biomasy o 68,79 zł/MWh

(-) wyższe koszty zakupu energii o 59 mln zł wynikają ze wzrostu ceny zakupu energii o 77,51 zł/MWh (-48,9 mln zł) przy jednoczesnym wzroście wolumenu zakupu energii o 82 GWh (-10,1 mln zł)

(+) niższe koszty usług obcych o 2,3 mln wynikają głównie ze: spadku kosztów remontów o 6 mln zł z uwagi na zmianę zakresu remontów, wzrostu kosztów Integracji ENEA Centrum o 1 mln zł, wzrostu kosztu korzystania ze znaku towarowego ENEA o 2 mln zł, wzrostu kosztu obsługi instalacji biomasy o 4,5 mln zł (brak konsolidacji Bioenergii - zmiana prezentacji kosztów, przesunięcie z kosztów wynagrodzeń do kosztów usług), spadku kosztu pozostałych usług o 3,8 mln zł

(+) niższe podatki i opłaty o 2 mln zł wynikają z rozwiązania w 2017r. w Bioenergii rezerwy na rozszczenia UKS z tyt. podatku VAT na poziomie 2.202 tys. zł

Załącznik nr 7 Rachunek zysków i strat GK LW Bogdanka / 2018

[tys. zł]	2017	2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	1 780 320	1 756 673	-23 647	-1,3%
Amortyzacja środków trwałych i WNIp	357 015	364 272	7 257	2,0%
Koszty świadczeń pracowniczych	416 172	577 003	160 831	38,6%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	304 056	342 201	38 145	12,5%
Inne usługi obce	292 966	331 150	38 184	13,0%
Podatki i opłaty	47 337	43 474	-3 863	-8,2%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	1 417 546	1 658 100	240 554	17,0%
Pozostałe przychody operacyjne	5 174	38 675	33 501	647,5%
Pozostałe koszty operacyjne	4 998	5 920	922	18,4%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(10 982)	(25 880)	-14 898	135,7%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 284	0	-1 284	-100,0%
Zysk / (strata) operacyjny	350 684	105 448	-245 236	-69,9%
Przychody finansowe	8 361	15 554	7 193	86,0%
Koszty finansowe	26 862	12 661	-14 201	-52,9%
Zysk / (strata) brutto	332 183	108 341	-223 842	-67,4%
Podatek dochodowy	66 487	19 374	-47 113	-70,9%
Zysk / (strata) netto	265 696	88 967	-176 729	-66,5%
EBITDA	708 983	469 720	-239 263	-33,7%

2018

Czynniki zmiany EBITDA GK LW Bogdanka (spadek o 239 mln zł):

- (-) spadek przychodów ze sprzedaży węgla: niższa sprzedaż ilościowa (-208 tys. t, -2,3%), przy wyższej cenie i wyższej korekcie węgla z robót przygotowawczych
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych - wypłacona podwyżka wynagrodzeń wraz z dodatkową nagrodą (rozliczaną międzyokresowo) oraz wzrost średniego zatrudnienia 157 osób
- (-) wzrost kosztów materiałów i energii będący pochodną większego wydobycia brutto (+6,5%) oraz większego zakresu robót chodnikowych (+20,4%)
- (-) wzrost kosztów usług obcych - większy zakres prac zleczanych firmom obcym (usługi wiertniczo-górniczne, usługi transportu i załadunku kamienia, odstawa w weekend i święta) oraz wzrost stawek za usługi
- (+) spadek kosztów podatków i opłat (niższa opłata eksploatacyjna w związku ze zrealizowanym niższym wydobyciem)

Istotne zdarzenia jednorazowe:

- ujęcie w wyniku 2017 roku (w kosztach świadczeń pracowniczych) zmiany stanu rezerw związanych z wykupem praw do deputatu węglowego od obecnych pracowników (dodatni wpływ na wyniki 114,9 mln zł brutto)
- wyższe pozostałe przychody operacyjne w 2018 roku - rozliczenie umowy zawartej pomiędzy Spółką a konsorcjum firm Mostostal Warszawa S.A. oraz Acciona Infraestructuras; dodatni wpływ na wynik EBITDA 28,7 mln zł
- wyższa wartość likwidacji rzeczowych aktywów trwałych - głównie wartość netto zlikwidowanych wyrobisk (ostatnie metry)
- wyższe przychody finansowe - rozwiązanie rezerwy na odsetki od CIT (ok. 3,6 mln zł)
- niższe koszty finansowe - spadek zadłużenia rdr. (-305 mln zł); rozliczenie umowy zawartej pomiędzy Spółką a konsorcjum firm Mostostal Warszawa S.A. oraz Acciona Infraestructuras; wpływ na koszty finansowe 2,7 mln zł

Załącznik nr 8 Rachunek zysków i strat GK LW Bogdanka / 4Q 2018

[tys. zł]	4Q 2017	4Q 2018	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	473 190	421 033	-52 157	-11,0%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	97 383	89 425	-7 958	-8,2%
Koszty świadczeń pracowniczych	25 040	151 811	126 771	506,3%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	88 851	88 674	-177	-0,2%
Inne usługi obce	86 736	92 719	5 983	6,9%
Podatki i opłaty	11 242	8 223	-3 019	-26,9%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	309 252	430 852	121 600	39,3%
Pozostałe przychody operacyjne	2 201	5 021	2 820	128,1%
Pozostałe koszty operacyjne	3 391	3 351	-40	-1,2%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(2 216)	(11 405)	-9 189	414,7%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 284	0	-1 284	-100,0%
Zysk / (strata) operacyjny	159 248	-19 554	-178 802	-112,3%
Przychody finansowe	1 957	2 941	984	50,3%
Koszty finansowe	8 389	302	-8 087	-96,4%
Zysk / (strata) brutto	152 816	-16 915	-169 731	-111,1%
Podatek dochodowy	30 411	-3 634	-34 045	-111,9%
Zysk / (strata) netto	122 405	-13 281	-135 686	-110,9%
EBITDA	257 915	69 871	-188 044	-72,9%

4Q 2018

Czynniki zmiany EBITDA GK LW Bogdanka (spadek o 188 mln zł):

- (-) spadek przychodów ze sprzedaży węgla: niższa sprzedaż ilościowa (-298 tys. t, -12,1%), przy wyższej cenie i wyższej korekcie węgla z robót przygotowawczych
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów – wyższa sprzedaż złomu
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych – wzrost średniego zatrudnienia (ok. 250 osób w samym LWB S.A), wypłacona podwyżka oraz dodatkowa nagroda (rozliczana międzyokresowo),
- (-) wzrost kosztów usług obcych, głównie koszty prac sobotnio-niedzielnych oraz robót drażeniowych
- (+) spadek kosztów podatków i opłat (niższa opłata eksploatacyjna w związku ze zrealizowanym niższym wydobyciem)

Istotne zdarzenia jednorazowe:

- ujęcie w wyniku 2017 roku (w kosztach świadczeń pracowniczych) zmiany stanu rezerw związanych z wykupem praw do deputatu węglowego od obecnych pracowników (dodatni wpływ na wyniki 114,9 mln zł brutto)
- wyższa wartość likwidowanych rzeczowych aktywów trwałych – głównie wartość netto zlikwidowanych wyrobisk (ostatnie metry)
- niższe koszty finansowe – spadek zadłużenia r/r (-305 mln zł)

Słownik skrótów i pojęć

Wskaźniki finansowe

Poniżej zamieszczono słownik pojęć i wykaz skrótów używanych w treści niniejszego raportu.

Wskaźnik		Wyszczególnienie
EBITDA	=	Zysk (strata) operacyjny + amortyzacja + odpis z tyt. utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych
Rentowność kapitału własnego (ROE)	=	$\frac{\text{Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego}}{\text{Kapitał własny}}$
Rentowność aktywów (ROA)	=	$\frac{\text{Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego}}{\text{Aktywa całkowite}}$
Rentowność netto	=	$\frac{\text{Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Rentowność operacyjna	=	$\frac{\text{Zysk (strata) operacyjny}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Rentowność EBITDA	=	$\frac{\text{EBITDA}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Wskaźnik bieżącej płynności	=	$\frac{\text{Aktywa obrotowe}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe}}$
Pokrycie majątku trwałego kapitałami własnymi	=	$\frac{\text{Kapitał własny}}{\text{Aktywa trwałe}}$
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	=	$\frac{\text{Zobowiązania ogółem}}{\text{Aktywa całkowite}}$
Dług netto / EBITDA	=	$\frac{\text{Zobowiązania oprocentowane - środki pieniężne i ich ekwiwalenty}}{\text{EBITDA LTM}}$
Cykl rotacji należności krótkoterminowych w dniach	=	$\frac{\text{Średni stan należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe} \times \text{liczba dni}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Cykl rotacji zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych w dniach	=	$\frac{\text{Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych} \times \text{liczba dni}}{\text{Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów}}$
Cykl rotacji zapasów w dniach	=	$\frac{\text{Średni stan zapasów} \times \text{liczba dni}}{\text{Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów}}$
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	=	Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów; Zakup energii na potrzeby sprzedaży; Usługi przesyłowe; inne usługi obce, podatki i opłaty, podatek akcyzowy

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
ACER	Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki – unijna agencja utworzona na mocy 3 pakietu energetycznego. Celem Agencji jest koordynacja i wspieranie współpracy krajowych organów regulacyjnych. Pełna lista zadań znajduje się w Rozporządzeniu 713/2009
AMI	Zaawansowane systemy pomiarowe mierzące, zbierające i analizujące zużycie energii oraz umożliwiające dwukierunkową komunikację pomiędzy klientem finalnym i systemem centralnym. AMI obejmuje zarówno inteligentne liczniki, jak i inteligentne sieci elektroenergetyczne
Backloading	Zawieszenie części aukcji uprawnień do emisji CO ₂ przez UE w celu zwiększenia ceny uprawnień
BAT	Best Available Techniques – najlepsze dostępne techniki, dokument formułujący wnioski dotyczące najlepszych dostępnych technik dla instalacji nim objętych, a także wskazujący poziomy emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami.
CAPEX	Capital expenditures - nakłady inwestycyjne
Carbon leakage	Ucieczka dwutlenku węgla - przenoszenie emisji dwutlenku węgla z jednego kraju do drugiego
Cena euroszczytu (PEAK)	Cena kontraktu z dostawą takiego samego wolumenu energii w euroszczytce (tj. w godzinach od 7:00 do 22:00 w dni robocze)
Cena pasma (BASE)	Cena kontraktu z dostawą takiego samego wolumenu energii w każdej godzinie doby
CER	Certified Emission Reduction - jednostka poświadczonej redukcji emisji
CO₂	Dwutlenek węgla
DAP	Delivered at Place – sytuacja, w której sprzedający towar odpowiada za dostarczenie towaru do określonego miejsca, natomiast za rozładunek odpowiada kupujący.
EFX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze Świadectw efektywności energetycznej tzw. „białe” certyfikaty
EUA	EU Emission Allowance - uprawnienie do emisji w ramach Europejskiego Systemu Handlu Emisjami
Europejski System Handlu Emisjami EU ETS	Europejski system wspierający redukcję emisji gazów cieplarnianych
GPZ	Główny Punkt Zasilający – stacja transformatorowa, odpowiadająca za zamianę wysokiego lub średniego napięcia na napięcie niskie dla odbiorców końcowych na określonym obszarze
Grupa taryfowa A	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom przyłączonym do sieci wysokiego napięcia
Grupa taryfowa B	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom przyłączonym do sieci średniego napięcia
Grupa taryfowa C	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom przyłączonym do sieci niskiego napięcia, z wyłączeniem odbiorców zużywających energię elektryczną na potrzeby gospodarstw domowych
Grupa taryfowa G	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom zużywającym energię elektryczną na potrzeby gospodarstw domowych przyłączonych do sieci niezależnie od poziomu napięcia
ICE	Platforma obrotu umożliwiające handel uprawnieniami do emisji CO ₂ (EUA) oraz jednostkami poświadczonej redukcji emisji (CER) na rynku futures
IGCC	Integrated gasification combined cycle – technologia bloku gazowo-parowego ze zintegrowanym zgazowaniem paliwa. Pozwala na budowę elektrowni o znacznie większej sprawności w porównaniu do konwencjonalnych elektrowni węglowych
Instalacja IOS	Instalacja odsiarczania spalin
Instalacja SCR	Instalacja katalitycznego odazotowania spalin
KECX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych
KGMX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji gazowej lub o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
KMETX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych
Kogeneracja	Proces technologiczny jednoczesnego wytwarzania energii elektrycznej i użytkowej energii cieplnej w elektrociepłowni
MW_e	Megawat mocy elektrycznej
MWh	Megawatogodzina (1 GWh = 1.000 MWh)
MW_t	Megawat mocy cieplnej
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NO_x	Tlenki azotu
OSD	Operator Systemu Dystrybucyjnego
OSP	Operator Systemu Przesyłowego
OZE	Odnawialne źródła energii
OZEX_A	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii wyprodukowanej w odnawialnych źródłach energii, której okres produkcji (wskazany w świadectwie pochodzenia) rozpoczął się od 1 marca 2009 r. włącznie
PM „białe”	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia wynikających ze świadectw efektywności energetycznej tzw. „białe” certyfikaty
PM „błękitne”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej z biogazu rolniczego
PM „czerwone”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych
PM „fioletowe”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w jednostce kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych
PM „zielone”	Tożsame z PMOZE
PM „żółte”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w jednostce kogeneracji gazowej lub o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW
PMOZE	Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł energii
Rozporządzenie REMIT	Rozporządzenie o integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii, określa ramy monitorowania hurtowych rynków energii, w celu wykrywania i zapobiegania nieuczciwym praktykom na poziomie UE
Rynek bilansujący	Rynek techniczny prowadzony przez OSP. Jego celem jest bilansowanie w czasie rzeczywistym zapotrzebowania na energię elektryczną z jej produkcją w krajowym systemie elektroenergetycznym (KSE).
Rynek SPOT	Rynek kasowy (bieżący)
Rynek terminowy	Rynek energii elektrycznej, na którym notowane są produkty typu forward
SAIDI	System Average Interruption Duration Index - wskaźnik przeciętnego systemowego czasu trwania przerwy długiej i bardzo długiej (wyrażany w minutach na Klienta)
SAIFI	System Average Interruption Frequency Index - wskaźnik przeciętnej systemowej częstości przerw długich w dostawie energii (wyrażany w liczbie przerw na Klienta)
SO₂	Dwutlenek siarki
TFS	Tradition Financial Services, platforma obrotu energią elektryczną przeznaczona do zawierania różnego rodzaju transakcji, kupna oraz sprzedaży energii konwencjonalnej, praw majątkowych, energii odnawialnej oraz uprawnień do emisji CO ₂
TGE	Towarowa Giełda Energii
TPA	Third Party Access – zasada dostępu stron trzecich do sieci energetycznej, która umożliwiała zakup energii elektrycznej i usług jej dystrybucji na podstawie dwóch osobnych umów
Ustawa Prawo Energetyczne	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo Energetyczne (Dz.U. 1997 Nr 54 poz. 348 z późn. zm.)
WACC	Weighted average cost of capital – średnioważony koszt kapitału, zwrot z kapitału zainwestowanego w działalność dystrybucyjną
WIBOR	Warsaw Interbank Offered Rate - wysokość oprocentowania kredytów na polskim rynku międzybankowym

1. Podsumowanie operacyjne	5-16
2. Organizacja i działalność Grupy ENEA	17-65
3. Sytuacja finansowa	66-87
4. Akcje i akcjonariat	88-90
5. Władze	91-96
6. Inne informacje	97-113
7. Corporate governance	114-124
8. Oświadczenia niefinansowe	125-167
9. Załączniki	168-176
10. Słownik skrótów i pojęć	179-181

Data sporządzenia i zatwierdzenia do publikacji Sprawozdania Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.: **20 marca 2019 r.**

Data publikacji Sprawozdania Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.: **21 marca 2019 r.**

Podpisy:

Prezes Zarządu

Mirosław Kowalik

Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych

Piotr Adamczak

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Piotr Olejniczak

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Zbigniew Piętka

ENEA S.A.

ul. Górecka 1
60-201 Poznań
gieluda@enea.pl